

การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยุทธกร ในอำเภอท่าชนะ
จังหวัดสุราษฎร์ธานี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอก

ส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร

สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2566

Participation in the Operations of 4-H Club Members in Tha Chana
District, Surat Thani Province

Miss. PRANGWALAI OSHOO

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master Agriculture in Agricultural Extension and Development

School of Agriculture and Cooperatives

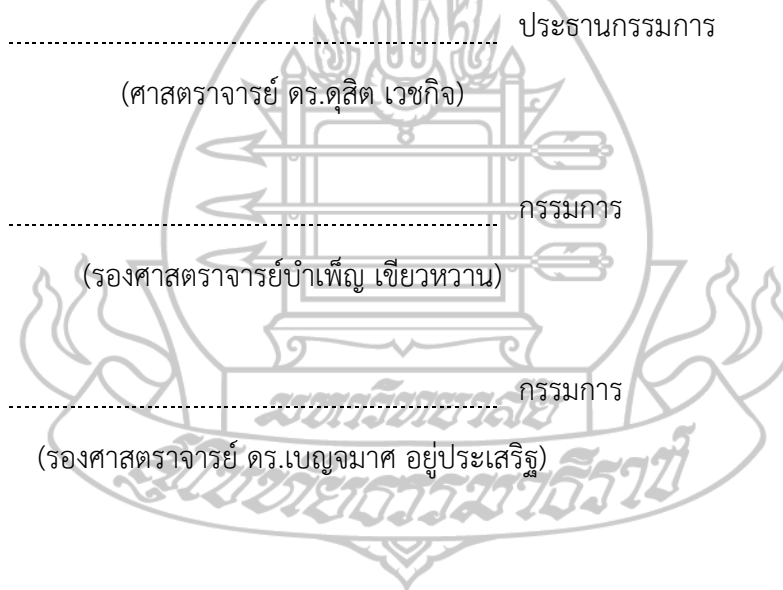
Sukhothai Thammathirat Open University

2023

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร ใน อำเภอท่าชนะจังหวัดสุราษฎร์ธานี
ชื่อและนามสกุล	นางสาวปรางวลัย โอชู
แขนงวิชา / วิชาเอก	ส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร
สาขาวิชา	เกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา	1. รองศาสตราจารย์บำเพ็ญ เขียวหวาน
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	2. รองศาสตราจารย์ ดร.เบญจมาศ อยู่ประเสริฐ

วิทยานิพนธ์นี้ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 26 กันยายน พ.ศ. 2567

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.นราธิป ศรีราม)

ชื่อวิทยานิพนธ์ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร ในอำเภอท่าชนะ
จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ผู้วิจัย นางสาวปรางวลัย โอชู รหัสนักศึกษา 2659001636

ปริญญา: เกษตรศาสตรมหาบัณฑิต (ส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร)

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์บำเพ็ญ เตียวหวาน (2) รองศาสตราจารย์ ดร.เบญจมาศ
อยู่ประเสริฐ ปีการศึกษา 2566

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพทางเศรษฐกิจและสังคม
ของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร 2) ความรู้ และทักษะด้านการเกษตรของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร 3) ความรู้
และแหล่งความรู้ เกี่ยวกับการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร 4) ความคิดเห็นและความต้องการ
การส่งเสริมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร 5) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิก
กลุ่มยุวเกษตรกร

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบสำรวจ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ สมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรอำเภอ
ท่าชนะ จำนวน 4 กลุ่ม รวมจำนวน 78 ราย ครูที่ปรึกษา จำนวน 4 ราย และเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร
จำนวน 4 ราย เก็บข้อมูลจากประชากรทั้งหมดโดยไม่สุ่มตัวอย่าง จัดเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์และ
สนทนากลุ่มย่อยกับตัวแทนสมาชิกยุวเกษตรกรจำนวน 15 ราย วิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า 1) สมาชิกยุวเกษตรกรมีเพศหญิงและเพศชายในสัดส่วนใกล้เคียงกัน จบ
การศึกษายู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 2) ความรู้ด้านการเกษตร ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และ
มีทักษะด้านที่ขอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานของกลุ่มยุวเกษตรกร ภาพรวมอยู่
ในระดับปานกลาง และส่วนใหญ่ได้รับความรู้เกี่ยวกับยุวเกษตรกรจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรของรัฐ
รองลงมา แม่พิมพ์/เอกสารเผยแพร่ 4) สมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรมีความคิดเห็นว่าสามารถดำเนินงานกลุ่ม
ยุวเกษตรกรควบคู่ไปกับการเรียนในชั้นเรียนได้ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด สมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรมีความ
ต้องการได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการผลิตปุ๋ยหมัก การใช้เทคโนโลยี นวัตกรรมใหม่ และการแปรรูป
ผลผลิต และการติดตาม ดูแล และการให้คำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร (5) การมีส่วนร่วม
ในการดำเนินงานกลุ่มยุวเกษตรกรของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และพบการมี
ส่วนร่วมในระดับมากที่สุดในด้านการลงทุน รองลงมาคือ การวางแผน การดำเนินงานและกิจกรรม การ
วิเคราะห์ปัญหา และการรับผลประโยชน์ ดังนั้น ควรให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการสนับสนุนในการดำเนินงาน
กลุ่ม และมีการระดมทุนเพื่อดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ สมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร การมีส่วนร่วม การดำเนินงาน

Thesis title: Participation in the Operations of 4-H Club Members in Tha Chana District, Surat Thani Province

Researcher: Miss. PRANGWALAI OSHOO; ID: 2659001636;

Degree: Master of Agriculture (Agricultural and Development);

Thesis advisors: (1) Associate Professor Bumpen Keowan;(2) Associate Professor Dr.

Benchamas Yooprasert ; Academic year: 2023

Abstract

The objectives of this research were to study 1) basic personal, economic, and social information of members of 4-H club members 2) knowledge and skills regarding agriculture of 4-H club members 3) knowledge and knowledge resources on the operation of 4-H club members 4) opinions and needs for the extension of the operation of 4-H club members 5) participation in the operation of 4-H club members.

This research was mixed method research The population of this research included 4 groups of 4-H club members in Tha Chana district, 78 4-H club members, 4 consulting teachers, and 4 agricultural extension officers. Data were collected from the entire population with no sampling through interview and focus group with 15 representatives 4-H club members. Data were analyzed by using descriptive statistics, ranking, and classification.

The results of the research found that 1) members of 4-H clubs were male and female at a similar proportion. All of them completed level 6 at Primary school. 2) Knowledge regarding agriculture, overall, was at the highest level and the agricultural skills, overall, were at the high level. 3) Knowledge regarding young farmers, overall, was at the moderate level. Most of them received the knowledge about young farmers from governmental agricultural extension officers. Second to that was from published documents. 4) Members of 4-H clubs expressed their opinions that they were able to operate the 4-H club while studying in their classes at the highest agreeable level. 4-H club members needed to receive the training about compost production, technology usage, new innovation, product processing, following up and maintenance, and recommendations from agricultural extension officers. 5) Participation in the operation of 4-H club of 4-H club members, overall, was at the high level. The most participated aspect at the highest level was on the investment of 4-H club members. Second to that was from planning operations and activities, problem analysis, and receiving benefits. The extension guidelines included the community should participate in supporting the group's operations and the members should continuously raise funds for operations

Keywords : 4-H club, Participation, Operation

กิตติกรรมประกาศ

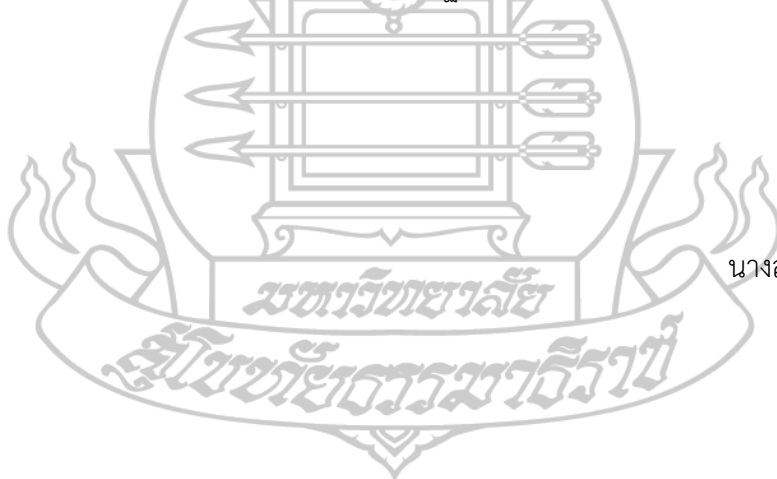
การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ บำเพ็ญ เขียวหวาน อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ให้คำแนะนำ ติดตาม ตรวจสอบแก้ไขวิทยานิพนธ์ด้วยความเอาใจใส่ทุกขั้นตอน และรองศาสตราจารย์ ดร.เบญจมาศ อยู่ประเสริฐ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่กรุณาให้ความรู้ คำแนะนำตรวจสอบ และแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ เพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ที่สุด

ขอขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.ดุสิต เวชกิต ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่ให้คำแนะนำในการปรับปรุงวิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ สมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร ครูที่ปรึกษา และเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรในอำเภอท่าชนะ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่สละเวลาให้ความร่วมมือตอบแบบสัมภาษณ์เพื่อการเก็บข้อมูล ทำให้การศึกษาวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วง

สุดท้าย ขอขอบคุณ กำลังใจจากครอบครัว ที่ช่วยเป็นแรงผลักดัน คอยสนับสนุนด้วยดีมาตลอด ผู้วิจัย หวังว่า วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาและเป็นแนวทางให้กับกลุ่มยุวเกษตรกร นักส่งเสริมการเกษตร และหน่วยงานภาครัฐ

นางสาวปรางวลัย โอชู

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญ	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	2
กรอบแนวคิดการวิจัย	3
ขอบเขตของงานวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	7
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ แหล่งความรู้	7
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดเห็น	17
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการ	19
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม	23
แนวคิดเกี่ยวกับ SWOT Analysis	25
แนวคิดและสถานการณ์ยุทธศาสตร์ในประเทศไทย	28
สถานการณ์ยุทธศาสตร์กรในอำเภอท่าชนะ จังหวัดสุราษฎร์ธานี	31
นโยบายของกรมส่งเสริมการเกษตรที่เกี่ยวข้อง	32
บริบทในอำเภอท่าชนะ	24
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	35
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	41
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	41
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	42
การเก็บรวบรวมข้อมูล	47
การวิเคราะห์ข้อมูล	48

สารบัญ (ต่อ)

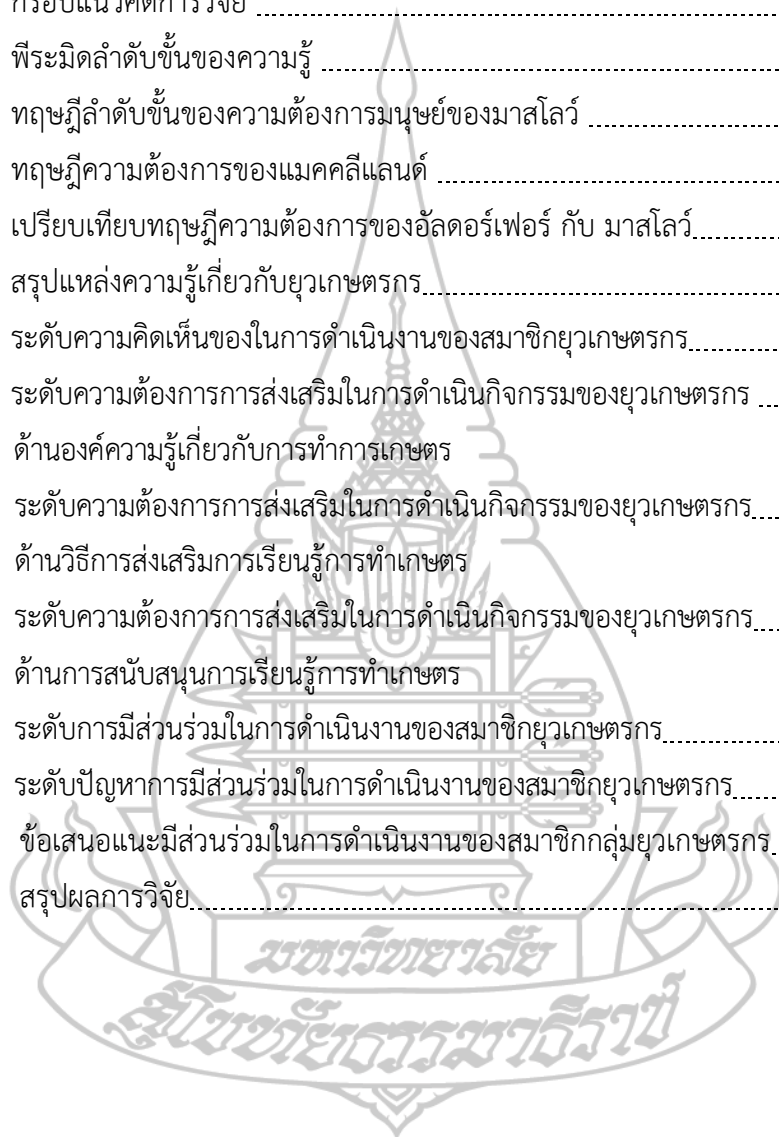
	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	52
สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพสังคมและเศรษฐกิจของสมาชิกยุวเกษตรกร ครูที่ปรึกษากลุ่ม ยุวเกษตรกร และเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร.....	52
ความรู้ด้านการเกษตร และทักษะความรู้ด้านการเกษตรของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร.....	59
ความรู้ แหล่งความรู้เกี่ยวกับยุวเกษตรกร	66
ความคิดเห็นและความต้องการการส่งเสริมในการดำเนินงาน ของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร.....	75
การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร.....	84
ปัญหา ข้อเสนอแนะ และแนวทางการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของ สมาชิกกลุ่มยุว เกษตรกร.....	89
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	108
สรุปการวิจัย	108
อภิปรายผล	124
ข้อเสนอแนะ	129
บรรณานุกรม	131
ภาคผนวก	135
ก ตารางสถิติ.....	136
ข แบบสัมภาษณ์สำหรับนักเรียน.....	155
ประวัติผู้วิจัย	169

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1	ปัจจัยจูงใจและปัจจัยอนามัยตามแนวคิดของ Herzberg21
ตารางที่ 2.2	ตารางสรุปเขตการปกครอง อำเภอท่าชนะ จังหวัดสุราษฎร์ธานี..... 34
ตารางที่ 3.1	จำนวนสมาชิกยูวเกษตรกรในอำเภอท่าชนะ จังหวัดสุราษฎร์ธานี 41
ตารางที่ 4.1	สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพสังคมและเศรษฐกิจของสมาชิกยูวเกษตรกร 53
ตารางที่ 4.2	สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพสังคมและเศรษฐกิจของครูที่ปรึกษา กลุ่มยูวเกษตรกร..... 55
ตารางที่ 4.3	สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพสังคมและเศรษฐกิจของเจ้าหน้าที่ ส่งเสริมการเกษตร..... 57
ตารางที่ 4.4	ความรู้ด้านการเกษตรของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตร 60
ตารางที่ 4.5	ระดับความรู้ด้านการเกษตร 63
ตารางที่ 4.6	ทักษะความรู้ด้านการเกษตร 64
ตารางที่ 4.7	ความรู้เกี่ยวกับยูวเกษตรกร..... 66
ตารางที่ 4.8	ระดับความรู้เกี่ยวกับยูวเกษตรกร..... 69
ตารางที่ 4.9	แหล่งความรู้เกี่ยวกับยูวเกษตรกร..... 70
ตารางที่ 4.10	สรุปแหล่งความรู้เกี่ยวกับยูวเกษตรกร..... 74
ตารางที่ 4.11	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร..... 75
ตารางที่ 4.12	ความต้องการการส่งเสริมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร.....79
ตารางที่ 4.13	การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร..... 84
ตารางที่ 4.14	ปัญหาในการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกยูวเกษตรกร 89
ตารางที่ 4.15	ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร.....96
ตารางที่ 4.16	สภาพปัจจัยแวดล้อมภายใน (จุดแข็ง จุดอ่อน).....104
ตารางที่ 4.17	สภาพแวดล้อมภายนอก (โอกาส อุปสรรค)..... 105
ตารางที่ 4.18	การวิเคราะห์ TOWNS Metrix.....106

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย	3
ภาพที่ 2.1 พีระมิดลำดับขั้นของความรู้	9
ภาพที่ 2.2 ทฤษฎีลำดับขั้นของความต้องการมนุษย์ของมาสโลว์	20
ภาพที่ 2.3 ทฤษฎีความต้องการของแมคคลีแลนด์	22
ภาพที่ 2.4 เปรียบเทียบทฤษฎีความต้องการของอัลดอร์เฟอร์ กับ มาสโลว์.....	23
ภาพที่ 5.1 สรุปลักษณ์ความรู้เกี่ยวกับยูวเกษตรกร.....	111
ภาพที่ 5.2 ระดับความคิดเห็นของในการดำเนินงานของสมาชิกยูวเกษตรกร.....	112
ภาพที่ 5.3 ระดับความต้องการการส่งเสริมในการดำเนินกิจกรรมของยูวเกษตรกร	113
ด้านองค์ความรู้เกี่ยวกับการทำการเกษตร	
ภาพที่ 5.4 ระดับความต้องการการส่งเสริมในการดำเนินกิจกรรมของยูวเกษตรกร.....	113
ด้านวิธีการส่งเสริมการเรียนรู้การทำเกษตร	
ภาพที่ 5.5 ระดับความต้องการการส่งเสริมในการดำเนินกิจกรรมของยูวเกษตรกร.....	114
ด้านการสนับสนุนการเรียนรู้การทำเกษตร	
ภาพที่ 5.6 ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกยูวเกษตรกร.....	115
ภาพที่ 5.6 ระดับปัญหาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกยูวเกษตรกร.....	118
ภาพที่ 5.7 ข้อเสนอแนะมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร.....	121
ภาพที่ 5.8 สรุปลักษณ์การวิจัย.....	123

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันครัวเรือนเกษตรไทยมีสมาชิกโดยเฉลี่ย 2.7 คนและ ร้อยละ 75 มีส่วนร่วมในการทำการเกษตร ทั้งเป็นอาชีพหลักหรือรอง และหากมองในมิติอายุและการศึกษาจะพบข้อเท็จจริง 2 ประการ คือ ภาคเกษตรไทยกำลังเผชิญกับปัญหาสูงวัยของแรงงาน ซึ่งเร็วกว่าภาพรวมของประเทศไทยที่กำลังก้าวสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างเต็มรูปแบบมากขึ้น โดยสัดส่วนของแรงงานเกษตรสูงอายุที่มีอายุ 40–60 ปี เพิ่มขึ้นจาก ร้อยละ 39 ในปี 2546 เป็นร้อยละ 49 ในปี 2556 เช่นเดียวกับสัดส่วนของแรงงานที่มีอายุมากกว่า 60 ปี ที่เพิ่มขึ้นด้วย สวนทางกับสัดส่วนของแรงงานอายุน้อย (15–40 ปี) ที่ลดลงอย่างมากจาก ร้อยละ 48 เป็น ร้อยละ 32 ในช่วงเวลาเดียวกัน (โสภรัศมี จันทรัตน์และคณะ, 2562) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เกิดความกังวลต่อการลดลงของแรงงานอายุน้อย ดังนั้นจึงต้องการส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนรุ่นใหม่ตระหนักถึงความสำคัญของอาชีพเกษตรกร โดยใช้กระบวนการ “ยุวเกษตรกร” เพื่อปลูกฝังให้มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพเกษตรกร มีความรู้ และทักษะที่สามารถปฏิบัติได้จริง ตลอดจนสามารถอยู่ร่วมกันได้ในสังคม

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมส่งเสริมการเกษตร ได้มีแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวภายใต้ยุทธศาสตร์การสร้างเสริมความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร คือ แนวทางการส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืน ส่งเสริมการทำเกษตรแบบผสมผสาน เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรอินทรีย์ พัฒนาหลักสูตรการศึกษาร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการ โดยการจัดตั้ง “กลุ่มยุวเกษตรกร” เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะอาชีพการเกษตร ทักษะการดำเนินชีวิตในสังคม โดยเน้นการเรียนรู้จากประสบการณ์และปฏิบัติจริง ให้ยุวเกษตรกรมีความสามารถ และมีความพร้อมในการสืบทอดอาชีพเกษตรกรและเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศ (กรมส่งเสริมการเกษตร, 2561)

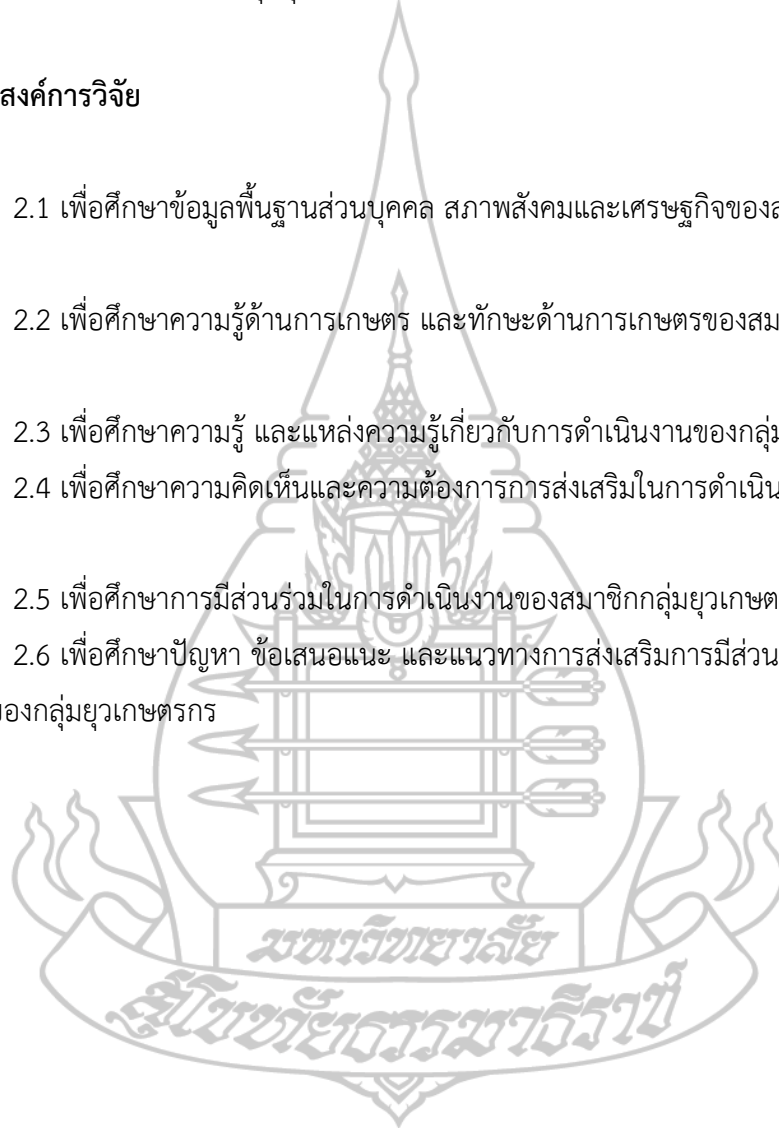
อำเภอท่าชนะมีการจัดตั้งกลุ่มยุวเกษตรกร จำนวน 4 กลุ่ม มีสมาชิกจำนวน 78 คน ในปัจจุบัน แม้ว่ากลุ่มยุวเกษตรกรในอำเภอท่าชนะจะมีการดำเนินกิจกรรมทางการเกษตรเป็นระยะเวลานาน ก็ยังมีปัญหาในการดำเนินงานส่งเสริมและพัฒนายุวเกษตรกรหลายประการ โดยเฉพาะด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิก

จากเหตุผลดังกล่าวจึงควรมีการศึกษาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรในอำเภอท่าชนะ จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยศึกษาสภาพพื้นฐานส่วนบุคคล สังคม และเศรษฐกิจของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร ความรู้และทักษะด้านการเกษตร ความรู้และแหล่งความรู้

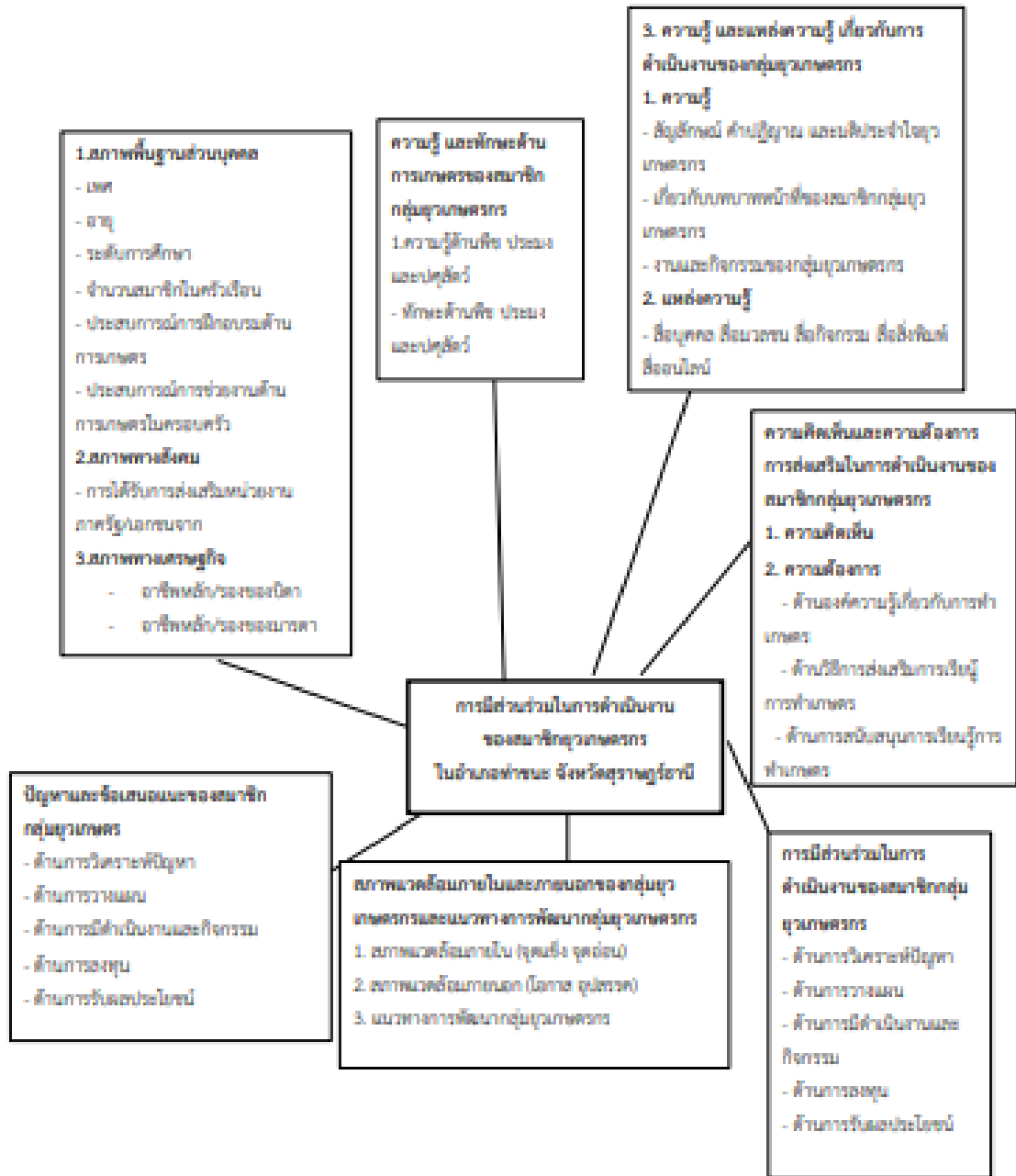
เกี่ยวกับการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกร ความคิดเห็นและความต้องการการส่งเสริมในการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร ปัญหา ข้อเสนอแนะ และแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกร เพื่อช่วยปรับปรุงแนวทางในการส่งเสริมการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในอำเภอท่าชนะ

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพสังคมและเศรษฐกิจของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร
- 2.2 เพื่อศึกษาความรู้ด้านการเกษตร และทักษะด้านการเกษตรของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร
- 2.3 เพื่อศึกษาความรู้ และแหล่งความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกร
- 2.4 เพื่อศึกษาความคิดเห็นและความต้องการการส่งเสริมในการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกร
- 2.5 เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร
- 2.6 เพื่อศึกษาปัญหา ข้อเสนอแนะ และแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกร

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

4. ขอบเขตของงานวิจัย

การวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานกลุ่มยุวเกษตรกรของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรในอำเภอท่าชนะ มีขอบเขต ดังนี้

4.1 ขอบเขตเชิงพื้นที่ ในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดขอบเขตเฉพาะประชากร คือ โรงเรียนที่มีการจัดตั้งยุวเกษตรกรในพื้นที่อำเภอท่าชนะ จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 4 โรงเรียน สมาชิกยุวเกษตรกรทั้งสิ้น 78 ราย ครูที่ปรึกษา 4 ราย และเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร 4 ราย รวม 86 ราย

4.2 ขอบเขตเชิงเนื้อหา ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดการวิจัยดังนี้ เพื่อศึกษาสภาพพื้นฐานส่วนบุคคล สังคม และเศรษฐกิจของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร ความรู้และทักษะด้านการเกษตร ความรู้และแหล่งความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานของกลุ่มยุวเกษตรกร ความคิดเห็นและความต้องการส่งเสริมในการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร ปัญหาข้อเสนอนะ และแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของกลุ่มยุวเกษตรกร

4.3 ขอบเขตเชิงเวลา การวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการวิจัยตั้งแต่เดือน ธันวาคม 2566 ถึง สิงหาคม 2567 และดำเนินการเก็บข้อมูลตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2567 ถึงเมษายน 2567

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 กลุ่มยุวเกษตรกร หมายถึง กลุ่มเด็กและเยาวชน ที่มีอายุตั้งแต่ 10 – 18 ปี ที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนตั้งแต่ชั้น ป.4 - ม.6 และสมัครเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรพื้นที่อำเภอท่าชนะ

5.2 การดำเนินงาน หมายถึง การดำเนินงานของสมาชิกยุวเกษตรกรในประเด็นการวิเคราะห์ การวางแผน การดำเนินงานและกิจกรรม การลงทุน และการรับผลประโยชน์

5.3 ความรู้ด้านการเกษตร หมายถึง ความรู้ของสมาชิกยุวเกษตรกรที่มีเกี่ยวกับพืช ประมง และปศุสัตว์

5.4 ความรู้การดำเนินงานยุวเกษตรกร หมายถึง ความรู้ของสมาชิกยุวเกษตรกรที่มีในการดำเนินงานยุวเกษตรกร ในประเด็นสัญลักษณ์ คำปฏิญาณ และมติประจำใจยุวเกษตรกร บทบาทหน้าที่ของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร งานและกิจกรรมของกลุ่มยุวเกษตรกร

5.5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงาน หมายถึง ความคิดเห็นของสมาชิกยุวเกษตรกร ที่ปรึกษายุวเกษตรกร และเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรที่มีต่อการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรในด้านการเรียนรู้จากปฏิบัติงานจริง การฝึกความรับผิดชอบ ความคิดริเริ่ม และการทำงานร่วมกับผู้อื่น การสร้างทัศนคติที่ดีต่ออาชีพการเกษตร การสร้างรายได้ การวิเคราะห์และแก้ไข

ปัญหา การอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การสืบทอดภูมิปัญญาและวัฒนธรรมในท้องถิ่น การนำสินค้าเกษตรมาแปรรูป และการดำเนินงานยูวเกษตรกรควบคู่กับการเรียนในชั้นเรียน

5.6 ความต้องการส่งเสริมในการดำเนินงาน หมายถึง ความต้องการส่งเสริมในการดำเนินงานยูวเกษตรกรของสมาชิกยูวเกษตรกร ในประเด็นด้านองค์ความรู้เกี่ยวกับการทำเกษตร ด้านวิธีการส่งเสริมการเรียนรู้การทำเกษตร และด้านการสนับสนุนการเรียนรู้การทำเกษตร

5.7 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน หมายถึง การมีส่วนร่วมของสมาชิกยูวเกษตรกรที่มีต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานกลุ่มยูวเกษตรกร ในประเด็นการวิเคราะห์ การวางแผน การดำเนินงานและกิจกรรม การลงทุน และการรับผลประโยชน์

5.8 ปัญหาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน หมายถึง ปัญหาการมีส่วนร่วมการดำเนินงานของสมาชิกยูวเกษตรกรในประเด็นการวิเคราะห์ การวางแผน การดำเนินงานและกิจกรรม การลงทุน และการรับผลประโยชน์

5.9 ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วม หมายถึง ข้อเสนอแนะมีส่วนร่วมการดำเนินงานของสมาชิกยูวเกษตรกรในประเด็นการวิเคราะห์ การวางแผน การดำเนินงานและกิจกรรม การลงทุน และการรับผลประโยชน์

5.10 คณะกรรมการกลุ่มยูวเกษตรกร หมายถึง ผู้แทนกลุ่มยูวเกษตรกรได้มาจากการคัดเลือกของสมาชิกยูวเกษตรกรและเป็นผู้จัดการประชุม ประกอบด้วย ประธาน รองประธาน เลขานุการ เหรัญญิก

5.11 ที่ปรึกษากลุ่มยูวเกษตรกร หมายถึง อาจารย์หรือผู้ที่มีความรู้ความสามารถความสนใจด้านการเกษตร ที่อยู่ในโรงเรียนที่มีกลุ่มยูวเกษตรกร อาสาเข้ามาและถูกคัดเลือกให้เป็นที่ปรึกษากลุ่ม เพื่อช่วยเหลือ สนับสนุน แนะนำกำกับดูแลการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในอำเภอท่าชนะ

5.12 เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร หมายถึง ผู้ให้คำปรึกษา ชี้แนะ ให้แก่กลุ่มยูวเกษตรกรที่ดำเนินกิจกรรมในพื้นที่ที่ตนรับผิดชอบ

5.13 สภาพแวดล้อมภายใน หมายถึง จุดแข็งและจุดอ่อนของกลุ่มยูวเกษตรกรในอำเภอท่าชนะ ในประเด็นต่างๆ เช่น เจ้าหน้าที่ ครูที่ปรึกษา สมาชิกยูวเกษตรกร กระบวนการเรียนรู้ หลักสูตรในการเรียนรู้ การมีส่วนร่วม

5.14 สภาพแวดล้อมภายนอก หมายถึง โอกาสและอุปสรรคในการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในประเด็นต่างๆ เช่น นโยบาย งบประมาณ ผู้บริหาร สภาพเศรษฐกิจ สภาพสังคม

5.15 แนวทางการพัฒนากลุ่มยูวเกษตรกร หมายถึง แนวทางการพัฒนากลุ่มยูวเกษตรกร จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอก

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 เป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของกลุ่มเยาวชนเกษตรกรในโรงเรียน เพื่อเป็นการปรับปรุง และวางแผนการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของกลุ่มให้มีความต่อเนื่องและยั่งยืน สามารถขยายผลไปยังโรงเรียนอื่นๆ ได้

6.2 เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนปรับปรุงกิจกรรม และการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ครูที่ปรึกษา และผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มเยาวชนเกษตรกรในอำเภอท่าชนะ

6.3 เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มเยาวชนเกษตรกรในอำเภอท่าชนะ ในการวางแผนปรับปรุงแก้ไขนโยบาย ที่จะนำไปพัฒนาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานสมาชิกกลุ่มเยาวชนเกษตรกรในอำเภอท่าชนะ

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยุทธกรในอำเภอท่าชนะ จังหวัดสุราษฎร์ธานี” ผู้วิจัยได้รวบรวมแนวคิด ทฤษฎี ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการวิจัย โดยแบ่งเป็น 10 ประเด็น ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ แหล่งความรู้
 2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดเห็น
 3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการ
 4. แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม
 5. แนวคิดเกี่ยวกับ SWOT Analysis
 6. แนวคิดและสถานการณ์ยุทธกรในประเทศไทย
 7. สถานการณ์ยุทธกรในอำเภอท่าชนะ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
 8. นโยบายของกรมส่งเสริมการเกษตรที่เกี่ยวข้อง
 9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ และแหล่งความรู้

แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ และแหล่งความรู้ ประกอบด้วย แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ แนวคิดเกี่ยวกับแหล่งความรู้ โดยมีรายละเอียดด้านความรู้และแหล่งความรู้ ดังนี้

1.1 แนวคิดเกี่ยวกับความรู้

มีการให้นิยามความหมายของความรู้ไว้หลายมุมมอง ดังเช่น พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ให้ความหมายของ “ความรู้” ว่า “ความรู้เป็นสิ่งที่สั่งสมมาจากการศึกษาเล่าเรียน การค้นคว้า หรือประสบการณ์ รวมทั้งความสามารถเชิงปฏิบัติและทักษะ ความเข้าใจหรือสารสนเทศที่ได้รับมาจากประสบการณ์ ;สิ่งที่ได้รับมาจากการได้ยิน ได้ฟัง การคิด หรือการปฏิบัติ หรือองค์วิชาในแต่ละสาขา เช่น ความรู้เรื่องเมืองไทย ความรู้เรื่องสุขภาพ...” (เบญจมาศ อยู่ประเสริฐ, 2564ก น.14-6 ถึง 14-7)

วิจารณ์ พานิชย์ (2560 อ้างถึงในเบญจมาศ อยู่ประเสริฐ, 2564ก น.14-6) อธิบายว่า ความรู้มาจากการจัดระบบและตีความสารสนเทศบริบทและสารสนเทศก็มาจากประมวลข้อมูล ทั้งนี้

ความรู้จะไม่มีประโยชน์ถ้าไม่นำไปสู่การกระทำหรือการตัดสินใจ ดังนั้นในการจัดการสมัยใหม่ ซึ่งเป็นยุคแห่งสังคมที่ใช้ความรู้เป็นฐาน (knowledge-based society) จึงเห็นว่าความรู้เป็นทุนปัญญา สำหรับใช้สร้างคุณค่าและมูลค่า การจัดการความรู้เป็นกระบวนการใช้ทุนปัญญา นำไปสร้างคุณค่าและมูลค่า ซึ่งอาจเป็นมูลค่าทางธุรกิจหรือคุณค่าทางสังคมก็ได้ โดยความรู้เหล่านี้มีอยู่ 4 ระดับ ได้แก่

1. ความรู้เชิงทฤษฎี (know-what) เป็นความรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริง รู้ว่าเป็นอะไร เป็นอะไร ซึ่งจำมาได้จากความรู้ชัดแจ้ง พบในผู้สำเร็จการศึกษามาใหม่ๆ เมื่อนำไปใช้งาน ก็มักไม่มั่นใจ และอาจได้ผลบ้าง ไม่ได้ผลบ้าง

2. ความรู้เชิงปฏิบัติการและเชิงบริบท (know-how) เป็นความรู้ที่เชื่อมโยงกับโลกความเป็นจริงภายใต้สภาพความเป็นจริงที่ซับซ้อน มักพบในคนที่ทำงานหลายๆ ปี จนเกิดความรู้ฝังลึกที่เป็นทักษะหรือประสบการณ์มากขึ้น สามารถนำเอาความรู้ชัดแจ้งที่ได้มาปรับใช้ตามสภาพแวดล้อมหรือบริบทของตนเองได้

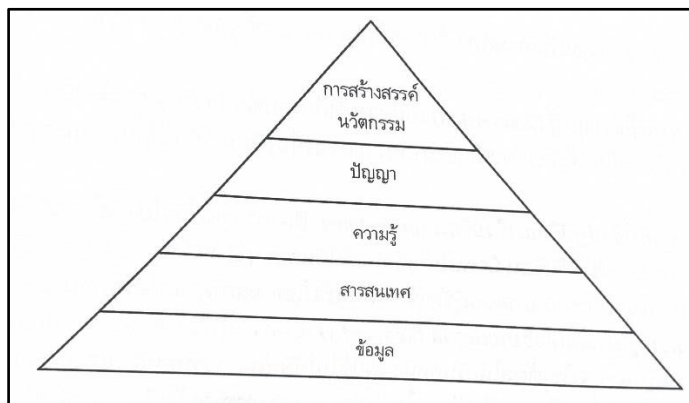
3. ความรู้ในระดับที่อธิบายเหตุผล (know-why) เป็นความรู้เชิงเหตุผลในระดับที่อธิบายผลได้ว่าทำไมความรู้นั้นๆ จึงใช้ได้หรือใช้ไม่ได้ในบริบทหนึ่ง แต่ใช้ไม่ได้กับในอีกบริบทหนึ่ง และนำประสบการณ์มาแลกเปลี่ยนกับผู้อื่น มักพบในผู้ที่ทำงานมาเป็นระยะเวลาหนึ่งแล้วเกิดความรู้ลึกฝังลึกสามารถถอดความรู้ของตนเองมาแลกเปลี่ยนกับผู้อื่นได้ พร้อมรับเอาความรู้ของผู้อื่นไปใช้ในบริบทของตนเองได้

4. ความรู้ในระดับที่อธิบายคุณค่า ความเชื่อ (care-why) เป็นความรู้ในลักษณะของความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ที่ขับเคลื่อนมาจากภายในจิตใจตนเองให้ต้องกระทำสิ่งนั้นๆ เมื่อเผชิญสถานการณ์ เป็นความรู้ในผู้ที่สามารถสกัด ประมวล วิเคราะห์ความรู้ที่ตนเองมีอยู่ กับความรู้ที่ตนเองได้รับมาสร้างเป็นองค์ความรู้ใหม่ขึ้นมาได้ เช่น สร้างตัวแบบหรือทฤษฎีหรือนวัตกรรม ขึ้นมาใช้ในการทำงานได้

ภรณ์ ต่างวิวัฒน์ (2554, น. 1-8 อ้างถึงในเบญจมาศ อยู่ประเสริฐ, 2564ก น.14-7)) อธิบายความหมายของความรู้ว่า “ความรู้” เป็นสารสนเทศที่ผ่านกระบวนการคิด ชัดเกลา เปรียบเทียบ เลือกใช้ เชื่อมโยง 1ผนวกกับความรู้อื่น เกิดการประสมประสานระหว่างสถานการณ์ ค่านิยม ความรู้ในบริบท และความรู้แจ้งจนเกิดเป็นความเข้าใจ เชื่อถือได้ และพัฒนาไปสู่ระดับที่สูงขึ้นหรือนำไปใช้ประโยชน์ในการสรุปและตัดสินใจในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้โดยไม่จำกัดช่วงเวลา ซึ่งความรู้เหล่านี้เมื่อนำไปใช้จะไม่หมดหรือสึกหรอ แต่จะยิ่งอกเงยหรืออกงามยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ บุญดี บุญญากิจ และคณะ (2547 น. 13-14 อ้างถึงในเบญจมาศ อยู่ประเสริฐ, 2564ก น.14-7 ถึง 14-14-9) ได้อธิบาย ความรู้โดยแสดงให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของความรู้กับสารสนเทศ ตามแนวคิดของ ฮิเดโอะ ยามาซากิ (Hideo Yamazaki) ผู้เชี่ยวชาญชาวญี่ปุ่น ซึ่งได้ให้

นิยาม “ความรู้” และอธิบายให้เห็นถึงลำดับขั้นของ “ความรู้” ซึ่งเกี่ยวข้องกับ “ข้อมูล” “สารสนเทศ” “ปัญญา” และเพิ่มเติมต่อยอดไปสู่ “นวัตกรรม” เป็นลำดับขั้นในรูปพีระมิด

ภาพที่ 2.1 พีระมิดลำดับขั้นของความรู้

ที่มา : เบญจมาศ อยู่ประเสริฐ (2564ก น.14-8)

“ข้อมูล” เป็นข้อมูลดิบเกี่ยวกับข้อเท็จจริง เหตุการณ์ หรือปรากฏการณ์ธรรมชาติ ซึ่งอาจเป็นการวัด หรือจากเอกสาร/คำบอกเล่าที่มีการบันทึกไว้ แต่ยังไม่ได้ผ่านการประมวลผลและแปลความ ข้อมูลรูปภาพที่สื่อความหมาย ข้อความพรรณนา/บรรยาย หรือตัวเลขต่าง ๆ ที่ค้นหาหรือรวบรวมมาจากการสังเกตจึงมิได้บ่งบอกความหมายใด ๆ สามารถเข้าใจในเนื้อหาของเนื้อความนั้น และนำมาใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการและตัดสินใจได้ มีบริบทและความหมายซึ่งเกิดจากความเชื่อ สำคัญสำนึก หรือประสบการณ์ของผู้ใช้สารสนเทศนั้น ๆ โดยมักอยู่ใน

“สารสนเทศ” เป็นข้อมูลที่ผ่านกระบวนการสังเคราะห์ วิเคราะห์ และปรับแต่งจนชัดเจน มีแบบแผนรูปของข้อมูลที่วัดได้หรือจับต้องได้ ทั้งนี้ สารสนเทศอาจมีข้อจำกัดในเรื่องช่วงเวลาที่ใช้และขอบข่ายของงานที่จะนำมาใช้ เช่น สารสนเทศหนึ่ง ๆ อาจมีคุณค่าสำหรับคนกลุ่มหนึ่ง แต่อาจไร้ค่าสำหรับคนอีกกลุ่มหนึ่งก็ได้และสารสนเทศที่เคยไร้ค่าสำหรับคนกลุ่มหนึ่งนั้น อาจกลับมามีคุณค่าใหม่ในภายหลังได้ ดังนั้น การกำหนดคุณค่าของสารสนเทศจึงขึ้นอยู่กับความตรงต่อความต้องการในการใช้งานในขณะที่ “ความรู้” เป็นสารสนเทศที่ผ่านกระบวนการคิด เปรียบเทียบ เชื่อมโยงกับความรู้อื่น จนเกิดเป็นความเข้าใจและนำไปใช้ประโยชน์ในการสรุปและตัดสินใจในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้โดยไม่จำกัดช่วงความรู้เป็นสารสนเทศที่ก่อให้เกิดประโยชน์ในการนำไปใช้งาน เวลา หรือกล่าวได้ว่า

“ปัญญา” คือ ความรู้ความเข้าใจในสิ่งทั้งหลายตามสภาพความเป็นจริง ซึ่งความเข้าใจเกิดจากการรู้ทั่วถึงเหตุและผล เพราะได้ผ่านการพิจารณาไตร่ตรองหรือคิดอย่างรอบคอบเพื่อขจัดความไม่แจ่มแจ้งชัดเจนให้หมดไปได้แล้ว

“ปัญญา” จึงเป็นขั้นความรู้ที่สูงกว่าความรู้ทั่วไป เป็นความรู้ที่ฝังอยู่ในตัวคน ก่อให้เกิดประโยชน์ในการนำความรู้ไปใช้อย่างชาญฉลาด ทั้งนี้ ไพโรจน์ ชลารักษ์ (2551, น. 24-25 อ้างถึงใน เบญจมาศ อยู่ประเสริฐ, 2564 น.14-8) ได้อธิบายไว้ว่าปัญญาเป็นพลังระดับสูงสุดที่มนุษย์สามารถสร้างขึ้นได้ในตัวเองด้วยความพยายามรับรู้ เรียนรู้ และฝึกฝนจากขั้นตอนง่าย ๆ จนถึงขั้นสูงสุดของปัญญาที่เรียกว่า “ความรู้แจ้ง” (enlightenment)

“นวัตกรรม” เป็นขั้นการสร้างสรรคความรู้ที่สูงกว่าความรู้ทั่วไป เป็นความรู้ในลักษณะของความคิดริเริ่ม สร้างสรรค ที่ขั้บตันมาจากภายในจิตใจตนเองให้ต้องกระทำสิ่งนั้น ๆ เมื่อเผชิญสถานการณ์ปัญหา ความรู้ที่ตนเองมีอยู่จะถูกสกัด ประมวล วิเคราะห์ ผนวกกับความรู้ที่ได้รับมาสร้างเป็นองค์ความรู้ใหม่ขึ้นมาได้ เป็นนวัตกรรม ขึ้นมาใช้ในการแก้ปัญหา นวัตกรรม จึงเป็นความรู้ที่ถูกพัฒนาต่อยอดและเชื่อมโยงมาจาก “ปัญญา” เป็นการนำความรู้ที่ได้รวบรวม และผ่านการพิจารณาไตร่ตรองหรือคิดอย่างรอบคอบนำไปใช้ในทางปฏิบัติเพื่อนำไปสู่ผลในทางปฏิบัติและการแก้ปัญหาในสภาพการณ์ที่เป็นจริง ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายขององค์กรและสังคม ซึ่งในการพัฒนาประเทศไทยในยุค 4.0 ที่เน้นยุทธศาสตร์ฐานความรู้ (Knowledge based Economy) ที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาทุนมนุษย์ (Human Capital) การใช้และต่อยอดองค์ความรู้การให้ความสำคัญกับการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) และการพัฒนาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและนวัตกรรม ซึ่งการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม เป็นการทำงานโดยนำความรู้มาประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงาน เป็นการนำความรู้ต่าง ๆ ที่ได้รวบรวมไว้มาใช้เพื่อนำไปสู่ผลในทางปฏิบัติและการแก้ปัญหา (พรชัย เจดามาน และคณะ, 2560) การจัดการความรู้ในยุค 4.0 จึงเน้นการนำความรู้ที่มีอยู่ทุกหนทุกแห่งบนโลกใบนี้มาบูรณาการเชิงสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนานวัตกรรมต่าง ๆ ที่ตอบสนองความต้องการขององค์กร และสังคม

ดังนั้น ความรู้ จึงหมายถึงสิ่งที่สั่งสมมาจากการศึกษาเล่าเรียน การค้นคว้า หรือประสบการณ์ รวมทั้งความสามารถเชิงปฏิบัติและทักษะ ความเข้าใจหรือสารสนเทศได้รับมาจากประสบการณ์ จนเกิดเป็นควาเข้าใจ เชื่อถือได้ และพัฒนาไปสู่ระดับที่สูงขึ้น คือ ปัญญา เป็นความรู้ความเข้าใจตามสภาพความเป็นจริง เป็นเหตุเป็นผล ก่อให้เกิดการนำไปใช้อย่างชาญฉลาด และพัฒนาเป็นนวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและตอบสนองบุคคลเป้าหมาย

1.2 ประเภทของความรู้

ภรณ์ ต่างวิวัฒน์ (2554, น. 1-11 เบญจมาศ อยู่ประเสริฐ, 2564ก น.14-13 ถึง 14-14) ได้อธิบายถึงการจำแนกประเภทของความรู้ตามลักษณะการปรากฏของความรู้ ว่ามี 2 ประเภท คือ ความรู้ชัดแจ้ง (explicit knowledge) และความรู้ฝังลึก (tacit knowledge) ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1) **ความรู้ชัดแจ้ง หรือความรู้ที่ปรากฏ** เป็นความรู้ที่มีลักษณะเด่นชัด (objective) เป็นทฤษฎี เป็นความรู้ที่บุคคลสร้างขึ้นและสามารถแสดงออกมาผ่านภาษาที่เหมาะสมได้โดยการพูดบอกกล่าว แสดงอาการหรือโดยวิธีใด ๆ ให้ปรากฏแก่ผู้อื่น และอาจถูกบันทึกลงเป็นสารสนเทศหรือข้อมูลในวัสดุหรือระบบบันทึกแบบต่าง ๆ บางครั้งจึงเรียกว่าเป็นความรู้แบบรูปธรรม เช่น นโยบายขององค์กร กระบวนการทำงาน และกลยุทธ์ เป้าหมายและความสามารถขององค์กร ฯลฯ ซึ่งสามารถแปลงเป็นรหัส รวบรวม และถ่ายทอดได้ง่ายโดยผ่านวิธีต่าง ๆ ให้ผู้ใช้สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย เช่น การบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร ทฤษฎี กฎ ระเบียบคู่มือปฏิบัติงานต่าง ๆ วิกิพีเดีย การจัดการฐานข้อมูล ฯลฯ จึงสามารถสื่อสารถ่ายทอดไปยังบุคคลต่าง ๆ ได้โดยวิธีการที่เป็นทางการ ไม่จำเป็นต้องอาศัยการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นเพื่อถ่ายทอดความรู้

2) **ความรู้ฝังลึก หรือความรู้แฝงเร้น** เป็นความรู้ที่ไม่ได้มีอยู่ในตำรา แต่เป็นทักษะหรือความรู้เฉพาะตัวของแต่ละบุคคลที่ฝังอยู่ในคน รู้ได้เฉพาะตัวเจ้าของและอยู่ในตัวของบุคคลผู้นั้น ไม่ได้ถอดออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร หรือบางครั้งก็ไม่สามารถถ่ายทอดออกมาเป็นคำพูดหรือลายลักษณ์อักษรได้โดยง่าย และตัวเจ้าของความรู้เองก็อาจไม่รู้ตัวด้วยซ้ำว่าตนมีความรู้นั้นอยู่ เนื่องจากความรู้ฝังลึกนี้เป็นทักษะหรือความรู้เฉพาะตัวของแต่ละบุคคลที่ได้มาจากการกระทำและประสบการณ์ที่สั่งสมมายาวนาน

ดังนั้น ความรู้ มีทั้งที่เป็นความรู้ชัดแจ้ง ซึ่งเป็นความรู้ที่บุคคลสร้างขึ้นและสามารถแสดงออกมาผ่านภาษาที่เหมาะสมได้โดยการพูดบอกกล่าว แสดงอาการหรือโดยวิธีใด ๆ ให้ปรากฏแก่ผู้อื่น และความรู้ฝังลึก ซึ่งเป็นทักษะหรือความรู้เฉพาะตัวของแต่ละบุคคลที่ฝังอยู่ในคน

1.2 แนวคิดเกี่ยวกับแหล่งความรู้

แนวคิดเกี่ยวกับแหล่งความรู้ ประกอบด้วย ความหมายของแหล่งความรู้ และประเภทของแหล่งความรู้ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1.2.1 ความหมายของแหล่งความรู้

ชไมพร ดิสถาพร และคณะ (2564) กล่าวสรุปความหมายของแหล่งเรียนรู้ว่า หมายถึงแหล่ง สถานที่ พื้นที่ทางกายภาพ และพื้นที่เสมือนจริง ที่รวมข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศ ความรู้ ประวัติศาสตร์อารยธรรม ภูมิปัญญา ปราชญ์ชาวบ้าน บุคคล และประสบการณ์ต่าง ๆ ซึ่งอาจเกิดขึ้นโดยธรรมชาติ หรือมนุษย์สร้างขึ้น สามารถจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อขยายประสบการณ์สร้าง

องค์ความรู้แก่ผู้สนใจศึกษา และเชื่อมโยงสู่การใช้ในชีวิตประจำวัน สถานการณ์ปัจจุบัน โดยเก็บรวบรวมไว้ในสถานที่ใดสถานที่หนึ่ง อาจเป็นหน่วยงานของทางราชการ เอกชน ในโรงเรียนหรือนอกโรงเรียนก็ได้ โดยแหล่งเรียนรู้นั้น ผู้ที่สนใจสามารถเข้าไปแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้ทุกที่ ทุกเวลา ตามอัธยาศัย ต่อเนื่องตลอดชีวิต เพื่อเสริมสร้างให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้

1.2.2 ประเภทของแหล่งความรู้

เชิดพงษ์ ชีรจิตร์ (2564 ,น.10-41 ถึง 10-51) แบ่งประเภทของแหล่งความรู้ ออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ สื่อบุคคล สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อออนไลน์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) สื่อบุคคล

สื่อบุคคล เป็นวิธีการสื่อสารที่เป็นคำพูด กิริยา ท่าทาง และการแสดงออกทางอากัปกิริยา แต่โดยทั่วไปแล้วการสื่อสารด้วยบุคคลจะใช้คำพูดเป็นหลัก เช่น การสนทนา การอภิปราย การบรรยาย การประชุมการใช้สื่อบุคคลเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมด้วยกัน 2 แบบ คือ 1) แบบเป็นทางการ (formal oral communication) เช่น การอภิปราย การบรรยาย การประชุม การแถลงข่าว และการสัมมนา เป็นต้น และ 2) แบบไม่เป็นทางการ (informal oral communication) เป็นการสนทนาเพื่อให้ข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ หรือเพื่อชักจูงใจ เพื่อก่อให้เกิดการปฏิบัติตาม โดยสามารถแบ่งออกได้ดังนี้

(1) การพูดสนทนา เป็นการสื่อสารของบุคคลโดยทั่วไปในลักษณะที่เป็น การสื่อสารโดยปกติในชีวิตประจำวัน โดยการสื่อสารในลักษณะนี้จะมีความเป็นกันเองระหว่างคู่สนทนา ซึ่งเนื้อหาที่ใช้ในการสนทนาจะเป็นในลักษณะแบบไม่เป็นทางการ

(2) การอภิปราย เป็นการสื่อสารแบบกลุ่มตั้งแต่ 3 คนขึ้นไป ซึ่งเป็นการให้ความรู้ ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันโดยผู้ฟังเป็นการสื่อความเพื่อให้ ความรู้ความเข้าใจต่อเนื้อเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นการร่วมกันปรึกษาหารือกันในกลุ่มหรือทีมงานอย่าง มีระบบและระเบียบวิธี

(3) การบรรยายเป็นผู้รับสาร และผู้บรรยายเป็นผู้ให้สาร

(4) การประชุมทางการประชุม เช่น การยกมือก่อนพูดแสดงความคิดเห็น มีการจดบันทึกรายงานการประชุม และมีประธานการประชุม เป็นต้น

(5) การฝึกอบรม เป็นการให้ความรู้ความเข้าใจแก่บุคคล เพื่อให้มีความรู้ เพิ่มขึ้น และมีความสามารถขึ้นในเรื่องที่ได้รับการฝึกและอบรม

(6) การสัมมนา เป็นกระบวนการสื่อสารสองทาง ทั้งให้และรับความรู้ซึ่งกัน และกันระหว่างวิทยากรและผู้เข้าร่วมสัมมนา

(7) การพูดในที่ชุมชน เป็นการพูดในที่สาธารณะหรือชุมชนในวาระหรือโอกาสต่าง ๆ เพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจ ความรู้ ยกย่อง และยินดี ตลอดจนความเห็นอกเห็นใจในเรื่องราวต่าง

2) สื่อสิ่งพิมพ์

ในการเลือกใช้สื่อสิ่งพิมพ์เพื่อการส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร ผู้ผลิตสื่อจะต้องทำการวางแผนการใช้สื่อโดยคำนึงถึงเกษตรกรรอ่านสื่อสิ่งพิมพ์ที่เรานำมาใช้ในการถ่ายทอดเนื้อหาตรงตามความสนใจของกลุ่มเป้าหมายหรือไม่ รวมถึงซึ่งต้องตอบโจทย์ให้ได้ว่าจะทำอย่างไรให้กลุ่มเป้าหมายหันมาขนาด และรูปแบบของสื่อสิ่งพิมพ์ที่มีผลต่อความสนใจในการอ่าน การใช้รูปภาพและเนื้อหาที่ง่ายต่อความเข้าใจในการอธิบายความหมาย จะช่วยให้เกษตรกรสนใจในสื่อสิ่งพิมพ์มากยิ่งขึ้น โดยการนำสื่อสิ่งพิมพ์มาใช้ในการส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร สามารถแบ่งเป็นประเภทได้ดังนี้

(1) วารสาร (journal) เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ที่จัดทำเพื่อผู้อ่านเฉพาะกลุ่ม โดยเฉพาะในแวดวงวิชาการโดยส่วนใหญ่จะผลิตขึ้นโดยหน่วยงาน หรือองค์กรทางวิชาการ มีระยะเวลาในการตีพิมพ์แต่ละฉบับที่แน่นอนสามารถนำไปใช้ในการอ้างอิง หรือเป็นฐานข้อมูลความรู้ทางวิชาการได้ๆ

(2) นิตยสาร (magazines) เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับวารสาร แต่ต่างกันตรงที่เนื้อหาในวารสารจะเกี่ยวข้องกับความรู้ทางด้านวิชาการ แต่เนื้อหาในนิตยสารจะเกี่ยวข้องกับเรื่องทั่ว ๆ ไป มีเนื้อหาที่จัดทำขึ้นเฉพาะกลุ่ม มีระยะเวลาในการตีพิมพ์แต่ละฉบับที่แน่นอน เหมาะสำหรับการใช้ในการดึงดูดความสนใจของผู้อ่านได้เป็นอย่างดี

(3) จดหมายข่าว (news letter) มีลักษณะเป็นแผ่นปลิวชนิดหนึ่ง เพื่อส่งให้กับกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการจะติดต่อสื่อสาร ส่วนใหญ่จะจัดพิมพ์ขึ้นภายใต้หน่วยงานหรือองค์กร มีวัตถุประสงค์เพื่อแจ้งข้อมูลข่าวสารที่สำคัญเพื่อให้คนในชุมชนได้รับทราบ

(4) ป้ายประกาศและโปสเตอร์ (billboard and poster) เป็นสื่อที่ใช้เพื่อดึงดูดความสนใจของกลุ่มเป้าหมาย โดยทั่วไปจะจัดพิมพ์ให้มีขนาดใหญ่ สามารถมองเห็นได้ง่าย โดยอาจจะติดประกาศตามป้ายประชาสัมพันธ์ตามสถานที่ต่าง ๆ หรือบริเวณบอร์ดประชาสัมพันธ์ตามหมู่บ้าน เพื่อใช้ในการให้ข้อมูล ข่าวสารหรือเผยแพร่ความรู้เฉพาะเรื่องที่เป็นประโยชน์ให้กับเกษตรกร

(5) แผ่นพับ (folder) เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ที่จัดทำขึ้นเพื่อเผยแพร่ข้อมูล ความรู้ต่าง ๆ โดยทั่วไปจะจัดพิมพ์ให้มีขนาดกะทัดรัด สามารถพกพาได้สะดวก เหมาะสำหรับการใช้เผยแพร่ข้อมูล หรือความรู้เฉพาะด้านที่มีเนื้อหาไม่มากนัก

(6) เอกสารเผยแพร่ (booklet) เป็นเอกสารเชิงความรู้ทางวิชาการ โดยทั่วไปมักมีขนาดไม่ใหญ่มากนัก เหมาะสำหรับการพกพาไปใช้ในที่ต่าง ๆ ได้อย่างสะดวก มีการ

เย็บเป็นเล่มให้ดูสวยงามน่าอ่าน สามารถบรรจุเนื้อหาได้มาก เหมาะสำหรับการอธิบาย และแสดงภาพประกอบให้เห็นอย่างชัดเจน

(7) ใบปลิว (leaflet) มีลักษณะเป็นกระดาษแผ่นเดียว ใช้ในการบอกข่าวหรือการประกาศเรื่องราวต่าง ๆ ที่ต้องการแจ้งให้คนในชุมชนได้รับทราบ โดยทั่วไปมักจะทำการออกแบบอย่างง่าย ไม่เน้นความสวยงามมากนัก เหมาะสำหรับหน่วยงานต่าง ๆ ที่ต้องการกระจายข้อมูลข่าวสารอย่างรวดเร็วไปตามที่ชุมชนต่าง ๆ สำหรับข้อควรคำนึงที่ต้องนำมาใช้ประกอบการพิจารณาในการเลือกใช้สื่อสิ่งพิมพ์เพื่อการส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร มีดังนี้

1.1 เป็นสื่อที่เหมาะสมสำหรับใช้เฉพาะเจาะจงกลุ่มผู้รับสาร เนื่องจากสื่อสิ่งพิมพ์มีต้นทุนการผลิตต่อชิ้นค่อนข้างสูง เมื่อเทียบกับสื่อประเภทอื่น ๆ โดยเฉพาะสื่อสิ่งพิมพ์ที่พิมพ์ 4 สี ดังนั้นการจะนำไปใช้ในการเผยแพร่จะต้องมีการระบุงบประมาณเป้าหมายที่ชัดเจน เพื่อให้เกิดประโยชน์สำหรับผู้รับสารอย่างแท้จริง

1.2 เป็นสื่อที่สามารถเก็บไว้เป็นแหล่งข้อมูลความรู้ หรือใช้อ้างอิงทางวิชาการได้ ผู้รับสารสามารถนำมาศึกษาได้ด้วยตนเอง แต่อาจจะมีข้อจำกัดในการใช้งานสำหรับผู้ที่มีความบกพร่องทางสายตา หรือผู้ที่ไม่รู้หนังสือก็ไม่อาจที่จะเข้าถึงสื่อสิ่งพิมพ์ได้

1.3 สามารถใช้เทคนิคการออกแบบ การจัดวางตัวอักษร และรูปภาพให้น่าสนใจ มีความสวยงามดึงดูดความสนใจให้ผู้อ่านต้องการที่จะอ่านเนื้อหาสาระนั้น แต่ในทางกลับกันหากสื่อสิ่งพิมพ์ออกแบบมาไม่น่าสนใจสำหรับผู้อ่าน การสื่อสารนั้นก็อาจไม่สัมฤทธิ์ผล

3) สื่อกระจายภาพและเสียง

การใช้สื่อกระจายภาพและเสียงเพื่อการส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรสื่อกระจายภาพและเสียง ตรงกับภาษาอังกฤษคำว่า “broadcasting media” เป็นการกระจายเสียงและการแพร่ภาพ ผ่านทางวิทยุกระจายเสียง หรือการออกอากาศทางโทรทัศน์ไปสู่ผู้รับสารในลักษณะของการสื่อสารมวลชน (mass media) โดยวิทยุกระจายเสียงจะใช้คำว่า “เรดิโอบรอดคาสติ้ง” (radio broad-casting) ส่วนการแพร่ภาพโทรทัศน์ จะใช้คำว่า “เทเลวิชั่นบรอดคาสติ้ง” (television broadcasting หรือ T.V. broadcasting) โดยสามารถแพร่กระจายเนื้อหาสาระไปสู่ประชาชนจำนวนมาก ที่อยู่ในพื้นที่ต่าง ๆ ให้ได้รับข้อมูลข่าวสารพร้อม ๆ กัน โดยใช้คลื่นวิทยุ คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า สายเคเบิล ดาวเทียม หรือระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เป็นพาหนะในการนำส่งสัญญาณในการกระจายภาพ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1.1 วิทยุโทรทัศน์ เป็นสื่อที่สามารถออกอากาศไปได้ในบริเวณที่กว้างครอบคลุมพื้นที่ที่อยู่ห่างไกลได้ภาพและเสียงมีความคมชัด เสมือนผู้รับชมรายการได้อยู่ในเหตุการณ์จริงเป็นสื่อที่มีความใกล้ชิดกับผู้ชม สามารถเข้าถึงได้เกือบทุกครัวเรือน เป็นสื่อที่มีบทบาท และอิทธิพลต่อสังคมไทยเป็นอย่างมากทั้งในแง่ของการเป็นสื่อที่ใช้เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร เนื่องจากวิทยุ

โทรทัศน์เป็นสื่อที่มีคุณลักษณะในการแพร่กระจายออกไปได้อย่างรวดเร็ว ทันเหตุการณ์โดยไม่มีข้อจำกัดด้านเวลาและระยะทาง รวมทั้งยังเป็นสื่อที่ใช้ในการโน้มน้าวชักจูงใจเพื่อให้ผู้รับสารปรับเปลี่ยนทัศนคติหรือการประชาสัมพันธ์เพื่อให้เกษตรกร หรือประชาชนทั่วไปได้ทราบข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ และที่สำคัญที่สุด วิทยุโทรทัศน์มีบทบาทหน้าที่ที่สำคัญ คือการให้การศึกษาแก่เกษตรกร เนื่องจากการศึกษาเป็นรากฐานที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะด้านการเกษตรซึ่งเป็นอาชีพหลักของคนในประเทศเป็นส่วนใหญ่และด้วยศักยภาพของสื่อวิทยุโทรทัศน์ ซึ่งมีคุณสมบัติที่เหมาะสมในการนำความรู้กระจายไปสู่ประชาชนได้อย่างทั่วถึงและรวดเร็ว ประกอบกับ วิทยุโทรทัศน์เป็นสื่อที่สามารถนำไปใช้แทนนักส่งเสริมในกรณีที่นักส่งเสริมไม่สามารถเข้าไปทำหน้าที่ได้ด้วยตนเอง ช่วยประหยัดทรัพยากรบุคคลทางการส่งเสริมการเกษตรที่มีอยู่อย่างจำกัดได้ โดยรูปแบบรายการวิทยุโทรทัศน์เพื่อการเกษตรที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท ดังนี้

1.2 รายการประเภทความรู้ เป็นรายการวิทยุโทรทัศน์ที่มุ่งเน้นในการให้ความรู้และประสบการณ์แก่ผู้ชมรายการ อาจจะนำเสนอในรูปแบบรายการสารคดี รายการสนทนา รายการสัมภาษณ์บุคคลที่น่าสนใจทั้งที่เป็นนักวิชาการทางการเกษตร ประชาชนชาวบ้าน หรือเกษตรกรตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จซึ่งจะผลิตรายการในรูปแบบการถ่ายทำในสถานที่ หรือที่เรียกว่า การถ่ายทำในสตูดิโอ หรือการถ่ายทำนอกสถานที่ เช่น พาไปชมแปลงสาธิต หรือพาไปดูกิจกรรมที่ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีประจำตำบล เป็นต้น การจัดรายการประเภทความรู้ให้ประสบความสำเร็จได้นั้น ผู้ผลิตรายการ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความรู้ และทักษะในการผลิตค่อนข้างสูง และมีความเข้าใจในเรื่องการเกษตรอยู่พอสมควร จึงจะสามารถผลิตรายการได้น่าสนใจตรงตามความต้องการของเกษตรกร ทำให้เกษตรกรติดตามชมรายการตั้งแต่ต้นจนจบได้ โดยไม่เกิดความเบื่อหน่ายเสียก่อน โดยอาจมีการแทรกสาระความบันเทิงอยู่ในรายการ หรือใช้เทคนิคภาพพิเศษ เช่น การทำภาพกราฟิก การทำภาพแอนิเมชันในการอธิบาย หรือการดำเนินเรื่องราวต่าง ๆ ก็สามารถช่วยดึงดูดความสนใจของผู้ชมได้อีกทางหนึ่งด้วย

1.3 รายการข่าว เป็นรายการที่มุ่งเน้นการนำเสนอเหตุการณ์ที่เพิ่งจะเกิดขึ้นซึ่งอยู่ในความสนใจของประชาชนทั่วไปและมีผลกระทบกับเกษตรกร หรือประชาชนทั่วไป โดยการนำเสนอต้องยึดหลักความถูกต้อง ตามข้อเท็จจริง ไม่มีการใส่ความคิดเห็นลงไปในเรื่องข่าวและด้วยเทคโนโลยีการผลิตรายการวิทยุโทรทัศน์ที่ทันสมัยในปัจจุบัน ทำให้สามารถนำเสนอรายการข่าวได้แบบทันทีทันใด ดังนั้นฝ่ายผลิตรายการจำเป็นต้องมีความคล่องตัวในการทำงานสามารถรายงานข้อมูลข่าวสารที่มีความทันสมัย สดใหม่ได้ตลอดเวลา

1.4 รายการสาธิต เป็นรายการที่มีรูปแบบรายการในการนำเสนอเป็นขั้นตอนในการทำสิ่งต่าง ๆ ให้ผู้ชมได้นำไปฝึกปฏิบัติหรือทดลองทำด้วยตนเอง ซึ่งผู้ผลิตรายการสาธิตต้องคำนึงเสมอว่า การออกอากาศทางโทรทัศน์นั้น เกษตรกรไม่สามารถที่จะนำมาดูซ้ำ หรือทำตามได้

แบบวีดิทัศน์ หรือการออกอากาศผ่านทางสื่อออนไลน์ ดังนั้นในการนำเสนอรายการ ควรจะต้องทำการสาธิตให้เห็นอย่างชัดเจน เข้าใจง่าย และเป็นวิธีการที่เกษตรกรคุ้นชิน จึงจะทำให้เกษตรกรสามารถรู้และเข้าใจ จนนำไปสู่การปฏิบัติได้ ซึ่งทางผู้ผลิตรายการจำเป็นที่จะต้องใส่ใจ และให้ความสำคัญในเรื่องของการเขียนบทโทรทัศน์ให้ละเอียด และชัดเจนมากกว่ารูปแบบรายการประเภทอื่น ๆ

4) วิทยุกระจายเสียง เป็นสื่อที่นำมาใช้เป็นสื่อกลางในการถ่ายทอดความรู้ไปสู่เกษตรกรไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2509 โดยนักส่งเสริมจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมียุทธศาสตร์ในการวิเคราะห์รูปแบบรายการวิทยุกระจายเสียง (radio program) ให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย และเนื้อหาที่ต้องการจะสื่อสารด้วย โดยในปัจจุบันรูปแบบรายการวิทยุกระจายเสียง ได้มีการคิดสร้างสรรค์รูปแบบต่าง ๆ ให้มีความหลากหลาย ตอบสนองกับความต้องการของผู้ฟังรายการ ซึ่งบางตำราก็นำวิธีการแบ่งประเภท และรูปแบบรายการวิทยุที่แตกต่างกันออกไป ในที่นี้จะขอแบ่งรูปแบบรายการวิทยุกระจายเสียงออกเป็น 8 รูปแบบ ดังนี้

1.1 รายการสนทนา เป็นรายการพูดคุยกันระหว่างผู้ดำเนินรายการตั้งแต่สองคนขึ้นไปโดยจะต้องมีบุคคลหนึ่งเป็นผู้ดำเนินรายการทำหน้าที่ควบคุมให้การสนทนาเป็นไปตามแนวทางที่กำหนดเชื่อมโยงประเด็นและพูดคุยและทำหน้าที่กล่าวสรุปเนื้อหาและประเด็นที่ทำการสนทนาส่วนผู้ร่วมรายการจะเป็นผู้ที่คอยตอบประเด็นคำถามที่ทางผู้ดำเนินรายการถาม หรือประเด็นที่ถูกหยิบยกขึ้นมาสนทนา รวมทั้งแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ฟังรายการแต่แตกต่างกันตรงที่

1.2 รายการสัมภาษณ์ รายการสัมภาษณ์ เป็นรายการที่มีลักษณะคล้ายรายการสนทนาผู้ดำเนินรายการ ซึ่งทำหน้าที่สัมภาษณ์ จะคอยป้อนคำถามเพียงอย่างเดียว ไม่ต้องมีหน้าที่สรุปหรือมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และผู้ถูกสัมภาษณ์หรือผู้ร่วมรายการ จะมีหน้าที่คอยตอบคำถามที่ถูกสัมภาษณ์มา โดยจะมีจำนวนเท่าไรก็ได้ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของเนื้อหา รายการ และระยะเวลา โดยรายการประเภทนี้ ผู้ผลิตรายการ และผู้สัมภาษณ์จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการเตรียมหัวข้อสัมภาษณ์ไว้ให้พร้อมก่อนที่จะเริ่มบันทึกเทป หรือออกอากาศรายการ ซึ่งรูปแบบรายการแบบสัมภาษณ์นี้สามารถทำได้ทั้งแบบที่มีการนัดหมายการสัมภาษณ์ไว้ก่อน แล้วจึงบันทึกเทปในสตูดิโอ หรือสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการโดยการบันทึกเสียงนอกสตูดิโอก็ได้

1.3 รายการอภิปราย เป็นรายการสนทนาอีกรูปแบบหนึ่งแต่รูปแบบการพูดคุย จะเป็นไปในเชิงการแสดงความคิดเห็นเฉพาะหัวข้อใดหัวข้อหนึ่ง โดยผู้มาร่วมรายการที่มาอภิปรายนั้น ต่างความคิดเห็นต่างมุมมองกันโดยผู้ดำเนินการรายการจะทำหน้าที่เป็นผู้นำอภิปรายคอยควบคุมให้รายการดำเนินไปตามแนวทางที่วางไว้และอาจมีการเน้นย้ำ หรือสรุปประเด็นความคิดเห็นที่สำคัญ

1.4 รายการสารคดี เป็นรายการที่นำเสนอในลักษณะการเล่าเรื่องหรือบรรยายความรู้ที่เป็นข้อเท็จจริงหรืออ้างอิงมาจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือได้ โดยมุ่งเน้นที่จะให้สาระความรู้เป็นหลัก ดังนั้นผู้ผลิตรายการรูปแบบสารคดี จำเป็นที่จะต้องคิดสร้างสรรค์รูปแบบการนำเสนอเพื่อไม่ให้ผู้ฟังเบื่อและดึงดูดความสนใจของผู้ฟังให้ได้

1.5 รายการนิตยสารทางอากาศ เป็นรายการวิทยุกระจายเสียงที่มีผู้ฟังค่อนข้างเฉพาะกลุ่มมีรูปแบบการนำเสนอที่หลากหลาย รวมทั้งมีเนื้อหาที่ใช้ในการนำเสนอที่หลากหลายประเด็นในรายการเดียวกัน

1.6 รายการข่าว เป็นรายการที่รายงานเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นซึ่งอาจเป็นการรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจากสถานที่จริง หรือนำมาเล่าข่าวให้ฟังเพื่อแจ้งให้ผู้ฟังทราบก็ได้ โดยเนื้อหาการรายงานข่าวทางวิทยุกระจายเสียง จะต้องสั้น กระชับ ชัดเจน เข้าใจง่าย และต้องครอบคลุมเพื่อให้ผู้ฟังได้รู้ว่าเหตุการณ์ดังกล่าวมีใครทำอะไรที่ไหนอย่างไรเมื่อใดปี พ.ศ. 2509 โดยนักส่งเสริมจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะต้องมีทักษะในการวิเคราะห์รูปแบบรายการวิทยุกระจาย

1.7 รายการตอบคำถาม เป็นรายการที่เปิดโอกาสให้ผู้ฟังได้มีโอกาสร่วมรายการโดยการที่ทางรายการได้เปิดโอกาสให้ผู้ฟังรายการ สามารถถามปัญหาทางโทรศัพท์หรือรูปแบบการสื่อสารรูปแบบอื่น ๆ ในประเด็นข้อข้องใจโดยผู้ดำเนินรายการอาจจะเป็นผู้ตอบคำถามนั่นเอง หรือให้ทางผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ

1.8 รายการ ปกิณกะ เป็นรายการที่นำเสนอคล้ายกับรายการนิตยสารทางอากาศ คือมีการนำเสนอรูปแบบรายการที่หลากหลาย แต่เนื้อหาของรายการไม่เฉพาะเจาะจงเฉพาะกลุ่มผู้ฟังเหมือนรายการนิตยสาร

จากประเภทของสื่อต่างๆที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า สื่อที่ใช้ในการส่งเสริมทางการเกษตร ได้แก่ (1) สื่อบุคคล เช่น เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ครู บุคคลในครอบครัว เป็นต้น (2) สื่อมวลชน เช่น โทรทัศน์/วิดีโอ วิทยุกระจายเสียง เป็นต้น (3) สื่อกิจกรรม เช่น งานวันเกษตร การศึกษาดูงาน เป็นต้น (4) สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ แผ่นพับ เป็นต้น (5) สื่อออนไลน์ เช่น ไลน์ เฟซบุ๊ก เป็นต้น

2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดเห็น

แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น ประกอบด้วย ความหมายของความคิดเห็น ความสำคัญของความคิดเห็น ประเภทของความคิดเห็น วิธีการวัดความคิดเห็น โดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.1 ความหมายของความคิดเห็น

ธวัชชัย สหพงษ์ และคณะ (2559, น.8) กล่าวว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกของบุคคลทางอารมณ์ ความรู้สึกหรือความเชื่อต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง โดยไม่ต้องมีหลักฐานพิสูจน์ยืนยันได้เสมอไปแล้วนำไปสู่การแปลความหมายหรือการคาดคะเน โดยอาศัยความรู้ อารมณ์ ประสบการณ์และสภาพแวดล้อมขณะนั้นเป็นพื้นฐานแสดงออก ซึ่งอาจจะถูกต้องหรือไม่ก็ได้ อาจได้รับการยอมรับหรือปฏิเสธก็ได้ นอกจากนี้ ความคิดเห็นยังอาจเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาและแสดงออกได้ทั้งทางบวกหรือทางลบก็ได้ผ่านทางคำพูด การเขียน หรือเครื่องหมายสัญลักษณ์ การสำรวจความคิดเห็นเป็นการศึกษาให้ความรู้สึกของบุคคล กลุ่มคนที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง แต่ละคนจะแสดงความเชื่อและความรู้สึกใดๆ ออกมาโดยการพูดหรือการเขียน เป็นต้น

ความคิดเห็น คือการแสดงออกที่เกิดจากความรู้สึกภายในต่างๆ ซึ่งความรู้สึกภายในนั้นอาจเป็นเพียงเจตคติหรือความเชื่อหรือความนิยม ในแง่ของจิตวิทยากล่าวได้ว่าความคิดเห็น เจตคติ ความเชื่อความนิยม เป็นพฤติกรรมภายในที่ไม่มีผู้ใดสังเกตหรือทราบได้นอกจากตัวของเขาผู้นั้น ดังนั้น คนที่มีเจตคติหรือความเชื่อหรือค่านิยมอย่างหนึ่ง แต่ถ้าเขาไม่แสดงความคิดเห็นออกมาก็จะไม่มีผู้ใดทราบได้โดยง่าย เขามีเจตคติหรือความเชื่อหรือค่านิยมเช่นใด (กมลรัตน์ หล้าสูงงษ์, 2527)

จากแนวคิดดังกล่าว สรุปได้ว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกของบุคคลทางอารมณ์ ความรู้สึกภายในหรือความเชื่อต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง แสดงออกได้ทั้งทางบวกหรือทางลบก็ได้

2.2 ประเภทของความคิดเห็น

Remmer (1997) กล่าวว่า ความคิดเห็นแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

(1) ความคิดเห็นเชิงบวกสุด-เชิงลบสุด เป็นความคิดเห็นที่เกิดจากการเรียนรู้ และประสบการณ์ซึ่งสามารถรวบทิศทางได้

(1.1) ทิศทางบวกสุด ได้แก่ ความรักจนหลงบูชา

(1.2) ทิศทางลบสุด ได้แก่ รังเกียจมาก ความคิดเห็นนี้รุนแรงเปลี่ยนแปลงได้ยาก

(2) ความคิดเห็นจากความรู้ ความเข้าใจ การมีความคิดต่อสิ่งหนึ่งขึ้นอยู่กับความรู้ ความเข้าใจที่มีต่อสิ่งนั้น

2.3 วิธีการวัดความคิดเห็น

แบบวัดเจตคติเป็นวิธีการที่ใช้มากที่สุดล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2543) ได้สรุปถึงแบบทดสอบเจตคติว่ามีอยู่ด้วยกัน 3 วิธี คือ

(1) Thurstone's Method เป็นวิธีที่เรียกว่า Priori Approach วิธีการนี้จะหาค่าของแต่ละ มาตราของข้อความทางเจตคติ ก่อนที่จะนำไปใช้ในการวิจัยและกำหนดค่ามาตราที่มีค่าตั้งแต่ 0 ถึง 1

(2) Likert's Method วิธีนี้กำหนดมาตราเป็น 5 ชั้น แต่ละชั้นจะกำหนดค่าไว้ หลังจากไป รวบรวมข้อมูลในการวิจัยมาแล้ว จึงมีชื่อว่า Posteriori Approach เป็นวิธีที่ได้รับความนิยมมากที่สุด

(3) Osgood's Method เป็นวิธีวัดเจตคติโดยใช้ความหมายของภาษา (Semantic Differential Scales) มาใช้ในการสร้างมาตรา

3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการ

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการประกอบด้วยความหมายของความต้องการ และทฤษฎีความต้องการ ดังนี้

3.1 ความหมายของความต้องการ

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ให้ความหมายของ ความต้องการ หมายถึง ความอยากได้ ใครได้ หรือความประสงค์ ความต้องการเป็นสิ่งที่มนุษย์แสดงออกทางพฤติกรรมเพื่อสนองความปรารถนาของตนเอง โดยความต้องการแบ่งเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ได้แก่ ความต้องการทางด้านร่างกายหรือความต้องการทางด้านพื้นฐาน และความต้องการด้านพื้นฐาน และความต้องการทางด้านจิตใจและสังคม ดังนั้น จึงต้องเรียนรู้ถึงทฤษฎีความต้องการเพื่อให้การบริหารงาน บรรลุวัตถุประสงค์ สามารถตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายได้ โดยทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ 1) ทฤษฎีความต้องการของอับบราฮัม เอช. มาสโลว์ 2) ทฤษฎีสองปัจจัยของเฟรดरिक เออวิง เฮิร์ชเชอเบิร์ก 3) ทฤษฎีความต้องการของแมคคลีแลนด์ เดวิด แมคคลีแลนด์ 4) ทฤษฎีความต้องการของอัลดอร์เฟอร์ เคลย์ตัน อัลดอร์เฟอร์ (เฉลิมศักดิ์ ตุ่มหิรัญ, 2564 น. 2-26)

จากแนวคิดดังกล่าว สรุปได้ว่า ความต้องการ คือ ความอยากได้ ใครได้ หรือความประสงค์ที่มนุษย์แสดงออกทางพฤติกรรมสนองความต้องการของตนเอง

3.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการ

เฉลิมศักดิ์ ตุ่มหิรัญ (2564, น.2-26 ถึง 2-30) กล่าวถึงความต้องการว่า ประกอบด้วยทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ 1) ทฤษฎีความต้องการของอับบราฮัม เอช. มาสโลว์ 2) ทฤษฎีสองปัจจัยของเฟรดरिक เออวิง เฮิร์ชเชอเบิร์ก 3) ทฤษฎีความต้องการของแมคคลีแลนด์ เดวิด แมคคลีแลนด์ 4) ทฤษฎีความต้องการของอัลดอร์เฟอร์ เคลย์ตัน อัลดอร์เฟอร์ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

3.2.1 ทฤษฎีความต้องการของอับบราฮัม เอช. มาสโลว์ อับบราฮัม เอช. มาสโลว์ (Abraham H.Maslow) ได้เสนอทฤษฎีลำดับขั้นของความต้องการของมนุษย์ (hierarchy of human needs) โดยเชื่อว่ามนุษย์จะถูกกระตุ้นโดยความต้องการแต่ละชั้นจนเกิดความพอใจ ซึ่งเฉลิมศักดิ์ ตุ่มหิรัญ (2564, น.2-26 ถึง 2-30) สรุปได้ ดังนี้

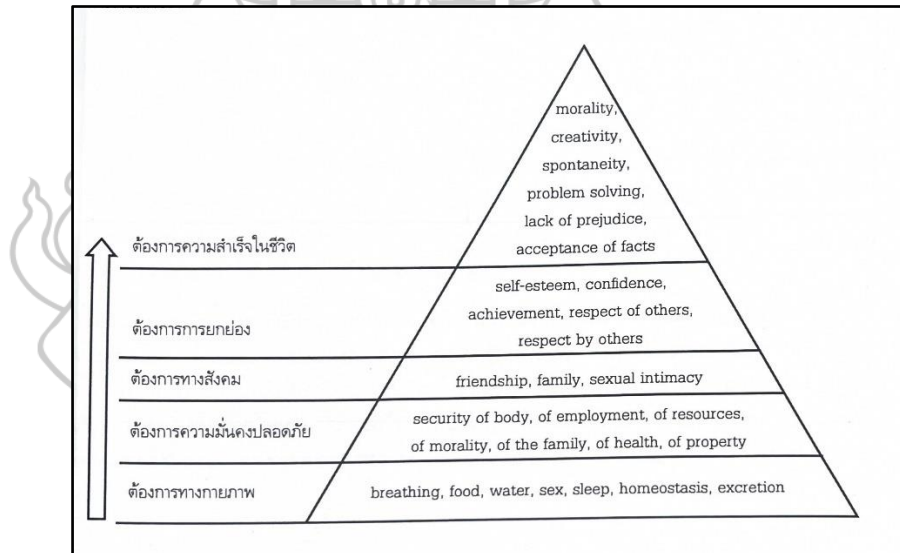
1) ความต้องการทางกายภาพ (physiological needs) หมายถึง ความต้องการปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิต เช่น ปัจจัย 4 ได้แก่ อาหาร น้ำ เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค เป็นต้น

2) ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย (safety needs) เป็นความต้องการที่จะมีชีวิตที่มั่นคง ปลอดภัยในการดำรงชีวิต

3) ความต้องการทางสังคม (social needs) เป็นความต้องการความรักและการเป็นที่ยอมรับของกลุ่ม โดยมนุษย์เข้าไปอยู่ในกลุ่มใดก็ต้องการให้ตนเป็นที่รักและยอมรับในกลุ่มที่ตนอยู่

4) ความต้องการการยกย่อง (esteem needs) เป็นความต้องการที่ต้องการให้คนอื่นยอมรับยกย่อง เชิดชูและเคารพนับถือจากสังคม ซึ่งความต้องการในขั้นนี้จะก่อให้เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง

5) ความต้องการความสำเร็จในชีวิต (self-actualization needs) เป็นความต้องการระดับสูงสุดโดยเป็นความต้องการที่จะประสบความสำเร็จขั้นสูงสุดที่ตนเองสามารถทำได้ ซึ่งโดยทั่วไปจะมีน้อยคนที่สามารถกระทำได้ (เฉลิมศักดิ์ ตุ่มหิรัญ, 2564 น.2-26)

ภาพที่ 2.2 ทฤษฎีลำดับขั้นของความต้องการมนุษย์ของมาสโลว์

ที่มา : เฉลิมศักดิ์ ตุ่มหิรัญ (2564, น.2-27)

3.2.2 ทฤษฎีสองปัจจัยของเฟรดอริก เฮอร์ซเบิร์ก (เฟรดอริก Irving Herzberg) นักจิตวิทยาอุตสาหกรรม ได้พัฒนาทฤษฎี 2 ปัจจัย ดังนี้

1) สิ่งที่น่าพอใจหรือปัจจัยจูงใจ (motivation factors) เป็นปัจจัยที่เกี่ยวกับเนื้อหาของงาน เป็นเรื่องของการกระตุ้นให้ผู้ปฏิบัติงานดีขึ้น เช่น การได้รับคำชมเชย การได้รับความเคารพนับถือจากคนอื่น ความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน เป็นต้น

2) สิ่งที่ไม่พอใจ หรือปัจจัยอนามัย (hygiene factors) ปัจจัยเหล่านี้ส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมการทำงาน เป็นปัจจัยที่ใช้บำรุงรักษาจิตใจของผู้ปฏิบัติงาน ที่จะทำให้มีกำลังใจในการทำงาน เช่นเงินเดือน สภาพแวดล้อมในการทำงาน การบังคับบัญชา นโยบายและการบริหาร เป็นต้น (เฉลิมศักดิ์ ตุ่มหิรัญ, 2564 , น.2-27)

ตารางที่ 2.1 ปัจจัยจูงใจและปัจจัยอนามัยตามแนวคิดของ Herzberg

ปัจจัยจูงใจ (motivation factor) (เนื้อหา)	ปัจจัยสุขวิทยา (hygiene factors) (สภาพแวดล้อมการทำงาน)
1. โอกาสที่จะประสบความสำเร็จตัวงาน	1. นโยบายองค์กรและการบริหารงาน
2. โอกาสสำหรับการได้รับการยอมรับ	2. การดูแลเอาใจใส่และการบังคับบัญชา
3. ตัวงาน	3. ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา
4. ความรับผิดชอบ	4. ความสัมพันธ์ในระดับเดียวกัน
5. ความก้าวหน้า	5. ความสัมพันธ์กับผู้ใต้บังคับบัญชา
6. การเติบโต	6. เงินเดือน
7. สภาพเงื่อนไขการทำงาน	

ที่มา : เฉลิมศักดิ์ ตุ่มหิรัญ (2564, น.2-28)

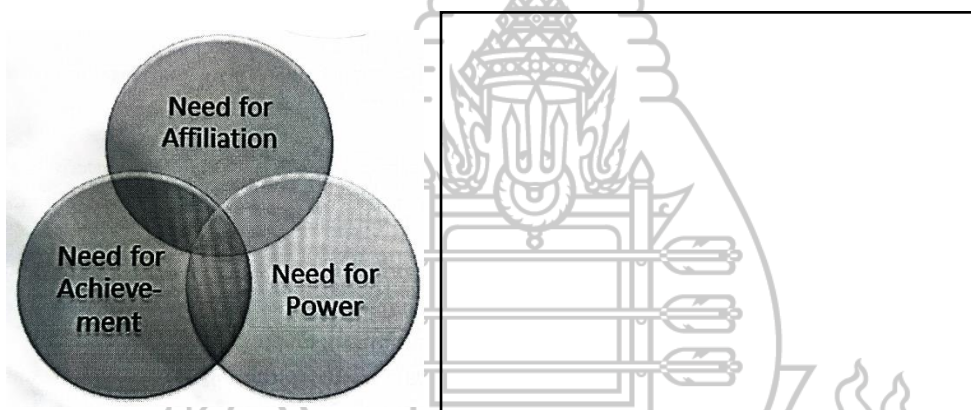
3.2.3 ทฤษฎีความต้องการของแมคคลีแลนด เดวิด แมคคลีแลนด (David McClelland, 1917 -1998) เป็นนักจิตวิทยาชาวอเมริกัน ได้เสนอทฤษฎีความต้องการจากการเรียนรู้ (learned needs theory) โดยมีแนวคิดที่ความมนุษย์มีการเรียนความต้องการจากสังคมที่เกี่ยวข้อง จนมีความต้องการที่ถูกก่อตัวและพัฒนาตลอดช่วงชีวิตของตน แมคคลีแลนด ได้กำหนดความต้องการของมนุษย์ การของมนุษย์ออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ ความต้องการความสำเร็จ (need for achievement) ความต้องการความผูกพัน (need for affiliation) และความต้องการอำนาจ (need for power)

1) ความต้องการความสำเร็จ (need for achievement) เป็นความต้องการที่จะทำงานได้ดีขึ้นประสิทธิภาพมีมาตรฐาน มีผลงานและบรรลุเป้าหมายที่พึงปรารถนา ลักษณะพฤติกรรมจะออกมาเป็นการกำหนดเป้าหมายการทำงานที่ทำทลายความสามารถ มุ่งความสำเร็จ

มากกว่ารางวัลหรือผลตอบแทนและต้องการความก้าวหน้า เป็นการรับผิดชอบงานการของตนเองมากกว่าการมีส่วนร่วมกับผู้อื่น

2) ความต้องการความผูกพัน (need for affiliation) เป็นความต้องการที่มนุษย์ต้องการมีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น และต้องการที่จะรักษาความสัมพันธ์หรือมิตรภาพระหว่างบุคคลนี้ไว้อย่างใกล้ชิด โดยจะมีพฤติกรรมที่แสดงออกที่อยากให้บุคคลอื่นชื่นชมชื่นชมตนเอง ชอบมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม งานเลี้ยง งานพบปะสังสรรค์

3) ความต้องการอำนาจ (need for power) เป็นความต้องการที่มนุษย์ต้องการควบคุม มีอิทธิพล รับผิดชอบหรือครอบงำเหนือผู้อื่น โดยอำนาจในที่นี้สามารถแบ่งได้เป็นอำนาจส่วนบุคคล ซึ่งมักเป็นประโยชน์ส่วนตัว กับอำนาจสถาบันซึ่งมักเป็นอำนาจเพื่อมุ่งประโยชน์ส่วนรวม โดยจะมีพฤติกรรมที่ชอบแสวงหาโอกาสในการควบคุมผู้อื่น ชอบการแข่งขัน ชอบการเผชิญหน้าหรือโต้แย้งกับผู้อื่น (เฉลิมศักดิ์ ตุ่มหิรัญ, 2564ค น.2-28-2-29)

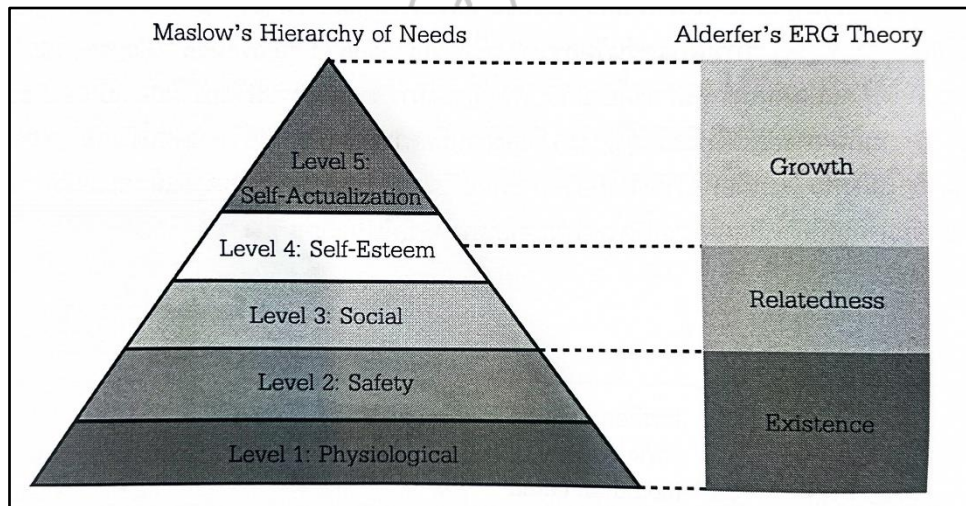
ภาพที่ 2.3 ทฤษฎีความต้องการของแมคคลีแลนด์
ที่มา : เฉลิมศักดิ์ ตุ่มหิรัญ (2564, น.2-29)

3.2.4 ทฤษฎีความต้องการของอัลเดอร์เฟอร์ เคลย์ตัน อัลเดอร์เฟอร์ (Clayton P. Alderfer, 1940 -2015) เป็นนักจิตวิทยาชาวอเมริกัน เป็นผู้จัดกลุ่มความต้องการของมนุษย์ออกเป็น 3 กลุ่ม ซึ่งรู้จักกันดีในทฤษฎีที่เรียกว่า ทฤษฎี ERG (ERG theory) ได้แก่ความต้องการดำรงชีวิตอยู่ (existence needs) ความต้องการความสัมพันธ์ (relatedness needs) และความต้องการการก้าวหน้า (growth needs)

1) ความต้องการดำรงชีวิตอยู่ (Existence Needs: E) เป็นความต้องการทางร่างกายและความปลอดภัยในชีวิต เพื่อตอบสนองให้มนุษย์มีชีวิตอยู่ต่อไป เปรียบได้กับความต้องการระดับ "ความต้องการทางร่างกายและความต้องการความปลอดภัย" ของมาสโลว์

2) ความต้องการความสัมพันธ์ (Relatedness Needs: R) เป็นความต้องการของบุคคลที่จะมีมิตรสัมพันธ์กับบุคคลรอบข้าง เกี่ยวเนื่องกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ทั้งในที่ทำงานและสภาพแวดล้อมอื่น ๆ ตรงกับ "ความต้องการทางสังคม" ตามแนวคิดของมาสโลว์

3) ความต้องการความก้าวหน้า (Growth Needs: G) เป็นความต้องการสูงสุด คือเป็นความต้องการภายในเพื่อพัฒนาตัวเอง เพื่อความเจริญเติบโต การใช้ความสามารถของตัวเองได้เต็มที่ แสวงหาโอกาสในการเอาชนะความท้าทายใหม่ ๆ โดยเปรียบได้กับ "ความต้องการเกียรติยศ ชื่อเสียง และความต้องการที่จะเข้าใจตนเองอย่างแท้จริง" ตามแนวคิดของมาสโลว์ (เฉลิมศักดิ์ ตุ่มหิรัญ, 2564 น.2-29-2-30)

ภาพที่ 2.4 เปรียบเทียบทฤษฎีความต้องการของอัลเดอร์เฟอร์ กับ มาสโลว์
ที่มา : เฉลิมศักดิ์ ตุ่มหิรัญ (2564, น.2-29)

4. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม ประกอบด้วย ความหมายของการมีส่วนร่วม ทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม (Action Participation Theory) และส่วนประกอบของการมีส่วนร่วมในการพัฒนา โดยมีรายละเอียดดังนี้

4.1 ความหมายของการมีส่วนร่วม

นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์ (2564ข, น.3-39) ได้ให้ความหมาย การมีส่วนร่วม (Participation) ว่าหมายถึง การเข้าไปเกี่ยวข้อง (involvement) ทางความคิด จิตใจ อารมณ์ ทางกาย การมีส่วนร่วมมีความหมายมากกว่าการเป็นส่วนหนึ่ง (sense of belonging) การมีส่วนร่วมมีความหมายทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ (quantitative and qualitative) การมีส่วนร่วมครอบคลุม

ทั้งมิติด้านความสามารถ เวลา และโอกาสที่จะมีส่วนร่วม การมีส่วนร่วมเป็นการกระทำ (action) จึงมีทั้งผู้กระทำ (the actor) ผู้ถูกกระทำหรือผู้รับผล (the recipient) และสาธารณชน (the public) ผู้เป็นบริบทของการกระทำ

การมีส่วนร่วมเป็นปรากฏการณ์ที่มีความหมายหลากหลาย เป็นความพยายามร่วมกันของกลุ่มคนในชุมชน เพื่อแก้ไขปัญหาและบรรลุความ mong การของตนเอง กลุ่มและชุมชน โดยเริ่มจากการร่วมคิดในชุมชน ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ และร่วมติดตามประเมินผลในโครงการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยสรุป คือ การมีส่วนร่วม หมายถึง การเข้าร่วมทางความคิด จิตใจ อารมณ์ ทางกาย โดยต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการคิดริเริ่ม การพิจารณาตัดสินใจ การร่วมปฏิบัติและการร่วมรับผิดชอบ

4.2 แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม (Action Participation Theory)

นิรันดร์ จงวุฒิเวศน์ (2564, น.3-39) การมีส่วนร่วมมิได้แปรเปลี่ยนเฉพาะชนิดและปริมาณของกิจกรรมที่ทำเท่านั้น แต่ยังมี ความแปรเปลี่ยนในระดับความเข้มในการเข้ามียมีส่วนร่วมในความรับผิดชอบ ตามแนวทางของสมาคมสาธารณสุขของอเมริกา (American Public health association, 1983, p. 36) จำแนกการมีส่วนร่วมเป็น 3 ระดับ

1) ระดับการตัดสินใจ (decision-making) ในระดับนี้ประชาชนจะเข้ามามีส่วนในการวางแผนและจัดการกับกิจกรรมการพัฒนาด้วยตัวของเขาเอง ดังนั้นจึงถือว่าการมีส่วนร่วมระดับนี้ด้วยตนเอง (level of responsibility by themselves)

2) ระดับการร่วมมือ (cooperation) ในระดับนี้ประชาชนจะให้ความร่วมมือต่อแผนงานที่จะเจ้าหน้าที่ หรือหน่วยงานของรัฐ ซึ่งอาจต้องการความเสียสละจากชุมชนในด้านเวลา ทรัพยากร และแรงงาน เพื่อช่วยให้โครงการประสบผลสำเร็จ การมีส่วนร่วมในระดับนี้ถือว่าการมีส่วนร่วมในระดับที่ยอมรับได้ (acceptable level of participation)

3) ระดับการใช้ประโยชน์ (utilization) ในระดับนี้ประชาชนจะยอมรับ และใช้ประโยชน์จากบริการที่วางโครงการไว้ให้ เป็นการมีส่วนร่วมในระดับการยอมรับบริการเท่านั้น เช่น การเข้าร่วมในโครงการวางแผนครอบครัว ซึ่งบางกิจกรรมหรือบางโครงการมีความพึงพอใจ แคให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในระดับนี้เท่านั้น

ส่วนประกอบของการมีส่วนร่วมในการพัฒนา ประมวลได้เป็น 3 ส่วน คือ

(1) ส่วนของการวางแผนพัฒนาจะเริ่มตั้งแต่ชุมชนเข้ามามีส่วนในการค้นหาปัญหา และสาเหตุของปัญหา การกำหนดนโยบาย และวัตถุประสงค์ในการแก้ปัญหาและพัฒนา กิจกรรม ชุมชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจกำหนดความต้องการของชุมชน จัดลำดับความสำคัญของความต้องการนั้นๆ ตลอดจนการกำหนดวิธีการ และแนวทางการดำเนินงาน และกำหนดทรัพยากร และแหล่งทรัพยากรที่จะนำไปสนับสนุนการจัดและพัฒนากิจกรรมต่างๆ

(2) ส่วนของการจัดและดำเนินการตามแผนงานโครงการ เป็นส่วนที่ประชาชน เข้าทำประโยชน์ในโครงการ โดยการร่วมมือช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์ วัสดุอุปกรณ์ และแรงงาน หรือ โดยการบริหาร และประสานงาน ตลอดจนการดำเนินการขอความช่วยเหลือจากภายนอก เป็นต้น

(3) ส่วนของการประเมินผลโครงการ เป็นส่วนที่ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการ ประเมินว่าโครงการพัฒนาที่ดำเนินการนั้น บรรลุตามวัตถุประสงค์ไว้หรือไม่ การติดตามประเมินผล อาจเป็นการประเมินความก้าวหน้า หรือผลสรุปรวมทั้งโครงการ

โดยสรุปงานวิจัยนี้แบ่งขั้นตอนการมีส่วนร่วมของสมาชิกยูนิเวอร์ซิตี้ เป็น 6 ขั้นตอน ได้แก่ (1) การมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหา (2) การมีส่วนร่วมในการวางแผน (3) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานยูนิเวอร์ซิตี้ (4) การมีส่วนร่วมในการลงทุน (5) การมีส่วนร่วมในการรับ ผลประโยชน์

5. แนวคิดเกี่ยวกับ SWOT Analysis

เชิดพงษ์ ชีระจิตต์ (2564, น.10-29 ถึง 10-31) เกี่ยวกับแนวคิดเกี่ยวกับ SWOT Analysis ซึ่งเป็นการวิเคราะห์สภาพการณ์ (situation analysis) โดยการสำรวจจากสภาพ การณ์ ภายในและภายนอก ซึ่งเป็นการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ซึ่งจะช่วยให้ผู้ วิเคราะห์ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสภาพการณ์จริง รวมทั้งแนวโน้มการ เปลี่ยนแปลงในอนาคต ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการกำหนดกลยุทธ์และวิธีการ ดำเนินการเพื่อการส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่เหมาะสมต่อไป ซึ่งองค์ประกอบของ SWOT Analysis ประกอบด้วยองค์ประกอบต่าง ๆ ตามลำดับ ดังนี้

S มาจากคำว่า Strengths หมายถึง จุดเด่น จุดแข็ง หรือข้อได้เปรียบ เป็นข้อดีที่ เกิดจากสภาพแวดล้อมภายในชุมชน เช่น จุดแข็งด้านการสื่อสารระหว่างคนในชุมชน ชุมชนมีการ ประชุมหมู่บ้านเป็นประจำและให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่าง ๆ ภายในชุมชนเป็นอย่างดี ก่อให้เกิด ความเข้มแข็งของชุมชน รวมไปถึงจุดแข็งด้านอื่น ๆ ที่อาจส่งผลต่อการส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร ให้กับเกษตรกร เช่น ด้านความรู้ ความสามารถของเกษตรกร จุดแข็งด้านทรัพยากรธรรมชาติภายใน ชุมชน เป็นต้น

W มาจากคำว่า Weaknesses หมายถึง จุดด้อย จุดอ่อน หรือข้อเสียเปรียบ ที่เกิด จากสภาพแวดล้อมภายในต่าง ๆ ของชุมชน ซึ่งนักส่งเสริมจะต้องหากกลยุทธ์ และวิธีการในการ แก้ไขปัญหาร่วมกันกับเกษตรกรภายในชุมชน เช่น ปัญหาการขาดความร่วมมือร่วมใจกันของชุมชน ขาด ระบบการติดต่อสื่อสารกันภายในชุมชน ก่อให้เกิดความไม่เข้าใจกัน จนเป็นสาเหตุที่ทำให้ชุมชนไม่ เข้มแข็ง การขาดความรู้ ความเข้าใจในการใช้ประโยชน์ในเรื่องของเทคโนโลยีการติดต่อสื่อสารของ

เกษตรกร รวมไปถึงสาเหตุอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องทางด้านการทำเกษตรกรรมภายในชุมชน เช่น การขาดแคลนทรัพยากรน้ำในชุมชน ปัญหามลภาวะเป็นพิษปัญหาสภาพแวดล้อมที่ไม่เหมาะสมต่อการทำการเกษตร เป็นต้น

0 มาจากคำว่า Opportunities หมายถึง โอกาส เป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกของชุมชน ที่เอื้อประโยชน์หรือส่งเสริมการดำเนินงานของชุมชนให้มีแนวโน้มที่จะประสบความสำเร็จตามเป้าหมายได้ เช่น การได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ และเอกชน ในการเข้ามาช่วยเหลือกิจกรรมในการส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรภายในชุมชน นโยบายของรัฐบาลที่สอดคล้องกับการทำการเกษตรในชุมชน ราคากลางสินค้าเกษตรที่ปรับตัวสูงขึ้น ภาวะทางเศรษฐกิจที่ดีขึ้น แนวโน้มการบริโภคสินค้าเกษตรที่ p091.สูงขึ้น การขยายตัวของตลาดสินค้าเกษตร เป็นต้น

T มาจากคำว่า Threats หมายถึง อุปสรรค หรือข้อจำกัด ที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายนอกที่เราไม่สามารถกำหนดเองได้ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการพัฒนาชุมชน และอาชีพเกษตรกรรม เช่น การขาดการสนับสนุนอย่างต่อเนื่องจากหน่วยงานภาครัฐในการส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี การเกษตรประจำตำบล การขาดงบประมาณสนับสนุนในการบริหารจัดการ และการดำเนินกิจกรรมของศูนย์ ICT ชุมชนให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญสำหรับคนในชุมชน ความไม่มีเสถียรภาพของรัฐบาล ภัยพิบัติ หรือภัยธรรมชาติ เป็นต้น

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการสื่อสารในการส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร ด้วย SWOT analysis การใช้ SWOT analysis เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่จะส่งผลกระทบต่อพัฒนา โดยการระบุจุดแข็งจุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคขององค์กร ทำให้มีข้อมูลในการกำหนดทิศทางหรือเป้าหมายในการกำหนดกลยุทธ์ โดยมีขั้นตอนดังนี้

1) การประเมินสภาพแวดล้อมภายใน เป็นการวิเคราะห์และพิจารณาความสามารถภายในชุมชนเพื่อที่จะระบุจุดแข็งและจุดอ่อนของชุมชน โดยทำการประเมินสภาพแวดล้อมภายใน ทรัพยากรในชุมชน และผลการดำเนินงานที่ผ่านมา โดยพิจารณาจากจุดแข็งของชุมชน ซึ่งเป็นปัจจัยภายในชุมชนที่เป็นข้อได้เปรียบหรือจุดเด่นที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาชุมชนได้ และจุดอ่อนที่เกิดขึ้นจากภายในชุมชนของตนเอง และเห็นว่าเป็นปัญหาต่อการพัฒนา ควรปรับปรุงให้ดีขึ้น หรือแก้ไขให้หมดไป

2) การประเมินสภาพแวดล้อมภายนอก เป็นการวิเคราะห์โอกาส และอุปสรรคของการดำเนินงานที่ได้รับผลกระทบจากปัจจัยภายนอก เช่น สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจสภาพการค้าและการลงทุน นโยบายรัฐบาล เป็นต้น โดยทำการวิเคราะห์ในเรื่องของปัจจัยของสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลกระทบในแง่ของการให้ประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการดำเนินการและปัจจัยที่ส่งผลกระทบที่อาจจะก่อให้เกิดความเสียหายทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งชุมชนจำเป็นต้องหลีกเลี่ยง หรือปรับกลยุทธ์ที่จะต้องรับมือกับสภาพปัญหาดังกล่าว

3) การระบุสถานการณ์ เป็นการนำเอาผลการประเมินสภาพแวดล้อมทั้งปัจจัยภายใน และปัจจัยภายนอกมาเปรียบเทียบ เพื่อพิจารณาว่าชุมชนกำลังอยู่ในสถานการณ์ใด มีความจำเป็นอย่างไรที่จะต้องพัฒนา โดยการนำข้อมูลดังกล่าว มาทำการใส่ลงในตาราง Matrix เพื่อให้สามารถเห็นภาพที่ชัดเจน สามารถนำไปใช้กำหนดกลยุทธ์ที่จะต้องใช้ในการสื่อสารเพื่อการส่งเสริม และพัฒนาการเกษตรต่อไป

เมื่อทำการวิเคราะห์ และใส่ข้อมูลรายละเอียดลงในตาราง Matrix แล้ว จะเข้าสู่ขั้นตอนในการวิเคราะห์เพื่อระบุสถานการณ์ใน 4 รูปแบบ ดังนี้

1) จุดแข็ง และโอกาส เป็นสถานการณ์ที่ชุมชนมีความพร้อมและความเข้มแข็งสามารถที่จะพัฒนาไปสู่เป้าหมายได้ ดังนั้น การวางแผนในการส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรเชิงรุก (aggressive - Strategy) เพื่อดึงเอาจุดแข็งสูงสุด

2) จุดอ่อน และอุปสรรคควรกำหนดกลยุทธ์ในและโอกาสที่มีอยู่มาเสริมสร้าง และปรับใช้ให้เกิดประโยชน์เป็นสถานการณ์ที่แสดงให้เห็นว่าชุมชนมีปัญหาที่ต้องแก้ไขอย่างเร่งด่วน เนื่องจากชุมชนกำลังเผชิญอยู่กับอุปสรรคจากภายนอก และมีปัญหาจุดอ่อนจากภายในที่ยังไม่ได้รับการแก้ไข ดังนั้นการกำหนดกลยุทธ์ในการส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร ควรเป็นการมุ่งเน้นไปที่การแก้ไขปัญหาเดิมให้หมดไปก่อน รวมไปถึงการกำหนดแนวทางการป้องกัน หรือหลบหลีกภัยคุกคามที่อาจจะเกิดขึ้นได้ เพื่อป้องกันการสูญเสียที่อาจจะส่งผลกระทบต่อชุมชน

3) จุดอ่อน และโอกาส เป็นสถานการณ์ที่ชุมชนสามารถที่จะพัฒนาไปได้ เนื่องจากมีโอกาสซึ่งเป็นข้อได้เปรียบในการพัฒนา แต่อาจติดขัดตรงที่มีจุดอ่อนซึ่งเป็นปัจจัยภายใน ที่สามารถแก้ไขและควบคุมได้ โดยกลยุทธ์ในการส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่สามารถกระทำได้ในสถานการณ์นี้ คือ การส่งเสริมให้เกษตรกรในชุมชนมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถขจัดปัญหาที่ตนเองมีให้หมดไป พร้อมทั้งรู้จักการใช้ประโยชน์ที่เกิดจากโอกาสในการพัฒนาเพื่อเพิ่มศักยภาพของตนเองให้ดียิ่งขึ้น

4) จุดแข็ง และอุปสรรค เป็นสถานการณ์ที่เกิดจากสภาพแวดล้อมซึ่งเป็นปัจจัยภายนอกไม่เอื้ออำนวยต่อการดำเนินงาน ส่งผลกระทบต่อการพัฒนา แต่ยังมีจุดแข็งซึ่งเป็นปัจจัยภายในของชุมชนที่อาจจะมีพร้อมและศักยภาพที่สามารถพัฒนาไปได้ ดังนั้น นักส่งเสริมจะต้องจัดทำแผนการดำเนินงานที่สามารถใช้ประโยชน์จากจุดแข็งที่มีเพื่อสร้างโอกาสในระยะยาวต่อไป

ดังนั้น สรุปได้ว่า SWOT Analysis เป็นการวิเคราะห์สภาพการณ์ (situation analysis) โดยการสำรวจจากสภาพการณ์ภายในและภายนอก ซึ่งเป็นการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ซึ่งจะช่วยให้ผู้วิเคราะห์ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสภาพการณ์จริง รวมทั้งแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคต ซึ่ง สามารถนำไปใช้กำหนดกลยุทธ์และแนวทางการส่งเสริมได้โดยการนำข้อมูลเหล่านี้ใส่ลงในตาราง Matrix

6. แนวคิดและสถานการณ์ยุวเกษตรกรในประเทศไทย

แนวคิดและสถานการณ์ยุวเกษตรกรในประเทศไทย มีองค์ประกอบ ได้แก่ การก่อตั้งยุวเกษตรกรในประเทศไทย ความหมายของกลุ่มยุวเกษตรกร ประเภทของกลุ่มยุวเกษตรกร องค์ประกอบของกลุ่มยุวเกษตรกร บทบาทสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร งานและกิจกรรมของกลุ่มยุวเกษตรกร โดยมีรายละเอียด ดังนี้

6.1 การก่อตั้งยุวเกษตรกรในประเทศไทย

กรมส่งเสริมการเกษตร (2564, น.6) ระบุว่า การส่งเสริมยุวเกษตรกรไทยริเริ่มเมื่อปี พ.ศ. 2495 โดย ดร. Frank Dickinson ผู้เชี่ยวชาญองค์การอาหารและยาและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (Food and Agriculture Organization of the United Nations, FAO) ได้เสนอโครงการฟื้นฟูสภาพความเป็นอยู่ของสมาชิกนิคมสร้างตนเองบางปะกงต่อองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติโดยให้มีการฝึกอบรมและฝึกปฏิบัติสำหรับเกษตรกร ผู้เป็นหัวหน้าครอบครัวและเกษตรกรวัยรุ่น ต่อมาในปี พ.ศ. 2496 มีการตั้งคณะกรรมการฟื้นฟูเกษตรกรในนิคมสร้างตนเองบางปะกง เพื่อดำเนินโครงการทดลอง ส่งเสริมการปลูกพืช ทำสวนครัว และเลี้ยงสัตว์แก่เยาวชนที่โรงเรียน พรหมานูเคราะห์ จังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นครั้งแรก วันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2496 ได้มีการจัดตั้ง 4-H Club ขึ้นในประเทศไทย โดยนำรูปแบบและแนวทางการดำเนินงานมาจากประเทศสหรัฐอเมริกา โดยได้จัดตั้งที่อำเภอบางปะกง อำเภอบางคล้า และอำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา และในวันที่ 16 มีนาคม 2496 นายอินทรีย์ จันทรสติชัย อธิบดีกรมการเกษตร ได้นำเสนอรายงานผลการดำเนินงานต่อที่ประชุมของคณะกรรมการฯ ที่ประชุมได้พิจารณาเห็นว่า การดำเนินงานของ 4-H Club ส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับการเกษตร จึงมีมติมอบให้กองส่งเสริมและเผยแพร่ กรมการเกษตร กระทรวงเกษตร เป็นหน่วยงานรับผิดชอบในการส่งเสริมและ จัดตั้งหน่วย และเปลี่ยนชื่อจาก 4-H Club เป็น "หน่วยยุวกสิกร"

นายท่านอง สิงคาลวนิช หัวหน้ากองส่งเสริมและเผยแพร่ ในขณะนั้น ได้รับมอบให้ เป็นผู้รับผิดชอบร่างระเบียบและข้อบังคับ แนวทางการดำเนินงาน และออกแบบเครื่องหมายยุวกสิกรเสนอให้ที่ประชุมพิจารณา และได้รับความเห็นชอบให้ถือปฏิบัติเรื่อยมาในปี แรกได้มีการส่งเสริมจัดตั้งหน่วยยุวกสิกรขึ้น จำนวน 4 หน่วย ที่อำเภอบางปะกง อำเภอบางคล้า และอำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา และอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี หลังจากนั้นการส่งเสริม จัดตั้งหน่วยยุวกสิกรได้ขยายตัวไปอย่างกว้างขวางทั่วประเทศ ต่อมาในปี พ.ศ. 2510 ได้มีพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งกรมส่งเสริมการเกษตรขึ้นในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ งานส่งเสริมและจัดตั้งหน่วย ยุวกสิกรได้โอนมาเป็นการกิจของกองพัฒนาการบริหารงานเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร และในปี พ.ศ. 2514 จึงได้มีการ

พิจารณาเปลี่ยนชื่อจาก "หน่วยยุวกสิกร" เป็น "หน่วยยุวเกษตรกร" และในปี พ.ศ. 2518 ได้เปลี่ยนเป็น "กลุ่มยุวเกษตรกร" เพื่อให้สอดคล้องกับงานของกรมส่งเสริมการเกษตร

วันที่ 27 ตุลาคม 2524 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ทรงรับมูลนิธิส่งเสริมยุวเกษตรกรไทยไว้ในพระราชูปถัมภ์ และวันที่ 8 มีนาคม 2525 พระราชทานพระราชานุญาตสัญลักษณ์พระนามาภิไธยอัญเชิญไว้ในเครื่องหมายมูลนิธิส่งเสริมยุวเกษตรกรไทยปี 2525 กรมส่งเสริมการเกษตรมีนโยบายให้มีการจัดตั้งกลุ่มยุวเกษตรกรทั่วทุกพื้นที่ ปี 2556 มีการจัดตั้งสมาคมยุวเกษตรกรสากลแห่งประเทศไทย(IFYE Thailand) ปี 2557 มีการจัดตั้งกลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ปี 2560 - 2561 มีการจัดตั้งกลุ่มยุวเกษตรกรในสถาบันอุดมศึกษาครั้งแรก จำนวน 4 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน มหาวิทยาลัยแม่โจ้ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และมีการเชื่อมโยงการดำเนินงานกลุ่มยุวเกษตรกรในสถาบันการศึกษาเพิ่มเติม รวมทั้งวางแนวทางให้ยุวเกษตรกรได้เข้าสู่สถาบันอุดมศึกษา สัญลักษณ์ของยุวเกษตรกร

6.2 ความหมายของกลุ่มยุวเกษตรกร

กรมส่งเสริมการเกษตร (2564, น.13) ให้ความหมาย กลุ่มยุวเกษตรกร ว่าหมายถึงถึงกลุ่มเด็กและเยาวชนอายุระหว่าง 10-25 ปี ที่มีความสนใจการทำเกษตรกรรม และรวมตัวจัดตั้งเป็น "กลุ่มยุวเกษตรกร" เพื่อพัฒนาความรู้ ประสบการณ์ ทักษะทางด้านอาชีพ และทักษะการดำเนินชีวิต ตลอดจนสร้างทัศนคติที่ดีต่ออาชีพภาคการเกษตร

6.3 ประเภทของกลุ่มยุวเกษตรกร

กรมส่งเสริมการเกษตร (2564, น.13) แบ่งกลุ่มยุวเกษตรกร ได้เป็น 3 ประเภท ดังนี้ (1) กลุ่มยุวเกษตรกรในสถาบันศึกษา หมายถึง กลุ่มยุวเกษตรกรที่สมาชิกทั้งหมด กำลังศึกษาอยู่ในสถาบันการศึกษา (ตามข้อกำหนดของกระทรวงศึกษาธิการ) รวมกลุ่มและจัดตั้งเป็นกลุ่มยุวเกษตรกร โดยแบ่งออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า และระดับอุดมศึกษาหรือเทียบเท่า (2) กลุ่มยุวเกษตรกรนอกสถาบันการศึกษา หมายถึงยุวเกษตรกรที่สมาชิกทั้งหมดอยู่นอกสถาบันการศึกษา รวมกลุ่มและจัดตั้งเป็นกลุ่มยุวเกษตรกร (3) กลุ่มยุวเกษตรกรแบบผสม หมายถึงกลุ่มยุวเกษตรกรที่มีสมาชิกอยู่ในสถาบันการศึกษา รวมกลุ่มและจัดตั้งเป็นกลุ่มยุวเกษตรกร

ดังนั้น สรุปได้ว่าประเภทของกลุ่มยุวเกษตรกร แบ่งได้เป็น 3 ประเภท คือ กลุ่มยุวเกษตรกรในสถาบันศึกษา กลุ่มยุวเกษตรกรนอกสถาบันศึกษา และกลุ่มยุวเกษตรกรแบบผสม

6.4 องค์ประกอบของกลุ่มยุวเกษตรกร

กรมส่งเสริมการเกษตร (2564, น.14) ได้ระบุองค์ประกอบของกลุ่มยุวเกษตรกร ไว้ 4 องค์ประกอบ ดังนี้

- (1) สมาชิกยูวเกษตรกร
- (2) คณะกรรมการสภายูวเกษตรกร
- (3) ที่ปรึกษายูวเกษตรกร
- (4) งานและกิจกรรมกลุ่มยูวเกษตรกร

6.5 บทบาทสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร

กรมส่งเสริมการเกษตร (2564, น.15) ได้ระบุบทบาทและหน้าที่ของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร ไว้ 5 ประการ ดังนี้

- (1) ปฏิบัติงานของตนเองหรือร่วมกับผู้ปกครอง อย่างน้อยปีละ 1 กิจกรรม/โครงการ อย่างเต็มความสามารถ
- (2) รับผิดชอบและพัฒนางาน โดยนำความรู้ที่ได้รับจากกระบวนการกลุ่มยูวเกษตรกรมาประยุกต์ใช้
- (3) บันทึกการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอและเป็นปัจจุบัน
- (4) เข้าร่วมการประชุมของกลุ่มยูวเกษตรกรทุกครั้ง
- (5) เผยแพร่ และประชาสัมพันธ์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อครอบครัว ตามบริบทชุมชน งานยูวเกษตรกร

6.6 งานและกิจกรรมของกลุ่มยูวเกษตรกร

6.6.1 งานของกลุ่มยูวเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร (2564, น.29) ได้ระบุ งานเป็นกิจกรรมที่กระตุ้นหรือเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ควบคู่ไปกับการปฏิบัติ แบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ ได้แก่

- (1) งานเกี่ยวกับการเกษตร และเคหกิจ
- (2) งานเกี่ยวกับการส่งเสริมวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น
- (3) งานจิตอาสา สาธารณะประโยชน์ และการอนุรักษ์ธรรมชาติและ

สิ่งแวดล้อม

การกำหนดให้สมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรทุกคนต้องเลือกปฏิบัติงานอย่างใดอย่างหนึ่งตามความสมัครใจและสนใจของตนเอง เพื่อให้ทุกคนมีโอกาสได้เรียนรู้และมีประสบการณ์จากการปฏิบัติจริง เพื่อเป็นแนวทางการประกอบอาชีพ จึงอาจแบ่งงานออกได้เป็น 3 ส่วน ดังนี้

- (1) งานส่วนบุคคล คือ งานที่สมาชิกเลือกทำตามความสนใจ โดยจะทำได้ก็ได้ได้ตามความเหมาะสม อาจทำร่วมกับผู้ปกครองหรือทำได้ด้วยตนเอง
- (2) งานกลุ่มย่อย คือ งานที่สมาชิกปฏิบัติและรับผิดชอบร่วมกัน 2 คนขึ้นไป
- (3) งานรวม คือ งานที่สมาชิกร่วมกันปฏิบัติและรับผิดชอบกันเป็นกลุ่ม อาจจะทำปฏิบัติในโรงเรียน บ้านสมาชิก หรือที่สาธารณะประโยชน์ภายในชุมชนกิจกรรมของกลุ่มยูวเกษตรกร

6.6.2 กิจกรรม กรมส่งเสริมการเกษตร (2564, น.35) ได้ระบุว่า กิจกรรม หมายถึง การปฏิบัติที่เป็น การส่งเสริมการเรียนรู้และเกิดการพัฒนาจากการร่วมดำเนินงานที่สำคัญ นอกจากการปฏิบัติงาน หรือโครงการ ได้แก่ การจัดบันทึกการปฏิบัติงานและการทำบัญชีรับจ่าย การประชุมกลุ่ม การ ฝึกอบรม/สัมมนา งานชุมนุมยุวเกษตรกร ระดับต่างๆ และ การประกวดผลงานยุวเกษตรกร เป็นต้น

7. สถานการณ์ยุวเกษตรกรในอำเภอท่าชนะ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

สำนักงานเกษตรอำเภอท่าชนะ (2566, น.32) กล่าวถึง กลุ่มยุวเกษตรกรในอำเภอท่าชนะไว้ว่า อำเภอท่าชนะมีการจัดตั้งกลุ่มยุวเกษตรกร จำนวน 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียน ตชด.บ้านกอเตย กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านดินก้อง กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านทุ่งเสียน และ กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนวัดกาฬสินธุ์ มีจำนวนยุวเกษตรกรรวม 78 คน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1) กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนวัดกาฬสินธุ์ ตั้งอยู่หมู่ที่ 3 ตำบลประสงค์ อำเภอท่าชนะ จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยภาพรวมของโรงเรียน มีเนื้อที่ 21 ไร่ 3 งาน เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นก่อน ประถมศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีเขตพื้นที่บริการ จำนวน 2 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 3 หมู่ที่ 22 ตำบลประสงค์ อำเภอท่าชนะ จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีสมาชิกยุวเกษตรกรทั้งสิ้น 28 ราย ดำเนินงาน กลุ่มยุวเกษตรกรตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2565

2) กลุ่มโรงเรียนยุวเกษตรกรโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านกอเตย โดย ภาพรวมของโรงเรียน เป็นโรงเรียนในสังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 41 ตั้งอยู่ที่หมู่ 11 ตำบลคลองพา อำเภอท่าชนะ จังหวัดสุราษฎร์ธานี เนื้อที่ 35 ไร่ 3 งาน ประสงค์ เปิดสอนระดับ ประถมศึกษาปีที่ 1 – 6 เขตบริการของโรงเรียนมีจำนวน 4 หมู่บ้าน คือหมู่ที่ 11 บ้านกอเตย หมู่ที่ 10 บ้านขวัญพัฒนา ตำบลคลองพา หมู่ที่ 21 บ้านคลองสริง และหมู่ที่ 23 บ้านยวนฝั่ง ตำบลประสงค์ มีสมาชิกยุวเกษตรกรทั้งสิ้น 10 ราย ดำเนินงานกลุ่มยุวเกษตรกรตั้งแต่ปี พ.ศ. 2560

3) กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านทุ่งเสียน ตั้งอยู่หมู่ที่ 4 ตำบลสมอทอง อำเภอท่าชนะ จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยภาพรวมของโรงเรียน มีเนื้อที่ประมาณ 42 ไร่เปิดสอนระดับปฐมวัย ประถมศึกษา และระดับมัธยมตอนต้น มีนักเรียนทั้งสิ้น 200 ราย แบ่งเป็นผู้หญิง 116 รายและผู้ชาย 84 ราย มีสมาชิกยุวเกษตรกรทั้งสิ้น 23 ราย ดำเนินงานกลุ่มยุวเกษตรกรตั้งแต่ปี พ.ศ. 2562 4) กลุ่ม ยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านดินก้อง ตั้งอยู่หมู่ที่ 2 บ้านดินก้อง ตำบลวัง อำเภอท่าชนะ จังหวัดสุราษฎร์ ธานี โดยภาพรวมของโรงเรียน เปิดสอนระดับปฐมวัยและประถมศึกษา มีนักเรียนทั้งสิ้น 71 ราย แบ่งเป็นผู้หญิง 40 รายและผู้ชาย 31 ราย มีสมาชิกยุวเกษตรกรทั้งสิ้น 17 ราย ดำเนินงานกลุ่มยุว เกษตรกรตั้งแต่ปี พ.ศ. 2563

สรุปได้ว่า อำเภอท่าชนะ มีกลุ่มยุวเกษตรกร 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนวัดกาฬสินธุ์ กลุ่มโรงเรียนยุวเกษตรกรโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านกอตย กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านทุ่งเสียน และกลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านดินก้อง จำนวนสมาชิกยุวเกษตรกรรวม 78 ราย ครูที่ปรึกษากลุ่มยุวเกษตรกรรวม 4 ราย และเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรรวม 4 ราย และแต่ละกลุ่มดำเนินงานยุวเกษตรกรมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี

8. นโยบายของกรมส่งเสริมการเกษตรที่เกี่ยวข้อง

กรมส่งเสริมการเกษตร (2564, น.6) อธิบายยุทธศาสตร์เกษตรกรและสหกรณ์ของกรมส่งเสริมการเกษตรเกี่ยวกับยุวเกษตรกรไว้ ดังนี้

ทิศทางการพัฒนาการเกษตรภายใต้ยุทธศาสตร์เกษตรกรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) เพื่อเป็นกรอบทิศทางการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาวโดยมีวิสัยทัศน์ คือ "เกษตรกรมั่นคงภาคการเกษตรมั่งคั่งทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน" แนวทางการพัฒนาภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ 1 : การสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร โดยมีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ 5 แนวทาง ดังนี้

- 1) ขยายผลการทำการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 2) เสริมสร้างความภาคภูมิใจและความมั่นคงในการประกอบอาชีพเกษตรกรกรรม โดยสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ทดแทนแรงงานเกษตร สร้างแรงจูงใจและความภาคภูมิใจในการสืบทอดอาชีพเกษตร
- 3) ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืน โดยส่งเสริมการทำเกษตรผสมผสาน เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรอินทรีย์ พัฒนาหลักสูตรการศึกษาด้านการเกษตรตั้งแต่ประถมศึกษาร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการ
- 4) พัฒนาน้องค์ความรู้สู่เกษตรกรมืออาชีพ
- 5) สร้างและเชื่อมโยงเครือข่ายเกษตรกร และสถาบันเกษตรกรโดยส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรและพัฒนาสถาบันเกษตรกรให้ต่อยอดไปสู่ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรและเชื่อมโยงทุกภาคส่วนเพื่อแก้ไขปัญหาของเกษตรกรอย่างเป็นระบบ

8.1 บริบทของอำเภอท่าชนะ

สำนักงานเกษตรอำเภอท่าชนะ (2566, น.1-34) อธิบายถึงบริบทของอำเภอท่าชนะ ประกอบด้วย ที่ตั้ง อาณาเขต ของเขตการปกครอง ลักษณะภูมิประเทศ สภาพเศรษฐกิจและสังคม โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1) ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง ที่ตั้ง

อำเภอท่าชนะตั้งอยู่ทางทิศเหนือสุดของจังหวัดสุราษฎร์ธานี ห่างจากตัวจังหวัดสุราษฎร์ธานี ประมาณ 80 กิโลเมตร ห่างจากกรุงเทพมหานคร ประมาณ 585 กิโลเมตร มีพื้นที่ประมาณ 1,150 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 718,750 ไร่ ที่ว่าการอำเภอท่าชนะ ตั้งอยู่หมู่ที่ 4 ตำบลท่าชนะ อำเภอท่าชนะ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ขนาดพื้นที่ แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 6 ตำบล 82 หมู่บ้านดังนี้

ตำบลท่าชนะ 10 หมู่บ้าน
ตำบลสมอทอง 10 หมู่บ้าน
ตำบลประสงค์ 27 หมู่บ้าน
ตำบลคันธุลี 14 หมู่บ้าน
ตำบลวัง 8 หมู่บ้าน
ตำบลคลองพา 13 หมู่บ้าน

อาณาเขต

อำเภอท่าชนะตั้งอยู่ทางตอนเหนือสุดของจังหวัด มีอาณาเขตติดต่อกับเขตการปกครองข้างเคียงดังต่อไปนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอละแมและอำเภอพะโต๊ะ (จังหวัดชุมพร)

ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอไทย

ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอท่าฉางและอำเภอไชยา

ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอพะโต๊ะ (จังหวัดชุมพร) และอำเภอเกาะเปอร์

(จังหวัดระนอง)

2) การแบ่งเขตการปกครอง

การบริหารราชการ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ การบริหารราชการส่วนภูมิภาค แบ่งเขตปกครองออกเป็น 1 อำเภอ แบ่งเป็นจำนวน 1 เทศบาล 6 อบต. 6 ตำบล 82 หมู่บ้าน และการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น แบ่งเขตการปกครองออกเป็น เทศบาลตำบลท่าชนะ จำนวน 1 แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 6 แห่ง

ตารางที่ 2.2 ตารางสรุปเขตการปกครอง อำเภอท่าชนะ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตำบล	เนื้อที่ทั้งหมด(ไร่)	อบต	เทศบาล ตำบล	จำนวน หมู่บ้าน	จำนวนบ้าน (ครัวเรือน)
ประสงค์	452,448	1		27	9,922
คันธุลี	64,454	1		14	3,675
คลองพา	119,407	1		13	3,728
ท่าชนะ	15,989	1	1	10	3,046
สมอทอง	41,856	1		10	3,170
วัง	24,596	1		8	1,367
รวม	718,750	6	1	82	23,908

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอท่าชนะ (2566)

8.2 ลักษณะภูมิประเทศ

สภาพภูมิประเทศของอำเภอท่าชนะ เป็นพื้นที่ภูเขาสูงด้านตะวันตกลาดต่ำลงไปด้านตะวันออก เป็นต้นกำเนิดของสายน้ำ ลำคลองสั้นๆ ไหลผ่านพื้นที่ราบจากตะวันตกไปตะวันออก สู่อ่าวไทย มีลำคลองสำคัญ ได้แก่ คลองท่ากระจายที่เกิดจากคลองพา คลองหินโง่ คลองสงค์ คลองโสด และคลองแม่ทะ ไหลมารวมกันผ่านที่ราบตอนกลางสู่ปากน้ำท่ากระจาย โดยแยกออกเป็นคลองบางตะบูนอีก 1 สายก่อนสู่อ่าวไทย นอกจากนี้ยังมีคลองท่าชนะ คลองคันธุลี คลองहित คลองตาแก คลองตลิ่ง คลองท่ามะม่วง (คลองประสงค์) คลองวัง และคลองลูกกุก ช่วงพื้นที่ราบตอนกลางมีภูเขาหินปูนตั้งอยู่เรียงรายเป็นตอนๆ ที่สำคัญ ได้แก่ เขาประสงค์ เขาเพลา เขาคันธุลี เขากอม และเขาจอสี่

พื้นที่ท่าชนะส่วนใหญ่ในอดีตเหมาะกับการทำนา แต่ปัจจุบันได้กลายเป็นสวนปาล์มน้ำมัน และสวนยางพารา ส่วนพื้นที่ราบชายฝั่งตามแนวด้านเหนือจดใต้ มีความลาดชันน้อย และเป็นดินร่วนปนทรายยาวประมาณ 18 กิโลเมตร อยู่ในพื้นที่ตำบลคันธุลี ตำบลท่าชนะ และตำบลวัง เหมาะกับการปลูกมะพร้าว บริเวณลุ่มน้ำที่น้ำทะเลขึ้นถึงประจำและปากลำคลอง เป็นดินเลนและเป็นทรายเลน เหมาะกับการทำประมงชายฝั่ง เพื่อกเขาด้านตะวันตกซึ่งเป็นพื้นที่สูงรวมถึงที่ลาดเชิงเขามีสภาพเป็นป่าต้นน้ำและเขตอนุรักษ์ป่าไม้ แต่ทั้งป่าต้นน้ำ เขตอนุรักษ์ป่าไม้และป่าพรุได้มีการบุกรุกทำลายไปแทบหมดสิ้น มีปัญหาต่อการบริหารจัดการทรัพยากรในปัจจุบันเป็นอย่างมาก

8.3 สภาพเศรษฐกิจและสังคม

1) จำนวนประชากร

อำเภอท่าชนะ มีประชากรทั้งสิ้น 54,647 คน ชาย 27,392 คน หญิง 54,647 คน มีจำนวนครัวเรือน 23,908 ครัวเรือน ประชากรส่วนใหญ่ของอำเภอนับถือศาสนาพุทธ และมีอาชีพหลักคือ เกษตรกรรม มีพื้นที่การเกษตร 277,347 ไร่ (ร้อยละ 38.59 ของพื้นที่อำเภอ) โดยอยู่พื้นที่นอกเขตชลประทานทั้งหมด

2) องค์กรและสถาบันทางการเกษตร

อำเภอท่าชนะ มีกลุ่มสถาบันเกษตรกร กลุ่มอาชีพการเกษตร ซึ่งได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานราชการ หลายกลุ่ม กลุ่มอาชีพการเกษตร กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ได้รับการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น

โดยสรุป อำเภอท่าชนะ มีที่ตั้งค่อนข้างห่างไกลจากตัวเมืองสุราษฎร์ธานี การคมนาคมสะดวก มีลักษณะภูมิประเทศทั้งที่ราบใกล้ทะเลและภูเขา ดินมีลักษณะเป็นดินร่วนปนทราย เกษตรกรส่วนใหญ่ทำสวนยางพารา ปาล์มน้ำมัน และทุเรียน และมีกลุ่มสถาบันทางการเกษตร กลุ่มอาชีพทางการเกษตรหลายกลุ่ม สามารถที่จะช่วยสนับสนุนกลุ่มยุวเกษตรกรทั้งในด้านความรู้และงบประมาณได้

9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

9.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย

9.1.1 เพศของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร

ภัทราวดี เหลาตรี และคณะ (2562, น.1073-1084) ศึกษาแนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานของกลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน อำเภอไทรโยค จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า สมาชิกยุวเกษตรกรในโรงเรียน มีสัดส่วนของเพศชาย (ร้อยละ 55.2) มากกว่าเพศหญิง (ร้อยละ 44.8) ซึ่งไม่สอดคล้องกับ สุดารัตน์ สุดจินดา และสาวิตรี รังสิภัทร์ (2561, น.429-438) ศึกษาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร โรงเรียนประชามงคล อำเภอหนองปรือ จังหวัดกาญจนบุรี พบว่า สมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรเป็นเพศหญิง (ร้อยละ 57.5) มากกว่าเพศชาย (ร้อยละ 42.5) ซึ่งสอดคล้องกับ อรนิภา สีคุณน้ำเที่ยง (2560) ที่ได้ศึกษาแรงจูงใจในการประกอบอาชีพเกษตรกรในอนาคตของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรดีเด่น พบว่า สมาชิกกลุ่มเป็นเพศหญิงมีแรงจูงใจในการประกอบอาชีพเกษตรกรสูงกว่าเพศชาย

9.2 ระดับการศึกษาของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร

ลดาวัลย์ รอดคลองตัน (2564, บทคัดย่อ) สมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรกำลังศึกษาอยู่
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 อายุเฉลี่ย 10.45 ปี เป็นสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรเฉลี่ย 1.47 ปี
บุญยวีร์ เกิดศรี และคณะ (2558, บทคัดย่อ) ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็น เพศชาย มีอายุเฉลี่ย 15 ปีกำลัง
ศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย สายการศึกษาศาสตร์
วนิดา ชุมคง และคณะ (2563, น.588) พบว่า ร้อยละ 42.1 กำลังศึกษาอยู่ระดับ ประถมศึกษาปีที่ 6
เป็นสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรเฉลี่ย 12.12 ปี

9.3 ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกร

สุดารัตน์ สุดจินดา และคณะ (2561, น.429-438) ศึกษาการมีส่วนร่วมในการ
ดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร โรงเรียนประชามงคล อำเภอหนองปรือ จังหวัดกาญจนบุรี
พบว่า สมาชิกยูวเกษตรกรมีความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในระดับมาก ค่าเฉลี่ย
เท่ากับ 0.85 สมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร มีความรู้เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานกลุ่ม ยู
วเกษตรกร ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.94 มีความรู้เกี่ยวกับ แหล่งสนับสนุนของกลุ่ม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.89 และ
มีความรู้ เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของสมาชิกต่อ การดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกร ค่าเฉลี่ยเท่ากับ
0.76

ดุจเดี่ยว วงศ์ภักดิ์ (2536, น.45) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงาน
ของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดปราจีนบุรี พบว่า สมาชิกกลุ่มส่วนใหญ่ร้อยละ 65.5 มีความรู้ทาง
การเกษตรอยู่ในระดับปานกลาง

9.4 แหล่งความรู้เกี่ยวกับยูวเกษตรกร

สุดารัตน์ สุดจินดา และคณะ (2561, น.429-438) ศึกษาการมีส่วนร่วมในการ
ดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร โรงเรียนประชามงคล อำเภอหนองปรือ จังหวัดกาญจนบุรี
พบว่า การเปิดรับข่าวสารด้านการเกษตรจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ การฝึกอบรม (ร้อยละ 87.5) จากสื่อ
บุคคล ได้แก่ เจ้าหน้าที่ของภาครัฐ (ร้อยละ 75.0) และจาก สื่อมวลชน ได้แก่ โทรทัศน์ (ร้อยละ 72.5)
บุญยวีร์ เกิดศรี และคณะ (2559 น.108) ศึกษาบทบาทของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรต่อการส่งเสริม
การเกษตรในอำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ส่วนใหญ่ได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับงานยูวเกษตรกร
เฉลี่ย 3 ครั้งต่อปี การได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรได้รับข้อมูลข่าวสารจากหนังสือ คู่มือ และ
แผ่นพับทางการเกษตรเป็นส่วนใหญ่ การได้รับการฝึกอบรมด้านการเกษตร ได้รับการฝึกอบรมด้าน
ส่งเสริมการเกษตรจากนักส่งเสริมเกษตร 3-4 ครั้งต่อปี

9.5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร

ธาราวรรณ ป่านเทพ และคณะ (2563, น.690) ศึกษาแนวทางการพัฒนาศักยภาพ
ของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดกระบี่ พบว่า (1) ความคิดเห็นต่อกลุ่มยูวเกษตรกรของสมาชิกยู
วเกษตรกรและที่ปรึกษายูวเกษตรกร ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยความคิดเห็นของสมาชิกยู

เกษตรกรรมมากที่สุดในประเด็น การร่วมทำกิจกรรมของกลุ่มทำให้เกิดการฝึกการอยู่ร่วมกันในสังคม และความคิดเห็นที่ปรัภษายวเกษตรกรรมมากที่สุดในประเด็น การดำเนินงานยวเกษตรกรรมเป็นการปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพเกษตรกรรม (2) ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสมาชิกยวเกษตรกรรมและที่ปรัภษายวเกษตรกรรมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยความคิดเห็นของสมาชิกยวเกษตรกรรมมากที่สุดในประเด็น ควรมีการกำหนดระเบียบและข้อตกลงที่ใช้ในการดำเนินงานของกลุ่ม และความคิดเห็นที่ปรัภษายวเกษตรกรรมมากที่สุดในประเด็น สมาชิกควรปฏิบัติรับผิดชอบงานของตนอย่างเต็มที่ (3) ความคิดเห็นต่อการทำกิจกรรมของสมาชิกยวเกษตรกรรม ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และที่ปรัภษายวเกษตรกรรมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยความคิดเห็นของสมาชิกยวเกษตรกรรมมากที่สุดในประเด็น รู้สึกตื่นตัวเมื่อได้ทำการเกษตรทำแล้วสนุก ซึ่งประเด็นที่สมาชิกกลุ่มยวเกษตรกรรมและที่ปรัภษายวเกษตรกรรมให้ความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุดคือประเด็น อาชีพเกษตรกรรมทำแล้วเท่ ดังนั้นจึงควรส่งเสริมและสร้างความเข้าใจในประเด็นนี้ให้มีความรู้สึกว่อาชีพเกษตรทำแล้วเป็นอาชีพที่น่าสนใจ เป็นอาชีพที่มีคุณค่า เป็นอาชีพที่มีความสำคัญ เป็นอาชีพที่น่ายกย่อง

ณัชชา ยี่ใจ (2564, น.80-81) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกิจกรรมการเกษตรของโครงการยวเกษตรกรรม โรงเรียนสันติสุข พบว่ ปัจจัยที่คณะผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบโครงการยวเกษตรกรรม นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการยวเกษตรกรรมและผู้ปกครองนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการยวเกษตรกรรม ส่วนใหญ่มีความเห็นว่เป็นปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินกิจกรรมด้านการเกษตรของโครงการยวเกษตรกรรมในโรงเรียนสันติสุข อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด ได้แก่ กิจกรรมด้านการเกษตรของกลุ่มยวเกษตรกรรมสอดคล้องกับพันธกิจ วิสัยทัศน์ เป้าหมายในการจัดการศึกษาของโรงเรียนสันติสุข มีเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ เช่น อบรมให้ความรู้แก่นักเรียน จัดหาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์การดำเนินกิจกรรมด้านการเกษตรของโครงการยวเกษตรกรรมในโรงเรียนมีความเหมาะสมกับพื้นที่และสภาพภูมิอากาศที่สุด นักเรียนได้รับความรู้ ทักษะ เทคนิค ทางการเกษตรอย่างเท่าเทียมกัน นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง นักเรียนเกิดทักษะในการประกอบอาชีพ สามารถปลูกพืชเลี้ยงสัตว์และการใช้อุปกรณ์ด้านการเกษตรได้เป็นอย่างดีโรงเรียนมีบุคลากรที่เพียงพอในการดำเนินกิจกรรมด้านการเกษตร

9.6 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยวเกษตรกรรม

ธาราวรรณ ปานเทพ และคณะ (2563, น.690-691) ศึกษาแนวทางการพัฒนาศักยภาพของกลุ่มยวเกษตรกรรมในจังหวัดกระบี่ พบว่ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานกลุ่มสมาชิกยวเกษตรกรรมและที่ปรัภษายวเกษตรกรรมมีส่วนร่วมในการดำเนินงานกลุ่มในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีส่วนร่วมมากที่สุดในด้านการดำเนินงาน ในประเด็นการเลือกตั้งหรือคัดเลือกตั้งกรรมการกลุ่ม ส่วนด้านที่สมาชิกยวเกษตรกรรมมีส่วนร่วมน้อยที่สุด ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล ในประเด็นการวิเคราะห์ผลการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม และที่ปรัภษายวเกษตรกรรมมีส่วนร่วมน้อยที่สุด ได้แก่ การมี

ส่วนร่วมในการวางแผน ในประเด็น การกำหนดวัตถุประสงค์ในการดำเนินกิจกรรม ซึ่งหากต้องการพัฒนาจะต้องส่งเสริมให้มีส่วนร่วมในประเด็นนี้ด้วย การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเกษตรของสมาชิกยูวเกษตรกรในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีส่วนร่วมมากที่สุดในด้านงานรวม ในประเด็น การเข้าร่วมการประชุมการวางแผนการเกษตร และที่ปรึกษายูวเกษตรกรมีส่วนร่วมมากที่สุดในงานกลุ่มย่อย ในประเด็น การปลูกพืชผักสวนครัว

วนิดา ชุมคง และคณะ (2563, น.589) (1) ด้านการบริหารจัดการกลุ่ม พบว่า การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของยูวเกษตรกรในระดับมากที่สุด ในประเด็น การเลือกตั้งคณะกรรมการสภายูวเกษตรกรของกลุ่ม และอยู่ในระดับมากในประเด็นการประชุมกลุ่มประจำเดือน (2) ด้านการบริหารทุนและทรัพยากร พบว่า การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของยูวเกษตรกรอยู่ในระดับน้อยที่สุดในประเด็น การบันทึกและจัดทำบัญชี เงินทุนหมุนเวียนของกลุ่ม การระดมทุนและจัดหาทุนของกลุ่ม และเงินออมของสมาชิกกลุ่ม (3) ด้านการพัฒนาความรู้ความสามารถของสมาชิกและกลุ่ม พบว่า การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของยูวเกษตรกรในระดับมากในประเด็น การถ่ายทอดความรู้ในการประชุมกลุ่ม การฝึกปฏิบัติงานเกษตรที่ดำเนินการแบบงานรวมหรือกลุ่ม กลุ่มหรือสมาชิกมีการเข้าร่วมงานในระดับจังหวัด เขต และหรือ ประเทศ เช่น ประชุม อบรม สัมมนา และ ชุมนุม (ค่าเฉลี่ย 3.75) และการฝึกปฏิบัติงานเคหกิจเกษตร ที่ดำเนินการแบบงานรวมหรือกลุ่มย่อย (ค่าเฉลี่ย 3.64) (4) การให้ความสำคัญกับชุมชน พบว่า การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของยูวเกษตรกรอยู่ในระดับปานกลาง ในประเด็น การฝึกปฏิบัติงานกิจกรรมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการฝึกปฏิบัติงานกิจกรรมสาธารณประโยชน์เพื่อชุมชน

บุญยวีร์ เกิดศรี และคณะ (2559 ,น.108) ศึกษาบทบาทของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรต่อการส่งเสริมการเกษตรในอำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า บทบาทจริงที่สมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรที่ได้ปฏิบัติจริงผ่านการดำเนินงานร่วมกับกลุ่ม ในงานด้านการผลิตและ การตลาด งานด้านการอนุรักษ์และการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติงานด้านการพัฒนาชุมชนและ งานด้านการร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง

ฉัญลักษณ์ มณีวรรณ (2557, น.91) พบว่า การมีส่วนร่วมของสมาชิกส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในกิจกรรมส่วนบุคคล โดยการปลูกพืชผักสวนครัวเป็นกิจกรรมที่สมาชิกยูวเกษตรกรมีส่วนร่วมมากที่สุด

จิตาวดี เหลืองธนะโชค (2546 อ้างถึงใน วนารัตน์ ค ากล่อมใจ, 2557, น. 19) กล่าวว่า ประเด็นการมีส่วนร่วมของสมาชิกยูวเกษตรกรในโรงเรียน พบว่า มีส่วนร่วมในการวางแผนมากที่สุด รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ มีส่วนร่วมในการปรึกษาหารือ การมีส่วนร่วมในการประเมิน และการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์

9.7 ปัญหาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร

ภัทราวดี เหลลาศรี และคณะ (2562, น. 1082) ศึกษาแนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานของกลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี พบว่า พบปัญหา 3 ด้าน (1) ด้านเนื้อหาความรู้ อยู่ในระดับมาก พบว่า สมาชิกมีความสามารถในการยอมรับการเรียนรู้แตกต่างกัน ไม่เข้าใจกระบวนการในการทำกิจกรรม และสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรมีปัญหาด้านการสื่อสาร อ่านหนังสือไม่คล่องปัญหา(2) ด้านวิธีการส่งเสริม อยู่ในระดับมาก พบว่า อายุของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรมีความแตกต่างกันสมาชิกไม่มีเวลาในการทำกิจกรรม ผู้ปกครองไม่สนับสนุนให้ทำกิจกรรมที่บ้าน สมาชิกกลุ่มขาดความร่วมมือในการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นปัญหาในระดับมากที่สุด ส่วนปัญหาครูที่ปรึกษาไม่มีเวลาในการทำกิจกรรมร่วมกับสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียน และสมาชิกมีความสามารถในการยอมรับการเรียนรู้แตกต่างกัน จะอยู่ในระดับปานกลาง (3) ปัญหาด้านการสนับสนุน อยู่ในระดับมากที่สุดทุกประเด็น พบว่า วัสดุอุปกรณ์มีน้อย ไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานของกลุ่ม ผู้ปกครองไม่ให้ความสำคัญในการทำกิจกรรมของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร และเงินทุนในการทำกิจกรรมไม่เพียงพอ

วนิดา ชุมคง และคณะ (2563, น.4) พบว่าการพัฒนาความรู้ความสามารถของสมาชิก ควรมีการถ่ายทอดความรู้ในการประชุมกลุ่ม และควรมีการฝึกปฏิบัติงานเกษตรที่ดำเนินการแบบงานรวมหรือกลุ่มย่อย ซึ่งไม่สอดคล้องกับภัทราวดีและคณะ (2562, น.9) ปัญหาด้านการสนับสนุน อยู่ในระดับมากที่สุดทุกประเด็น พบว่า วัสดุอุปกรณ์มีน้อย ไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานของกลุ่ม ผู้ปกครองไม่ให้ความสำคัญในการทำกิจกรรมของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร และเงินทุนในการทำกิจกรรมไม่เพียงพอ

ธาราวรรณ ปานเทพ และคณะ (2563, น.691) ศึกษาแนวทางการพัฒนาศักยภาพของกลุ่มยุวเกษตรกรในจังหวัดกระบี่ พบว่า ในภาพรวมมีปัญหายุ่งยากในระดับน้อย ประเด็นปัญหาในการดำเนินงานของสมาชิกยุวเกษตรกรที่เป็นปัญหามากที่สุด ได้แก่ เงินทุนในการทำกิจกรรมไม่เพียงพอ และประเด็นปัญหาในการดำเนินงานของที่ปรึกษายุวเกษตรกรที่เป็นปัญหามากที่สุด ได้แก่ วัสดุอุปกรณ์มีปริมาณน้อยไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน

9.8 ข้อเสนอการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร

วนิดา ชุมคง และคณะ (2563, น.4) พบว่าการพัฒนาความรู้ความสามารถของสมาชิก ควรมีการถ่ายทอดความรู้ในการประชุมกลุ่ม และควรมีการฝึกปฏิบัติงานเกษตรที่ดำเนินการแบบงานรวมหรือกลุ่มย่อย

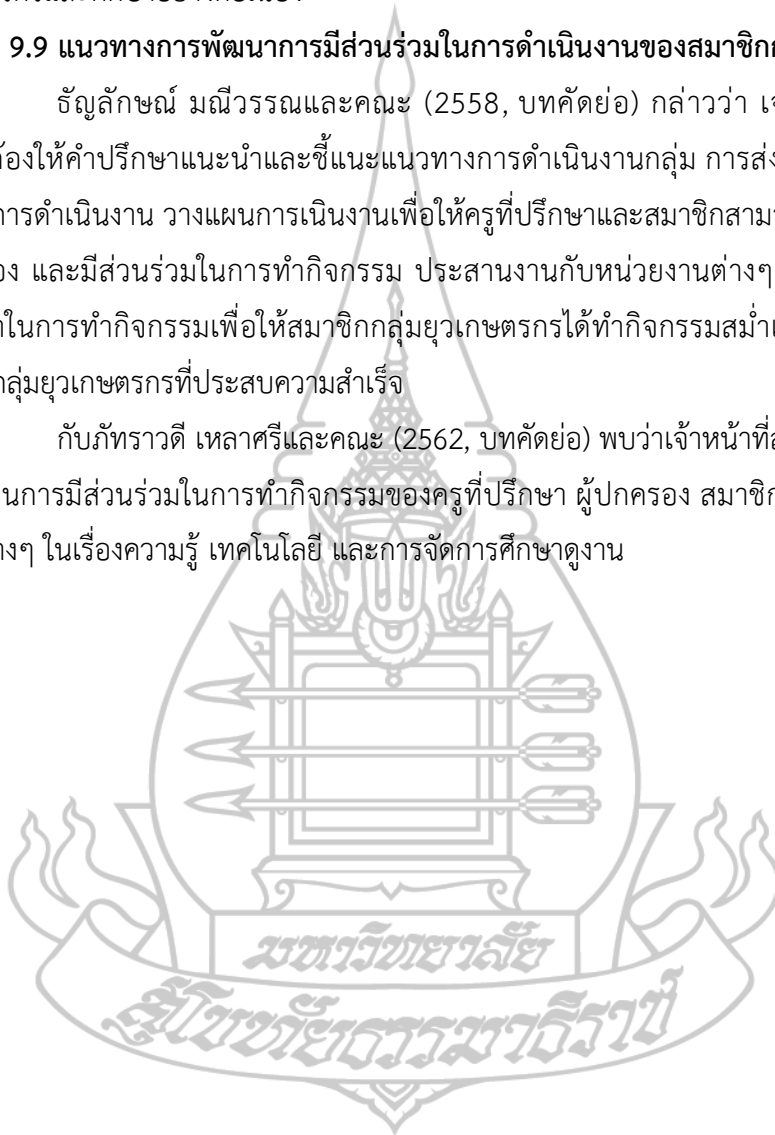
ธาราวรรณ ปานเทพ และคณะ (2563, น.691) ศึกษาแนวทางการพัฒนาศักยภาพของกลุ่มยุวเกษตรกรในจังหวัดกระบี่ พบว่า ข้อเสนอแนะการพัฒนาศักยภาพกลุ่มยุวเกษตรกร ได้แก่ 1) ด้านผู้ปกครอง ได้แก่ ควรให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในกิจกรรมยุวเกษตรกร 2) ด้านครูที่ปรึกษา ได้แก่ นำไปศึกษาดูงานในกลุ่มที่ดีและมีศักยภาพ เพิ่มเวลาในด้านกิจกรรมมากขึ้น 3) ด้านโรงเรียนและ

กิจกรรมกลุ่ม ได้แก่ สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในกิจกรรมยุวเกษตรกร สนับสนุนงบประมาณ ควรมีกิจกรรมที่หลากหลาย กิจกรรมควรมีการสนับสนุนให้เกิดรายได้ 4) ด้านเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ได้แก่ ควรมีการให้ความรู้แก่กลุ่มยุวเกษตรกรให้สม่ำเสมอ ควรมีการให้ความรู้เจ้าหน้าที่ใหม่ในด้านงานยุวเกษตรกรและศึกษาอย่างต่อเนื่อง

9.9 แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร

ฉัตรลักษณ์ มณีวรรณและคณะ (2558, บทคัดย่อ) กล่าวว่า เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรต้องให้คำปรึกษาแนะนำและชี้แนะแนวทางการดำเนินงานกลุ่ม การส่งเสริมสมาชิกให้มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน วางแผนการดำเนินงานเพื่อให้ครูที่ปรึกษาและสมาชิกสามารถทำกิจกรรมได้อย่างต่อเนื่อง และมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม ประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ในการสนับสนุน กำหนดเวลาในการทำกิจกรรมเพื่อให้สมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรได้ทำกิจกรรมสม่ำเสมอ และจัดการศึกษาดูงานกลุ่มยุวเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จ

กัญภัทราวดี เหลลาศรีและคณะ (2562, บทคัดย่อ) พบว่าเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรควรสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมของครูที่ปรึกษา ผู้ปกครอง สมาชิก ประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ในเรื่องความรู้ เทคโนโลยี และการจัดการศึกษาดูงาน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรในอำเภอท่าชนะ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนระเบียบวิธีการวิจัย ได้แก่ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล มีรายละเอียดดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี 3 กลุ่ม ดังนี้

1.1 สมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรในอำเภอท่าชนะ จาก 4 โรงเรียน จำนวน 4 กลุ่ม มีสมาชิกยุวเกษตรกร จำนวน 78 ราย โดยเก็บข้อมูลจากประชากรทั้งหมด ตามตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนสมาชิกยุวเกษตรกรในอำเภอท่าชนะ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ที่	โรงเรียน	สมาชิกยุวเกษตรกร (ราย)
1	โรงเรียนบ้านทุ่งเสียน	23
2	โรงเรียนบ้านดินก้อง	17
3	โรงเรียน ตชด.บ้านกอเตย	10
4	โรงเรียนวัดกาฬสินธุ์	28
	รวม	78

1.2 ครูที่ปรึกษาของกลุ่มยุวเกษตรกร จาก 4 โรงเรียนๆ ละ 1 ราย รวมจำนวน 4 ราย เก็บข้อมูลทั้งหมด

1.3 เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร จากพื้นที่รับผิดชอบ 4 โรงเรียนๆ ละ 1 ราย จำนวน 4 ราย เก็บข้อมูลทั้งหมด

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1.1 แบบสัมภาษณ์สมาชิกยูวเกษตรกร ใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

ประกอบด้วย คำถามเป็นแบบปลายปิดและปลายเปิด โดยแบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 6 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล สังคม และเศรษฐกิจ ของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร

1) สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ประสบการณ์ฝึกอบรมด้านการเกษตร ประสบการณ์การทำงานด้านการเกษตรในครอบครัว

2) สภาพทางสังคม ได้แก่ การได้รับการส่งเสริมจากหน่วยงานภาครัฐ/เอกชน

3) สภาพทางเศรษฐกิจ ได้แก่ อาชีพหลักของบิดามารดา อาชีพรองของบิดามารดา

ตอนที่ 2 ความรู้ และทักษะด้านการเกษตรของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร

1) ความรู้ด้านการเกษตร โดยจะเป็นคำถามแบบเลือกตอบถูกและผิด ประกอบด้วย คำถามความรู้เกี่ยวกับ จำนวน 15 ข้อ โดยมีเกณฑ์ให้คะแนน ดังนี้

ตอบ ได้ถูกตามหลักวิชาการ 1 คะแนน

ตอบ ผิดจากหลักวิชาการ 0 คะแนน

2) ทักษะความรู้ด้านการเกษตร ได้แก่ ด้านพืช ด้านปศุสัตว์ และด้านประมง เป็นคำถามแบบให้เลือกตอบ 5 ระดับ ได้แก่ ระดับน้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก และมากที่สุด

ตอนที่ 3 ความรู้ และแหล่งความรู้เกี่ยวกับยูวเกษตรกร

1) ความรู้ของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับ

(1) สัญลักษณ์ คำปฏิญาณ และมติประจำใจยูวเกษตรกร

(2) บทบาทหน้าที่ของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร

(3) งานและกิจกรรมของกลุ่มยูวเกษตรกร

โดยจะเป็นคำถามแบบเลือกตอบถูกและผิด ประกอบด้วย คำถามความรู้เกี่ยวกับจำนวน 15 ข้อ โดยมีเกณฑ์ให้คะแนน ดังนี้

ตอบ ได้ถูกต้องตามหลักวิชาการ 1 คะแนน

ตอบ ผิดจากหลักวิชาการ 0 คะแนน

2) แหล่งที่มาของความรู้เกี่ยวกับยุทธศาสตร์ ได้แก่ สื่อบุคคล สื่อมวลชน สื่อกิจกรรม และสื่อออนไลน์ เป็นคำถามแบบให้เลือกตอบ 5 ระดับ ได้แก่ ระดับน้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก และมากที่สุด

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและความต้องการการส่งเสริมในการดำเนินกิจกรรมของสมาชิกยุทธศาสตร์

1) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมของสมาชิกกลุ่มยุทธศาสตร์ คำถามแบบให้เลือกตอบ 5 ระดับ ได้แก่ ระดับน้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก และมากที่สุด

2) ระดับความต้องการการส่งเสริมในการดำเนินกิจกรรมของสมาชิกกลุ่มยุทธศาสตร์ในด้านต่างๆ ดังนี้ ด้านองค์ความรู้เกี่ยวกับการทำเกษตร ด้านวิธีการส่งเสริมการเรียนรู้การทำเกษตร และด้านการสนับสนุนการเรียนรู้การทำเกษตร คำถามแบบให้เลือกตอบ 5 ระดับ ได้แก่ ระดับน้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก และมากที่สุด

ตอนที่ 5 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยุทธศาสตร์

ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมของสมาชิกกลุ่มยุทธศาสตร์ในด้านต่างๆ ดังนี้ ด้านการวิเคราะห์ปัญหา ด้านการวางแผน ด้านการดำเนินงานและ กิจกรรม ด้านการลงทุน ด้านการรับผลประโยชน์ คำถามแบบให้เลือกตอบ 5 ระดับ ได้แก่ ระดับน้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก และมากที่สุด

ตอนที่ 6 ปัญหาและข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมของยุทธศาสตร์

1) ระดับปัญหาการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมของยุทธศาสตร์ในด้านต่างๆ ดังนี้ ด้านการวิเคราะห์ปัญหา ด้านการวางแผน ด้านการดำเนินงานและ กิจกรรม ด้านการลงทุน ด้านการรับผลประโยชน์ คำถามแบบให้เลือกตอบ 5 ระดับ ได้แก่ ระดับน้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก และมากที่สุด

2) ระดับข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมของยุทธศาสตร์ในด้านต่างๆ ดังนี้ ด้านการวิเคราะห์ปัญหา ด้านการวางแผน ด้านการดำเนินงานและ กิจกรรม ด้านการลงทุน ด้านการรับผลประโยชน์ คำถามแบบให้เลือกตอบ 5 ระดับ ได้แก่ ระดับน้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก และมากที่สุด

2.1.2 ประเด็นการสนทนากลุ่มกับผู้แทนยุทธศาสตร์ ในอำเภอท่าชนะ จำนวน 15 ราย มีรายละเอียดประเด็น จำนวน 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพแวดล้อมภายใน (จุดแข็ง จุดอ่อน) และสภาพแวดล้อมภายนอก (โอกาส อุปสรรค) ของกลุ่มยูวเกษตรกร

ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนากลุ่มยูวเกษตรกร

2.1.3 แบบสัมภาษณ์ครูที่ปรึกษา เกี่ยวกับความคิดเห็นในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร ปัญหาการดำเนินงานของสมาชิกยูวเกษตรกร และข้อเสนอแนะการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร

2.1.4 แบบสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ เกี่ยวกับความคิดเห็นในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร ปัญหาการดำเนินงานของสมาชิกยูวเกษตรกร และข้อเสนอแนะการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร

2.2 การสร้างแบบสัมภาษณ์

2.2.1 ทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ทำกรวิจัย ที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรในอำเภอท่าชนะ จังหวัดสุราษฎร์ธานี แล้วนำข้อมูลมาสร้างแบบสัมภาษณ์ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.2.2 ศึกษาแนวทางในการสร้างแบบสัมภาษณ์ จากงานวิจัยของผู้ที่ทำงานวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรในอำเภอท่าชนะ

2.2.3 จัดทำแบบสัมภาษณ์ จัดทำเครื่องมือวิจัยฉบับร่างตามกรอบตัวแปรของเครื่องมือที่กำหนดประเด็น กำหนดวิธีการตรวจคะแนนและสรุปผลการตอบ จัดทำคำชี้แจงในการตอบข้อคำถาม

2.4 นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างส่งอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจแก้ไขเนื้อหาและการใช้ภาษา พิจารณาความเหมาะสมของแบบสัมภาษณ์

2.5.5 แก้ไขแบบสัมภาษณ์ให้ถูกต้อง นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา จากนั้นนำไปทดสอบหาความเชื่อถือของแบบสัมภาษณ์ และนำมาปรับปรุงเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการวิจัยต่อไป

2.3 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

2.3.1 การตรวจสอบความตรง (Validity) ของแบบสัมภาษณ์ เพื่อให้การวิจัยมีความถูกต้องสมบูรณ์ ผู้วิจัยต้องนำแบบสัมภาษณ์ให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบและพิจารณาความเหมาะสม และให้คำแนะนำแก้ไข โดยทำการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ในการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสัมภาษณ์ (IOC) โดยมีเกณฑ์ในการตรวจพิจารณาข้อคำถาม ดังนี้

การตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาโดยให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา การตรวจสอบความตรงของเนื้อหานั้น ผู้เชี่ยวชาญจะตรวจสอบ

ด้วยการเปรียบเทียบข้อคำถามกับเนื้อหาที่จะวัด โดยที่ผู้วิจัยจัดทำแบบฟอร์มให้ผู้เชี่ยวชาญได้แสดงความคิดเห็นต่อข้อคำถามแต่ละข้อ โดยกำหนดคะแนนผลการพิจารณา ดังนี้

ให้คะแนน +1 หมายถึง ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์

ให้คะแนน 0 หมายถึง ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์

ให้คะแนน -1 หมายถึง ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์

แล้วนำผลคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 3 ท่าน หาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับ จุดประสงค์หรือเนื้อหา (Index of Item-Objective Congruence หรือ IOC) จากสูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	คือ	ดัชนีความสอดคล้องมีค่าระหว่าง -1 ถึง +1
	$\frac{\sum R}{N}$	แทน	ผลรวมของคะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

โดยเกณฑ์การตัดสินค่า IOC คือ ถ้ามีค่า 0.50 ขึ้นไป แสดงว่า ข้อคำถามนั้นวัดได้ตรงจุดประสงค์ หรือตรงตามเนื้อหาที่กำหนด แสดงว่า ข้อคำถามข้อนั้นใช้ได้ แต่ถ้าค่า IOC ต่ำกว่า 0.50 ต้องปรับปรุง ยังใช้ไม่ได้

2.3.2 การหาค่าความเที่ยง (Reliability) ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการตรวจสอบแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไปทดลองสัมภาษณ์ประชากรที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 30 ราย เพื่อนำมาวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อหาค่าความเที่ยง ตามวิธีการของ Cronbach's alpha จากนั้นจึงนำข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ ไปทำการทดสอบเพื่อหาค่าความเที่ยง (reliability consistency) ตามวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (coefficient of alpha หรือ Cronbach)

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2539) อธิบายว่า การหาค่าความเที่ยงของเครื่องมือวัดลักษณะเป็นมาตรฐานค่าหรือให้เรียงลำดับมาตรฐานวัดเจตคติต่างๆ ครอนบาค (Cronbach) ได้เสนอแนะวิธีหาค่าความเที่ยง ของเครื่องมือวิจัยโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ซึ่งมีสูตรดังนี้

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum Si^2}{St^2} \right]$$

แทนสัญลักษณ์

α หมายถึง สัมประสิทธิ์ความเที่ยง

K หมายถึง จำนวนข้อคำถาม

ΣSi^2 หมายถึง ผลรวมของความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

St^2 หมายถึง ความแปรปรวนของคะแนนรวม

สำหรับเกณฑ์ความเที่ยงของเครื่องมือวิจัย ควรมีค่าสูงกว่า 0.70 จึงจะถือว่าเครื่องมือวิจัยนั้นมีผลการวัดมีความเที่ยงและเชื่อถือได้

ผู้วิจัยทำการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยนำแบบสัมภาษณ์มาหาความเที่ยงตามวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ปรากฏว่า ได้ค่าความเที่ยง (Reliability) ดังนี้

ตอนที่ 2 ความรู้ และทักษะความรู้ด้านการเกษตร

ระดับความรู้ด้านการเกษตร ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.714

ระดับทักษะความรู้ด้านเกษตร ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.731

ตอนที่ 3 ความรู้และแหล่งความรู้เกี่ยวกับยุวเกษตรกร

ระดับความรู้เกี่ยวกับยุวเกษตรกร ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.737

ระดับแหล่งความรู้เกี่ยวกับยุวเกษตรกร ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.714

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและความต้องการส่งเสริมในการดำเนินกิจกรรมของยุวเกษตรกร

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมของยุวเกษตรกร ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.747

ระดับความต้องการการส่งเสริมในการดำเนินกิจกรรมของยุวเกษตรกร ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.837

ตอนที่ 5 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร

ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.902

ตอนที่ 6 ปัญหาและข้อเสนอแนะการดำเนินกิจกรรมของยุวเกษตรกร

ระดับปัญหาในการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมของยุวเกษตรกร ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.850

ระดับข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมของยุวเกษตรกร ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.827

สรุป จากแบบสัมภาษณ์ตอนที่ 2 - 6 เมื่อนำมาหาความเที่ยงตามวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา พบว่า ทั้ง 5 ตอน มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ค่าสูงกว่า 0.70 ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าแบบสัมภาษณ์เป็นแบบสัมภาษณ์ที่มีความเที่ยง ผู้วิจัยสามารถนำไปใช้เก็บข้อมูลได้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยการสัมภาษณ์สมาชิกกลุ่มยุทธศาสตร์ในอำเภอท่าชนะ จำนวน 78 ราย ใช้ระยะเวลาระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2567 ถึงเดือนเมษายน 2567 โดยมีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล 4 ขั้นตอนดังนี้

3.1 ขั้นเตรียมการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยมีการเตรียมการก่อนออกภาคสนามเพื่อเก็บข้อมูลจากประชากรที่ใช้ในการวิจัย ในเรื่องต่อไปนี้

3.1.1 การกำหนดวัน เวลา และสถานที่เก็บข้อมูล ผู้วิจัยมีการกำหนดวัน เวลา และสถานที่เก็บข้อมูล รวมทั้งมีการนัดหมายล่วงหน้ากับผู้ให้ข้อมูล

3.1.2 การจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่ต้องใช้ในการสัมภาษณ์ เช่น แบบสัมภาษณ์ ปากกา และยานพาหนะในการเดินทางเข้าพื้นที่

3.2 ขั้นการสัมภาษณ์ ดำเนินการสัมภาษณ์และเก็บข้อมูลจากกลุ่มประชากร โดยมีขั้นตอน ดังนี้

3.2.1 แนะนำตัวผู้สัมภาษณ์ แนะนำตัวผู้วิจัยว่าเป็นใคร ทำอะไร ที่ไหน และมาทำอะไร ให้ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์รู้จักก่อนที่ทำการสัมภาษณ์ เพื่อเป็นการสร้างความไว้วางใจและเป็นกันเองกับผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

3.2.2 ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย เป็นอย่างไร เกี่ยวข้องกับผู้ตอบแบบสัมภาษณ์อย่างไร และชี้แจงความสำคัญของงานวิจัยแก่ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นจริง สมบูรณ์ และครบถ้วน

3.2.3 เริ่มดำเนินการสัมภาษณ์ โดยให้ผู้สัมภาษณ์ตอบในประเด็นที่ต้องการถามทุกข้อตามลำดับ

3.3 บันทึกผลการสัมภาษณ์ ในขณะที่ให้สัมภาษณ์ผู้วิจัยดำเนินการบันทึกผลการสัมภาษณ์ไปพร้อมกัน ซึ่งการบันทึกมีหลักปฏิบัติดังนี้ บันทึกผลทันทีระหว่างการสัมภาษณ์และบันทึกตามความเป็นจริงโดยไม่มีอคติ

3.4 ขั้นสิ้นสุดของการสัมภาษณ์ ทบทวนความถูกต้องและความสมบูรณ์ของข้อมูลพร้อมกล่าวขอบคุณเกษตรกรผู้ตอบแบบสัมภาษณ์และผู้เกี่ยวข้องที่ให้ความร่วมมือและสนับสนุนการวิจัยในครั้งนี้

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาตรวจสอบความถูกต้องแล้วนำมาจัดหมวดหมู่และลงรหัส เพื่อประมวลผลและใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล สังคม และเศรษฐกิจของสมาชิกกลุ่มยุทธกร

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ คือ ค่าร้อยละ (percentage) ค่าต่ำสุด (minimum) ค่าสูงสุด (maximum) ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation: S.D.)

ตอนที่ 2 ความรู้ ทักษะความรู้ด้านการเกษตร

1) **ความรู้ด้านการเกษตร** วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ได้แก่ ค่าความถี่ (frequencies) ค่าร้อยละ (percentage) ค่าต่ำสุด (minimum) ค่าสูงสุด (maximum) ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) และการจัดอันดับ (ranking) โดยวัดความรู้ของสมาชิกยุทธกรเกษตรกรผู้ตอบแบบสอบถามให้คะแนน 1 คะแนน สำหรับข้อที่ตอบถูกต้องตามหลักวิชาการ และ 0 คะแนน สำหรับข้อที่ตอบผิดจากหลักวิชาการ ทั้งหมด 15 ข้อ คะแนนเต็มเท่ากับ 15 คะแนน มีเกณฑ์ในการพิจารณาคะแนน ดังนี้

- 1 - 3 คะแนน หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจในระดับน้อยที่สุด
- 4 - 6 คะแนน หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจในระดับน้อย
- 7 - 9 คะแนน หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลาง
- 10 - 12 คะแนน หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจในระดับมาก
- 13 - 15 คะแนน หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจในระดับมากที่สุด

2) **ทักษะด้านการเกษตร** วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ คือ ค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ค่าต่ำสุด (minimum) ค่าสูงสุด (maximum) ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation: S.D.) การแปลความหมายระดับทักษะความรู้ด้านการเกษตร ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ระดับ เพื่อแปลผล ซึ่งได้จากการแบ่งช่วงคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ช่วงคะแนน} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ \text{ช่วงคะแนน} &= \frac{5 - 1}{5} \\ &= 0.80 \end{aligned}$$

ดังนั้น การแปลความหมายระดับทักษะความรู้ด้านการเกษตร มีดังนี้

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00– 1.80 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.81– 2.60 หมายถึง ระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.61 – 3.40 หมายถึง ระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.41 – 4.20 หมายถึง ระดับมาก

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.21 – 5.00 หมายถึง ระดับมากที่สุด

ตอนที่ 3 ความรู้และแหล่งความรู้เกี่ยวกับยุทธกร

1) ความรู้เกี่ยวกับยุทธกร วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ได้แก่ ค่าความถี่ (frequencies) ค่าร้อยละ (percentage) ค่าต่ำสุด (minimum) ค่าสูงสุด (maximum) ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) และการจัดอันดับ (ranking) โดยวัดความรู้ของสมาชิกยุทธกรผู้ตอบแบบสอบถาม ให้คะแนน 1 คะแนน สำหรับข้อที่ตอบถูก และ 0 คะแนน สำหรับข้อที่ตอบผิด ทั้งหมด 15 ข้อ คะแนนเต็มเท่ากับ 15 คะแนน มีเกณฑ์ในการพิจารณาคะแนน ดังนี้

- 1 - 3 คะแนน หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจในระดับน้อยที่สุด
- 4 - 6 คะแนน หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจในระดับน้อย
- 7 - 9 คะแนน หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลาง
- 10 - 12 คะแนน หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจในระดับมาก
- 13 - 15 คะแนน หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจในระดับมากที่สุด

2) แหล่งความรู้วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติ คือ ค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ค่าต่ำสุด (minimum) ค่าสูงสุด (maximum) ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation: S.D.) การแปลความหมายระดับแหล่งความรู้เกี่ยวกับยุทธกรซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ระดับ เพื่อแปลผล ซึ่งได้จากการแบ่งช่วงคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

$$\text{ช่วงคะแนน} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

$$\text{ช่วงคะแนน} = \frac{5 - 1}{5}$$

$$= 0.80$$

ดังนั้น การแปลความหมายระดับแหล่งความรู้เกี่ยวกับกลุ่มยุทธกร มีดังนี้

ช่วงคะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.80 หมายถึง ระดับการเข้าถึงแหล่งความรู้ที่น้อยที่สุด

ช่วงคะแนนเฉลี่ย 1.81 – 2.60 หมายถึง ระดับการเข้าถึงแหล่งความรู้ที่น้อย

ช่วงคะแนนเฉลี่ย 2.61 – 3.40	หมายถึง ระดับการเข้าถึงแหล่งความรู้ปานกลาง
ช่วงคะแนนเฉลี่ย 3.41 – 4.20	หมายถึง ระดับการเข้าถึงแหล่งความรู้มาก
ช่วงคะแนนเฉลี่ย 4.21 – 5.00	หมายถึง ระดับการเข้าถึงแหล่งความรู้มากที่สุด

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและความต้องการการส่งเสริมในการดำเนินงานของสมาชิกยุว

เกษตรกร

1) ระดับความคิดเห็น โดยใช้สถิติการแจกแจงความถี่ (frequency) ด้วยค่าร้อยละ (percentage) ค่าต่ำสุด (minimum) ค่าสูงสุด (maximum) ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation: S.D.) แปลความหมายของคะแนนตามค่าเฉลี่ย ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ

ช่วงคะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.80	หมายถึง ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด
ช่วงคะแนนเฉลี่ย 1.81 – 2.60	หมายถึง ระดับความคิดเห็นน้อย
ช่วงคะแนนเฉลี่ย 2.61 – 3.40	หมายถึง ระดับความคิดเห็นกลาง
ช่วงคะแนนเฉลี่ย 3.41 – 4.20	หมายถึง ระดับความคิดเห็นมาก
ช่วงคะแนนเฉลี่ย 4.21 – 5.00	หมายถึง ระดับความคิดเห็นมากที่สุด

2) ระดับความต้องการ โดยใช้สถิติการแจกแจงความถี่ (frequency) ด้วยค่าร้อยละ (percentage) ค่าต่ำสุด (minimum) ค่าสูงสุด (maximum) ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation: S.D.) แปลความหมายของคะแนนตามค่าเฉลี่ย ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ

ช่วงคะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.80	หมายถึง ระดับความต้องการน้อยที่สุด
ช่วงคะแนนเฉลี่ย 1.81 – 2.60	หมายถึง ระดับความต้องการน้อย
ช่วงคะแนนเฉลี่ย 2.61 – 3.40	หมายถึง ระดับความต้องการปานกลาง
ช่วงคะแนนเฉลี่ย 3.41 – 4.20	หมายถึง ระดับความต้องการมาก
ช่วงคะแนนเฉลี่ย 4.21 – 5.00	หมายถึง ระดับความต้องการมากที่สุด

ตอนที่ 5 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร

ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร เป็นคำถามเกี่ยวกับประเด็นการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของยุวเกษตรกร เป็นคำถามให้เลือกตอบกำหนดให้แต่ละข้อมีคะแนน 5 ระดับ คือ มีส่วนร่วมมากที่สุด มีส่วนร่วมมาก มีส่วนร่วมปานกลาง มีส่วนร่วมน้อย และไม่มีส่วนร่วม ตามเกณฑ์การประเมิน ซึ่งได้จากการแบ่งช่วงคะแนนเฉลี่ยดังนี้

ช่วงคะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.80	หมายถึง มีส่วนร่วมในระดับน้อยที่สุด
ช่วงคะแนนเฉลี่ย 1.81 – 2.60	หมายถึง มีส่วนร่วมในระดับน้อย
ช่วงคะแนนเฉลี่ย 2.61 – 3.40	หมายถึง มีส่วนร่วมในระดับปานกลาง

ช่วงคะแนนเฉลี่ย 3.41 – 4.20 หมายถึง มีปัญหาในระดับมาก

ช่วงคะแนนเฉลี่ย 4.21 – 5.00 หมายถึง มีส่วนร่วมมากที่สุด

**ตอนที่ 6 ปัญหา ข้อเสนอแนะและแนวทางการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมของ
ยูวเกษตรกร**

1) ระดับปัญหาของสมาชิกการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมของยูวเกษตรกร เป็นคำถามเกี่ยวกับประเด็นปัญหาทั้ง 5 ด้าน แบ่งได้เป็น ด้านการวิเคราะห์ปัญหา ด้านการวางแผน ด้านการดำเนินงานและกิจกรรม ด้านการลงทุน ด้านการรับผลประโยชน์ เป็นคำถามให้เลือกตอบกำหนดให้แต่ละข้อมีคะแนน 5 ระดับ คือ มีปัญหามากที่สุด มีปัญหามาก มีปัญหาปานกลาง มีปัญหาน้อย และไม่มีปัญหา ตามเกณฑ์การประเมิน ซึ่งได้จากการแบ่งช่วงคะแนนเฉลี่ยดังนี้

ช่วงคะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.80 หมายถึง มีปัญหาในระดับน้อยที่สุด

ช่วงคะแนนเฉลี่ย 1.81 – 2.60 หมายถึง มีปัญหาในระดับน้อย

ช่วงคะแนนเฉลี่ย 2.61 – 3.40 หมายถึง มีปัญหาในระดับปานกลาง

ช่วงคะแนนเฉลี่ย 3.41 – 4.20 หมายถึง มีปัญหาในระดับมาก

ช่วงคะแนนเฉลี่ย 4.21 – 5.00 หมายถึง มีปัญหาในระดับมากที่สุด

2) ข้อเสนอแนะและแนวทางการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมของยูวเกษตรกร เกี่ยวกับประเด็นปัญหาทั้ง 5 ด้าน แบ่งได้เป็น ด้านการวิเคราะห์ปัญหา ด้านการวางแผน ด้านการดำเนินงานและกิจกรรม ด้านการลงทุน ด้านการรับผลประโยชน์ เป็นคำถามให้เลือกตอบกำหนดให้แต่ละข้อมีคะแนน 5 ระดับ คือ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อยและไม่เห็นด้วย ตามเกณฑ์การประเมิน ซึ่งได้จากการแบ่งช่วงคะแนนเฉลี่ยดังนี้

ช่วงคะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.80 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

ช่วงคะแนนเฉลี่ย 1.81 – 2.60 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

ช่วงคะแนนเฉลี่ย 2.61 – 3.40 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

ช่วงคะแนนเฉลี่ย 3.41 – 4.20 หมายถึง เห็นด้วยมาก

ช่วงคะแนนเฉลี่ย 4.21 – 5.00 หมายถึง เห็นของด้วยมากที่สุด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรในอำเภอท่าชนะ” ของสมาชิกยุวเกษตรกร อำเภอท่าชนะ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการศึกษาตามลำดับ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพสังคม และเศรษฐกิจของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร
2. เพื่อศึกษาความรู้ด้านการเกษตร และทักษะด้านการเกษตร
3. เพื่อศึกษาเพื่อศึกษาความรู้และแหล่งความรู้ เกี่ยวกับการดำเนินงานของกลุ่มยุวเกษตรกร
4. ความคิดเห็นและความต้องการการส่งเสริมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร
5. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร
6. ปัญหา ข้อเสนอแนะ และแนวทางการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร

ตอนที่ 1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพสังคมและเศรษฐกิจของสมาชิกยุวเกษตรกร ครูที่ปรึกษากลุ่มยุวเกษตรกร และเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

1.1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพสังคมและเศรษฐกิจของสมาชิกยุวเกษตรกร ประกอบด้วยเพศ อายุ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือน การมีประสบการณ์การฝึกอบรมด้านการเกษตร ประสบการณ์การช่วยงานด้านการเกษตรในครอบครัว การได้รับการส่งเสริมจากหน่วยงานภาครัฐ/เอกชน อาชีพหลักและอาชีพรองของบิดามารดา ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตารางที่

4.1

ตารางที่ 4.1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพสังคมและเศรษฐกิจของสมาชิกวุฒุเกษตรกร

N=78

สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพสังคมและเศรษฐกิจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	39	50.0
หญิง	39	50.0
2. อายุ (ปี)		
11	12	15.4
12	66	84.6
ค่าต่ำสุด = 11 ปี ค่าสูงสุด = 12 ปี		
ค่าเฉลี่ย = 11.73 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.446		
3. ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษาปีที่ 6	78	100.0
4. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน (คน)		
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 2	6	7.7
3-4	69	88.5
5-6	3	3.8
ค่าต่ำสุด 2 คน ค่าสูงสุด 5 คน	2	
ค่าเฉลี่ย 3.19 คน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.597 คน		
5. มีประสบการณ์การฝึกอบรมด้านการเกษตร		
มี	78	100.0
6. มีประสบการณ์การช่วยงานด้านการเกษตร		
ในครอบครัว	78	100.0
มี	78	100.0
ปลุกผัก,ผลไม้	7	9.0
เลี้ยงสัตว์		

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

N=78

สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพสังคมและ เศรษฐกิจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
7. การได้รับการส่งเสริมจากหน่วยงานภาครัฐ/ เอกชน		
เอกชน	78	100.0
เคย	78	100.0
อบรมเกี่ยวกับการเกษตร	68	87.2
การทำบัญชีครัวเรือน	10	12.8
ด้านปัจจัยการผลิต	33	42.3
ทัศนศึกษา ศึกษาชุมชน		
8. อาชีพหลักของบิดา		
เกษตรกรกรรม	72	100.0
9. อาชีพรองของบิดา		
ไม่มีอาชีพรอง	65	90.3
มี	7	9.7
ค้าขาย /ธุรกิจส่วนตัว	4	5.6
รับจ้างทั่วไป	3	4.1
10. อาชีพหลักของมารดา		
เกษตรกรกรรม	76	97.4
รับราชการ	2	2.6
11. อาชีพรองของมารดา		
ไม่มีอาชีพรอง	74	94.8
มี	4	5.2
เกษตรกรกรรม	2	2.6
ค้าขาย /ธุรกิจส่วนตัว	2	2.6

1.2 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพสังคมและเศรษฐกิจของครูที่ปรึกษากลุ่มยุว

เกษตรกร ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด จำนวนสมาชิกในครัวเรือน การมีประสบการณ์การฝึกอบรมด้านการเกษตร ประสบการณ์การช่วยงานด้านการเกษตรในครอบครัว การได้รับการส่งเสริมจากหน่วยงานภาครัฐ/เอกชน อาชีพหลักและอาชีพรองของบิดามารดา ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพสังคมและเศรษฐกิจของครูที่ปรึกษากลุ่มยุวเกษตรกร

N=4

สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพสังคมและเศรษฐกิจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1.เพศ		
หญิง	4	100.0
2. ระดับการศึกษาสูงสุด		
จบปริญญาตรี	4	100.0
3. ประสบการณ์การทำงาน (เกิน 6 เดือน นับเป็น 1 ปี)		
3.1 จำนวนปีของการทำงานในโรงเรียนนี้		
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 2	1	25.0
5-6	2	50.0
มากกว่า 8	1	25.0
ค่าต่ำสุด 1 ปี ค่าสูงสุด 10 ปี		
ค่าเฉลี่ย 5.7 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.872		
3.2 จำนวนปีของการทำงานอาชีพ		
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 4 ปี	1	25.0
15-19	1	25.0
มากกว่า 19 ปี	2	50.0
ค่าต่ำสุด 2 ปี ค่าสูงสุด 20 ปี		
ค่าเฉลี่ย 16 คน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 6.880 คน		

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

N=4

สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพสังคมและ เศรษฐกิจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
4. จำนวนนักเรียนที่รับผิดชอบ		
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10 คน	1	25.0
15-18 คน	1	25.0
19-22 คน	1	25.0
มากกว่า 26 คน	1	25.0
ค่าต่ำสุด 10 คน ค่าสูงสุด 28 คน		
ค่าเฉลี่ย 20.0 คน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 7.767		
5. ชั่วโมงที่สอนต่อสัปดาห์		
21 ชั่วโมง	2	50.0
22 ชั่วโมง	1	25.0
23 ชั่วโมง	1	25.0
ค่าต่ำสุด 20 ชั่วโมง ค่าสูงสุด 23 ชั่วโมง		
ค่าเฉลี่ย 21.25 ชั่วโมง ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.500 ชั่วโมง		
6. ในรอบปีที่ผ่านมาท่านได้รับเงินสนับสนุนจาก โรงเรียนหรือหน่วยงานรัฐเพื่อใช้ในการส่งเสริมการ สอนวิชาเกษตรให้เด็กนักเรียนหรือไม่		
ไม่ได้รับ	3	75.0
ได้รับ	1	25.0

4.3 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพสังคมและเศรษฐกิจของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมเกษตร ประกอบด้วยเพศ ระดับการศึกษาสูงสุด ประสบการณ์การทำงานด้านการส่งเสริมการเกษตร จำนวนวันที่จัดกิจกรรมต่อปี ในรอบปีที่ผ่านมา ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพสังคมและเศรษฐกิจของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

N = 4

สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพสังคม และเศรษฐกิจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	1	25.0
หญิง	3	75.0
2. ระดับการศึกษาสูงสุด		
จบปริญญาตรี	4	100.0
3. ประสบการณ์การทำงานด้านการส่งเสริมการเกษตร (เกิน 6 เดือน นับเป็น 1 ปี)		
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 3	1	25.0
4-7	1	25.0
12-15	1	25.0
มากกว่า 15	1	25.0
ค่าต่ำสุด 2 ปี ค่าสูงสุด 17 ปี		
ค่าเฉลี่ย 9.75 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 7.932 ปี		
4. จำนวนวันที่จัดกิจกรรมต่อปี		
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 2 ครั้ง/ปี	2	50.0
3-4 ครั้ง/ปี	1	25.0
มากกว่า 4 ครั้ง/ปี	1	25.0
ค่าต่ำสุด 1 ปี ค่าสูงสุด 5 ปี		
ค่าเฉลี่ย 3 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.825 ปี		
5. ในรอบปีที่ผ่านมาท่านได้รับงบประมาณในการดำเนินโครงการยุทธการหรือไม่		
ไม่ได้รับ	4	100.0

จากตารางที่ 4.1 4.2 และ 4.3 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพสังคมและเศรษฐกิจของ สมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร ครูที่ปรึกษากลุ่มยุวเกษตรกร และนักส่งเสริมการเกษตร ปรากฏผลการ วิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1.1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพสังคมและเศรษฐกิจของสมาชิกยุวเกษตรกร

จากตารางที่ 4.1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพสังคมและเศรษฐกิจของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ พบว่า เพศ โดยภาพรวมพบว่าสมาชิกยุวเกษตรกรร้อยละ 50.0 เป็นเพศชาย และร้อยละ 50.0 เป็นเพศหญิงอายุ โดยภาพรวมพบว่าสมาชิกยุวเกษตรกร ร้อยละ 100.0 มีอายุระหว่าง 11-12 ปี โดยมีอายุเฉลี่ย 11.73 ปีระดับการศึกษา โดยภาพรวมพบว่า สมาชิก ยุวเกษตรกร ร้อยละ 100.0 อยู่ในระดับประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวนสมาชิกในครัวเรือน โดยภาพรวม พบว่าสมาชิกยุวเกษตรกร ร้อยละ 7.7 มีสมาชิกในครัวเรือน น้อยกว่าหรือเท่ากับ 2 รองลงมา ร้อยละ 88.5 มีสมาชิกในครัวเรือน 3-4 คน ร้อยละ 3.8 มีสมาชิกในครัวเรือน 5-6 คน ตามลำดับ ประสบการณ์ การฝึกอบรมด้านการเกษตร โดยภาพรวมพบว่าสมาชิกยุวเกษตรกร ร้อยละ 100 มีประสบการณ์การ ฝึกอบรมด้านการเกษตร ประสบการณ์การช่วยงานด้านการเกษตรในครอบครัว โดยภาพรวมพบว่า สมาชิกยุวเกษตรกร ร้อยละ 78 มีประสบการณ์การช่วยงานด้านปลูกผัก,ผลไม้ และร้อยละ 7 มี ประสบการณ์การช่วยงานด้านเลี้ยงสัตว์ การได้รับการส่งเสริมจากหน่วยงานภาครัฐ/เอกชน โดย ภาพรวมพบว่าสมาชิกยุวเกษตรกร ร้อยละ 100 ได้รับการส่งเสริมจากหน่วยงานภาครัฐ/เอกชน อาชีพ หลักของบิดา โดยภาพรวมพบว่าอาชีพหลักของบิดา ร้อยละ 100.0 ประกอบอาชีพเกษตรกรรวม อาชีพรองของบิดา โดยภาพรวมพบว่าอาชีพรองของบิดา ร้อยละ 90.3 ไม่มีอาชีพรอง รองลงมา ร้อย ละ 5.6 ประกอบอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 4.1 ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป ตามลำดับ อาชีพหลักของมารดา โดยภาพรวมพบว่าอาชีพหลักของมารดา ร้อยละ 97.4 ประกอบอาชีพ เกษตรกรรวม ร้อยละ 2.6 ประกอบอาชีพราชการ อาชีพรองของมารดา โดยภาพรวมพบว่าอาชีพรอง ของมารดา ร้อยละ 94.8 ไม่มีอาชีพรอง รองลงมา ร้อยละ 2.6 ประกอบอาชีพเกษตรกรรวม ร้อยละ 2.6 ประกอบอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 2.6 ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป ตามลำดับ

1.2 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพเศรษฐกิจและสังคมของครูที่ปรึกษากลุ่มยุว เกษตรกร

จากตารางที่ 4.2 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพสังคมและเศรษฐกิจของครูที่ปรึกษากลุ่ม ยุวเกษตรกร ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ เพศ โดยภาพรวมพบว่าครูที่ปรึกษา ร้อยละ 100 เป็น เพศหญิง ระดับการศึกษาสูงสุด โดยภาพรวมพบว่าครูที่ปรึกษา ร้อยละ 100 จบการศึกษาสูงสุดใน ระดับปริญญาตรี ประสบการณ์การทำงาน จำนวนปีของการทำงานในโรงเรียนนี้ โดยภาพรวมพบว่า ครูที่ปรึกษา ร้อยละ 50.0 ทำงานในโรงเรียนนี้ 5-6 ปี ร้อยละ 25.0 ทำงานในโรงเรียนนี้ น้อยกว่าหรือ เท่ากับ 2 ปี และร้อยละ 25.0 ทำงานในโรงเรียนนี้มากกว่า 8 ปีจำนวนปีของการทำงานอาชีพครู โดย ภาพรวมพบว่าครูที่ปรึกษา ร้อยละ 50.0 ทำงานอาชีพครูมากกว่า 19 ปี ร้อยละ 25.0 ทำงานอาชีพครู

15-19 ปี และร้อยละ 25.0 ทำงานอาชีพครู น้อยกว่าหรือเท่ากับ 4 ปี จำนวนนักเรียนที่รับผิดชอบ โดยภาพรวมพบว่าร้อยละ 25.0 มีจำนวนนักเรียนที่รับผิดชอบ มากกว่า 26 คน ร้อยละ 25.0 มีเด็กนักเรียนที่รับผิดชอบ 19-22 คน ร้อยละ 25.0 มีจำนวนนักเรียนที่รับผิดชอบ 15-18 คน และร้อยละ 25 มีจำนวนนักเรียนที่รับผิดชอบ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10 ชั่วโมงที่สอนต่อสัปดาห์ โดยภาพรวมพบว่า ร้อยละ 50.0 มีจำนวนชั่วโมงสอน 21 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ร้อยละ 25.0 มีจำนวนชั่วโมงสอน 22 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และร้อยละ 25.0 มีจำนวนชั่วโมงสอน 23 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ การได้รับเงินสนับสนุนจาก โรงเรียนหรือหน่วยงานรัฐเพื่อใช้ในการส่งเสริมการสอนวิชาเกษตรให้เด็กนักเรียน โดยภาพรวมพบว่า ร้อยละ 75.0 ไม่ได้รับเงินสนับสนุน

1.3 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพสังคมและเศรษฐกิจของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร จากตารางที่ 4.3 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพสังคมและเศรษฐกิจของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ เพศ โดยภาพรวมพบว่าครูที่ศึกษาร้อยละ 75.0 เป็นเพศหญิง และร้อยละ 25.0 เป็นเพศชาย ระดับการศึกษาสูงสุด โดยภาพรวมพบว่าเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ร้อยละ 100 จบการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาตรี ประสบการณ์การทำงานด้านการส่งเสริมการเกษตร โดยภาพรวมพบว่าเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ร้อยละ 25.0 ทำงาน น้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 ปี ร้อยละ 25.0 ทำงาน 4-7 ปี ร้อยละ 25.0 ทำงานร้อยละ 12-15 และร้อยละ 25.0 ทำงานมากกว่า 15 ปี จำนวนวันที่จัดกิจกรรมต่อปี โดยรวมพบว่า ร้อยละ 50.0 จัดกิจกรรมน้อยกว่าหรือเท่ากับ 2 ครั้ง/ปี ร้อยละ 25.0 จัดกิจกรรม 3-4 ครั้ง/ปี และร้อยละ 25.0 จัดกิจกรรมร้อยละ 5-6 ครั้ง/ปี การได้รับงบประมาณในการดำเนินโครงการยุวเกษตรกรในรอบปี โดยภาพรวมพบว่า ร้อยละ 100.0 ไม่ได้รับงบประมาณในการดำเนินกิจกรรมยุวเกษตรกร

ตอนที่ 2 ความรู้ด้านการเกษตร และทักษะความรู้ด้านการเกษตรของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร

ความรู้ด้านการเกษตร และทักษะความรู้ด้านการเกษตร ของสมาชิกยุวเกษตรกร อำเภอกำแพง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ดังนี้

2.1 ความรู้ด้านการเกษตร

ตารางที่ 4.4 ความรู้ด้านการเกษตรของสมาชิกกลุ่มยูเอชเอ

N= 78

ประเด็นความรู้	เฉลี่ย	ผู้ตอบได้ถูกต้อง		
		จำนวน	ร้อยละ	อันดับ
1.ด้านพืชกรรม (การเพาะปลูก การขยายพันธุ์พืช การปรับปรุง ดิน)				
1) การพรวนดินรอบๆ โคนต้นพืช เป็นประจำเป็นการช่วยกำจัด ศัตรูพืช	ถูก	77	98.8	1
2) ใช้ยาฆ่าแมลงหรือสารเคมี ประเภทดูดซึมควรนำมาใช้กับพืชที่ ใช้เป็นอาหาร (เฉลี่ย ยาฆ่าแมลง หรือสารเคมีประเภทดูดซึมไม่ควร นำมาใช้กับพืชที่ใช้เป็นอาหาร)	ผิด	55	70.5	14
3) ธาตุอาหารหลักที่จำเป็นต่อพืช คือ ไนโตรเจน ฟอสฟอรัส โพแทสเซียม	ถูก	76	97.4	2
4) การขยายพันธุ์กล้วยด้วยการ แยกหน่อควรทำในฤดูฝน	ถูก	72	92.3	3
5) การทำปุ๋ยพืชสดเพื่อปรับปรุงดิน นิยมปลูกพืชตระกูลแตง (เฉลี่ย การ ทำปุ๋ยพืชสดเพื่อปรับปรุงดินนิยม ปลูกพืชตระกูลถั่ว)	ผิด	47	60.3	15

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

N= 78

ประเด็นความรู้	เฉลี่ย	ผู้ตอบได้ถูกต้อง		
		จำนวน	ร้อยละ	อันดับ
2. ด้านปศุสัตว์ (การเลี้ยงสัตว์)				
1) การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเลี้ยงสัตว์ให้ผลดีในเรื่องการประหยัดเวลา ลดแรงงาน	ถูก	63	80.8	8
2) ถ้าผู้เลี้ยงสัตว์ต้องการลดต้นทุนในการเลี้ยงสัตว์ให้ถูกลง ควรให้สัตว์กินหญ้าแทนอาหาร (เฉลี่ย การลดต้นทุนในการเลี้ยงสัตว์ให้ถูกลง ไม่ควรให้สัตว์กินหญ้าแทนอาหาร ควรผสมหัวอาหาร กับ วัตถุดิบที่เป็นแหล่งพลังงาน เช่น เส้นมันสำปะหลัง เป็นต้น)	ผิด	64	82.1	6
3) บริเวณที่เลี้ยงสัตว์ไม่ควรให้บุคคลภายนอกเข้าออกเพราะอาจนำเชื้อโรคมาสู่สัตว์	ถูก	60	77.0	12
4) การให้อาหารที่มีคุณค่าและพอเพียงจะช่วยสร้างความต้านทานโรคให้กับสัตว์เลี้ยงได้ดี	ถูก	62	79.5	10
5) ลูกไก่คุณภาพดีไม่จำเป็นต้องมีขนาดและสีที่สม่ำเสมอ (เฉลี่ย ลูกไก่คุณภาพดีต้องมีขนาดและสีที่สม่ำเสมอ)	ผิด	70	89.7	4

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

N= 78

ประเด็นความรู้	ผู้ตอบได้ถูกต้อง			
	เฉลี่ย	จำนวน	ร้อยละ	อันดับ
3. ด้านประมง (การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ทรัพยากรประมง)				
1) การอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำไม่ใช่ความหมายของการประมง (เฉลี่ย การอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ เป็นความหมายหนึ่งของการประมง)	ผิด	63	80.8	8
2) ไรแดงเป็นอาหารที่มีโปรตีนสูงเหมาะสำหรับการอนุบาลสัตว์น้ำ	ถูก	59	75.6	13
3) เสื่อพ่นน้ำและหมูลายเสื่อเป็นปลาสวยงามพื้นบ้านของไทย	ถูก	69	88.5	5
4) การจับสัตว์น้ำควรจับในฤดูวางไข่ เพื่อจะได้ไข่มารับประทานด้วย (เฉลี่ย การจับสัตว์น้ำไม่ควรจับในฤดูวางไข่)	ผิด	64	82.1	6
5) การเลี้ยงปลาในบ่อซีเมนต์ควรอยู่ในที่ร่ม เพราะปลาไม่ชอบแสงแดดจัด	ถูก	62	79.5	10

จากตารางที่ 4.4 ความรู้ด้านการเกษตร ผลการวิเคราะห์ เป็นดังนี้

ความรู้ของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรเกี่ยวกับด้านการเกษตร เมื่อนำคะแนนมาพิจารณาพบว่า สมาชิกยุวเกษตรกรมีความรู้จากข้อคำถามที่ตอบได้ถูกต้องมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การพรวนดินรอบๆโคนต้นพืชเป็นประจำเป็นการช่วยกำจัดศัตรูพืช คิดเป็นร้อยละ 98.8 ธาตุอาหารหลักที่จำเป็นต่อพืช คือ ไนโตรเจน ฟอสฟอรัส โพแทสเซียม คิดเป็นร้อยละ 97.4 และ การขยายพันธุ์กล้วยด้วยการแยกหน่อควรทำในฤดูฝน คิดเป็น 92.3 ตามลำดับ

ส่วนข้อที่สมาชิกยุวเกษตรกรตอบผิดมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การทำปุ๋ยพืชสดเพื่อปรับปรุงดินนิยมปลูกพืชตระกูลแตง คิดเป็นร้อยละ 60.3 ใช้ยาฆ่าแมลงหรือสารเคมีประเภทดูดซึม

ควรนำมาใช้กับพืชที่ใช้เป็นอาหาร คิดเป็นร้อยละ 70.5 และ ไรแดงเป็นอาหารที่มีโปรตีนสูง เหมาะสำหรับการอนุบาลสัตว์น้ำ คิดเป็นร้อยละ 75.6 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 ระดับความรู้ด้านการเกษตร

N = 78			
จำนวนข้อที่ตอบถูก	ระดับความรู้	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
1 – 3	น้อยที่สุด	0	0
4– 6	น้อย	0	0
7 – 9	ปานกลาง	0	0
10 – 12	มาก	31	39.7
13 - 15	มากที่สุด	47	60.3
ค่าต่ำสุด (ข้อ)	10		
ค่าสูงสุด (ข้อ)	14		
ค่าเฉลี่ย (ข้อ)	13.10		
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (ข้อ)	1.769		

จากตาราง 4.5 ระดับความรู้ด้านการเกษตร ผลการวิเคราะห์ เป็นดังนี้ระดับความรู้ด้านการเกษตร เมื่อนำจำนวนข้อที่ตอบถูกทั้งหมดมาพิจารณา พบว่า สมาชิกวุฒิสภาเกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 41 ได้จำนวนข้อที่ตอบถูก 13-15 ข้อ และ ร้อยละ 13 ได้จำนวน ข้อที่ถูก 10-12 ข้อ โดยมีจำนวนข้อที่ถูกต่ำสุด 10 ข้อ จำนวนข้อที่ถูกสูงสุด 14 ข้อ และจำนวนข้อที่ถูกเฉลี่ย 13 ข้อ

2.2 ทักษะความรู้ด้านการเกษตรของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร

ตารางที่ 4.6 ทักษะความรู้ด้านการเกษตร

ประเด็นทักษะ ความรู้ด้าน การเกษตร	ระดับทักษะความรู้ (จำนวน/ร้อยละ)					μ σ	ความหมาย	ลำดับ
	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด			
1. ด้านพืช						3.52 (0.198)	มาก	
1) ทักษะการ เพาะปลูกพืช	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	15 (19.2)	63 (80.8)	4.81 (0.397)	มากที่สุด	1
2) ทักษะการ ขยายพันธุ์พืช	0 (0.0)	0 (0.0)	23 (29.5)	55 (70.5)	0 (0.0)	3.71 (0.459)	มาก	4
3) ทักษะการใช้ปุ๋ย และปรับปรุงดิน	0 (0.0)	0 (0.0)	8 (10.3)	70 (89.7)	0 (0.0)	3.90 (0.305)	มาก	2
4) ทักษะการ ตกแต่งสวน เบื้องต้น	2 (2.5)	8 (10.3)	68 (87.2)	0 (0.00)	0 (0.0)	2.85 (0.429)	ปานกลาง	5
5) ทักษะการเก็บ เกี่ยวพืช	0 (0.0)	0 (0.0)	8 (10.3)	70 (89.7)	0 (0.0)	3.90 (0.305)	มาก	2
6) ทักษะการ ป้องกันกำจัด วัชพืช โรค และ ศัตรูพืช	0 (0.0)	16 (20.5)	62 (79.5)	0 (0.0)	0 (0.0)	2.79 (0.406)	ปานกลาง	6
7) ทักษะการแปร รูป	0 (0.0)	24 (30.8)	54 (69.2)	0 (0.0)	0 (0.0)	2.69 (0.465)	ปานกลาง	7
2. ด้านปศุสัตว์						2.73 (0.137)	ปานกลาง	
1) ทักษะการเลี้ยง สัตว์	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	16 (20.5)	62 (79.5)	4.21 (0.406)	มากที่สุด	1

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

ประเด็นทักษะ ความรู้ด้าน การเกษตร	ระดับทักษะความรู้ (จำนวน/ร้อยละ)					μ σ	ความหมาย	ลำดับ
	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด			
	2) ทักษะการผลิต อาหารและการให้ อาหารสัตว์	24 (30.8)	54 (69.2)	0 (0.0)	0 (0.0)			
3) ทักษะการ จัดการโรคและศัตรู ของสัตว์เลี้ยง	0 (0.0)	12 (15.4)	42 (53.9)	25 (30.7)	0 (0.0)	3.17 (0.673)	ปานกลาง	2
4) ทักษะการแปร รูป	0 (0.0)	2 (2.5)	76 (97.5)	0 (0.0)	0 (0.0)	2.97 (0.159)	ปานกลาง	3
3. ด้านประมง						1.80 (0.128)	น้อยที่สุด	
1) ทักษะการ เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	50 (64.1)	8 (10.3)	20 (25.6)	0 (0.0)	0 (0.0)	1.62 (0.871)	น้อยที่สุด	2
2) ทักษะการ จัดการโรคและศัตรู สัตว์น้ำ	62 (79.5)	16 (20.5)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	1.21 (0.406)	น้อยที่สุด	3
3) ทักษะการแปร รูป	2 (2.6)	28 (35.9)	48 (61.5)	0 (0.0)	0 (0.0)	2.59 (0.545)	น้อย	1

จากตารางที่ 4.6 ทักษะความรู้ด้านการเกษตรของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร ผลการวิเคราะห์ เป็นดังนี้

1. **ทักษะด้านพืช** สมาชิกยุวเกษตรกรในภาพรวม อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.52) เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า มีทักษะอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ประเด็น คือ ทักษะการเพาะปลูกพืช (ค่าเฉลี่ย 4.81) มีทักษะในระดับมาก 4 ประเด็น ได้แก่ ทักษะการใช้ปุ๋ยและปรับปรุงดิน (ค่าเฉลี่ย 3.90) ทักษะการเก็บเกี่ยวพืช (ค่าเฉลี่ย 3.90) และทักษะการขยายพันธุ์พืช (ค่าเฉลี่ย 3.71) และมี

ทักษะในระดับปานกลาง 3 ประเด็น ได้แก่ ทักษะการตกแต่งสวนเบื้องต้น (ค่าเฉลี่ย 2.85) ทักษะการป้องกันกำจัดวัชพืช โรค และศัตรูพืช (ค่าเฉลี่ย 2.79) และทักษะการแปรรูป (ค่าเฉลี่ย 2.69)

2. ทักษะด้านปศุสัตว์ สมาชิกยูวเกษตรกรในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.73) เมื่อพิจารณาประเด็น พบว่า มีทักษะอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ประเด็น คือ ทักษะการเลี้ยงสัตว์ (ค่าเฉลี่ย 4.21) มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง 2 ประเด็น ได้แก่ ทักษะการจัดการโรคและศัตรูของสัตว์เลี้ยง (ค่าเฉลี่ย 3.17) ทักษะการแปรรูป (ค่าเฉลี่ย 2.97) และมีทักษะอยู่ในระดับน้อยที่สุด 1 ประเด็น คือ ทักษะการผลิตอาหารและการให้อาหารสัตว์ (ค่าเฉลี่ย 1.69)

3. ทักษะด้านประมง สมาชิกยูวเกษตรกรในภาพรวม อยู่ในระดับน้อยที่สุด (ค่าเฉลี่ย 1.80) เมื่อพิจารณาประเด็น พบว่า มีทักษะอยู่ในระดับน้อย 1 ประเด็น คือ ทักษะการแปรรูป (ค่าเฉลี่ย 2.59) และมีทักษะในระดับน้อยที่สุด 2 ประเด็น ได้แก่ ทักษะการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (ค่าเฉลี่ย 1.62) และทักษะการจัดการโรคและศัตรูสัตว์น้ำ (ค่าเฉลี่ย 1.21)

ตอนที่ 3 ความรู้ และแหล่งความรู้เกี่ยวกับยูวเกษตรกร

3.1 ความรู้เกี่ยวกับยูวเกษตรกร

ตารางที่ 4.7 ความรู้เกี่ยวกับยูวเกษตรกร

ประเด็นความรู้เกี่ยวกับยูวเกษตรกร	เฉลี่ย	จำนวน	ผู้ตอบได้ถูกต้อง	
			ร้อยละ	อันดับ
1. สัญลักษณ์ คำปฏิญาณ และมติประจำ ใจยูวเกษตรกร				
1) สัญลักษณ์ของยูวเกษตรกร คือ ไบโคว เวอร์	ถูก	39	50.0	12
4 แฉก				
2) อักษร ก ในเครื่องหมายสัญลักษณ์ คือ คำ ย่อของ เกศ กมล เกษม กาย (เฉลี่ย 1 อักษร ก ในเครื่องหมายสัญลักษณ์ คือ คำย่อ ของ เกศ กมล เกษม กาย)	ผิด	47	60.3	8
3) “ข้าพเจ้าจะใช้มือเพื่อทำงานให้เป็น ประโยชน์” เป็นคำปฏิญาณของยูวเกษตร	ถูก	15	19.2	15

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ประเด็นความรู้เกี่ยวกับยุทธศาสตร์	เฉลย	จำนวน	ผู้ตอบได้ถูกต้อง	
			ร้อยละ	อันดับ
4) “ข้าพเจ้าจะรักและสามัคคีกันในทุก ขณะ” เป็นคำปฏิญาณของยุทธ (เฉลย คำปฏิญาณ มีดังนี้ 1.ข้าพเจ้าจะใช้สมองเพื่อดำเนินกิจการให้ ก้าวหน้า 2.ข้าพเจ้าจะซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น 3.ข้าพเจ้าจะใช้มือเพื่อทำงานให้เป็น ประโยชน์ 4.ข้าพเจ้าจะปฏิบัติตนให้เป็นผู้ มีพลานามัยสมบูรณ์ เพื่อครอบครัว ท้องถิ่นและเพื่อชาติ)	ผิด	60	76.9	4
5) มติประจำใจของยุทธศาสตร์ มี 2 ประการ คือ (1) เรียนจากการทำจริง (2) จะทำให้ดียิ่ง กว่าดีที่สุด	ถูก	52	66.7	6
2. บทบาทหน้าที่ของสมาชิกกลุ่มยุทธ ศาสตร์				
6) รับผิดชอบและพัฒนางาน	ถูก	73	93.5	2
7) บันทึกการประชุมอย่างสม่ำเสมอและ เป็นปัจจุบัน	ถูก	69	88.5	3
8) ปฏิบัติงานตนเองหรือร่วมกับผู้ปกครอง อย่างน้อย ปีละ 3 กิจกรรม (เฉลย ปฏิบัติงานตนเอง หรือร่วมกับผู้ปกครอง อย่างน้อยปีละ 2 กิจกรรม)	ผิด	47	60.3	8
9) เผยแพร่ และประชาสัมพันธ์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อ ครอบครัว ตามบริบทชุมชน งานยุทธ	ถูก	42	53.9	11

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ประเด็นความรู้เกี่ยวกับยุวเกษตรกร	เฉลี่ย	จำนวน	ผู้ตอบได้ถูกต้อง	
			ร้อยละ	อันดับ
10) เข้าร่วมการประชุมของกลุ่มยุวเกษตรกรทุกครั้ง	ถูก	75	96.2	1
3. งานและกิจกรรมของกลุ่มยุวเกษตรกร				
11) การประชุมกลุ่มยุวเกษตรกรต้องมีกิจกรรมทั้ง 3 ภาค คือ ภาคบริหาร ภาคความรู้ และภาคบันเทิง	ถูก	47	60.3	8
12) งานของกลุ่มยุวเกษตรกร เป็นงานที่เกี่ยวกับการเกษตรและเคหกิจเกษตรเท่านั้น (เฉลี่ย งานของกลุ่ม แบ่งได้เป็น 3 ลักษณะ คือ (1) งานเกี่ยวกับการเกษตร และเคหกิจเกษตร (2) งานเกี่ยวกับการส่งเสริมวัฒนธรรม และประเพณีท้องถิ่น (3) งานจิตอาสา สาธารณประโยชน์ และการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)	ผิด	55	70.5	5
13) การบันทึกรายรับ-รายจ่าย เป็นกิจกรรมของกลุ่มยุวเกษตรกร	ถูก	50	64.1	7
14) การตัดสินใจดำเนินกิจกรรมกลุ่มเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการสภายุวเกษตรกร (เฉลี่ย การตัดสินใจดำเนินกิจกรรมกลุ่มเป็นหน้าที่ของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรทุกคน)	ผิด	16	20.5	14
15) การจัดนิทรรศการเกี่ยวกับการเกษตรในวันสำคัญของโรงเรียนเป็นกิจกรรมของกลุ่มยุวเกษตรกร	ถูก	31	39.7	13

จากตารางที่ 4.7 ความรู้เกี่ยวกับยุวเกษตรกร ผลการวิเคราะห์ เป็นดังนี้

ความรู้ของสมาชิกยุวเกษตรกรเกี่ยวกับยุวเกษตรกร เมื่อนำผลคะแนนมาพิจารณาพบว่า สมาชิกยุวเกษตรกรมีความรู้จากข้อคำถามที่สมาชิกยุวเกษตรกรตอบได้ถูกต้องมากที่สุด 3

อันดับแรก ได้แก่ เข้าร่วมการประชุมของกลุ่มยูวเกษตรกรทุกครั้ง (ร้อยละ 96.2) รับผิดชอบและพัฒนา
งาน (ร้อยละ 93.5) และ บันทึกการประชุมอย่างสม่ำเสมอและเป็นปัจจุบัน (ร้อยละ 88.5)

ส่วนข้อที่สมาชิกยูวเกษตรกรตอบผิดมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ “ข้าพเจ้าจะใช้มือ
เพื่อทำงานให้เป็นประโยชน์” เป็นคำปฏิญาณของยูวเกษตร (ร้อยละ 19.2) การตัดสินใจดำเนิน
กิจกรรมกลุ่มเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการสภายูวเกษตรกร (เฉลี่ยที่ถูก คือ การตัดสินใจดำเนิน
กิจกรรมกลุ่มเป็นหน้าที่ของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรทุกคน) (ร้อยละ 20.5) การจัดนิทรรศการเกี่ยวกับ
การเกษตรในวันสำคัญของโรงเรียนเป็นกิจกรรมของกลุ่มยูวเกษตรกร (ร้อยละ 39.7)

ตารางที่ 4.8 ระดับความรู้เกี่ยวกับยูวเกษตรกร

n = 78

จำนวนข้อที่ตอบถูก	ระดับความรู้ความ เข้าใจ	จำนวน(ราย)	ร้อยละ
1 – 3	น้อยที่สุด	0	0.0
4– 6	น้อย	0	0.0
7 – 9	ปานกลาง	62	79.5
10 – 12	มาก	16	20.5
13 - 15	มากที่สุด	0	0.0
ค่าต่ำสุด (ข้อ)		7	
ค่าสูงสุด (ข้อ).		10	
ค่าเฉลี่ย (ข้อ)		10.5	
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (ข้อ)		1.575	

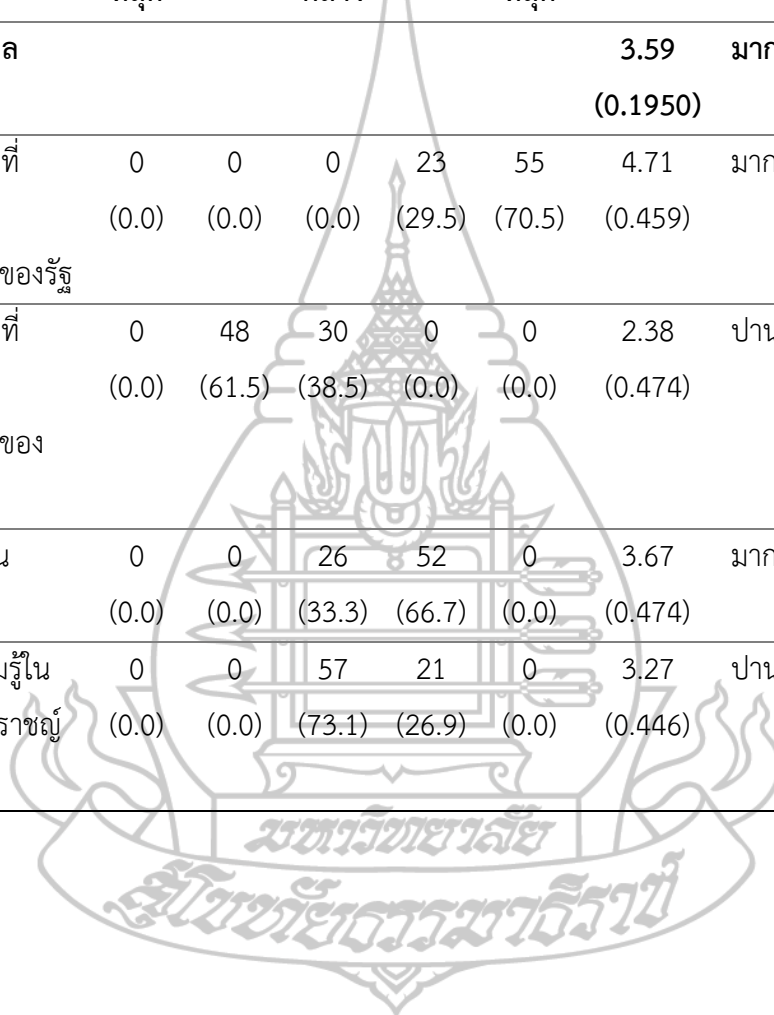
จากตารางที่ 4.8 ระดับความรู้เกี่ยวกับยูวเกษตรกร ผลการวิเคราะห์ เป็นดังนี้

ระดับความรู้เกี่ยวกับยูวเกษตรกร เมื่อนำจำนวนข้อที่ตอบถูกทั้งหมดมาพิจารณา พบว่า
สมาชิกยูวเกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 62 ได้จำนวนข้อที่ตอบถูก 7-9 ข้อ และ ร้อยละ 16 ได้จำนวน
ข้อที่ถูก 10-12 ข้อ โดยมีจำนวนข้อที่ถูกต่ำสุด 9 ข้อ จำนวนข้อที่ถูกสูงสุด 10 ข้อ และข้อที่ถูกมีค่า
เฉลี่ย 9 ข้อ

3.2 แหล่งความรู้เกี่ยวกับยูวเกษตรกร

ตารางที่ 4.9 แหล่งความรู้เกี่ยวกับยูวเกษตรกร

ประเด็นแหล่ง ความรู้	ระดับการได้รับข้อมูลข่าวสาร (จำนวน/ร้อยละ)					μ σ	ความหมาย	ลำดับ
	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด			
	1. สื่อบุคคล							
1) เจ้าหน้าที่ ส่งเสริม การเกษตรของรัฐ	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	23 (29.5)	55 (70.5)	4.71 (0.459)	มากที่สุด	1
2) เจ้าหน้าที่ ส่งเสริม การเกษตรของ เอกชน	0 (0.0)	48 (61.5)	30 (38.5)	0 (0.0)	0 (0.0)	2.38 (0.474)	ปานกลาง	6
3) บุคคลใน ครอบครัว	0 (0.0)	0 (0.0)	26 (33.3)	52 (66.7)	0 (0.0)	3.67 (0.474)	มาก	3
4) ผู้มีความรู้ใน หมู่บ้าน/ปราชญ์ ชาวบ้าน	0 (0.0)	0 (0.0)	57 (73.1)	21 (26.9)	0 (0.0)	3.27 (0.446)	ปานกลาง	4

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ประเด็นแหล่ง ความรู้	ระดับการได้รับข้อมูลข่าวสาร (จำนวน/ร้อยละ)					μ σ	ความหมาย	ลำดับ
	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด			
	5) ผู้นำชุมชน/ อาสาสมัคร เกษตร	0 (0.0)	0 (0.0)	60 (76.9)	18 (23.1)			
6) คุณครู	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	54 (69.2)	24 (30.8)	4.31 (0.465)	มากที่สุด	2
2. สื่อมวลชน						2.18 (0.232)	น้อย	
1) วิทยุกระจายเสียง	60 (79.6)	18 (23.1)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	1.23 (0.424)	น้อยที่สุด	3
2) โทรทัศน์/ วิดีโอ	0 (0.0)	0 (0.0)	53 (67.9)	25 (32.1)	0 (0.0)	3.32 (0.470)	ปานกลาง	1
3) หอกระจาย ข่าว หรือ เสียง ตามสายใน ชุมชน	0 (0.0)	78 (100)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	2.00 (0.000)	น้อย	2
4. สื่อกิจกรรม						4.42 (0.276)	มากที่สุด	
1) งานวันเกษตร	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	55 (70.5)	23 (29.5)	4.29 (0.483)	มากที่สุด	3
2) การสาธิต	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	28 (35.9)	50 (29.5)	4.64 (0.459)	มากที่สุด	1
3) การศึกษาดู งาน	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	53 (67.9)	25 (32.1)	4.32 (0.470)	มากที่สุด	2

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ประเด็นแหล่ง ความรู้	ระดับการได้รับข้อมูลข่าวสาร (จำนวน/ร้อยละ)					μ σ	ความหมาย	ลำดับ
	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด			
	3) การศึกษา งาน	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	53 (67.9)			
4. สื่อสิ่งพิมพ์						3.67 (0.219)	มาก	3
1) เอกสารของ หน่วยงาน ราชการ	0 (0.0)	0 (0.0)	24 (30.8)	54 (69.2)	0 (0.0)	3.69 (0.465)	มาก	3
2) แผ่นพับ/ เอกสารเผยแพร่	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	26 (33.3)	52 (66.7)	4.67 (0.474)	มากที่สุด	1
3) หนังสือเรียน	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	55 (70.5)	23 (29.5)	4.29 (0.459)	มากที่สุด	2
4) หนังสือพิมพ์	0 (0.0)	39 (50.0)	39 (50.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	2.50 (0.503)	น้อย	5
5) วารสารหรือ นิตยสารเกษตร ต่างๆ	0 (0.0)	0 (0.0)	65 (83.3)	13 (16.7)	0 (0.0)	3.17 (0.375)	ปานกลาง	4
5. สื่อออนไลน์						3.29 (0.277)	ปานกลาง	4
1) website (เว็บไซต์)	0 (0.0)	27 (34.6)	35 (44.9)	16 (20.5)	0 (0.0)	2.86 (0.734)	ปานกลาง	5
2) Line (ไลน์)	0 (0.0)	0 (0.0)	74 (94.9)	4 (5.1)	0 (0.0)	3.05 (0.222)	ปานกลาง	4

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ประเด็นแหล่ง ความรู้	ระดับการได้รับข้อมูลข่าวสาร (จำนวน/ร้อยละ)					μ σ	ความหมาย	ลำดับ
	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด			
	3) Facebook (เฟสบุ๊ก)	0 (0.0)	0 (0.0)	14 (17.9)	64 (82.1)			
4) Youtube (ยู ทูบ)	0 (0.0)	0 (0.0)	56 (71.8)	22 (28.2)	0 (0.0)	3.28 (0.453)	ปานกลาง	3
5) Tiktok (ติก ต็อก)	0 (0.0)	0 (0.0)	42 (53.8)	36 (46.2)	0 (0.0)	3.46 (0.502)	มาก	1
เฉลี่ยรวม ทั้งหมด						3.56 (0.115)	มาก	

จากตารางที่ 4.9 แหล่งความรู้เกี่ยวกับยูวเกษตรกร ปรากฏผลการวิเคราะห์เป็นดังนี้ แหล่งความรู้ที่ได้รับของสมาชิกยูวเกษตรกรในภาพรวมทั้งหมด สมาชิกยูวเกษตรกรได้รับความรู้จากสื่อแบบบุคคล สื่อแบบกลุ่ม และสื่อแบบมวลชน อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.56) เมื่อพิจารณาแยกออกเป็นแต่ละสื่อ พบว่า

1) ความรู้ที่ได้รับจากสื่อบุคคล สมาชิกยูวเกษตรกรได้รับความรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.59) เมื่อพิจารณารายประเด็น พบว่า สมาชิกยูวเกษตรกรได้รับความรู้ในระดับมากที่สุด 2 ประเด็น ได้แก่ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรของรัฐ (ค่าเฉลี่ย 4.71) และครูที่ปรึกษา (ค่าเฉลี่ย 4.31) ได้รับความรู้ในระดับมาก 1 ประเด็น คือ บุคคลในครอบครัว (ค่าเฉลี่ย 3.67) ได้รับความรู้ในระดับปานกลาง 3 ประเด็น ได้แก่ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรของเอกชน (ค่าเฉลี่ย 2.38) ผู้มีความรู้ในหมู่บ้าน/ปราชญ์ชาวบ้าน (ค่าเฉลี่ย 3.27) ผู้นำชุมชน/อาสาสมัครเกษตร (ค่าเฉลี่ย 3.23)

2) สื่อมวลชน สมาชิกยูวเกษตรกรได้รับความรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.18) เมื่อพิจารณารายประเด็น พบว่า สมาชิกยูวเกษตรกรได้รับความรู้ในระดับปานกลาง 1 ประเด็น คือ โทรทัศน์/วิดีโอ ได้รับความรู้ในระดับน้อย 1 ประเด็น คือ หอกระจายข่าว หรือเสียงตามสายในชุมชน ได้รับความรู้ในระดับน้อยที่สุด 1 ประเด็น คือ วิทยุกระจายเสียง (ค่าเฉลี่ย 1.23)

3) สื่อกิจกรรม สมาชิกยูวเกษตรกรได้รับความรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.42) เมื่อพิจารณารายประเด็น พบว่า สมาชิกยูวเกษตรกรได้รับความรู้ในระดับมากที่สุด 3

ประเด็น ได้แก่ งานวันเกษตร (ค่าเฉลี่ย 4.29) การสาธิต (ค่าเฉลี่ย 4.64) และการศึกษาดูงาน (ค่าเฉลี่ย 4.32)

4) สื่อสิ่งพิมพ์ สมาชิกยูวเกษตรกรได้รับความรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.67) เมื่อพิจารณารายประเด็น พบว่า สมาชิกยูวเกษตรกรได้รับความรู้ในระดับมากที่สุด 2 ประเด็น คือ แผ่นพับ/เอกสารเผยแพร่ (ค่าเฉลี่ย 4.67) และหนังสือเรียน (ค่าเฉลี่ย 4.29)

5) สื่อออนไลน์ สมาชิกยูวเกษตรกรได้รับความรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.91) เมื่อพิจารณารายประเด็น พบว่า สมาชิกยูวเกษตรกรได้รับความรู้ในระดับมากที่สุด 3 ประเด็น ได้แก่ Facebook (เฟซบุ๊ก) (ค่าเฉลี่ย 4.82) Tiktok (ติ๊กต็อก) (ค่าเฉลี่ย 4.54) และ Youtube (ยูทูป) (ค่าเฉลี่ย 4.28) ได้รับความรู้ในระดับมาก 1 ประเด็น คือ Line (ไลน์) (ค่าเฉลี่ย 3.05) ได้รับความรู้ในระดับปานกลาง 1 ประเด็น คือ website (เว็บไซต์) (ค่าเฉลี่ย 2.86)

ตารางที่ 4.10 สรุปแหล่งความรู้เกี่ยวกับยูวเกษตรกร

N = 78

แหล่งความรู้	\bar{x}	(S.D)	ความหมาย	อันดับ
1. สื่อบุคคล	3.59	0.195	มาก	3
2. สื่อมวลชน	2.18	0.232	น้อย	5
3. สื่อกิจกรรม	4.42	0.276	มากที่สุด	1
4. สื่อสิ่งพิมพ์	3.67	0.219	มาก	4
5. สื่อออนไลน์	3.91	0.277	มาก	2
เฉลี่ยรวม	3.56	0.115	มาก	

จากตารางที่ 4.10 สรุปได้ว่าแหล่งความรู้เกี่ยวกับยูวเกษตรกรสมาชิกยูวเกษตรกร ได้รับความรู้จากแหล่งความรู้เฉลี่ยรวมทั้งหมดอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยรวม 3.56) โดยได้รับแหล่งความรู้จากสื่อกิจกรรม มากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.42) รองลงมาได้รับจากสื่อออนไลน์ (ค่าเฉลี่ย 3.91) สื่อบุคคล (ค่าเฉลี่ย 3.59) สื่อสิ่งพิมพ์ (ค่าเฉลี่ย 3.67) และสื่อมวลชน (ค่าเฉลี่ย 2.18) ตามลำดับ

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและความต้องการการส่งเสริมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่ม ยูวเกษตรกร

4.1 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร

ตารางที่ 4.11 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร

ประเด็น ความ คิดเห็น	N=78 N=4 N=4								
	สมาชิกยูวเกษตรกร			ครูที่ปรึกษากลุ่ม ยูวเกษตรกร			เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร		
	μ σ	ความหมาย	อันดับ	μ σ	ความหมาย	อันดับ	μ σ	ความหมาย	อันดับ
1. สมาชิก สามารถ เรียนรู้ และ เข้าใจได้ ง่ายจาก การลงมือ ปฏิบัติจริง	4.68 (0.470)	มากที่สุด	3	4.75 (0.500)	มากที่สุด	2	4.50 (0.577)	มากที่สุด	2
2. ช่วยฝึก ให้มีความ รับผิดชอบ มีความคิด ริเริ่ม และ การทำงาน ร่วมกับ ผู้อื่น	4.28 (0.453)	มากที่สุด	6	4.75 (0.500)	มากที่สุด	2	4.25 (0.500)	มากที่สุด	4
3. ช่วย สร้าง ทัศนคติที่ดี ต่ออาชีพ ทาง การเกษตร	4.74 (0.439)	มากที่สุด	2	4.25 (0.500)	มากที่สุด	6	3.75 (0.500)	มาก	9
4. ช่วย สร้างรายได้ ให้แก่ สมาชิก	4.19 (0.397)	มาก	8	4.00 (0.000)	มาก	8	3.50 (0.577)	มาก	10

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

ประเด็น ความ คิดเห็น	ครูที่ปรึกษากลุ่ม								
	สมาชิกยูวเกษตรกร			ยูวเกษตรกร			เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร		
	μ σ	ความหมาย	อันดับ	μ σ	ความหมาย	อันดับ	μ σ	ความหมาย	อันดับ
5. ช่วยฝึก การมีจิต อาสาและ จิต สาธารณะ	4.19 (0.397)	มาก	8	4.00 (0.000)	มาก	8	4.00 (0.000)	มาก	8
6. ช่วยฝึก การ วิเคราะห์ และแก้ไข ปัญหา ร่วมกัน	4.59 (0.495)	มากที่สุด	4	4.75 (0.500)	มากที่สุด	2	4.25 (0.500)	มากที่สุด	4
7. กิจกรรม ยูว เกษตรกร ช่วย อนุรักษ์ ธรรมชาติ และ สิ่งแวดล้อม	4.37 (0.486)	มากที่สุด	5	3.75 (0.500)	มาก	10	4.50 (0.577)	มาก	5
8. สืบทอด ภูมิปัญญา และ วัฒนธรรม ในท้องถิ่น	3.23 (0.424)	ปานกลาง	10	4.25 (0.500)	มากที่สุด	6	4.50 (0.577)	มากที่สุด	2
9. สินค้า เกษตร สามารถ นำมาแปร รูปได้ หลากหลาย	4.24 (0.432)	มากที่สุด	7	4.75 (0.500)	มากที่สุด	2	4.25 (0.500)	มากที่สุด	4

N=78 N=4 N=4

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

ประเด็น ความ คิดเห็น	ครูที่ปรึกษากลุ่ม								
	สมาชิกยูวเกษตรกร			ยูวเกษตรกร			เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร		
	μ σ	ความหมาย	อันดับ	μ σ	ความหมาย	อันดับ	μ σ	ความหมาย	อันดับ
10. กิจกรรมยู เกษตรกร สามารถ ดำเนิน ควบคู่ไป กับการ เรียนในชั้น เรียนได้	4.91 (0.288)	มากที่สุด	1	5.00 (0.000)	มากที่สุด	1	4.75 (0.500)	มากที่สุด	1
เฉลี่ยรวม ทั้งหมด	4.34 (0.134)	มากที่สุด		4.43 (0.957)	มากที่สุด		4.03 (0.957)		

จากตารางที่ 4.11 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของสมาชิกยูวเกษตรกร
ปรากฏผลการวิเคราะห์เป็นดังนี้

1) **ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร** จากการ
สัมภาษณ์สมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร อำเภอท่าชนะ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ความคิดเห็นในภาพรวมอยู่
ระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยรวม 4.34) โดยเมื่อพิจารณาแยกออก รายละเอียดแต่ละข้อพบว่า 1) สมาชิก
สามารถเรียนรู้ และเข้าใจได้ง่ายจากการลงมือปฏิบัติจริง พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.68
2) ช่วยฝึกให้มีความรับผิดชอบ มีความคิดริเริ่ม และการทำงานร่วมกับผู้อื่น พบว่าอยู่ในระดับมาก
ที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.28) 3. ช่วยสร้างทัศนคติที่ดีต่ออาชีพทางการเกษตร พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด
(ค่าเฉลี่ย 4.74) 4. ช่วยสร้างรายได้ให้แก่สมาชิก พบว่าอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.19) 5. ช่วยฝึกการ
มีจิตอาสาและจิตสาธารณะ พบว่าอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.19) 6. ช่วยฝึกการวิเคราะห์และแก้ไข
ปัญหาาร่วมกัน พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.59) 7. กิจกรรมยูวเกษตรกรช่วยอนุรักษ์
ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.37) 8. สืบทอดภูมิปัญญาและ
วัฒนธรรมในท้องถิ่น พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.23) 9. สินค้าเกษตรสามารถนำมาแปร
รูปได้หลากหลาย พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.24) 10. กิจกรรมยูวเกษตรกรสามารถดำเนิน
ควบคู่ไปกับการเรียนในชั้นเรียนได้ พบว่าอยู่ในมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.91)

2) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยุทธกร จากการสัมภาษณ์ครูที่ปรึกษากลุ่มยุทธกร ความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยรวม 4.43) โดยเมื่อพิจารณาแยกออก รายละเอียดแต่ละข้อพบว่า 1. สมาชิกสามารถเรียนรู้ และเข้าใจได้ง่ายจากการลงมือปฏิบัติจริง พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.75) 2. ช่วยฝึกให้มีความรับผิดชอบ มีความคิดริเริ่ม และการทำงานร่วมกับผู้อื่น พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.75) 3. ช่วยสร้างทัศนคติที่ดีต่ออาชีพทางการเกษตร พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.25) 4. ช่วยสร้างรายได้ให้แก่สมาชิก พบว่าอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.00) 5. ช่วยฝึกการมีจิตอาสาและจิตสาธารณะ พบว่าอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.00) 6. ช่วยฝึกการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาาร่วมกัน พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.75) 7. กิจกรรมยุทธกรช่วยอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พบว่าอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.75) 8. สืบทอดภูมิปัญญาและวัฒนธรรมในท้องถิ่น พบว่าอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.25) 9. สินค้าเกษตรสามารถนำมาแปรรูปได้หลากหลาย พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.75) 10. กิจกรรมยุทธกรสามารถดำเนินการควบคู่ไปกับการเรียนในชั้นเรียนได้ พบว่าอยู่ในมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 5.00)

3) ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเกี่ยวกับการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยุทธกร จากการสัมภาษณ์ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ระดับมาก (ค่าเฉลี่ยรวม 4.03) โดยเมื่อพิจารณาแยกออก รายละเอียดแต่ละข้อพบว่า 1. สมาชิกสามารถเรียนรู้ และเข้าใจได้ง่ายจากการลงมือปฏิบัติจริง พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.50) 2. ช่วยฝึกให้มีความรับผิดชอบ มีความคิดริเริ่ม และการทำงานร่วมกับผู้อื่น พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.25) 3. ช่วยสร้างทัศนคติที่ดีต่ออาชีพทางการเกษตร พบว่าอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.75) 4. ช่วยสร้างรายได้ให้แก่สมาชิก พบว่าอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.50) 5. ช่วยฝึกการมีจิตอาสาและจิตสาธารณะ พบว่าอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.00) 6. ช่วยฝึกการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาาร่วมกัน พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.25) 7. กิจกรรมยุทธกรช่วยอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พบว่าอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.50) 8. สืบทอดภูมิปัญญาและวัฒนธรรมในท้องถิ่น พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.50) 9. สินค้าเกษตรสามารถนำมาแปรรูปได้หลากหลาย พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.25) 10. กิจกรรมยุทธกรสามารถดำเนินการควบคู่ไปกับการเรียนในชั้นเรียนได้ พบว่าอยู่ในมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.75)

4.2 ระดับความต้องการการส่งเสริมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยุทธศาสตร์

ตารางที่ 4.12 ความต้องการการส่งเสริมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยุทธศาสตร์

N=78

ประเด็นความ ต้องการ	ระดับความต้องการ					μ σ	ความหมาย	ลำดับ
	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด			
1. ด้านองค์ ความรู้เกี่ยวกับ การทำเกษตร						4.50 (0.637)	มากที่สุด	
1) ความรู้ เกี่ยวกับการ เพาะปลูกพืช	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	13 (16.7)	65 (83.3)	4.83 (0.406)	มากที่สุด	4
2) ความรู้ เกี่ยวกับปศุสัตว์	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	16 (20.5)	62 (79.5)	4.79 (0.406)	มากที่สุด	5
3) ความรู้ เกี่ยวกับการ ประมง และการ เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	66 (84.6)	12 (15.4)	4.15 (0.363)	มาก	6
4) ความรู้เรื่อง การจัดการ ศัตรูพืช	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	78 (100.0)	0 (0.0)	4.00 (0.00)	มาก	8
5) ความรู้เรื่อง การจัดทำบัญชี เบื้องต้น	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	78 (100.0)	0 (0.00)	4.00 (0.00)	มาก	8
6) ความรู้เรื่อง การผลิตปุ๋ยหมัก	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	78 (100)	5.00 (0.00)	มากที่สุด	1
7) ความรู้ เกี่ยวกับการใช้ เทคโนโลยี นวัตกรรมใหม่	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	78 (100)	5.00 (0.00)	มากที่สุด	1

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

N=78

ประเด็นความ ต้องการ	ระดับความต้องการ					μ	ความหมาย	ลำดับ
	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด	σ		
8) ความรู้ เกี่ยวกับ การตลาด	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	74 (94.9)	4 (5.1)	4.05 (0.222)	มาก	7
9) ความรู้เรื่อง การแปรรูป ผลิตภัณฑ์	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	78 (100)	5.00 (0.00)	มากที่สุด	1
10) ความรู้เรื่อง การรวมกลุ่มยู เกษตรกรใน โรงเรียน	0 (0.00)	0 (0.00)	4 (5.1)	74 (94.9)	0 (0.00)	3.95 (0.222)	มาก	10
2. ด้านวิธีการ ส่งเสริมการ เรียนรู้การทำ เกษตร						4.10 (0.170)	มาก	
1) การฝึกอบรม ด้านการเกษตร	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	16 (20.5)	62 (79.5)	4.79 (0.406)	มากที่สุด	1
2) สัมมนาเชิง ปฏิบัติการด้าน การเกษตร	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	67 (85.9)	11 (67.1)	4.14 (0.350)	มาก	3

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

N=78

ประเด็นความ ต้องการ	ระดับความต้องการ					μ σ	ความห ม าย	ลำดับ
	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด			
3) ทักษะศึกษา ดู งานศูนย์เรียนรู้ และเกษตรกร ต้นแบบที่ ประสบ ความสำเร็จจาก การทำ เกษตรกรรม	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	54 (69.2)	24 (30.8)	4.31 (0.465)	มากที่สุด	2
4) การฝึกปฏิบัติ ด้านการเกษตร	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	69 (88.5)	9 (11.5)	4.12 (0.322)	มาก	4
5) การเสวนา แลกเปลี่ยน เรียนรู้ด้าน การเกษตร	0 (0.00)	0 (0.00)	68 (87.2)	10 (88.5)	0 (0.00)	3.13 (0.336)	ปานกลาง	5
3. ด้านการ สนับสนุนการ เรียนรู้การทำ เกษตร						4.59 (0.164)	มากที่สุด	
1) เครื่องมือ เครื่องทุ่นแรงที่ ใช้ในการทำ เกษตร	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	20 (25.6)	58 (74.4)	4.75 (0.439)	มากที่สุด	1
2) ปัจจัยการ ผลิต	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	30 (38.5)	48 (61.5)	4.62 (0.490)	มากที่สุด	4

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

N=78

ประเด็นความ ต้องการ	ระดับความต้องการ					μ	ความหมาย	ลำดับ
	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด	σ		
3) แหล่งเงินทุน	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	70 (89.7)	8 (10.3)	4.10 (0.305)	มาก	5
4) วัสดุอุปกรณ์ ในการทำ การเกษตร	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	20 (25.6)	58 (74.4)	4.75 (0.439)	มากที่สุด	1
5) การติดตาม ดูแล และการให้ คำแนะนำจาก เจ้าหน้าที่ ส่งเสริม	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	20 (25.6)	58 (74.4)	4.75 (0.439)	มากที่สุด	1
เฉลี่ยรวม ทั้งหมด						4.39 (0.078)	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.12 ความต้องการการส่งเสริมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยุว
เกษตรกร ปรากฏผลการวิเคราะห์เป็นดังนี้

ความต้องการการส่งเสริมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร อำเภอท่าชนะ
จังหวัดสุราษฎร์ธานี ความต้องการการส่งเสริมในการดำเนินงาน ในภาพรวมอยู่ระดับมากที่สุด
(ค่าเฉลี่ยรวม 4.39) โดยเมื่อพิจารณาแยกออก รายละเอียดแต่ละด้านพบว่า

1) ด้านองค์ความรู้เกี่ยวกับการทำเกษตร ในภาพรวมอยู่ระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย
รวม 4.50) โดยเมื่อพิจารณาแยกออก รายละเอียดแต่ละข้อพบว่า

- (1) ความรู้เกี่ยวกับการเพาะปลูกพืช พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.83)
- (2) ความรู้เกี่ยวกับศัตรูพืช พบว่าอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.79)
- (3) ความรู้เกี่ยวกับการประมง และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ พบว่าอยู่ในระดับมาก
(ค่าเฉลี่ย 4.15)
- (4) ความรู้เรื่องการจัดการศัตรูพืช พบว่าอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.00)
- (5) ความรู้เรื่องการจัดทำบัญชีเบื้องต้น พบว่าอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.00)

(6) ความรู้เรื่องการผลิตปุ๋ยหมัก พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 5.00)

(7) ความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยี นวัตกรรมใหม่ พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 5.00)

(8) ความรู้เกี่ยวกับการตลาด พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.05)

(9) ความรู้เรื่องการแปรรูปผลผลิต พบว่าอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 5.00)

(10) ความรู้เรื่องการรวมกลุ่มเกษตรกรในโรงเรียน พบว่าอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.95)

2) ด้านวิธีการส่งเสริมการเรียนรู้การทำเกษตร ในภาพรวมอยู่ระดับมาก (ค่าเฉลี่ยรวม 4.79) โดยเมื่อพิจารณาแยกออก รายละเอียดแต่ละข้อพบว่า

(1) การฝึกอบรมด้านการเกษตร พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.79)

(2) สัมมนาเชิงปฏิบัติการด้านการเกษตร พบว่าอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.14)

(3) ทัศนศึกษา ดูงานศูนย์เรียนรู้ และเกษตรกรต้นแบบที่ประสบความสำเร็จจากการทำเกษตรกรรม พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.31)

(4) การฝึกปฏิบัติด้านการเกษตร พบว่าอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.12)

(5) การเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการเกษตร พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.13)

3) ด้านการสนับสนุนการเรียนรู้การทำเกษตร ในภาพรวมอยู่ระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยรวม 4.59) โดยเมื่อพิจารณาแยกออก รายละเอียดแต่ละข้อพบว่า

(1) เครื่องมือ เครื่องทุ่นแรงที่ใช้ในการทำเกษตร พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.75)

(2) ปัจจัยการผลิต พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.62)

(3) แหล่งเงินทุน พบว่าอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.10)

(4) วัสดุอุปกรณ์ในการทำเกษตร พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.75)

(5) การติดตาม ดูแล และการให้คำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริม พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.75)

ตอนที่ 5 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยุทธศาสตร์

ตารางที่ 4.13 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยุทธศาสตร์

N=78

ประเด็นการมีส่วนร่วม	ระดับการมีส่วนร่วม (จำนวน/ร้อยละ)					μ σ	ความหมาย	อันดับ
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด			
1.การวิเคราะห์ปัญหา						4.00 (0.199)	มาก	
1) การวิเคราะห์กิจกรรมและการอบรมให้ความรู้ของสมาชิก	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	52 (66.7)	26 (33.3)	4.33 (0.474)	มากที่สุด	2
2) การวิเคราะห์บทบาทหน้าที่ของสมาชิกกลุ่มยุทธศาสตร์	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	15 (19.2)	63 (80.8)	4.81 (0.000)	มากที่สุด	1
3) การวิเคราะห์ด้านการเงินของกลุ่ม	0 (0.00)	0 (0.00)	45 (57.7)	29 (37.2)	4 (5.1)	3.47 (0.597)	มาก	3
4) การวิเคราะห์การผลิตของกลุ่ม	0 (0.00)	0 (0.00)	53 (0.00)	23 (0.00)	2 (0.00)	3.35 (0.530)	ปานกลาง	4
2. การวางแผน						4.17 (0.216)	มาก	
1) การวางแผนกิจกรรมของกลุ่มและการอบรมความรู้ให้แก่สมาชิก	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	51 (0.00)	27 (0.00)	4.35 (0.479)	มากที่สุด	2

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

N=78

ประเด็นการมีส่วนรวม	ระดับการมีส่วนร่วม (จำนวน/ร้อยละ)					μ σ	ความหมาย	อันดับ
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด			
2) การกำหนดบทบาทหน้าที่ของสมาชิกกลุ่มย่อย เกษตรกร	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	41 (52.6)	37 (47.4)	4.47 (0.503)	มากที่สุด	1
3) การวางแผนด้านการเงินของกลุ่ม	0 (0.00)	0 (0.00)	12 (15.4)	42 (53.8)	24 (30.8)	4.15 (0.666)	มาก	3
4) การวางแผนการผลิตของกลุ่ม	0 (0.00)	0 (0.00)	25 (32.1)	52 (66.7)	1 (1.3)	3.69 (0.492)	มาก	4
3. การดำเนินงานและกิจกรรม						4.08 (0.1837)	มาก	
1) การเข้าประชุมกลุ่มและการบันทึกข้อมูลการประชุมสภาเกษตรกร	0 (0.00)	0 (0.00)	10 (12.8)	68 (87.2)	0 (0.00)	3.87 (0.336)	มาก	4
2) การฝึกปฏิบัติปฏิบัติงานเกษตรกรแบบรวมกลุ่มหรือกลุ่มย่อย	0 (0.00)	0 (0.00)	6 (7.7)	38 (48.7)	34 (43.6)	4.36 (0.624)	มากที่สุด	3

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

N=78

ประเด็นการมีส่วนร่วม	ระดับการมีส่วนร่วม (จำนวน/ร้อยละ)					μ σ	ความหมาย	อันดับ
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด			
3) การเข้าร่วมฝึกอบรมระยะสั้น หรือ การศึกษาดูงาน	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	31 (0.00)	47 (0.00)	4.60 (0.493)	มากที่สุด	1
4) การถ่ายทอดความรู้ให้แก่ หรือ คนในครอบครัว	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	37 (0.00)	41 (0.00)	4.53 (0.503)	มากที่สุด	2
5) การเข้าร่วมทำกิจกรรมกับชุมชน	0 (0.00)	1 (1.3)	34 (43.6)	26 (33.3)	17 (21.8)	3.76 (0.809)	มาก	5
6) การสนับสนุนการในการประชุมหรืออบรมต่างๆ	0 (0.00)	1 (1.3)	46 (59.0)	31 (39.7)	0 (0.00)	3.38 (0.515)	ปานกลาง	6
4. การลงทุน						4.35 (0.354)	มากที่สุด	
1) การระดมทุน/การจัดการทุน	0 (0.00)	0 (0.00)	21 (26.9)	37 (47.4)	20 (25.6)	3.99 (0.730)	มาก	3
2) การลงแรงในการปฏิบัติงาน	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	37 (0.00)	41 (0.00)	4.53 (0.503)	มากที่สุด	1

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

ประเด็นการมีส่วนร่วม	ระดับการมีส่วนร่วม (จำนวน/ร้อยละ)					μ	ความหมาย	อันดับ
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด			
3) การลงทุนด้วยวัสดุ/อุปกรณ์ หรือ ทรัพยากรอื่นๆ	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	37 (0.00)	41 (0.00)	4.53 (0.503)	มากที่สุด	1
5. การรับผลประโยชน์						2.67 (0.879)	น้อย	
1) การได้รับความรู้ ทักษะ ในการพัฒนาอาชีพ	0 (0.00)	0 (0.00)	42 (53.8)	36 (46.2)	0 (0.00)	2.44 (0.844)	น้อย	2
2) การได้รับผลกำไรจากการร่วมดำเนินกิจกรรมกลุ่ม	2 (0.00)	56 (0.00)	20 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	2.23 (0.545)	น้อย	3
3) การได้รับการยอมรับจากชุมชนในการร่วมดำเนินกิจกรรมกลุ่ม	0 (0.00)	20 (0.00)	28 (0.00)	14 (0.00)	16 (0.00)	3.34 (0.499)	ปานกลาง	1
เฉลี่ยรวมทั้งหมด						3.85 (0.675)	มาก	

จากตารางที่ 4.13 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร ปรากฏผลการวิเคราะห์เป็นดังนี้

การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยุทธศาสตร์กร ในภาพรวมอยู่ระดับมาก (ค่าเฉลี่ยรวม 3.85) โดยเมื่อพิจารณาแยกออก รายละเอียดแต่ละด้านพบว่า

1) ด้านการวิเคราะห์ปัญหา สมาชิกยุทธศาสตร์กรมีส่วนร่วมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.00) เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ประเด็น คือ การวิเคราะห์บทบาทหน้าที่ของสมาชิกกลุ่มยุทธศาสตร์กร (ค่าเฉลี่ย 4.81) มีส่วนร่วมในระดับมาก 2 ประเด็น ได้แก่ การวิเคราะห์กิจกรรมและการอบรมให้ความรู้ของสมาชิก (ค่าเฉลี่ย 4.33) การวิเคราะห์ด้านการเงินของกลุ่ม (ค่าเฉลี่ย 3.47) มีส่วนร่วมระดับปานกลาง 1 ประเด็น คือ การวิเคราะห์การผลิตของกลุ่ม (ค่าเฉลี่ย 3.35) ตามลำดับ

2) ด้านการวางแผน สมาชิกยุทธศาสตร์กรมีส่วนร่วมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.17) เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ประเด็น คือ การกำหนดบทบาทหน้าที่ของสมาชิกกลุ่มยุทธศาสตร์กร (ค่าเฉลี่ย 4.47) การวางแผนกิจกรรมของกลุ่มและการอบรมความรู้ให้แก่สมาชิก ค่าเฉลี่ย(4.35) มีส่วนร่วมในระดับมาก 2 ประเด็น ได้แก่ การวางแผนด้านการเงินของกลุ่ม (ค่าเฉลี่ย 4.15) การวางแผนการผลิตของกลุ่ม (ค่าเฉลี่ย 3.69) ตามลำดับ

3) ด้านการดำเนินงานและกิจกรรม สมาชิกยุทธศาสตร์กรมีส่วนร่วมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.08) เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ประเด็น คือ การเข้าร่วมฝึกอบรมยุทธศาสตร์กร หรือ การศึกษาดูงาน (ค่าเฉลี่ย 4.60) การถ่ายทอดความรู้ให้แก่เพื่อสมาชิก หรือ คนในครอบครัว (ค่าเฉลี่ย 4.53) การฝึกปฏิบัติปฏิบัติงานเกษตรแบบรวมกลุ่มหรือกลุ่มย่อย (ค่าเฉลี่ย 4.36) มีส่วนร่วมในระดับมาก 2 ประเด็น ได้แก่ การเข้าประชุมกลุ่มและการบันทึกข้อมูลการประชุมสภายุทธศาสตร์กร (ค่าเฉลี่ย 3.87) การเข้าร่วมทำกิจกรรมกับชุมชน (ค่าเฉลี่ย 3.76) มีส่วนร่วมในระดับปานกลาง 2 ประเด็น ได้แก่ การนัดหมายการในการประชุมหรืออบรมต่างๆ (ค่าเฉลี่ย 3.38) ตามลำดับ

4) ด้านการลงทุน สมาชิกยุทธศาสตร์กรมีส่วนร่วมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.35) เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ประเด็น ได้แก่ การลงแรงในการปฏิบัติงาน (ค่าเฉลี่ย 4.53) การลงทุนด้วยวัสดุ/อุปกรณ์ หรือทรัพยากรอื่นๆ (ค่าเฉลี่ย 4.53) มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก 1 ประเด็น คือ การระดมทุน/การจัดหาทุน (ค่าเฉลี่ย 3.99) ตามลำดับ

5) การรับผลประโยชน์ สมาชิกยุทธศาสตร์กรมีส่วนร่วมในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.67) เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง 1 ประเด็น คือ การได้รับการยอมรับจากชุมชนในการร่วมดำเนินกิจกรรมกลุ่ม (ค่าเฉลี่ย 3.34) และมีส่วนร่วมในระดับน้อย 2 ประเด็น ได้แก่ การได้รับความรู้ ทักษะในการพัฒนาอาชีพ (ค่าเฉลี่ย 2.44) การได้รับผลกำไรจากการร่วมดำเนินกิจกรรมกลุ่ม (ค่าเฉลี่ย 2.23)

ตอนที่ 6 ปัญหา ข้อเสนอแนะ และแนวทางการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของ
สมาชิกรุ่นเยาวชน

6.1 ระดับปัญหาในการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกรุ่นเยาวชน

ตารางที่ 4.14 ปัญหาในการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกรุ่นเยาวชน

ปัญหาในการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมของเยาวชน	สมาชิกรุ่นเยาวชน			ครูที่ปรึกษารุ่นเยาวชน			เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร		
	μ σ	ความหมาย	อันดับ	μ σ	ความหมาย	อันดับ	μ σ	ความหมาย	อันดับ
1. การวิเคราะห์ปัญหา	3.25 (0.590)	ปานกลาง		3.25 (0.126)	ปานกลาง		3.25 (0.126)	ปานกลาง	
1) สมาชิกไม่สามารถวิเคราะห์กิจกรรมและกระบวนการให้ความรู้ของสมาชิกได้	3.63 (0.27)	ปานกลาง	3	3.25 (0.500)	ปานกลาง	2	3.25 (0.500)	ปานกลาง	1
2) สมาชิกไม่สามารถวิเคราะห์บทบาทหน้าที่ของสมาชิกรุ่นเยาวชนได้	3.17 (0.633)	ปานกลาง	4	3.25 (0.500)	ปานกลาง	2	3.25 (0.500)	ปานกลาง	1
3) สมาชิกไม่สามารถวิเคราะห์การเงินของกลุ่มได้	2.95 (0.601)	ปานกลาง	6	3.00 (0.00)	ปานกลาง	4	3.00 (0.00)	ปานกลาง	4
4) สมาชิกไม่สามารถวิเคราะห์การผลิตของกลุ่มได้	3.24 (0.432)	มาก	1	3.50 (0.577)	มาก	1	3.25 (0.500)	ปานกลาง	1

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

ปัญหาในการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมของเยาวชน	สมาชิกกลุ่มเยาวชน			ครูที่ปรึกษากลุ่มเยาวชน			เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร		
	μ σ	ความหมาย	อันดับ	μ σ	ความหมาย	อันดับ	μ σ	ความหมาย	อันดับ
2. การวางแผน	3.34 (0.593)	ปานกลาง		3.50 (0.354)	มาก		3.25 (0.204)	ปานกลาง	
1) สมาชิกไม่สามารถเข้าร่วมการประชุมเพื่อวางแผนอย่างต่อเนื่องได้	2.29 (0.791)	น้อย	4	3.00 (0.817)	ปานกลาง	4	3.00 (0.816)	ปานกลาง	3
2) สมาชิกขาดความรู้ด้านการวางแผน	3.32 (0.522)	ปานกลาง	3	3.50 (0.577)	มาก	2	3.50 (0.577)	มาก	1
3) สมาชิกขาดการมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นในการประชุม	4.21 (0.632)	มากที่สุด	1	4.25 (0.500)	มากที่สุด	1	3.50 (0.577)	มาก	1
4) สมาชิกไม่มีเวลาร่วมกันมากพอในการประชุมเพื่อวางแผน	3.54 (0.658)	มาก	2	3.25 (0.500)	ปานกลาง	3	3.25 (0.500)	ปานกลาง	2
3. การดำเนินงานและกิจกรรม	3.07 (0.596)	ปานกลาง		3.25 (0.962)	ปานกลาง		3.25 (0.096)	ปานกลาง	
1) สมาชิกไม่มีการจัดประชุมกลุ่มอย่างต่อเนื่อง	3.26 (3.711)	ปานกลาง	3	3.75 (5.00)	มาก	1	3.50 (5.77)	มาก	1
2) สมาชิกขาดการฝึกปฏิบัติปฏิบัติงานเกษตรแบบรวมกลุ่มหรือกลุ่มย่อย	2.81 (0.604)	ปานกลาง	4	3.50 (0.577)	มาก	2	3.50 (0.577)	มาก	1
3) โรงเรียนไม่มีการจัดฝึกอบรมเยาวชนเกษตรกร หรือ การศึกษาดูงานด้านการเกษตร	2.63 (0.667)	ปานกลาง	6	2.50 (0.577)	น้อย	6	2.75 (0.500)	ปานกลาง	6

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

ปัญหาในการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมของเยาวชน	สมาชิกกลุ่มเยาวชน			ครูที่ปรึกษากลุ่มเยาวชน			เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร		
	μ σ	ความหมาย	อันดับ	μ σ	ความหมาย	อันดับ	μ σ	ความหมาย	อันดับ
4) สมาชิกขาดทักษะถ่ายทอดความรู้ให้แก่เพื่อสมาชิก หรือ คนในครอบครัว	3.50 (0.640)	มาก	1	3.25 (0.500)	ปานกลาง	3	3.50 (0.577)	มาก	1
5) สมาชิกไม่มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชน	3.44 (0.636)	มาก	2	3.25 (0.500)	ปานกลาง	3	3.50 (0.577)	มาก	1
6) สมาชิกขาดการมีส่วนร่วมในการนัดหมายการประชุมหรืออบรมต่างๆ	2.81 (0.757)	ปานกลาง	4	3.25 (0.500)	ปานกลาง	3	3.00 (0.816)	ปานกลาง	5
4. การลงทุน	2.48 (0.648)	น้อย		2.83 (0.192)	ปานกลาง		2.83 (0.192)	ปานกลาง	
1) สมาชิกไม่สามารถการระดมทุน/การจัดหาทุนได้	2.41 (0.673)	น้อย	2	2.00 (0.000)	น้อย	3	2.25 (0.500)	น้อย	3
2) สมาชิกขาดการร่วมมือในการลงแรงปฏิบัติงาน	2.17 (0.874)	น้อย	3	2.75 (0.500)	ปานกลาง	2	3.00 (0.000)	ปานกลาง	2
3) ขาดวัสดุ/อุปกรณ์หรือทรัพยากรอื่นๆ	2.86 (0.597)	ปานกลาง	1	3.75 (0.500)	มาก	1	3.50 (0.500)	มาก	1
5. การรับผลประโยชน์	2.62 (0.606)	ปานกลาง		2.83 (0.334)	ปานกลาง		2.83 (0.334)	ปานกลาง	
1) ไม่ได้รับความรู้ทักษะในการพัฒนาอาชีพ	2.38 (0.586)	ปานกลาง	2	2.75 (0.500)	ปานกลาง	2	2.75 (0.500)	ปานกลาง	2
2) ไม่มีผลกำไรจากการร่วมดำเนินกิจกรรมกลุ่ม	1.96 (0.194)	น้อย	3	2.25 (0.500)	น้อย	3	2.25 (0.500)	น้อย	3

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

ปัญหาในการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยุทธศาสตร์	สมาชิกกลุ่มยุทธศาสตร์			ครูที่ปรึกษากลุ่มยุทธศาสตร์			เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร		
	μ	ความหมาย	อันดับ	μ	ความหมาย	อันดับ	μ	ความหมาย	อันดับ
3) ไม่มีการดำเนินการร่วมกับชุมชน	3.01	ปานกลาง	1	3.50	มาก	1	3.50	มาก	1
	(0.712)			(0.577)			(0.577)		
เฉลี่ยรวมทั้งหมด	3.01	ปานกลาง		3.17	ปานกลาง		3.17	ปานกลาง	
	(0.588)			(0.126)			(0.126)		

จากตารางที่ 4.15 ปัญหาในการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยุทธศาสตร์จากการสัมภาษณ์สมาชิกกลุ่มยุทธศาสตร์ ที่ปรึกษากลุ่มยุทธศาสตร์ และเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ปรากฏผลการวิเคราะห์เป็นดังนี้

1) ปัญหาในการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยุทธศาสตร์จากการสัมภาษณ์สมาชิกกลุ่มยุทธศาสตร์ อำเภอท่าชนะ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในภาพรวมอยู่ระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยรวม 3.01) โดยเมื่อพิจารณาแยกออก รายละเอียดแต่ละด้านพบว่า

(1) ด้านการวิเคราะห์ปัญหา สมาชิกยุทธศาสตร์มีปัญหาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.01) เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมาก 1 ประเด็น คือ สมาชิกไม่สามารถวิเคราะห์กิจกรรมและการอบรมให้ความรู้ (ค่าเฉลี่ย 3.63) มีปัญหาในระดับปานกลาง 3 ประเด็น ได้แก่ สมาชิกไม่สามารถวิเคราะห์การผลิตของกลุ่มได้ (ค่าเฉลี่ย 3.24) สมาชิกไม่สามารถวิเคราะห์บทบาทหน้าที่ของสมาชิกกลุ่มยุทธศาสตร์ได้ (ค่าเฉลี่ย 3.17) สมาชิกไม่สามารถวิเคราะห์การเงินของกลุ่มได้ยุทธศาสตร์ (ค่าเฉลี่ย 2.95) ตามลำดับ

(2) ด้านการวางแผน สมาชิกยุทธศาสตร์มีปัญหาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.34) เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ประเด็น คือ สมาชิกขาดการมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นในการประชุม (ค่าเฉลี่ย 4.21) มีปัญหาอยู่ในระดับมาก 1 ประเด็น คือ สมาชิกไม่มีเวลาว่างมากพอในการประชุมเพื่อวางแผน (ค่าเฉลี่ย 3.54) มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง 1 ประเด็น คือ สมาชิกขาดความรู้ด้านการวางแผน (ค่าเฉลี่ย 3.32) และมีปัญหาในระดับน้อย 1 ประเด็น คือ สมาชิกไม่สามารถเข้าร่วมการประชุมเพื่อวางแผนอย่างต่อเนื่องได้ (ค่าเฉลี่ย 2.29) ตามลำดับ

(3) ด้านการดำเนินงานและกิจกรรม สมาชิกยุทธศาสตร์มีปัญหาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.34) เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมาก 2 ประเด็น

คือ สมาชิกขาดทักษะถ่ายทอดความรู้ให้แก่เพื่อสมาชิก หรือ คนในครอบครัว (ค่าเฉลี่ย 3.50) . สมาชิกไม่มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชน (ค่าเฉลี่ย 3.44) มีปัญหาในระดับปานกลาง ประเด็น ได้แก่ สมาชิกไม่มีการจัดประชุมกลุ่มอย่างต่อเนื่อง (ค่าเฉลี่ย 3.26) สมาชิกขาดการฝึกปฏิบัติปฏิบัติงาน เกษตรแบบรวมกลุ่มหรือกลุ่มย่อย (ค่าเฉลี่ย 2.81) สมาชิกขาดการมีส่วนร่วมในการนัดหมายในการประชุมหรืออบรมต่างๆ (ค่าเฉลี่ย 2.81) โรงเรียนไม่มีการจัดฝึกอบรมเกษตรกร หรือ การศึกษาดูงานด้านการเกษตร (ค่าเฉลี่ย 2.63) ตามลำดับ

(4) ด้านการลงทุน สมาชิกเกษตรกรมีปัญหาในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.48) เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง 1 ประเด็น คือ ขาดวัสดุ/อุปกรณ์ หรือทรัพยากรอื่นๆ (ค่าเฉลี่ย 2.86) สมาชิกมีปัญหาในระดับน้อย 2 ประเด็น ได้แก่ สมาชิกไม่สามารถระดมทุน/การจัดหาทุนได้ (ค่าเฉลี่ย 2.41) สมาชิกขาดการร่วมมือในการลงแรงปฏิบัติงาน (ค่าเฉลี่ย 2.17) ตามระดับ

(5) การรับผลประโยชน์ สมาชิกเกษตรกรมีส่วนร่วมในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.62) เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า สมาชิกเกษตรกรมีปัญหาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง 2 ประเด็น ได้แก่ ไม่ได้รับความรู้ ทักษะในการพัฒนาอาชีพ (ค่าเฉลี่ย 3.01) ไม่ได้รับความรู้ ทักษะในการพัฒนาอาชีพ (ค่าเฉลี่ย 2.38) มีปัญหาในระดับน้อย 1 ประเด็น คือ ไม่มีผลกำไรจากการร่วมดำเนินกิจกรรมกลุ่ม (ค่าเฉลี่ย 1.96) ตามลำดับ

2) ปัญหาในการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร อำเภอท่าชนะ จังหวัดสุราษฎร์ธานี จากการสัมภาษณ์ครูที่ปรึกษากลุ่มเกษตรกร ในภาพรวมอยู่ระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยรวม 3.17) โดยเมื่อพิจารณาแยกออก รายละเอียดแต่ละด้าน พบว่า

(1) ด้านการวิเคราะห์ปัญหา สมาชิกเกษตรกรมีปัญหาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.25) เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมาก 1 ประเด็น คือ สมาชิกไม่สามารถวิเคราะห์การผลิตของกลุ่มได้ (ค่าเฉลี่ย 3.50) มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง 3 ประเด็น ได้แก่ สมาชิกไม่สามารถวิเคราะห์กิจกรรมและการอบรมให้ความรู้ของสมาชิกได้ (ค่าเฉลี่ย 3.25) สมาชิกไม่สามารถวิเคราะห์บทบาทหน้าที่ของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรได้ (ค่าเฉลี่ย 3.25) สมาชิกไม่สามารถวิเคราะห์การเงินของกลุ่มได้เกษตรกร (ค่าเฉลี่ย 3.00) ตามลำดับ

(2) ด้านการวางแผน สมาชิกเกษตรกรมีปัญหาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.34) เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ประเด็น คือ สมาชิกขาดการมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นในการประชุม (ค่าเฉลี่ย 4.25) มีปัญหาอยู่ในระดับมาก 1 ประเด็น คือ สมาชิกขาดความรู้ด้านการวางแผน (ค่าเฉลี่ย 3.50) มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง 2 ประเด็น ได้แก่ สมาชิกไม่มีเวลาว่างมากพอในการประชุมเพื่อวางแผน (ค่าเฉลี่ย 3.25) สมาชิกไม่สามารถเข้าร่วมการประชุมเพื่อวางแผนอย่างต่อเนื่องได้ (ค่าเฉลี่ย 3.00) ตามลำดับ

(3) ด้านการดำเนินงานและกิจกรรม สมาชิกยูวเกษตรกรมีปัญหาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.25) เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมาก 4 ประเด็น คือ สมาชิกไม่มีการจัดประชุมกลุ่มอย่างต่อเนื่อง (ค่าเฉลี่ย 3.50) สมาชิกขาดการฝึกปฏิบัติปฏิบัติงานเกษตรแบบรวมกลุ่มหรือกลุ่มย่อย (ค่าเฉลี่ย 3.50) สมาชิกขาดทักษะถ่ายทอดความรู้ให้แก่เพื่อสมาชิกหรือ คนในครอบครัว (ค่าเฉลี่ย 3.50) สมาชิกไม่มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชน (ค่าเฉลี่ย 3.50) มีปัญหาในระดับปานกลาง 2 ประเด็น ได้แก่ สมาชิกขาดการมีส่วนร่วมในการนันทนาการในการประชุมหรืออบรมต่างๆ (ค่าเฉลี่ย 3.00) โรงเรียนไม่มีการจัดฝึกอบรมยูวเกษตรกร หรือ การศึกษาดูงานด้านการเกษตร (ค่าเฉลี่ย 2.75) ตามลำดับ

(4) ด้านการลงทุน สมาชิกยูวเกษตรกรมีปัญหาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.83) เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมาก 1 ประเด็น คือ ขาดวัสดุ/อุปกรณ์ หรือทรัพยากรอื่นๆ (ค่าเฉลี่ย 3.50) สมาชิกมีปัญหาในระดับปานกลาง 1 ประเด็น คือ สมาชิกขาดการร่วมมือในการลงแรงปฏิบัติงาน (ค่าเฉลี่ย 3.00) สมาชิกมีปัญหาในระดับน้อย 1 ประเด็น คือ สมาชิกไม่สามารถระดมทุน/การจัดหาทุนได้ (ค่าเฉลี่ย 2.25) ตามลำดับ

(5) การรับผลประโยชน์ สมาชิกยูวเกษตรกรมีส่วนร่วมในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.83) เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า สมาชิกยูวเกษตรกรมีปัญหาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 1 ประเด็น คือ ไม่มีการดำเนินการร่วมกับชุมชน (ค่าเฉลี่ย 3.50) มีปัญหาในระดับปานกลาง 1 ประเด็น คือ ไม่ได้รับความรู้ ทักษะในการพัฒนาอาชีพ (ค่าเฉลี่ย 2.75) มีปัญหาในระดับน้อย 1 ประเด็น คือ ไม่มีผลกำไรจากการร่วมดำเนินกิจกรรมกลุ่ม (ค่าเฉลี่ย 2.25) ตามลำดับ

3) ปัญหาในการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร อำเภอท่าชนะ จังหวัดสุราษฎร์ธานี จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ในภาพรวมอยู่ระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยรวม 3.17) โดยเมื่อพิจารณาแยกออก รายละเอียดแต่ละด้านพบว่า

(1) ด้านการวิเคราะห์ปัญหา สมาชิกยูวเกษตรกรมีปัญหาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.25) เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง 3 ประเด็น ประเด็น คือ สมาชิกไม่สามารถวิเคราะห์กิจกรรมและการอบรมให้ความรู้ของสมาชิกได้ (ค่าเฉลี่ย 3.25) สมาชิกไม่สามารถวิเคราะห์การผลิตของกลุ่มได้ (ค่าเฉลี่ย 3.25) สมาชิกไม่สามารถวิเคราะห์บทบาทหน้าที่ของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรได้ (ค่าเฉลี่ย 3.25) สมาชิกไม่สามารถวิเคราะห์การเงินของกลุ่มได้เกษตรกร (ค่าเฉลี่ย 3.00) ตามลำดับ

(2) ด้านการวางแผน สมาชิกยูวเกษตรกรมีปัญหาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.25) เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมาก 2 ประเด็น คือ สมาชิกขาดความรู้ด้านการวางแผน (ค่าเฉลี่ย 3.50) สมาชิกขาดการมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นในการประชุม (ค่าเฉลี่ย 3.50) มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง 2 ประเด็น ได้แก่ สมาชิกไม่มีเวลาว่างมากพอ

ในการประชุมเพื่อวางแผน (ค่าเฉลี่ย 3.25) สมาชิกไม่สามารถเข้าร่วมการประชุมเพื่อวางแผนอย่างต่อเนื่องได้ (ค่าเฉลี่ย 3.00) ตามลำดับ

(3) ด้านการดำเนินงานและกิจกรรม สมาชิกยูวเกษตรกรมีปัญหาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.25) เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมาก 4 ประเด็น คือ สมาชิกไม่มีการจัดประชุมกลุ่มอย่างต่อเนื่อง (ค่าเฉลี่ย 3.50) สมาชิกขาดการฝึกปฏิบัติปฏิบัติงานเกษตรแบบรวมกลุ่มหรือกลุ่มย่อย (ค่าเฉลี่ย 3.50) สมาชิกขาดทักษะถ่ายทอดความรู้ให้แก่เพื่อสมาชิก หรือคนในครอบครัว (ค่าเฉลี่ย 3.50) สมาชิกไม่มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชน (ค่าเฉลี่ย 3.50) มีปัญหาในระดับปานกลาง 2 ประเด็น คือ สมาชิกขาดการมีส่วนร่วมในการนัดหมายในการประชุมหรืออบรมต่างๆ (3.00) โรงเรียนไม่มีการจัดฝึกอบรมยูวเกษตรกร หรือ การศึกษาดูงานด้านการเกษตร (ค่าเฉลี่ย 2.75) ตามลำดับ

(4) ด้านการลงทุน สมาชิกยูวเกษตรกรมีปัญหาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.83) เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมาก 1 ประเด็น คือ ขาดวัสดุ/อุปกรณ์ หรือทรัพยากรอื่นๆ (ค่าเฉลี่ย 3.50) สมาชิกมีปัญหาในระดับปานกลาง 1 ประเด็น คือ สมาชิกขาดการร่วมมือในการลงแรงปฏิบัติงาน (ค่าเฉลี่ย 3.00) สมาชิกมีปัญหาในระดับน้อย คือ สมาชิกไม่สามารถระดมทุน/การจัดหาทุนได้ (ค่าเฉลี่ย 2.25)) ตามลำดับ

(5) การรับผลประโยชน์ สมาชิกยูวเกษตรกรมีส่วนร่วมในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.83) เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า สมาชิกยูวเกษตรกรมีปัญหาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 1 ประเด็น ได้แก่ ไม่มีการดำเนินการร่วมกับชุมชน (ค่าเฉลี่ย 3.50) มีปัญหาในระดับปานกลาง 1 ประเด็น คือ ไม่ได้รับความรู้ ทักษะในการพัฒนาอาชีพ (ค่าเฉลี่ย 3.00) ปัญหาอยู่ในระดับน้อย 2 ประเด็น คือ ไม่ได้รับความรู้ ทักษะในการพัฒนาอาชีพ (ค่าเฉลี่ย 2.25)

6.2 ข้อเสนอแนะและแนวทางการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยูว

เกษตรกร

ตารางที่ 4.15 ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร

ประเด็น ข้อเสนอแนะ	สมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร			ครูที่ปรึกษากลุ่ม ยูวเกษตรกร			เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร		
	μ σ	ความหมาย	ลำดับ	μ σ	ความหมาย	ลำดับ	μ σ	ความหมาย	ลำดับ
1. การ วิเคราะห์ ปัญหา	3.76 (0.213)	มาก		3.75 (0.239)	มาก		3.69 (0.473)	มาก	
1) สมาชิก ควรวินิจฉัย แผนการการ ดำเนิน กิจกรรมและ แผนการ พัฒนาทักษะ ความรู้ได้ อย่างชัดเจน ได้อย่าง ชัดเจน	3.24 (0.432)	ปานกลาง	4	3.25 (0.500)	ปานกลาง	3	3.75 (0.500)	มาก	1
2) สมาชิก ควรถูก บทบาท หน้าที่ของ สมาชิกกลุ่ม ยูวเกษตรกร	3.68 (0.000)	มาก	1	3.75 (0.500)	มาก	2	3.75 (0.500)	มาก	1
3) สมาชิก ควรรว แผนการ ลงทุนของ กลุ่มได้อย่าง ชัดเจน	3.56 (0.499)	มาก	3	2.75 (0.500)	ปานกลาง	4	3.50 (0.577)	มาก	4
4) สมาชิก ควรรว แผนการผลิต ของกลุ่มได้ อย่างชัดเจน	3.68 (0.470)	มาก	1	4.00 (0.00)	มาก	1	3.75 (0.500)	มาก	1

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

ประเด็น ข้อเสนอแนะ	สมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร			ครูที่ปรึกษากลุ่ม ยูวเกษตรกร			เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร		
	μ σ	ความหมาย	ลำดับ	μ σ	ความหมาย	ลำดับ	μ σ	ความหมาย	ลำดับ
2. การวางแผน	4.21 (0.226)	มากที่สุด		3.81 (0.125)	มาก		3.81 (0.577)	มาก	
1) สมาชิก ควรเข้าร่วม การประชุม เพื่อวางแผน อย่างต่อเนื่อง ได้	3.91 (0.288)	มาก	4	3.75 (0.500)	มาก	3	3.50 (0.577)	มาก	3
2) สมาชิก ควรความรู้ ด้านการ วางแผน	4.46 (0.502)	มากที่สุด	2	4.00 (0.000)	มาก	2	3.75 (0.500)	มาก	2
3) สมาชิก ควรมีส่วน ร่วมในการ เสนอความ คิดเห็นในการ ประชุม	4.36 (0.483)	มากที่สุด	3	4.25 (0.500)	มากที่สุด	1	4.50 (0.577)	มากที่สุด	1
4) สมาชิก ควรจัดสรร เวลาว่างที่ มากพอใน การประชุม เพื่อวางแผน	4.72 (0.453)	มากที่สุด	1	3.25 (0.500)	ปานกลาง	4	3.50 (0.577)	มาก	3
3. การดำเนินงาน และกิจกรรม	4.58 (0.777)	มากที่สุด		4.21 (0.285)	มากที่สุด		4.29 (0.297)	มากที่สุด	
1) ควรจัด ประชุมกลุ่ม ยูวเกษตรกร และจัดบันทึก การฝึกปฏิบัติ และกิจกรรม ได้อย่าง ต่อเนื่อง	4.72 (0.453)	มากที่สุด	2	4.75 (0.500)	มากที่สุด	1	5.00 (0.00)	มากที่สุด	1

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

ประเด็น ข้อเสนอแนะ	สมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร			ครูที่ปรึกษากลุ่ม ยูวเกษตรกร			เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร		
	μ σ	ความหมาย	ลำดับ	μ σ	ความหมาย	ลำดับ	μ σ	ความหมาย	ลำดับ
2) โรงเรียนควรวัดให้มีการฝึกปฏิบัติบัติงานเกษตรแบบรวมกลุ่มหรือกลุ่มย่อยอย่างต่อเนื่อง	4.73 (0.446)	มากที่สุด	1	4.75 (0.500)	มากที่สุด	1	4.50 (0.577)	มากที่สุด	3
3) โรงเรียนควรวัดฝึกอบรวมยูวเกษตรกรหรือการศึกษาดูงานด้านเกษตรอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	4.41 (0.495)	มากที่สุด	6	4.25 (0.500)	มากที่สุด	3	4.50 (0.577)	มากที่สุด	3
4) โรงเรียนควรวัดกิจกรรมเพื่อฝึกทักษะถ่ายทอดความรู้ให้แก่สมาชิกอย่างต่อเนื่อง	4.46 (0.502)	มากที่สุด	5	4.00 (0.000)	มาก	4	4.25 (0.500)	มากที่สุด	6
5) สมาชิกควรมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชนตามประเพณีวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น	4.64 (0.483)	มากที่สุด	3	3.75 (0.500)	มาก	5	4.50 (0.577)	มากที่สุด	2

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

ประเด็น ข้อเสนอแนะ	สมาชิกกลุ่มยุทธศาสตร์			ครูที่ปรึกษากลุ่ม ยุทธศาสตร์			เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร		
	μ σ	ความหมาย	ลำดับ	μ σ	ความหมาย	ลำดับ	μ σ	ความหมาย	ลำดับ
6) สมาชิก ควรมีส่วน ร่วมใน กิจกรรม นันทนาการ ในการประชุม หรืออบรม ต่างๆ ทุกครั้ง	4.50 (0.503)	มากที่สุด	4	3.75 (0.500)	มาก	6	4.50 (0.503)	มากที่สุด	3
4. การลงทุน	4.54 (0.248)	มากที่สุด		4.34 (0.272)	มากที่สุด		4.08 (0.167)	มาก	
7) กลุ่ม ควรมีการ ระดมทุนจาก สมาชิกและ จากองค์กรที่ เกี่ยวข้อง	4.31 (0.465)	มากที่สุด	3	3.75 (0.500)	มาก	3	3.75 (0.500)	มาก	3
8) สมาชิก ควรถูกกำหนด ข้อตกลงใน การลงแรง ปฏิบัติงาน	4.59 (0.495)	มากที่สุด	2	4.25 (0.500)	มากที่สุด	2	4.25 (0.500)	มากที่สุด	2
9) มีการ สนับสนุน วัสดุ/อุปกรณ์ หรือ ทรัพยากร อื่นๆ จาก องค์กรที่ เกี่ยวข้อง เช่น โรงเรียน สำนักงาน เกษตรอำเภอ องค์กรเกษตร ในชุมชน	4.72 (0.453)	มากที่สุด	1	5.00 (0.000)	มากที่สุด	1	5.00 (0.000)	มากที่สุด	1

ตารางที่ 4.17 (ต่อ)

ประเด็นข้อเสนอแนะ	สมาชิกกลุ่ม ยูวเกษตรกร			ครูที่ปรึกษากลุ่ม ยูวเกษตรกร			เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร		
	μ	ความหมาย	ลำดับ	μ	ความหมาย	ลำดับ	μ	ความหมาย	ลำดับ
	σ			σ			σ		
5. การรับ ผลประโยชน์	3.88 (0.181)	มาก		3.75 (0.167)	มาก		3.75 (0.167)	มาก	
1) กลุ่มควรมีการ ประเมินความรู้และ ความพึงพอใจของ สมาชิก	4.36 (0.483)	มากที่สุด	2	3.75 (0.500)	มาก	2	3.75 (0.500)	มาก	2
2) กลุ่มควรมีการ จัดสรรผลกำไรจาก การร่วมดำเนิน กิจกรรมกลุ่ม	3.31 (0.465)	ปานกลาง	3	3.00 (0.000)	ปานกลาง	3	3.00 (0.000)	ปานกลาง	3
3) สมาชิกควรจัด กิจกรรมร่วมกับชุมชน หรือให้ชุมชนเข้ามา มีส่วนร่วม	4.53 (0.5.3)	มากที่สุด	1	4.50 (0.577)	มากที่สุด	1	4.50 (0.577)	มากที่สุด	1
เฉลี่ยรวม ทั้งหมด	4.20 (0.019)	4.20 (0.019)	มาก	3.93 (0.289)	มาก		3.90 (0.189)	มาก	

จากตารางที่ 4.17 ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร จากการสัมภาษณ์สมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร ที่ปรึกษากลุ่มยูวเกษตรกร และเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ปรากฏผลการวิเคราะห์เป็นดังนี้

1) ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร อำเภอท่าชนะ จังหวัดสุราษฎร์ธานี จากการสัมภาษณ์สมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร ในภาพรวมอยู่ระดับมาก (ค่าเฉลี่ยรวม 4.20) โดยเมื่อพิจารณาแยกออก รายละเอียดแต่ละด้านพบว่า

(1) ด้านการวิเคราะห์ปัญหา สมาชิกยูวเกษตรกรมีข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.76) เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า มีข้อเสนอแนะในระดับมาก 3 ประเด็น ได้แก่ สมาชิกควรกำหนดบทบาทหน้าที่ของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร (ค่าเฉลี่ย 3.68) สมาชิกควรวางแผนการผลิตของกลุ่มได้อย่างชัดเจน (ค่าเฉลี่ย 3.68) สมาชิกควรวางแผนการลงทุนของกลุ่มได้อย่างชัดเจน (ค่าเฉลี่ย 3.56) มีข้อเสนอแนะในระดับปานกลาง 1 ประเด็น ได้แก่ สมาชิกควรวิเคราะห์แผนการดำเนินงานกิจกรรมและแผนการพัฒนาทักษะความรู้ได้อย่างชัดเจนได้อย่างชัดเจน (ค่าเฉลี่ย 3.24) ตามลำดับ

(2) **ด้านการวางแผน** สมาชิกยูวเกษตรกรมีข้อเสนอแนะมีส่วนร่วม ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.21) เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า มีข้อเสนอแนะในระดับมากที่สุด 3 ประเด็น ได้แก่ สมาชิกควรจัดสรรเวลาว่างที่มากพอในการประชุมเพื่อวางแผน (ค่าเฉลี่ย 4.72) สมาชิกควรความรู้ด้านการวางแผน (ค่าเฉลี่ย 4.46) สมาชิกควรมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นในการประชุม (ค่าเฉลี่ย 4.63) ตามลำดับมีข้อเสนอแนะในระดับมาก 1 ประเด็น คือ สมาชิกควรเข้าร่วมการประชุมเพื่อวางแผนอย่างต่อเนื่องได้ (ค่าเฉลี่ย 3.91)

(3) **ด้านการดำเนินงานและกิจกรรม** สมาชิกยูวเกษตรกรมีข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.58) เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า มีข้อเสนอแนะในระดับมากที่สุด 6 ประเด็น ได้แก่ โรงเรียนควรจัดให้มีการฝึกปฏิบัติปฏิบัติงานเกษตรแบบรวมกลุ่มหรือกลุ่มย่อยอย่างต่อเนื่อง (ค่าเฉลี่ย 4.73) ควรจัดประชุมกลุ่มยูวเกษตรกรและจัดบันทึกการฝึกปฏิบัติและกิจกรรมได้อย่างต่อเนื่อง (ค่าเฉลี่ย 4.72) สมาชิกควรมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชนตามประเพณีวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น (ค่าเฉลี่ย 4.64) สมาชิกควรมีส่วนร่วมในกิจกรรมนันทนาการในการประชุมหรืออบรมต่างๆ ทุกครั้ง (ค่าเฉลี่ย 4.50) โรงเรียนควรจัดกิจกรรมเพื่อฝึกทักษะถ่ายทอดความรู้ให้แก่สมาชิกอย่างต่อเนื่อง (ค่าเฉลี่ย 4.46) โรงเรียนควรจัดฝึกอบรมยูวเกษตรกร หรือ การศึกษาดูงานด้านการเกษตร อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง (ค่าเฉลี่ย 4.41) ตามลำดับ

(4) **ด้านการลงทุน** สมาชิกยูวเกษตรกรมีข้อเสนอแนะมีส่วนร่วม ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.54) เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า มีข้อเสนอแนะระดับมากที่สุด 3 ประเด็น ได้แก่ มีการสนับสนุนวัสดุ/อุปกรณ์ หรือทรัพยากรอื่นๆ จากองค์กรที่เกี่ยวข้อง เช่น โรงเรียน สำนักงานเกษตรอำเภอ องค์กรเกษตรในชุมชน (ค่าเฉลี่ย 4.72) สมาชิกควรกำหนดข้อตกลงในการลงแรงปฏิบัติงาน (ค่าเฉลี่ย 4.59) กลุ่มควรมีการระดมทุนจากสมาชิกและจากองค์กรที่เกี่ยวข้อง (ค่าเฉลี่ย 4.31) ตามลำดับ

(5) **การรับผลประโยชน์** สมาชิกยูวเกษตรกรมีข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.76) เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า มีข้อเสนอแนะในระดับมากที่สุด 2 ประเด็น ได้แก่ สมาชิกควรจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชนหรือให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม (ค่าเฉลี่ย 4.53) กลุ่มควรมีการจัดสรรผลกำไรจากการร่วมดำเนินกิจกรรมกลุ่ม (ค่าเฉลี่ย 4.36) มีข้อเสนอแนะในระดับปานกลาง 1 ประเด็น คือ กลุ่มควรมีการจัดสรรผลกำไรจากการร่วมดำเนินกิจกรรมกลุ่ม (ค่าเฉลี่ย 3.31) ตามลำดับ

2) **ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร อำเภอท่าชนะ จังหวัดสุราษฎร์ธานี** จากการสัมภาษณ์ครูที่ปรึกษากลุ่มยูวเกษตรกร ในภาพรวมอยู่ระดับมาก (ค่าเฉลี่ยรวม 3.93) โดยเมื่อพิจารณาแยกออก รายละเอียดแต่ละด้านพบว่า

(1) **ด้านการวิเคราะห์ปัญหา** สมาชิกยูวเกษตรกรมีข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.75) เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า มีข้อเสนอแนะในระดับมาก 2 ประเด็น ได้แก่ สมาชิกควรวางแผนการผลิตของกลุ่มได้อย่างชัดเจน (ค่าเฉลี่ย 4.00) สมาชิกควรกำหนดบทบาทหน้าที่ของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร (ค่าเฉลี่ย 3.75) มีข้อเสนอแนะในระดับปานกลาง 2 ประเด็น ได้แก่ สมาชิกควรวิเคราะห์แผนการการดำเนินกิจกรรมและแผนการพัฒนาทักษะความรู้ได้อย่างชัดเจนได้อย่างชัดเจน (ค่าเฉลี่ย 3.25) สมาชิกควรวางแผนการลงทุนของกลุ่มได้อย่างชัดเจน (ค่าเฉลี่ย 2.75) ตามลำดับ

(2) **ด้านการวางแผน** สมาชิกยูวเกษตรกรมีข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.75) เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า มีข้อเสนอแนะ ในระดับมากที่สุด 1 ประเด็น ได้แก่ สมาชิกควรมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นในการประชุม (ค่าเฉลี่ย 4.25) และในระดับมากที่สุด 2 ประเด็น ได้แก่ สมาชิกควรความรู้ด้านการวางแผน (4.00) สมาชิกควรเข้าร่วมการประชุมเพื่อวางแผนอย่างต่อเนื่องได้ (ค่าเฉลี่ย 3.75) อยู่ในระดับปานกลาง 1 ประเด็น ได้แก่ สมาชิกควรจัดสรรเวลาว่างที่มากพอในการประชุมเพื่อวางแผน (ค่าเฉลี่ย 3.25)

(3) **ด้านการดำเนินงานและกิจกรรม** สมาชิกยูวเกษตรกรมีข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วม ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.21) เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า มีข้อเสนอแนะ ในระดับมากที่สุด 3 ประเด็น ได้แก่ ควรจัดประชุมกลุ่มยูวเกษตรกรและจัดบันทึกการฝึกปฏิบัติและ กิจกรรมได้อย่างต่อเนื่อง (4.75) โรงเรียนควรจัดให้มีการฝึกปฏิบัติปฏิบัติงานเกษตรแบบรวมกลุ่มหรือ กลุ่มย่อยอย่างต่อเนื่อง (ค่าเฉลี่ย 4.75) โรงเรียนควรจัดฝึกอบรมยูวเกษตรกร หรือ การศึกษาดูงาน ด้านการเกษตร อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง (ค่าเฉลี่ย 4.25) มีข้อเสนอแนะในระดับมาก 2 ประเด็น คือ โรงเรียนควรจัดกิจกรรมเพื่อฝึกทักษะถ่ายทอดความรู้ให้แก่สมาชิกอย่างต่อเนื่อง (4.00) สมาชิกควรมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชนตามประเพณีวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น (ค่าเฉลี่ย 3.75) สมาชิกควรมีส่วนร่วมในกิจกรรมนันทนาการในการประชุมหรืออบรมต่างๆ ทุกครั้ง (3.75) ตามลำดับ

(4) **ด้านการลงทุน** สมาชิกยูวเกษตรกรมีข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วม ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.54) เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า มีข้อเสนอแนะในระดับมากที่สุด 2 ประเด็น ได้แก่ มีการสนับสนุนวัสดุ/อุปกรณ์ หรือทรัพยากรอื่นๆ จากองค์กรที่เกี่ยวข้อง เช่น โรงเรียน สำนักงานเกษตรอำเภอ องค์กรเกษตรในชุมชน (ค่าเฉลี่ย 5.00) สมาชิกควรกำหนดข้อตกลงในการลงแรงปฏิบัติงาน (ค่าเฉลี่ย 4.25) ข้อเสนอแนะในระดับมาก 1 ประเด็น คือ กลุ่มควรมีการระดมทุนจากสมาชิกและจากองค์กรที่เกี่ยวข้อง (ค่าเฉลี่ย 3.75) ตามลำดับ

(5) **การรับผลประโยชน์** สมาชิกยูวเกษตรกรมีข้อเสนอแนะและการมีส่วนร่วม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.75) เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า มีข้อเสนอแนะในระดับมากที่สุด 1 ประเด็น ได้แก่ สมาชิกควรจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชนหรือให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม (ค่าเฉลี่ย

4.50) มีข้อเสนอแนะในระดับมาก 1 ประเด็น คือ กลุ่มควรมีการจัดสรรผลกำไรจากการร่วมดำเนินกิจกรรมกลุ่ม (ค่าเฉลี่ย 3.75) มีข้อเสนอแนะในระดับปานกลาง 1 ประเด็น คือ กลุ่มควรมีการจัดสรรผลกำไรจากการร่วมดำเนินกิจกรรมกลุ่ม (ค่าเฉลี่ย 3.00) ตามลำดับ

3) ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยุทธกร อำเภอนาทาชนะ จังหวัดสุราษฎร์ธานี จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ในภาพรวมอยู่ระดับมาก (ค่าเฉลี่ยรวม 3.90) โดยเมื่อพิจารณาแยกออก รายละเอียดแต่ละด้านพบว่า

(1) ด้านการวิเคราะห์ปัญหา สมาชิกยุทธกรมีข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.69) เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า มีข้อเสนอแนะในระดับมาก 4 ประเด็น ได้แก่ สมาชิกควรวิเคราะห์แผนการการดำเนินกิจกรรมและแผนการพัฒนาทักษะความรู้ได้อย่างชัดเจนได้อย่างชัดเจน (ค่าเฉลี่ย 3.75) สมาชิกควรกำหนดบทบาทหน้าที่ของสมาชิกกลุ่มยุทธกร (ค่าเฉลี่ย 3.75) สมาชิกควรวางแผนการผลิตของกลุ่มได้อย่างชัดเจน (ค่าเฉลี่ย 3.75) ได้แก่ สมาชิกควรวางแผนการลงทุนของกลุ่มได้อย่างชัดเจน (ค่าเฉลี่ย 3.50) ตามลำดับ

(2) ด้านการวางแผน สมาชิกยุทธกรมีข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.81) เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า มีข้อเสนอแนะในระดับมากที่สุด 1 ประเด็น ได้แก่ สมาชิกควรมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นในการประชุม (ค่าเฉลี่ย 4.50) ข้อเสนอแนะในระดับมาก 3 ประเด็น ได้แก่ สมาชิกควรมีความรู้ด้านการวางแผน (3.75) สมาชิกควรเข้าร่วมการประชุมเพื่อวางแผนอย่างต่อเนื่องได้ (ค่าเฉลี่ย 3.50) สมาชิกควรจัดสรรเวลาว่างที่มากพอในการประชุมเพื่อวางแผน (ค่าเฉลี่ย 3.50) ตามลำดับ

(3) ด้านการดำเนินงานและกิจกรรม สมาชิกยุทธกรมีข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.29) เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า มีข้อเสนอแนะในระดับมากที่สุด 6 ประเด็น ได้แก่ ควรจัดประชุมกลุ่มยุทธกรและจัดบันทึกการฝึกปฏิบัติและกิจกรรมได้อย่างต่อเนื่อง (5.00) สมาชิกควรมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชนตามประเพณีวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น (ค่าเฉลี่ย 4.64) โรงเรียนควรจัดให้มีการฝึกปฏิบัติปฏิบัติงานเกษตรแบบรวมกลุ่มหรือกลุ่มย่อยอย่างต่อเนื่อง (ค่าเฉลี่ย 4.50) โรงเรียนควรจัดฝึกอบรมยุทธกร หรือ การศึกษาดูงานด้านการเกษตร อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง (ค่าเฉลี่ย 4.50) สมาชิกควรมีส่วนร่วมในกิจกรรมนันทนาการในการประชุมหรืออบรมต่างๆ ทุกครั้ง (ค่าเฉลี่ย 4.50) โรงเรียนควรจัดกิจกรรมเพื่อฝึกทักษะถ่ายทอดความรู้ให้แก่สมาชิกอย่างต่อเนื่อง (ค่าเฉลี่ย 4.25) ตามลำดับ

(4) ด้านการลงทุน สมาชิกยุทธกรมีข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วม ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.54) เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า มีข้อเสนอแนะในระดับมากที่สุด 2 ประเด็น ได้แก่ มีการสนับสนุนวัสดุ/อุปกรณ์ หรือทรัพยากรอื่นๆ จากองค์กรที่เกี่ยวข้อง เช่น โรงเรียนสำนักงานเกษตรอำเภอนาทาชนะ องค์กรเกษตรในชุมชน (ค่าเฉลี่ย 5.00) สมาชิกควรกำหนดข้อตกลงในการลง

แรงปฏิบัติงาน (ค่าเฉลี่ย 4.25) ข้อเสนอแนะในระดับมาก 1 ประเด็น คือ กลุ่มควรมีการระดมทุนจากสมาชิกและจากองค์กรที่เกี่ยวข้อง (ค่าเฉลี่ย 3.75) ตามลำดับ

(5) การรับผลประโยชน์ สมาชิกยูวเกษตรกรมีข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.75) เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า มีข้อเสนอแนะในระดับมากที่สุด 1 ประเด็น ได้แก่ สมาชิกควรจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชนหรือให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม (ค่าเฉลี่ย 4.50) มีข้อเสนอแนะในระดับมาก 1 ประเด็น คือ กลุ่มควรมีการประเมินความรู้และความพึงพอใจของสมาชิก (ค่าเฉลี่ย 3.75) มีข้อเสนอแนะในระดับปานกลาง 1 ประเด็น คือ กลุ่มควรมีการจัดสรรผลกำไรจากการร่วมดำเนินกิจกรรมกลุ่ม (ค่าเฉลี่ย 3.00) ตามลำดับ

6.3 สภาพแวดล้อมภายใน (จุดแข็ง จุดอ่อน) สภาพแวดล้อมภายนอก (โอกาส อุปสรรค) และแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร

(1) สภาพแวดล้อมภายใน (จุดแข็ง จุดอ่อน)

ตารางที่ 4.16 สภาพแวดล้อมภายใน (จุดแข็ง จุดอ่อน)

จุดแข็ง	จุดอ่อน
1.เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมีประสบการณ์การทำงานด้านการส่งเสริม	1. เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรไม่มีเวลาในการจัดกิจกรรม
2. ครูที่ปรึกษากลุ่มยูวเกษตรกรมีความตั้งใจจริงและเสียสละ	2. เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมีการเปลี่ยนผู้รับผิดชอบงานบ่อย
3. สมาชิกยูวเกษตรกรมีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรม	3. ครูที่ปรึกษารับผิดชอบหลายหน้าที่
4. การดำเนินงานยูวเกษตรกรสามารถดำเนินกิจกรรมควบคู่วิชาการงานอาชีพได้	4. ครูที่ปรึกษามีการเปลี่ยนครูที่ปรึกษาบ่อย
	5. สมาชิกยูวเกษตรกรอายุน้อย
	6. สมาชิกยูวเกษตรกรขาดความรู้ในบางกิจกรรม
	7. สมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรไม่มีการระดมทุน

จากตารางที่ 4.16 สภาพแวดล้อมภายใน (จุดแข็ง จุดอ่อน) พบว่า

จุดแข็ง เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมีประสบการณ์การทำงานด้านการส่งเสริม ครูที่ปรึกษากลุ่มยูวเกษตรกรมีความตั้งใจจริงและเสียสละ สมาชิกยูวเกษตรกรมีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรม การดำเนินงานยูวเกษตรกรสามารถดำเนินกิจกรรมควบคู่วิชาการงานอาชีพได้

จุดอ่อน เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรไม่มีเวลาในการจัดกิจกรรม เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมีการเปลี่ยนผู้รับผิดชอบงานบ่อย ครูที่ปรึกษารับผิดชอบหลายหน้าที่ ครูที่ปรึกษามีการเปลี่ยนครูที่ปรึกษาบ่อย สมาชิกยุวเกษตรกรอายุน้อย สมาชิกยุวเกษตรกรขาดความรู้ในบางกิจกรรม สมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรไม่มีการระดมทุน

(2) สภาพแวดล้อมภายนอก (โอกาส อุปสรรค)

ตารางที่ 4.17 สภาพแวดล้อมภายนอก (โอกาส อุปสรรค)

โอกาส	อุปสรรค
1. คนในชุมชนมีอาชีพทางการเกษตร เป็นอาชีพหลัก	1. ไม่ได้รับงบประมาณจากรัฐ เพื่อสนับสนุนการทำกิจกรรมยุวเกษตร
2. ในชุมชนมีการรวมกลุ่มทางการเกษตร ได้แก่ แปลงใหญ่ปาล์มน้ำมัน แปลงใหญ่ทุเรียน วิสาหกิจชุมชนฝั่งโพรง	2. ไม่มีการบูรณาการกับหน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง

จากตารางที่ 4.17 สภาพแวดล้อมภายนอก (โอกาส อุปสรรค) พบว่า โอกาส คือ คนในชุมชนมีอาชีพทางการเกษตร เป็นอาชีพหลัก และในชุมชนมีการรวมกลุ่มทางการเกษตร ได้แก่ แปลงใหญ่ปาล์มน้ำมัน แปลงใหญ่ทุเรียน วิสาหกิจชุมชนฝั่งโพรง อุปสรรค คือ ไม่ได้รับงบประมาณจากรัฐ เพื่อสนับสนุนการทำกิจกรรมยุวเกษตร และไม่มีการบูรณาการกับหน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง

(3) TOWS Metrix

ตารางที่ 4.18 การวิเคราะห์ TOWNS Metrix

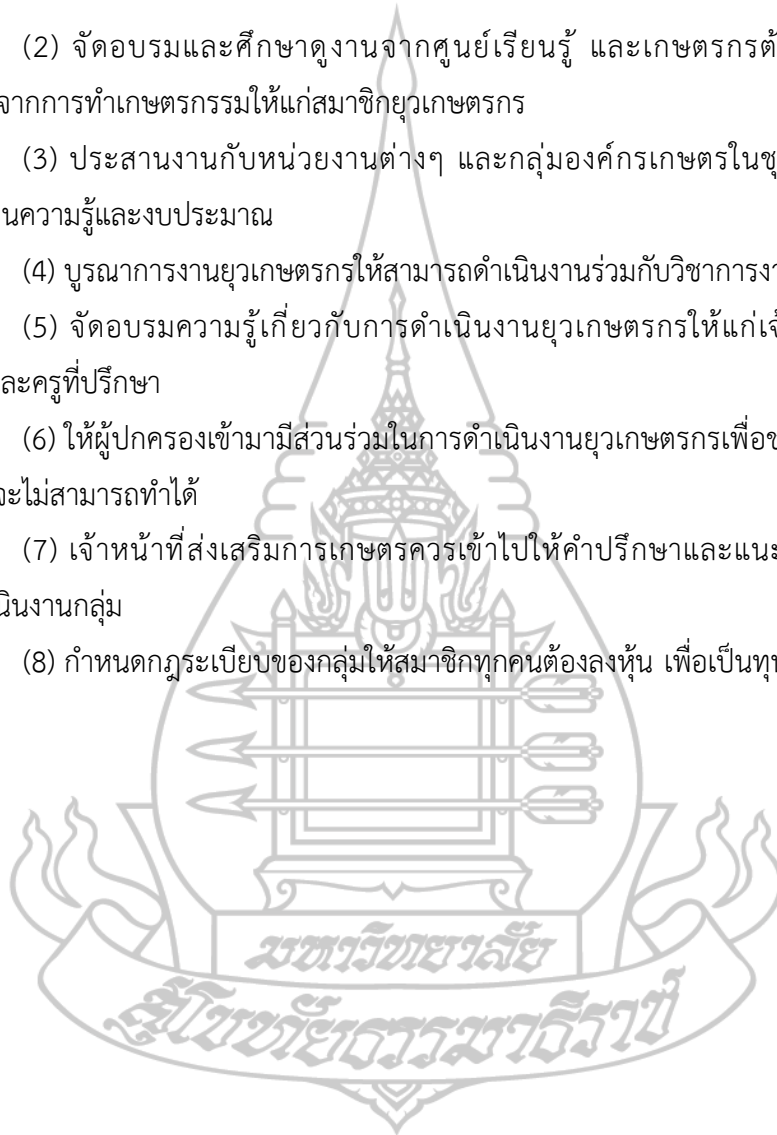
<p>โอกาส (Opportunity)</p> <ol style="list-style-type: none"> คนในชุมชนมีอาชีพทางการเกษตร เป็นอาชีพหลัก ในชุมชนมีการรวมกลุ่มทางการเกษตร ได้แก่ แปลงใหญ่ป่าสักมันมัน แปลงใหญ่ทุเรียน วิชาหัดใจ ชุมชนสิ่งโพรง มีเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรคอยดูแลกลุ่มเยาวชนเกษตรกร 	<p>จุดแข็ง (Strength)</p> <ol style="list-style-type: none"> เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมีประสบการณ์การทำงานด้านการส่งเสริม ครูที่ปรึกษากลุ่มเยาวชนมีความตั้งใจจริงและเสียสละ สมาชิกเยาวชนตระหนักความสนใจเข้าร่วมกิจกรรม การดำเนินงานเยาวชนเกษตรสามารถดำเนินกิจกรรมควบคู่วิชาการงานอาชีพได้ 	<p>จุดอ่อน (Weakness)</p> <ol style="list-style-type: none"> เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรไม่มีเวลาในการจัดกิจกรรม เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมีการเปลี่ยนผู้รับผิดชอบงานบ่อย ครูที่ปรึกษากลุ่มเยาวชนตระหนักรับผิดชอบหลายหน้าที่ ครูที่ปรึกษากลุ่มเยาวชนตระหนักการเปลี่ยนครูที่ปรึกษาบ่อย สมาชิกเยาวชนตระหนายน้อย สมาชิกเยาวชนตระหนักความรู้นางกิจกรรม สมาชิกกลุ่มเยาวชนตระหนักไม่มีการระดมทุน
<p>อุปสรรค (Treat)</p> <ol style="list-style-type: none"> ไม่ได้รับงบประมาณจากรัฐ เพื่อสนับสนุนการทำกิจกรรมเยาวชนเกษตร ไม่มีการบูรณาการกับหน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง 	<p>กลยุทธ์เชิงรุก (SO)</p> <ol style="list-style-type: none"> ส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในด้านการสนับสนุนองค์ความรู้ปัจจัยการผลิตและงบประมาณ จัดอบรมและศึกษาดูงานจากศูนย์เรียนรู้ และเกษตรกรต้นแบบที่ประสบความสำเร็จจากการทำงานเกษตรกรให้แก่สมาชิกเยาวชนเกษตร 	<p>กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO)</p> <ol style="list-style-type: none"> จัดอบรมความรู้เกี่ยวกับการทำงานเยาวชนเกษตรกรังให้แก่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรและครูที่ปรึกษา ให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานเยาวชนเกษตรที่ช่วยเหลือในส่วนที่สมาชิกอาจจะไม่สามารถทำได้ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรควรเข้าไปให้คำปรึกษาและแนะนำเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานกลุ่ม
<p>อุปสรรค (Treat)</p> <ol style="list-style-type: none"> ไม่ได้รับงบประมาณจากรัฐ เพื่อสนับสนุนการทำกิจกรรมเยาวชนเกษตร ไม่มีการบูรณาการกับหน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง 	<p>กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST)</p> <p>ประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ และกลุ่มองค์กรเกษตรในชุมชนในเรื่องการสนับสนุนด้านความรู้และงบประมาณ</p> <ol style="list-style-type: none"> บูรณาการงานเยาวชนเกษตรให้สามารถดำเนินงานร่วมกับวิชาการงานอาชีพ 	<p>กลยุทธ์เชิงจับ (WT)</p> <p>กำหนดกฎระเบียบของกลุ่มให้สมาชิกทุกคนต้องลงทุน เพื่อเป็นทุนของกลุ่ม</p>

(4) แนวทางการพัฒนากลุ่มยูวเกษตรกรในอำเภอท่าชนะ

จากการสนทนากลุ่ม สามารถสรุปแนวทางการพัฒนา ได้ดังนี้

- (1) ส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในด้านการสนับสนุนองค์ความรู้ปัจจัยการผลิต และงบประมาณ
- (2) จัดอบรมและศึกษาดูงานจากศูนย์เรียนรู้ และเกษตรกรต้นแบบที่ประสบความสำเร็จจากการทำเกษตรกรรมให้แก่สมาชิกยูวเกษตรกร
- (3) ประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ และกลุ่มองค์กรเกษตรในชุมชนในเรื่องการสนับสนุนด้านความรู้และงบประมาณ
- (4) บูรณาการงานยูวเกษตรกรให้สามารถดำเนินงานร่วมกับวิชาการงานอาชีพ
- (5) จัดอบรมความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานยูวเกษตรกรให้แก่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรและครูที่ปรึกษา
- (6) ให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานยูวเกษตรกรเพื่อช่วยเหลือในส่วนที่สมาชิกอาจไม่สามารถทำได้
- (7) เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรควรเข้าไปให้คำปรึกษาและแนะนำเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานกลุ่ม
- (8) กำหนดกฎระเบียบของกลุ่มให้สมาชิกทุกคนต้องลงหุ้น เพื่อเป็นทุนของกลุ่ม

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานกลุ่มยุวเกษตรกรของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรในอำเภอท่าชนะ จังหวัดสุราษฎร์ธานี” ผู้วิจัยได้นำเสนอประเด็นสำคัญ โดยจำแนกเป็น 3 ส่วน คือ สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์

1.1.1 การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานกลุ่มยุวเกษตรกรของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรในอำเภอท่าชนะ จังหวัดสุราษฎร์ธานี วัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1.ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพสังคมและเศรษฐกิจของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร 2) ความรู้ด้านการเกษตร และทักษะด้านการเกษตรของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร 3) ความรู้ และแหล่งความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานของกลุ่มยุวเกษตรกร 4) ความคิดเห็นและความต้องการการส่งเสริมในการดำเนินงานของกลุ่มยุวเกษตรกร 5) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร 6) ปัญหา ข้อเสนอแนะ และแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของกลุ่มยุวเกษตรกร

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

1.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ มี 3 กลุ่ม ประกอบด้วย 1) สมาชิกยุวเกษตรกรในพื้นที่อำเภอท่าชนะ ที่ขึ้นทะเบียนกับกรมส่งเสริมการเกษตร จำนวน 78 คน ทำการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม 2) ครูที่ปรึกษาของกลุ่มยุวเกษตรกร ทั้ง 4 โรงเรียน จำนวน 4 คน 3) เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรที่รับผิดชอบในพื้นที่ทั้ง 4 โรงเรียน จำนวน 4 คน ทำการเก็บข้อมูลประชากรทั้งหมด และกลุ่มตัวอย่างในการสนทนากลุ่ม คัดเลือกแบบเจาะจง ประกอบด้วย สมาชิกยุวเกษตรกร จำนวน 13 คน เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร 1 คน และครูที่ปรึกษา คน รวมจำนวน คน

1.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ มี 3 ชุดคือ

ชุดที่ 1 แบบสอบถามสมาชิกยุวเกษตรกร ที่เป็นคำถามปลายปิดและปลายเปิด แบ่งออกเป็น 6 ตอน ก่อนนำแบบสอบถามไปใช้ได้นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง และให้คำแนะนำแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน หลังจากนั้นนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence, IOC)

ซึ่งได้ค่า IOC = 0.94 และหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา ในแต่ละตอนได้ค่าสัมประสิทธิ์ระหว่าง 0.714 – 0.850 ซึ่งแสดงว่า มีค่าความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูงจึงสามารถนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลได้ **ชุดที่ 2 แบบ สัมภาษณ์ครูที่ปรึกษา** ที่เป็นคำถามปลายปิดและปลายเปิด แบ่งออกเป็น 3 ตอน **ชุดที่ 3 ชุดที่ 2 แบบสัมภาษณ์ครูที่ปรึกษา** ที่เป็นคำถามปลายปิดและปลายเปิด แบ่งออกเป็น 3 ตอน **ชุดที่ 4 แบบ บันทึกระบวนการสนทนากลุ่ม (Focus Group)** โดยกำหนดประเด็นการสนทนากลุ่ม 3 ประเด็น ได้แก่ การดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยุทธศาสตร์ในด้านต่างๆ สภาพแวดล้อมภายใน (จุดแข็ง จุดอ่อน) สภาพแวดล้อมภายนอก (โอกาส อุปสรรค) และแนวทางดำเนินกิจกรรมของสมาชิกกลุ่มยุทธศาสตร์

1.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการรวบรวมข้อมูลจากสมาชิกยุทธศาสตร์ ครูที่ปรึกษา และเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร โดยนำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแก้ไข หลังจากการทดสอบเรียบร้อยแล้ว ในอำเภอท่าชนะ จำนวน 78 คน ครูที่ปรึกษา 4 คน และเจ้าหน้าที่ส่งเสริม จำนวน 4 คน และทำการสนทนากลุ่ม จำนวน 15 คน

1.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์โดยสถิติพรรณนาได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การจัดอันดับ และการจัดหมวดหมู่ข้อมูล

1.3 ผลการวิจัย

1.3.1 ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพสังคมและเศรษฐกิจของสมาชิกกลุ่มยุทธศาสตร์ ของสมาชิกยุทธศาสตร์ ครูที่ปรึกษา และเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

1) **สภาพพื้นฐานส่วนบุคคลของสมาชิกยุทธศาสตร์** สมาชิกยุทธศาสตร์ที่ตอบแบบสอบถามเรื่องมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกยุทธศาสตร์ในอำเภอท่าชนะ ร้อยละ 50.0 เป็นเพศหญิง ซึ่งสอดคล้องกับ มีอายุเฉลี่ย 11.73 ปี ร้อยละ 100.0 ศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 88.5 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 3-4 คน ร้อยละ 100.0 เคยได้รับการฝึกอบรมด้านการเกษตร ร้อยละ 100.0 มีประสบการณ์ในการช่วยงานด้านการเกษตรในครอบครัว ร้อยละ 100.0 มีประสบการณ์ในการปลูกผัก,ผลไม้ ร้อยละ 100.0 เคยได้รับการส่งเสริมจากหน่วยงานภาครัฐ/เอกชน โดยการอบรมเกี่ยวกับด้านการเกษตร ร้อยละ 1.00 บิดามีอาชีพเกษตรกรเป็นหลัก ร้อยละ 90.3 บิดามีอาชีพพรอง ร้อยละ 97.4 มารดามีอาชีพเกษตรกรเป็นหลัก ร้อยละ 92.2 มารดามีอาชีพพรอง

2) **สภาพพื้นฐานส่วนบุคคลของครูที่ปรึกษา** ครูที่ปรึกษาที่ตอบแบบสอบถามเรื่องมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกยุทธศาสตร์ในอำเภอท่าชนะ ร้อยละ 100.0 เป็นเพศหญิง ร้อยละ 100.0 ได้รับการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 50.0 ทำงานในโรงเรียนนี้ 5-6 ปี ร้อยละ 50 ทำงานอาชีพครูมากกว่า 9 ปี ร้อยละ 25 มีนักเรียนที่รับผิดชอบเฉลี่ย 20 คน มีชั่วโมงสอนต่อคาบเฉลี่ย 21.25 ชั่วโมง และ ร้อยละ 75.0 ไม่ได้รับเงินสนับสนุนจากโรงเรียนหรือหน่วยงานภาครัฐเพื่อใช้ส่งเสริมการสอนวิชาเกษตรให้เด็กนักเรียน

3) สภาพพื้นฐานส่วนบุคคลของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร เจ้าหน้าที่ที่ตอบแบบสอบถามเรื่องการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกยูวเกษตรกรในอำเภอท่าชนะ ร้อยละ 75.0 เป็นเพศหญิง ร้อยละ 25.0 เป็นเพศชาย ร้อยละ 100.0 จบการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 25 ทำงานด้านการส่งเสริมการเกษตร น้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 ปี ร้อยละ 25 ทำงานด้านการส่งเสริมการเกษตร 4-7 ปี ร้อยละ 25 ทำงานด้านการส่งเสริมการเกษตร 12-15 และร้อยละ 25 ทำงานด้านการส่งเสริมการเกษตร มากกว่า 15 ปี ร้อยละ 50.0 จัดกิจกรรมยูวเกษตรกรน้อยกว่าหรือเท่ากับ 2 ครั้ง/ปี ร้อยละ 100.0 ไม่ได้รับงบประมาณในการดำเนินกิจกรรมยูวเกษตรกร

1.3.2 ความรู้และทักษะความรู้ด้านการเกษตร

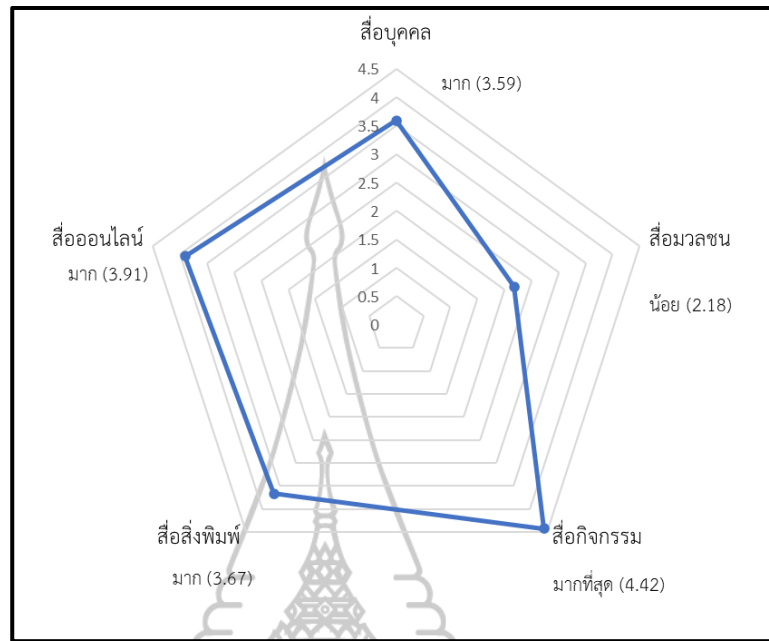
1) ความรู้ด้านการเกษตร จากการวัดระดับความรู้ด้านการเกษตรของสมาชิกยูวเกษตรกร จำนวน 15 ข้อ คิดเป็น 15 คะแนน พบว่า ในภาพรวม สมาชิกยูวเกษตรกร ร้อยละ 83.85 มีความรู้เกี่ยวกับด้านพืชอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่ตอบมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การพรวนดินรอบๆโคนต้นพืชเป็นประจำเป็นการช่วยกำจัดศัตรูพืช (ร้อยละ 98.8) ธาตุอาหารหลักที่จำเป็นต่อพืช คือ ไนโตรเจน ฟอสฟอรัส โพแทสเซียม (ร้อยละ 97.4) และ การขยายพันธุ์กล้วยด้วยการแยกหน่อควรทำในฤดูฝน (ร้อยละ 92.3)

2) ทักษะความรู้ด้านการเกษตร ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมสมาชิกยูวเกษตรกร มีทักษะด้านพืชในระดับมาก ทักษะด้านปศุสัตว์ในระดับปานกลาง และทักษะด้านการประมงในระดับน้อยที่สุด โดยทักษะที่มีมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ทักษะการปลูกพืช รองลงมา ทักษะการเลี้ยงสัตว์ ทักษะการใส่ปุ๋ยและปรับปรุงดิน และทักษะการเก็บเกี่ยวพืช

1.3.3 ความรู้และแหล่งความรู้เกี่ยวกับยูวเกษตรกร

1) ความรู้เกี่ยวกับยูวเกษตรกร จากการวัดระดับความรู้ด้านเกี่ยวกับยูวเกษตรกร จำนวน 15 ข้อ คิดเป็น 15 คะแนน พบว่า ในภาพรวม สมาชิกยูวเกษตรกร ร้อยละ 79.5 มีความรู้เกี่ยวกับด้านการเกษตรเกี่ยวกับยูวเกษตรกรอยู่ในระดับปานกลาง (ตอบถูก 7-9 ข้อ) โดยข้อที่ตอบถูกมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ เข้าร่วมประชุมของกลุ่มยูวเกษตรกรทุกครั้ง (ร้อยละ 96.2) รองลงมา รับผิดชอบงานและพัฒนางาน (ร้อยละ 93.5) และบันทึกการประชุมอย่างสม่ำเสมอและเป็นปัจจุบัน (ร้อยละ 88.5)

2) แหล่งความรู้เกี่ยวกับยูวเกษตรกร ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมสมาชิกยูวเกษตรกร ได้รับความรู้ทั้งที่เป็นสื่อบุคคล สื่อกิจกรรม สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อออนไลน์ และสื่อมวลชน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเมื่อพิจารณาแหล่งความรู้แต่ละประเภท พบว่าได้รับจากสื่อกิจกรรมมากกว่าสื่ออื่นๆ รองลงมาคือสื่อออนไลน์ สื่อบุคคล สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อมวลชน ตามลำดับ สรุปแหล่งความรู้ดังภาพ

ภาพที่ 5.1 สรุปแหล่งความรู้เกี่ยวกับยูวเกษตรกร

1.3.4 ความคิดเห็นและความต้องการในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยูว

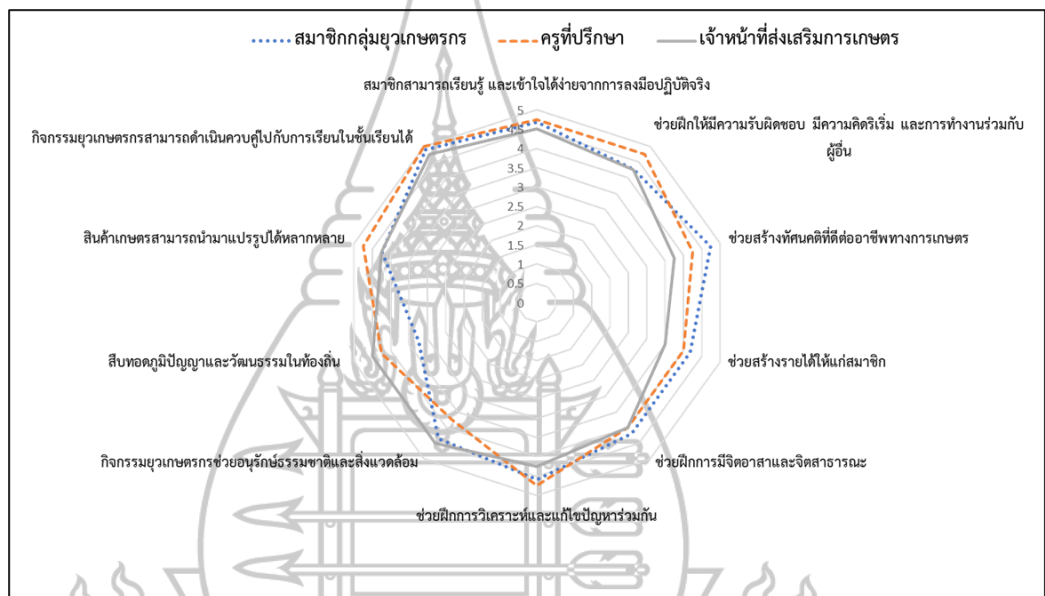
เกษตรกร

1) ระดับความคิดเห็นของในการดำเนินงานของสมาชิกยูวเกษตรกร

1.1) ระดับความคิดเห็นในการดำเนินงานของสมาชิกยูวเกษตรกร จากการสัมภาษณ์สมาชิกยูวเกษตรกร พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 6 ข้อ ได้แก่ กิจกรรมยูวเกษตรกรสามารถดำเนินควบคู่การเรียนในชั้นเรียนได้ ช่วยสร้างทัศนคติที่ดีต่ออาชีพทางการเกษตร สมาชิกสามารถเรียนรู้และเข้าใจได้ง่ายจากการลงมือปฏิบัติจริง ช่วยฝึกการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาาร่วมกัน กิจกรรมยูวเกษตรกรช่วยอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สินค้าสามารถนำมาแปรรูปได้หลากหลาย อยู่ในระดับมาก 2 ข้อ ช่วยสร้างรายได้ให้แก่สมาชิก ช่วยฝึกจิตอาสาและจิตสาธารณะ ตามลำดับ

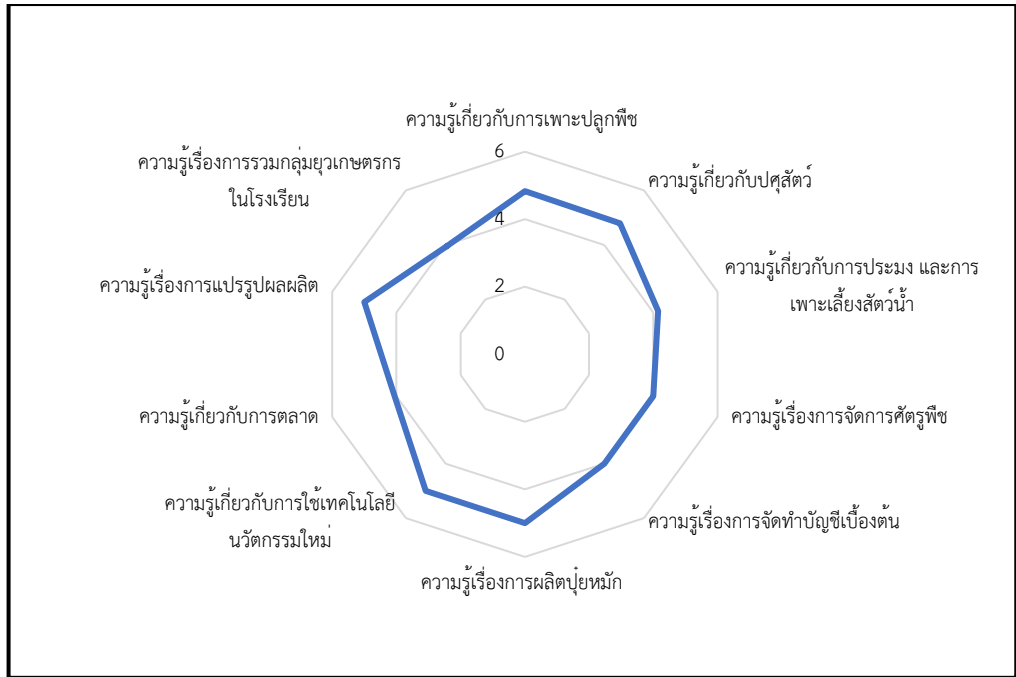
1.2) ระดับความคิดเห็นในการดำเนินงานของสมาชิกยูวเกษตรกร จากการสัมภาษณ์ครูที่ปรึกษา พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 7 ข้อ ได้แก่ กิจกรรมยูวเกษตรกรสามารถดำเนินควบคู่การเรียนในชั้นเรียนได้ สมาชิกสามารถเรียนรู้และเข้าใจได้ง่ายจากการลงมือปฏิบัติจริง ช่วยฝึกการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาาร่วมกัน ช่วยสร้างทัศนคติที่ดีต่ออาชีพทางการเกษตร สืบทอดภูมิปัญญาและวัฒนธรรมในท้องถิ่น ช่วยสร้างทัศนคติที่ดีต่ออาชีพทางการเกษตร และอยู่ในระดับมาก 3 ข้อ ได้แก่ ช่วยสร้างรายได้ให้แก่สมาชิก ช่วยฝึกจิตอาสาและจิตสาธารณะ และกิจกรรมยูวเกษตรกรช่วยอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามลำดับ

1.3) ระดับความคิดเห็นในการดำเนินงานของสมาชิกยูวเกษตรกร จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 5 ข้อ ได้แก่ กิจกรรมยูวเกษตรกรสามารถดำเนินควบคู่ไปกับการเรียนในชั้นเรียนได้ สมาชิกสามารถเรียนรู้และเข้าใจได้ง่ายจากการลงมือปฏิบัติจริง ช่วยฝึกให้มีความรับผิดชอบ มีความคิดริเริ่ม และการทำงานร่วมกับผู้อื่น ช่วยฝึกการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาร่วมกัน สินค้าสามารถนำมาแปรรูปได้หลากหลาย ตามลำดับ และอยู่ในระดับมาก 5 ข้อ ได้แก่ ช่วยฝึกจิตอาสาและจิตสาธารณะ ช่วยสร้างทัศนคติที่ดีต่ออาชีพทางการเกษตร ช่วยสร้างรายได้ให้แก่สมาชิก กิจกรรมยูวเกษตรกรช่วยอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สืบทอดภูมิปัญญาและวัฒนธรรมในท้องถิ่น ตามลำดับ สรุปดังภาพที่ 5.2

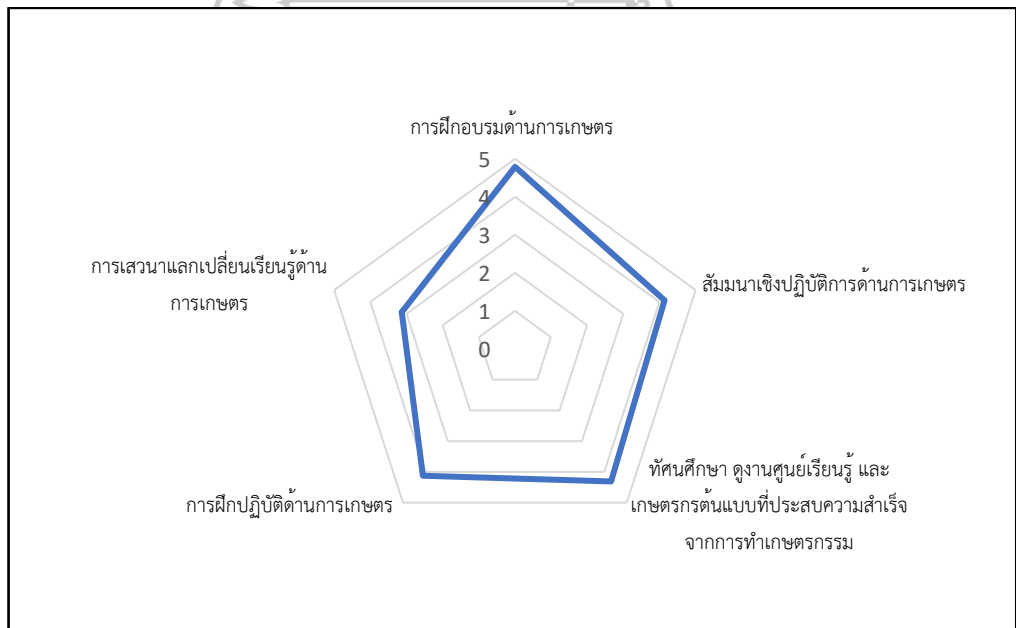

ภาพที่ 5.2 ระดับความคิดเห็นของในการดำเนินงานของสมาชิกยูวเกษตรกร

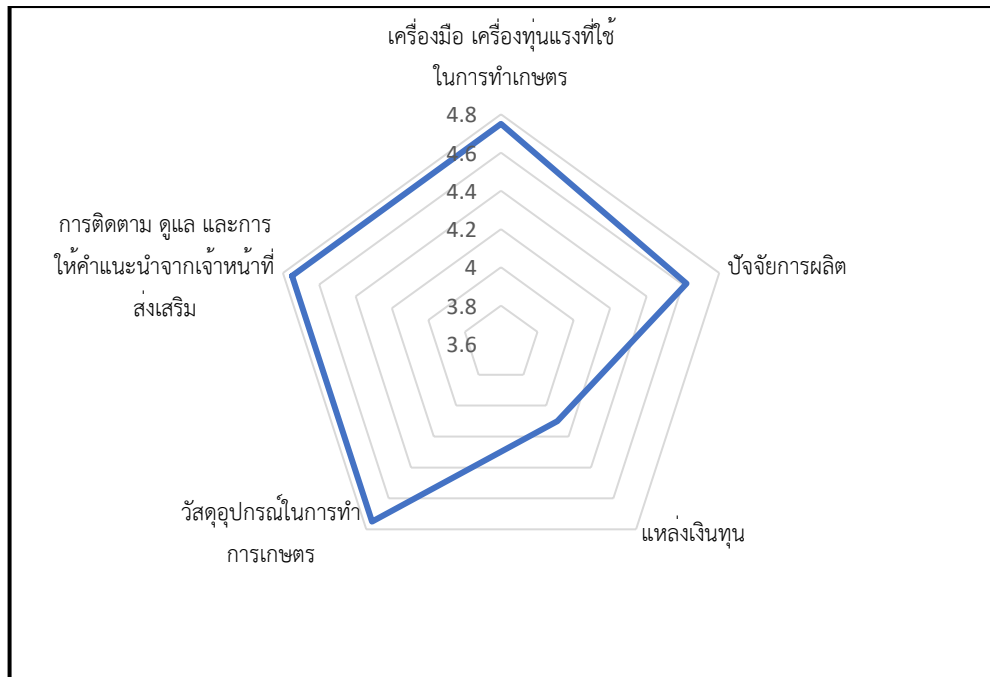
2) ระดับความต้องการการส่งเสริมในการดำเนินกิจกรรมของยูวเกษตรกร ในภาพรวมมีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายประเด็น พบว่า (1) ด้านองค์ความรู้เกี่ยวกับการทำการเกษตร อยู่ในระดับมากที่สุด 4 ประเด็น ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยี ความรู้เรื่องการผลิตปุ๋ยหมัก ความรู้เกี่ยวกับปศุสัตว์ ความรู้เกี่ยวกับการเพาะปลูกพืช (2) ด้านวิธีการส่งเสริมการเรียนรู้การทำเกษตร ตามลำดับ และอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ประเด็น คือ การฝึกอบรมด้านการเกษตร การทัศนศึกษา ศึกษาดูงานศูนย์เรียนรู้และเกษตรกรต้นแบบที่ประสบความสำเร็จจากการทำเกษตรกรรม ตามลำดับ (3) ด้านการสนับสนุนการเรียนรู้การทำเกษตร อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ประเด็น ได้แก่ การติดตาม ดูแล และการให้คำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร เครื่องมือ เครื่องทุ่นแรงที่ใช้ในการทำเกษตร วัสดุอุปกรณ์ในการทำเกษตร ตามลำดับ สรุปดังภาพ 5.3, 5.4, 5.5

ภาพที่ 5.3 ระดับความต้องการการส่งเสริมในการดำเนินกิจกรรมของยุวเกษตรกร ด้านองค์ความรู้เกี่ยวกับการทำการเกษตร

ภาพที่ 5.4 ระดับความต้องการการส่งเสริมในการดำเนินกิจกรรมของยุวเกษตรกร ด้านวิธีการส่งเสริมการเรียนรู้การทำเกษตร

ภาพที่ 5.5 ระดับความต้องการการส่งเสริมในการดำเนินกิจกรรมของยุวเกษตรกร ด้านการสนับสนุนการเรียนรู้การทำเกษตร

1.3.5 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกยุวเกษตรกร การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร จากการสัมภาษณ์สมาชิกยุวเกษตรกร พบว่า ในภาพรวมสมาชิกยุวเกษตรกร มีส่วนร่วมในระดับมาก เมื่อพิจารณาทั้ง 5 ด้าน สามารถสรุปการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกยุวเกษตรกร ดังนี้

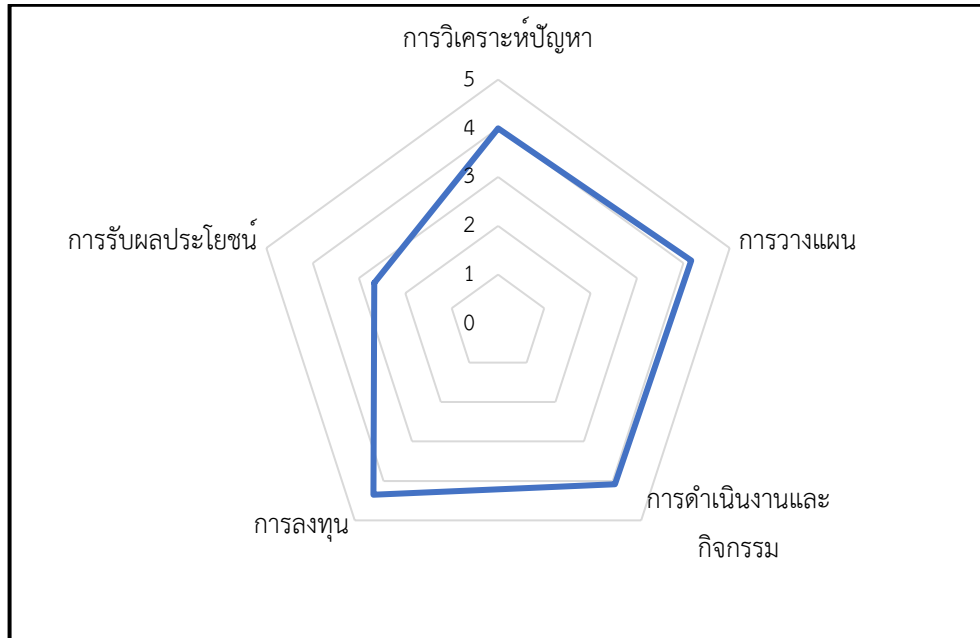
1) **ด้านการวิเคราะห์ปัญหา** สมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรมีส่วนร่วมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์บทบาทหน้าที่ของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร

2) **ด้านการวางแผน** สมาชิกยุวเกษตรกรมีส่วนร่วมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการกำหนดบทบาทหน้าที่ของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร และการวางแผนกิจกรรมของกลุ่มและการอบรมความรู้ให้แก่สมาชิก

3) **ด้านการดำเนินงานและกิจกรรม** สมาชิกยุวเกษตรกรมีส่วนร่วมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการเข้าร่วมฝึกอบรมยุวเกษตรกร หรือ การศึกษาดูงาน การถ่ายทอดความรู้ให้แก่เพื่อสมาชิก หรือ คนในครอบครัว และการฝึกปฏิบัติปฏิบัติงานเกษตรแบบรวมกลุ่มหรือกลุ่มย่อย

4) **ด้านการลงทุน** สมาชิกยุวเกษตรกรมีส่วนร่วมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการลงแรงในการปฏิบัติงาน การลงทุนด้วยวัสดุ/อุปกรณ์ หรือทรัพยากรอื่นๆ

5) การรับผลประโยชน์ สมาชิกยูวเกษตรกรมีส่วนร่วมในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย มีประเด็นที่สมาชิกมีส่วนร่วมน้อย ได้แก่ การได้รับความรู้ ทักษะในการพัฒนาอาชีพ และการได้รับผลกำไรจากการร่วมดำเนินกิจกรรมกลุ่ม

ภาพที่ 5.6 ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกยูวเกษตรกร

1.3.6 ปัญหา ข้อเสนอแนะ และแนวทางการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกยูวเกษตรกร

1) ปัญหาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกยูวเกษตรกร

(1) ปัญหาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร

จากการสัมภาษณ์สมาชิกยูวเกษตรกร พบว่า ในภาพรวมสมาชิกยูวเกษตรกร มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาทั้ง 5 ด้าน สามารถสรุปปัญหาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกยูวเกษตรกร ดังนี้

1.1 ด้านการวิเคราะห์ปัญหา สมาชิกยูวเกษตรกรมีปัญหาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมาก 1 ประเด็น คือ สมาชิกไม่สามารถวิเคราะห์กิจกรรมและการอบรมให้ความรู้ รองลงมา คือ สมาชิกไม่สามารถวิเคราะห์การผลิตของกลุ่มได้ สมาชิกไม่สามารถวิเคราะห์บทบาทหน้าที่ของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรได้ สมาชิกไม่สามารถวิเคราะห์การเงินของกลุ่มได้เกษตรกร ตามลำดับ

1.2 ด้านการวางแผน สมาชิกยูวเกษตรกรมีปัญหาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ประเด็น คือ สมาชิกขาด

การมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นในการ ร่องลงมา คือ สมาชิกไม่มีเวลาว่างมากพอในการประชุมเพื่อวางแผน

1.3 *ด้านการดำเนินงานและกิจกรรม* สมาชิกยูวเกษตรกรมีปัญหาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมาก 2 ประเด็น คือ สมาชิกขาดทักษะถ่ายทอดความรู้ให้แก่เพื่อสมาชิก หรือ คนในครอบครัว สมาชิกไม่มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชน ร่องลงมา คือ สมาชิกไม่มีการจัดประชุมกลุ่มอย่างต่อเนื่อง

1.4 *ด้านการลงทุน* สมาชิกยูวเกษตรกรมีปัญหาในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง 1 ประเด็น คือ ขาดวัสดุ/อุปกรณ์หรือทรัพยากร แต่มีประเด็นที่มีปัญหาในระดับน้อย 2 ประเด็น ได้แก่ สมาชิกไม่สามารถการระดมทุน/การจัดหาทุนได้ และสมาชิกขาดการร่วมมือในการลงแรงปฏิบัติงาน

1.5 *การรับผลประโยชน์* สมาชิกยูวเกษตรกรมีส่วนร่วมในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า สมาชิกยูวเกษตรกรมีปัญหาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง 2 ประเด็น ได้แก่ ไม่ได้รับความรู้ ทักษะในการพัฒนาอาชีพ ร่องลงมาคือ ไม่ได้รับความรู้ ทักษะในการพัฒนาอาชีพ

(2) ระดับปัญหาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร จากการสัมภาษณ์ครูที่ปรึกษากลุ่มยูวเกษตรกร พบว่า ในภาพรวมสมาชิกยูวเกษตรกร ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง พิจารณาทั้ง 5 ด้าน สามารถสรุปปัญหาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกยูวเกษตรกร ดังนี้

1.1 *ด้านการวิเคราะห์ปัญหา* สมาชิกยูวเกษตรกรมีปัญหาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมาก 1 ประเด็น คือ สมาชิกไม่สามารถวิเคราะห์การผลิตของกลุ่มได้ ร่องลงมา ได้แก่ สมาชิกไม่สามารถวิเคราะห์กิจกรรมและการอบรมให้ความรู้ของสมาชิกได้ สมาชิกไม่สามารถวิเคราะห์บทบาทหน้าที่ของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรได้

1.2 *ด้านการวางแผน* สมาชิกยูวเกษตรกรมีปัญหาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ประเด็น คือ สมาชิกขาดการมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นในการประชุม ร่องลงมา คือ สมาชิกขาดความรู้ด้านการวางแผน

1.3 *ด้านการดำเนินงานและกิจกรรม* สมาชิกยูวเกษตรกรมีปัญหาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมาก 4 ประเด็น คือ สมาชิกไม่มีการจัดประชุมกลุ่มอย่างต่อเนื่อง สมาชิกขาดการฝึกปฏิบัติปฏิบัติงานเกษตรแบบรวมกลุ่มหรือกลุ่มย่อย สมาชิกขาดทักษะถ่ายทอดความรู้ให้แก่เพื่อสมาชิก หรือ คนในครอบครัว สมาชิกไม่มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชน

1.4 *ด้านการลงทุน* สมาชิกยูวเกษตรกรมีปัญหาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมาก 1 ประเด็น คือ ขาดวัสดุ/อุปกรณ์ หรือ ทรัพยากรอื่นๆ รองลงมาคือ สมาชิกขาดการร่วมมือในการลงแรงปฏิบัติงาน

1.5 *การรับผลประโยชน์* สมาชิกยูวเกษตรกรมีส่วนร่วมในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า สมาชิกยูวเกษตรกรมีปัญหาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 1 ประเด็น คือ ไม่มีการดำเนินการร่วมกับชุมชน รองลงมาคือ ไม่ได้รับความรู้ ทักษะในการพัฒนาอาชีพ

(3) ระดับปัญหาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรจากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร พบว่า ในภาพรวมสมาชิกยูวเกษตรกร มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาทั้ง 5 ด้าน สามารถสรุปปัญหาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกยูวเกษตรกร ดังนี้

1.1 *ด้านการวิเคราะห์ปัญหา* สมาชิกยูวเกษตรกรมีปัญหาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง 3 ประเด็น ประเด็นคือ สมาชิกไม่สามารถวิเคราะห์กิจกรรมและการอบรมให้ความรู้ของสมาชิกได้ สมาชิกไม่สามารถวิเคราะห์การผลิตของกลุ่มได้ สมาชิกไม่สามารถวิเคราะห์บทบาทหน้าที่ของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรได้ รองลงมาคือ สมาชิกไม่สามารถวิเคราะห์การเงินของกลุ่มได้เกษตรกร

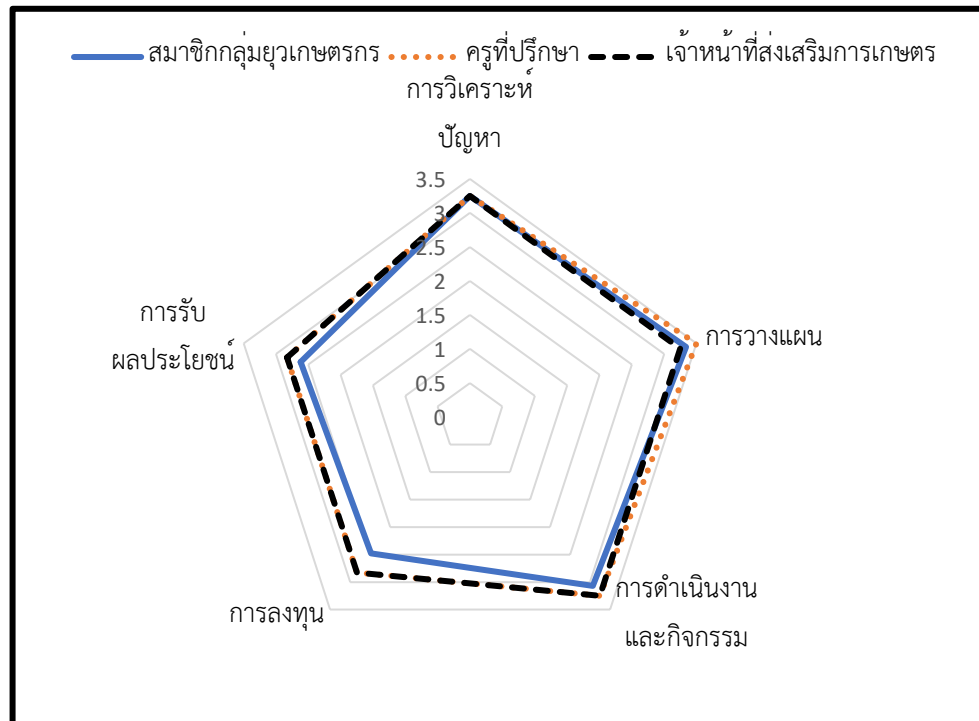
1.2 *ด้านการวางแผน* สมาชิกยูวเกษตรกรมีปัญหาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.25) เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมาก 2 ประเด็น คือ สมาชิกขาดความรู้ด้านการวางแผน สมาชิกขาดการมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นในการประชุม รองลงมาคือ สมาชิกไม่มีเวลามากพอในการประชุมเพื่อวางแผน

1.3 *ด้านการดำเนินงานและกิจกรรม* สมาชิกยูวเกษตรกรมีปัญหาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมาก 4 ประเด็น คือ สมาชิกไม่มีการจัดประชุมกลุ่มอย่างต่อเนื่อง สมาชิกขาดการฝึกปฏิบัติปฏิบัติงานเกษตรแบบรวมกลุ่มหรือกลุ่มย่อย สมาชิกขาดทักษะถ่ายทอดความรู้ให้แก่เพื่อสมาชิก หรือ คนในครอบครัว สมาชิกไม่มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชน รองลงมา คือ สมาชิกขาดการมีส่วนร่วมในการนัดหมายในการประชุมหรืออบรมต่างๆ

1.4 *ด้านการลงทุน* สมาชิกยูวเกษตรกรมีปัญหาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมาก 1 ประเด็น คือ ขาดวัสดุ/อุปกรณ์ หรือ ทรัพยากร รองลงมา คือ สมาชิกขาดการร่วมมือในการลงแรงปฏิบัติงาน

1.5 *การรับผลประโยชน์* สมาชิกยูวเกษตรกรมีส่วนร่วมในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า สมาชิกยูวเกษตรกรมีปัญหาในภาพรวมอยู่ในระดับ

มาก 1 ประเด็น ได้แก่ ไม่มีการดำเนินการร่วมกับชุมชน รองลงมาคือ ไม่ได้รับความรู้ ทักษะในการพัฒนาอาชีพ

ภาพที่ 5.6 ระดับปัญหาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกยูวเกษตรกร

2) ข้อเสนอแนะและแนวทางการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร

(1) ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร จากการสัมภาษณ์สมาชิกยูวเกษตรกร พบว่า ในภาพรวมสมาชิกยูวเกษตรกร มีข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาทั้ง 5 ด้าน สามารถสรุปข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกยูวเกษตรกร ดังนี้

1.1 ด้านการวิเคราะห์ปัญหา สมาชิกยูวเกษตรกรมีข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า มีข้อเสนอแนะในระดับมาก 3 ประเด็น ได้แก่ ควรกำหนดบทบาทหน้าที่ของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรให้ชัดเจน รองลงมา คือ สมาชิกควรวางแผนการผลิตของกลุ่มได้อย่างชัดเจน และสมาชิกควรวางแผนการลงทุนของกลุ่มได้อย่างชัดเจน

1.2 ด้านการวางแผน สมาชิกยูวเกษตรกรมีข้อเสนอแนะมีส่วนร่วม ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า มีข้อเสนอแนะในระดับมากที่สุด 3

ประเด็น ได้แก่ สมาชิกควรจัดสรรเวลาว่างที่มากพอในการประชุมเพื่อวางแผน รองลงมา คือ สมาชิกควรความรู้ด้านการวางแผน และสมาชิกควรมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นในการประชุม

1.3 *ด้านการดำเนินงานและกิจกรรม* สมาชิกยูวเกษตรกรมีข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วม ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า สมาชิกส่วนใหญ่มีข้อเสนอแนะ ได้แก่ โรงเรียนควรจัดให้มีการฝึกปฏิบัติปฏิบัติงานเกษตรแบบรวมกลุ่มหรือกลุ่มย่อยอย่างต่อเนื่อง ควรจัดประชุมกลุ่มยูวเกษตรกรและจัดบันทึกการฝึกปฏิบัติและกิจกรรมได้อย่างต่อเนื่อง และสมาชิกควรมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชนตามประเพณีวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น

1.4 *ด้านการลงทุน* สมาชิกยูวเกษตรกรมีข้อเสนอแนะมีส่วนร่วม ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า มีข้อเสนอแนะระดับมากที่สุด 3 ประเด็น ได้แก่ มีการสนับสนุนวัสดุ/อุปกรณ์ หรือทรัพยากรอื่นๆ จากองค์กรที่เกี่ยวข้อง เช่น โรงเรียน สำนักงานเกษตรอำเภอ องค์กรเกษตรในชุมชน สมาชิกควรกำหนดข้อตกลงในการลงแรงปฏิบัติงาน และกลุ่มควรมีการระดมทุนจากสมาชิกและจากองค์กรที่เกี่ยวข้อง

1.5 *การรับผลประโยชน์* สมาชิกยูวเกษตรกรมีข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า มีข้อเสนอแนะในระดับมากที่สุด 2 ประเด็น ได้แก่ สมาชิกควรจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชนหรือให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม รองลงมาคือ กลุ่มควรมีการจัดสรรผลกำไรจากการร่วมดำเนินกิจกรรมกลุ่ม

(2) *ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร* จากการสัมภาษณ์ครูที่ปรึกษา พบว่า ในภาพรวมสมาชิกยูวเกษตรกร มีข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาทั้ง 5 ด้าน สามารถสรุปข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกยูวเกษตรกร ดังนี้

1.1 *ด้านการวิเคราะห์ปัญหา* สมาชิกยูวเกษตรกรมีข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า มีข้อเสนอแนะในระดับมากที่สุด 2 ประเด็น ได้แก่ สมาชิกควรวางแผนการผลิตของกลุ่มได้อย่างชัดเจน สมาชิกควรกำหนดบทบาทหน้าที่ของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร

1.2 *ด้านการวางแผน* สมาชิกยูวเกษตรกรมีข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.75) เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า มีข้อเสนอแนะ ในระดับมากที่สุด 1 ประเด็น ได้แก่ สมาชิกควรมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นในการประชุม รองลงมาคือ สมาชิกควรความรู้ด้านการวางแผน สมาชิกควรเข้าร่วมการประชุมเพื่อวางแผนอย่างต่อเนื่องได้

1.3 *ด้านการดำเนินงานและกิจกรรม* สมาชิกยูวเกษตรกรมีข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วม ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า มีข้อเสนอแนะในระดับมากที่สุด 3 ประเด็น ได้แก่ ควรจัดประชุมกลุ่มยูวเกษตรกรและจัดบันทึกการฝึกปฏิบัติและ

กิจกรรมได้อย่างต่อเนื่องโรงเรียนควรจัดให้มีการฝึกปฏิบัติปฏิบัติงานเกษตรแบบรวมกลุ่มหรือกลุ่มย่อยอย่างต่อเนื่องรองลงมาคือ โรงเรียนควรจัดฝึกอบรมเกษตรกร หรือ การศึกษาดูงานด้านการเกษตรอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

1.4 *ด้านการลงทุน* สมาชิกยูวเกษตรกรมีข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วม ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า มีข้อเสนอแนะในระดับมากที่สุด 2 ประเด็น ได้แก่ มีการสนับสนุนวัสดุ/อุปกรณ์ หรือทรัพยากรอื่นๆ จากองค์กรที่เกี่ยวข้อง เช่น โรงเรียน สำนักงานเกษตรอำเภอ องค์กรเกษตรในชุมชน รองลงมาคือ สมาชิกควรกำหนดข้อตกลงในการลงแรงปฏิบัติงาน

1.5 *การรับผลประโยชน์* สมาชิกยูวเกษตรกรมีข้อเสนอแนะและการมีส่วนร่วม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า มีข้อเสนอแนะในระดับมากที่สุด 1 ประเด็น ได้แก่ สมาชิกควรจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชนหรือให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม รองลงมาคือ กลุ่มควรมีการจัดสรรผลกำไรจากการร่วมดำเนินกิจกรรมกลุ่ม

(3) *ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร* จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร พบว่า ในภาพรวมสมาชิกยูวเกษตรกร มีข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาทั้ง 5 ด้าน สามารถสรุปข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกยูวเกษตรกร ดังนี้

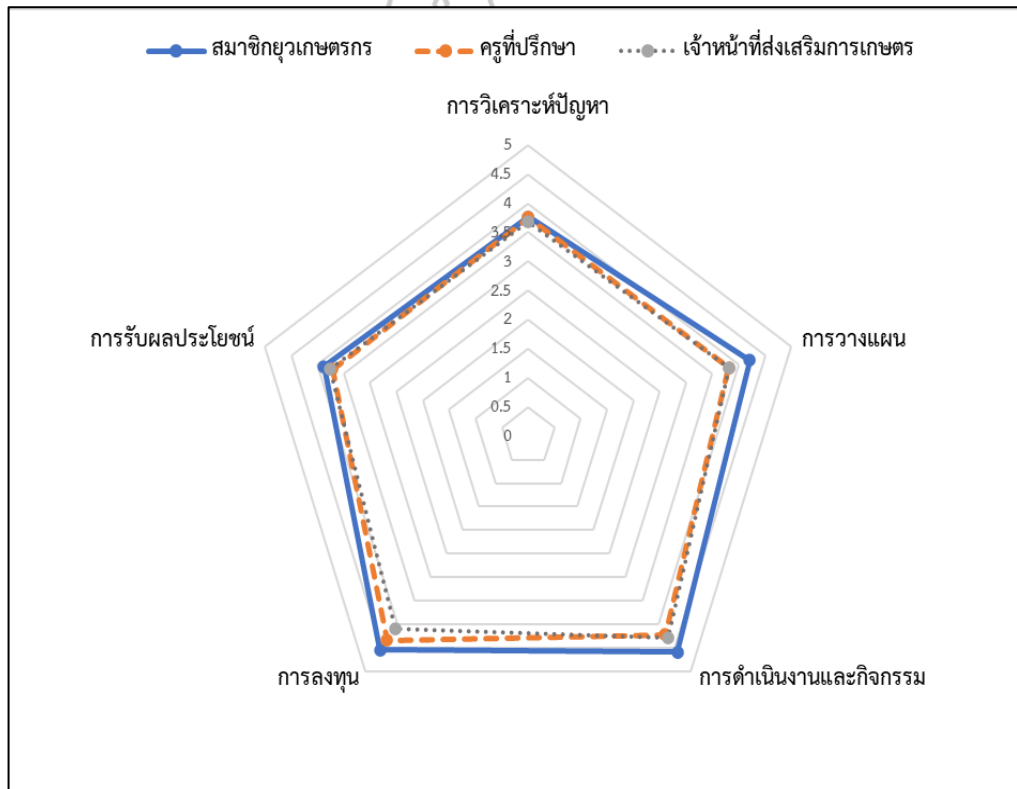
1.1 *ด้านการวิเคราะห์ปัญหา* สมาชิกยูวเกษตรกรมีข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า มีข้อเสนอแนะในระดับมากที่สุด 4 ประเด็น ได้แก่ สมาชิกควรวิเคราะห์แผนการการดำเนินกิจกรรมและแผนการพัฒนาทักษะความรู้ได้อย่างชัดเจนได้อย่างชัดเจน รองลงมาคือ สมาชิกควรกำหนดบทบาทหน้าที่ของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร สมาชิกควรวางแผนการผลิตของกลุ่มได้อย่างชัดเจน สมาชิกควรวางแผนการลงทุนของกลุ่มได้อย่างชัดเจน

1.2 *ด้านการวางแผน* สมาชิกยูวเกษตรกรมีข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า มีข้อเสนอแนะในระดับมากที่สุด 1 ประเด็น ได้แก่ สมาชิกควรมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นในการประชุม รองลงมา คือ สมาชิกควรมีความรู้ด้านการวางแผน

1.3 *ด้านการดำเนินงานและกิจกรรม* สมาชิกยูวเกษตรกรมีข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วม ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรส่วนใหญ่มีข้อเสนอแนะ ได้แก่ ควรจัดประชุมกลุ่มยูวเกษตรกรและจัดบันทึกการฝึกปฏิบัติ และกิจกรรมได้อย่าง รองลงมาคือ สมาชิกควรมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชนตามประเพณี วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น

1.4 ด้านการลงทุน สมาชิกยูวเกษตรกรมีข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วม ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า มีข้อเสนอแนะในระดับมากที่สุด 2 ประเด็น ได้แก่ มีการสนับสนุนวัสดุ/อุปกรณ์ หรือทรัพยากรอื่นๆ จากองค์กรที่เกี่ยวข้อง เช่น โรงเรียน สำนักงานเกษตรอำเภอ องค์กรเกษตรในชุมชน รองลงมา คือ สมาชิกควรกำหนดข้อตกลงในการลงแรงปฏิบัติงาน

1.5 การรับผลประโยชน์ สมาชิกยูวเกษตรกรมีข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า มีข้อเสนอแนะในระดับมากที่สุด 1 ประเด็น ได้แก่ สมาชิกควรจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชนหรือให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม รองลงมาคือ ควรมีการประเมินความรู้และความพึงพอใจของสมาชิก

ภาพที่ 5.7 ข้อเสนอแนะมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร

3) สภาพแวดล้อมภายใน (จุดแข็ง จุดอ่อน) สภาพแวดล้อมภายนอก (โอกาส อุปสรรค) และแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร

3.1) สภาพปัจจัยแวดล้อมภายใน (จุดแข็ง จุดอ่อน)

จุดแข็ง เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมีประสบการณ์การทำงานด้านการส่งเสริมครูที่ปรึกษากลุ่มยูวเกษตรกรมีความตั้งใจจริงและเสียสละ สมาชิกยูวเกษตรกรมีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรม การดำเนินงานยูวเกษตรกรสามารถดำเนินกิจกรรมควบคู่วิชาการงานอาชีพได้

จุดอ่อน เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรไม่มีเวลาในการจัดกิจกรรม เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมีการเปลี่ยนผู้รับผิดชอบงานบ่อยครั้งที่ปรึกษารับผิดชอบหลายหน้าที่ ครูที่ปรึกษาที่มีการเปลี่ยนครูที่ปรึกษาบ่อย สมาชิกยุวเกษตรกรอายุน้อย สมาชิกยุวเกษตรกรขาดความรู้ในบางกิจกรรม สมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรไม่มีการระดมทุน

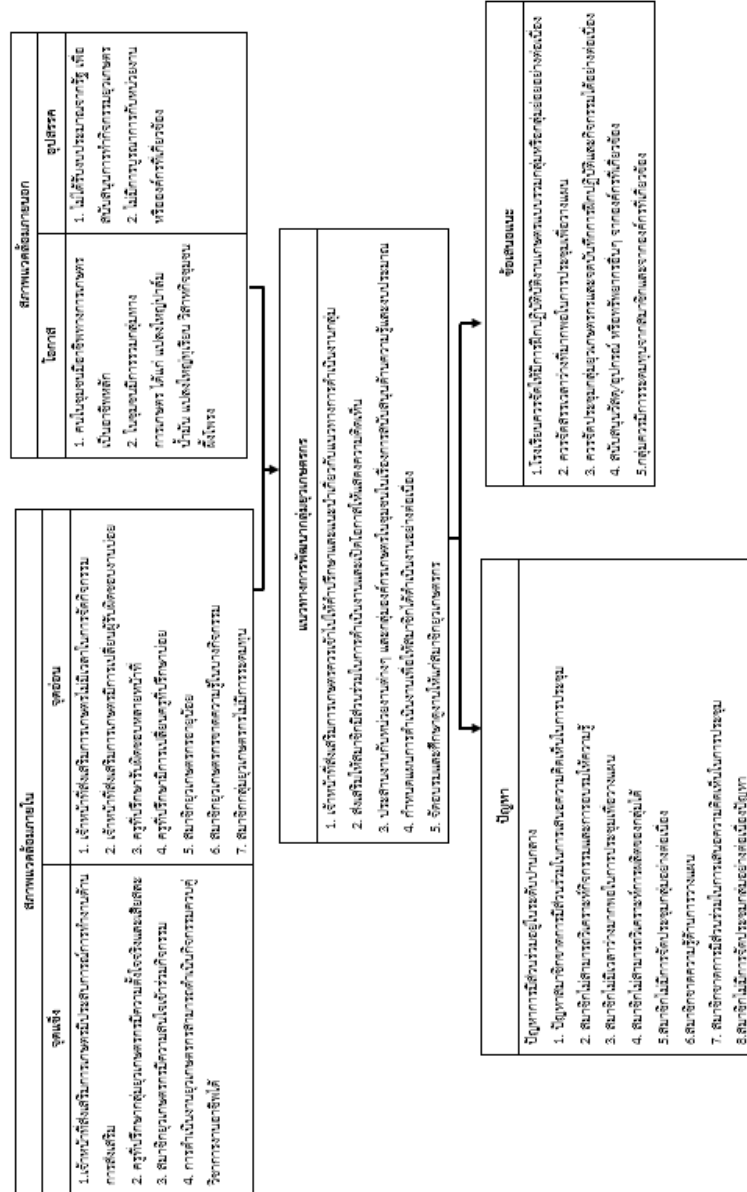
3.2) สภาพแวดล้อมภายนอก (โอกาส อุปสรรค)

โอกาส คือ คนในชุมชนมีอาชีพทางการเกษตร เป็นอาชีพหลัก และในชุมชนมีการรวมกลุ่มทางการเกษตร ได้แก่ แปลงใหญ่ปาล์มน้ำมัน แปลงใหญ่ทุเรียน วิสาหกิจชุมชนฝั่งโพรง

อุปสรรค คือ ไม่ได้รับงบประมาณจากรัฐ เพื่อสนับสนุนการทำกิจกรรมยุวเกษตร และไม่มีการบูรณาการกับหน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง

3.3) แนวทางการพัฒนากลุ่มยุวเกษตรกรในอำเภอท่าชนะ

- (1) ส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในด้านการสนับสนุนองค์ความรู้ปัจจัยการผลิต และงบประมาณ
- (2) จัดอบรมและศึกษาดูงานจากศูนย์เรียนรู้ และเกษตรกรต้นแบบที่ประสบความสำเร็จจากการทำเกษตรกรรมให้แก่สมาชิกยุวเกษตรกร
- (3) ประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ และกลุ่มองค์กรเกษตรในชุมชนในเรื่องการสนับสนุนด้านความรู้และงบประมาณ
- (4) บูรณาการงานยุวเกษตรกรให้สามารถดำเนินงานร่วมกับวิชาการงานอาชีพ
- (5) จัดอบรมความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานยุวเกษตรกรให้แก่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรและครูที่ปรึกษากลุ่มยุวเกษตรกร
- (6) ให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานยุวเกษตรกรเพื่อช่วยเหลือในส่วนที่สมาชิกอาจจะไม่สามารถทำได้
- (7) เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรควรเข้าไปให้คำปรึกษาและแนะนำเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานกลุ่ม
- (8) กำหนดกฎระเบียบของกลุ่มให้สมาชิกทุกคนต้องลงหุ้น เพื่อเป็นทุนของกลุ่ม

ภาพที่ 5.8 สรุปผลการวิจัย

2. อภิปรายผล

2.1 ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพเศรษฐกิจและสภาพสังคมของสมาชิกกลุ่ม ยุวเกษตรกร ครูที่ปรึกษา และเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

ผลการวิจัย พบว่า สมาชิกยุวเกษตรกรมีสัดส่วนเพศหญิงใกล้เคียงกับเพศชาย ทั้งนี้เนื่องจากนักเรียนชายและนักเรียนหญิงให้ความสนใจกับกิจกรรมด้านการเกษตรเท่าๆ กัน สอดคล้องกับภัทราวดี เหลลาศรี และคณะ (2562, น.1073-1084) ศึกษาแนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานของกลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี พบว่า สมาชิกยุวเกษตรกรในโรงเรียน มีสัดส่วนของเพศชายมากกว่าเพศหญิงเพียงเล็กน้อย

สมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร อายุระหว่าง 11-12 ปี สมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรทุกคน ศึกษาอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรส่วนใหญ่ มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 3-4 คน สมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรทุกคนเคยได้รับการฝึกอบรมด้านการเกษตร สมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรทุกคนมีประสบการณ์ในการปลูกผัก,ผลไม้ ทั้งนี้เนื่องจากจากสมาชิกยุวเกษตรกรทุกคนเคยได้รับการส่งเสริมจากหน่วยงานภาครัฐ/เอกชน โดยการอบรมเกี่ยวกับด้านการเกษตร และติดตามตามอาชีพเกษตรกรเป็นหลัก สอดคล้องกับลดาวัลย์ รอดคลองตัน (2564, บทคัดย่อ) พบว่าสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรกำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 อายุเฉลี่ย 10.45 ปี เป็นสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรเฉลี่ย 1.47 ปี และสอดคล้องกับวนิดา ชุมคง และคณะ (2563, น.588) พบว่า ร้อยละ 42.1 กำลังศึกษาอยู่ระดับ ประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรเฉลี่ย 12.12 ปี แต่ไม่สอดคล้องกับ ปุณยวีร์ เกิดศรี และคณะ (2558, บทคัดย่อ) พบว่า สมาชิกยุวเกษตรกรผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็น เพศชาย มีอายุเฉลี่ย 15 ปีกำลังศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย สายการศึกษาวិทยาศาสตร์

2.2 ความรู้และแหล่งความรู้ เกี่ยวกับการดำเนินงานของกลุ่มยุวเกษตรกร

2.2.1 *ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานของกลุ่มยุวเกษตรกร* จากผลการวิจัย พบว่า สมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรมีความรู้ด้านเกี่ยวกับยุวเกษตรกรระดับปานกลาง โดยเฉพาะด้านงาน และกิจกรรมของกลุ่มยุวเกษตรกร ซึ่งสอดคล้องกับสุดารัตน์ สุดจินดา และคณะ (2561, น.429-438) ศึกษาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร โรงเรียนประชามงคล อำเภอหนองปรือ จังหวัดกาญจนบุรี พบว่า สมาชิกยุวเกษตรกรมีความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานของกลุ่มยุวเกษตรกรในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความรู้เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานกลุ่มยุวเกษตรกร ภาพรวมอยู่ในระดับมีความรู้มาก ความรู้เกี่ยวกับแหล่งสนับสนุนของกลุ่ม ภาพรวมอยู่ในระดับมีความรู้มาก และ ความรู้เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของสมาชิกต่อการดำเนินงานของกลุ่มยุวเกษตรกร ภาพรวมอยู่ในระดับมีความรู้มาก และสอดคล้องกับดุจเดี่ยว วงศ์

ภักดี (2536, 45) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดปราจีนบุรี พบว่า สมาชิกกลุ่มส่วนใหญ่ร้อยละ 65.5 มีความรู้ทางการเกษตรอยู่ในระดับปานกลาง

2.2.2 แหล่งความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกร จากผลการวิจัยพบว่า สมาชิกยูวเกษตรกรเข้าถึงความรู้ได้จากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมากที่สุด รองลงมา คือ การสาธิต ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่า การสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรยังขาดความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกร อาจเนื่องจากเจ้าหน้าที่มีการจัดกิจกรรมยูวเกษตรกรเพียง 1-2 ครั้งต่อปี สอดคล้องกับสุดารัตน์ สุดจินดา (2561, น.429-438) ศึกษาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร โรงเรียนประชามงคล อำเภอหนองปรือ จังหวัดกาญจนบุรี พบว่า สมาชิกยูวเกษตรกรส่วนมากเปิดรับข่าวสารด้านการเกษตรจากสื่อบุคคล ได้แก่ เจ้าหน้าที่ของภาครัฐ รองลงมาคือ บิดามารดา และสอดคล้องกับบุญยวีร์ เกิดศรี และคณะ (2559 น.108) ศึกษาบทบาทของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรต่อการส่งเสริมการเกษตรในอำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ส่วนใหญ่สมาชิกยูวเกษตรกรได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรได้รับข้อมูลข่าวสารจากหนังสือ คู่มือ และแผ่นพับทางการเกษตรเป็นส่วนใหญ่ การได้รับการฝึกอบรมด้านการเกษตร ได้รับการฝึกอบรมด้านส่งเสริมการเกษตรจากนักส่งเสริมเกษตร 3-4 ครั้งต่อปี

2.3 ความคิดเห็นในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร

2.3.1 ความคิดเห็นในการดำเนินงานของสมาชิกยูวเกษตรกร จากผลการวิจัยพบว่า สมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรมีความคิดเห็นในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะช่วยสร้างทัศนคติที่ดีต่ออาชีพทางการเกษตร ความคิดเห็นในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรของครูที่ปรึกษากลุ่มยูวเกษตรกร ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะกิจกรรมยูวเกษตรกรสามารถดำเนินควบคู่ไปกับการเรียนในชั้นเรียนได้ มีความคิดเห็นในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรว่ากิจกรรมยูวเกษตรกรสามารถดำเนินควบคู่ไปกับการเรียนในชั้นเรียนได้ ทำนองเดียวกันกับธารารวรรณ ปานเทพ และคณะ (2563, น.690) ศึกษาแนวทางการพัฒนาศักยภาพของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดกระบี่ พบว่า ความคิดเห็นต่อกลุ่มยูวเกษตรกรของสมาชิกยูวเกษตรกรและที่ปรึกษายูวเกษตรกร ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยความคิดเห็นของสมาชิกยูวเกษตรกรมากที่สุดในประเด็น การร่วมทำกิจกรรมของกลุ่มทำให้เกิดการฝึกการอยู่ร่วมกันในสังคม และความคิดเห็นที่ปรึกษายูวเกษตรกรมากที่สุดในประเด็น การดำเนินงานยูวเกษตรกรเป็นการปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพเกษตรกร และสอดคล้องกับณัชชา ยี่ใจ (2564, น.80-81) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกิจกรรมการเกษตรของโครงการยูวเกษตรกร โรงเรียนสันติสุข พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินกิจกรรมด้านการเกษตรของโครงการยูวเกษตรกรในโรงเรียนสันติสุข อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด ได้แก่ กิจกรรมด้าน

การเกษตรของกลุ่มเกษตรกรสอดคล้องกับพันธกิจ วิสัยทัศน์ เป้าหมายในการจัดการศึกษาของโรงเรียนสันติสุข มีเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ

2.3.2 ความต้องการในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร จากผลการวิจัยพบว่า สมาชิกเกษตรกร ความต้องการการส่งเสริมในการดำเนินกิจกรรม ในภาพรวมอยู่ระดับมากที่สุด โดยเฉพาะในด้านองค์ความรู้เรื่องการใช้เทคโนโลยี นวัตกรรมใหม่ การผลิตปุ๋ยหมัก และการแปรรูปผลผลิต โดยผ่านวิธีการอบรมทัศนศึกษา ศึกษาดูงานศูนย์เรียนรู้ และเกษตรกรต้นแบบที่ประสบความสำเร็จจากการทำเกษตรกรรม และต้องการให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ติดตาม ดูแล และการให้คำแนะนำอย่างต่อเนื่อง รวมถึงต้องการการสนับสนุนในเรื่องเครื่องมือ เครื่องทุ่นแรงในการทำ การเกษตร วัสดุอุปกรณ์ และปัจจัยการผลิต เนื่องจากกลุ่มเกษตรกรส่วนใหญ่ไม่ได้รับงบประมาณจากโรงเรียนหรือหน่วยงานภาครัฐในการจัดกิจกรรมทางการเกษตร ซึ่งเนื่องจาก โดยส่วนใหญ่การทำ การเกษตรในอำเภอท่าชนะ ยังเป็นการทำการเกษตรแบบดั้งเดิม ไม่ค่อยมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ เพราะว่ามีราคาสูง

2.4 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกเกษตรกร จากผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมสมาชิกเกษตรกร มีส่วนร่วมในระดับมาก โดยขั้นตอนที่สมาชิกกลุ่มเกษตรกร มีส่วนร่วมมากที่สุด คือ ขั้นตอนการลงทุน ในประเด็นการลงทุนในการปฏิบัติงาน และการลงทุนด้วยวัสดุ/ อุปกรณ์ หรือทรัพยากรอื่นๆ สอดคล้องกับธรรมาวรณ์ ปานเทพ และคณะ (2563, น.690-691) ศึกษาแนวทางการพัฒนาศักยภาพของกลุ่มเกษตรกรในจังหวัดกระบี่ พบว่า การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานกลุ่มสมาชิกเกษตรกรและที่ปรึกษาเกษตรกรมีส่วนร่วมในการดำเนินงานกลุ่มในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีส่วนร่วมมากที่สุดในการดำเนินการเลือกตั้งหรือคัดเลือกตั้งกรรมการกลุ่ม สอดคล้องกับวนิดา ชุมคง และคณะ (2563, น.589) พบว่าสมาชิกเกษตรกรมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการกลุ่ม อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับธัญลักษณ์ มณีวรรณ (2557, น.91) พบว่า การมีส่วนร่วมของสมาชิกส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในกิจกรรมส่วนบุคคล โดยการปลูกพืชผักสวนครัวเป็นกิจกรรมที่สมาชิกเกษตรกรมีส่วนร่วมมากที่สุด แต่ไม่สอดคล้องกับบุญยวีร์ เกิดศรี และคณะ (2559 น.108) ศึกษาบทบาทของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรต่อการส่งเสริมการเกษตรในอำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า บทบาทสมาชิกกลุ่มเกษตรกรปฏิบัติจริงผ่านการดำเนินงานร่วมกับกลุ่ม อยู่ในระดับปานกลาง และไม่สอดคล้องกับ ธิตาวดี เหลืองธนะโชค (2546 อ้างถึงใน วนรัตน์คำกลมใจ, 2557, น. 19) กล่าวว่าประเด็นการมีส่วนร่วมของสมาชิกเกษตรกร ในโรงเรียน พบว่า มีส่วนร่วมในการวางแผนมากที่สุด รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมในการดำเนินการมีส่วนร่วมในการปรึกษาหารือ การมีส่วนร่วมในการประเมิน และการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์

2.5 ปัญหา ข้อเสนอแนะ และแนวทางการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิก กลุ่มยุทธศาสตร์

2.5.1 ปัญหาการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจการของสมาชิกกลุ่มยุทธศาสตร์

จากผลการวิจัยพบว่า (1) สมาชิกยุทธศาสตร์ มีความเห็นในภาพรวมว่า ปัญหาการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเฉพาะปัญหาสมาชิกขาดการมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นในการประชุม รองลงมา คือ สมาชิกไม่สามารถวิเคราะห์กิจกรรมและการอบรมให้ความรู้ สมาชิกไม่มีเวลาว่างมากพอในการประชุมเพื่อวางแผน ทั้งนี้จะเห็นได้ว่าการทำงานของสมาชิกยังมีปัญหาในหลายประเด็น โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นในการประชุม ถึงแม้ว่าสมาชิกยุทธศาสตร์จะเห็นว่าการเข้าร่วมกิจกรรมยุทธศาสตร์ช่วยฝึกการทำงานร่วมกับผู้อื่นและการช่วยกันแก้ไขปัญหา แต่สมาชิกก็มีความกังวลในการเสนอความคิดเห็น (2) ครูที่ปรึกษากลุ่มยุทธศาสตร์ มีความเห็นว่า ในภาพรวมสมาชิกยุทธศาสตร์ ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยเฉพาะสมาชิกขาดการมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นในการประชุม รองลงมาคือ สมาชิกไม่สามารถวิเคราะห์การผลิตของกลุ่มได้ และสมาชิกไม่มีการจัดประชุมกลุ่มอย่างต่อเนื่อง (3) เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร มีความเห็นว่า ในภาพรวมสมาชิกยุทธศาสตร์ มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยเฉพาะสมาชิกขาดความรู้ด้านการวางแผน รองลงมาคือ สมาชิกขาดการมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นในการประชุม และสมาชิกไม่มีการจัดประชุมกลุ่มอย่างต่อเนื่อง ปัญหา สอดคล้องกับวนิดา ชุมคง และคณะ (2563, น.4) พบว่าการพัฒนาความรู้ความสามารถของสมาชิก ควรมีการถ่ายทอดความรู้ในการประชุมกลุ่ม และควรมีการฝึกปฏิบัติงานเกษตรที่ดำเนินการแบบงานรวมหรือกลุ่มย่อย ซึ่งไม่สอดคล้องกับภัทราวดีและคณะ (2562, น.9) ปัญหาด้านการสนับสนุน อยู่ในระดับมากที่สุดทุกประเด็น พบว่า วัสดุอุปกรณ์มีน้อย ไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานของกลุ่ม ผู้ปกครองไม่ให้ความสำคัญในการทำกิจกรรมของสมาชิกกลุ่มยุทธศาสตร์ และเงินทุนในการทำกิจกรรมไม่เพียงพอ

2.5.2 ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจการของยุทธศาสตร์

จากผลการวิจัยพบว่า (1) ในภาพรวมสมาชิกยุทธศาสตร์ มีข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะโรงเรียนควรจัดให้มีการฝึกปฏิบัติปฏิบัติงานเกษตรแบบรวมกลุ่มหรือกลุ่มย่อยอย่างต่อเนื่อง รองลงมาคือสมาชิกควรจัดสรรเวลาว่างที่มากพอในการประชุมเพื่อวางแผน ควรจัดประชุมกลุ่มยุทธศาสตร์และจัดบันทึกการฝึกปฏิบัติและกิจกรรมได้อย่างต่อเนื่อง และมีการสนับสนุนวัสดุ/อุปกรณ์ หรือทรัพยากรอื่นๆ จากองค์กรที่เกี่ยวข้อง เช่น โรงเรียน สำนักงานเกษตรอำเภอ องค์กรเกษตรในชุมชน (2) ครูที่ปรึกษากลุ่มยุทธศาสตร์ มีข้อเสนอแนะมีส่วนร่วมอยู่ในมาก โดยเฉพาะการสนับสนุนวัสดุ/อุปกรณ์ หรือทรัพยากรอื่นๆ จากองค์กรที่เกี่ยวข้อง เช่น โรงเรียน สำนักงานเกษตรอำเภอ องค์กรเกษตรในชุมชน รองลงมาคือ ควรจัดประชุมกลุ่มยุทธศาสตร์และจัดบันทึกการฝึกปฏิบัติและกิจกรรมได้อย่างต่อเนื่อง และโรงเรียนควรจัดให้มีการฝึกปฏิบัติงานเกษตร

แบบรวมกลุ่มหรือกลุ่มย่อยอย่างต่อเนื่อง (3) เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร มีข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมร่วมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะควรจัดประชุมกลุ่มยุทธศาสตร์และจัดบันทึกการฝึกปฏิบัติและกิจกรรมได้อย่างต่อเนื่อง มีการสนับสนุนวัสดุ/อุปกรณ์ หรือทรัพยากรอื่นๆ จากองค์กรที่เกี่ยวข้อง เช่น โรงเรียน สำนักงานเกษตรอำเภอ องค์กรเกษตรกรในชุมชน กลุ่มควรมีการระดมทุนจากสมาชิกและจากองค์กรที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรต้องประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ในกรสนับสนุน เพื่อให้สมาชิกกลุ่มยุทธศาสตร์ดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับ วนิดา ชุมคง และคณะ (2563, น.4) พบว่า การพัฒนาความรู้ความสามารถของสมาชิก ควรมีการถ่ายทอดความรู้ในการประชุมกลุ่ม และควรมีการฝึกปฏิบัติงานเกษตรที่ดำเนินการแบบงานรวมหรือกลุ่มย่อย และสอดคล้องกับธรรารวรรณ ป่านเทพ และคณะ (2563, น.691) ศึกษาแนวทางการพัฒนาศักยภาพของกลุ่มยุทธศาสตร์ในจังหวัดกระบี่ พบว่า ข้อเสนอแนะการพัฒนาศักยภาพกลุ่มยุทธศาสตร์ ได้แก่ 1) ด้านผู้ประกอบการ ได้แก่ ควรให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในกิจกรรมยุทธศาสตร์ 2) ด้านครูที่ปรึกษา ได้แก่ นำไปศึกษาดูงานในกลุ่มที่ดีและมีศักยภาพ เพิ่มเวลาในด้านกิจกรรมมากขึ้น 3) ด้านโรงเรียนและกิจกรรมกลุ่ม ได้แก่ สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในกิจกรรมยุทธศาสตร์ สนับสนุนงบประมาณ ควรมีกิจกรรมที่หลากหลาย กิจกรรมควรมีการสนับสนุนให้เกิดรายได้ 4) ด้านเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ได้แก่ ควรมีการให้ความรู้แก่กลุ่มยุทธศาสตร์ให้สม่ำเสมอ ควรมีการให้ความรู้เจ้าหน้าที่ใหม่ในด้านงานยุทธศาสตร์และศึกษาอย่างต่อเนื่อง

2.5.3 แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกยุทธศาสตร์

จากการวิจัยพบว่า ควรส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในด้านการสนับสนุนองค์ความรู้ปัจจัยการผลิต และงบประมาณจัดอบรมและศึกษาดูงานจากศูนย์เรียนรู้ และเกษตรกรต้นแบบที่ประสบความสำเร็จจากการทำเกษตรกรรมให้แก่สมาชิกยุทธศาสตร์ ประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ และกลุ่มองค์กรเกษตรกรในชุมชนในเรื่องการสนับสนุนด้านความรู้และงบประมาณ บุคลากรงานยุทธศาสตร์ให้สามารถดำเนินงานร่วมกับวิชาการงานอาชีพ จัดอบรมความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานยุทธศาสตร์ให้แก่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรและครูที่ปรึกษา ให้ผู้ประกอบการเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานยุทธศาสตร์เพื่อช่วยเหลือในส่วนที่สมาชิกอาจจะไม่สามารถทำได้ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรควรเข้าไปให้คำปรึกษาและแนะนำเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานกลุ่ม และกำหนดกฎระเบียบของกลุ่มให้สมาชิกทุกคนต้องลงหุ้นเพื่อเป็นทุนของกลุ่ม สอดคล้องกับธรรารวรรณ ป่านเทพ และคณะ (2563, บทคัดย่อ) พบว่า แนวทางการพัฒนา ได้แก่ ที่ปรึกษาและเจ้าหน้าที่ร่วมกันวางแผนการพัฒนา กลุ่ม สมาชิกมีส่วนร่วมการดำเนินงาน เจ้าหน้าที่ให้คำปรึกษาการดำเนินงานกลุ่ม และสอดคล้องกับภัทราวดี เหลาศรีและคณะ (2562, บทคัดย่อ) พบว่าเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ควรสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมของครูที่ปรึกษา ผู้ปกครอง สมาชิก ประสานงานกับ

หน่วยงานต่างๆ ในเรื่องความรู้ เทคโนโลยี และการจัดการศึกษาดูงาน

3. ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานกลุ่มยุวเกษตรกรของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร ในอำเภอท่าชนะ เพื่อนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์ มีข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

3.1.1 ข้อเสนอแนะต่อสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร

1) จากผลการวิจัยพบว่า สมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรได้รับความรู้จากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมากที่สุด ดังนั้น สมาชิกยุวเกษตรกรควรเข้าถึงแหล่งความรู้ให้หลากหลายมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะสื่อบุคคล เช่น ครูที่ปรึกษา บุคคลในครอบครัว ผู้นำชุมชน ผู้นำด้านการเกษตร เพื่อเป็นแลกเปลี่ยนความรู้จากห้องเรียนและประสบการณ์จริง

2) จากผลการวิจัยพบว่า สมาชิกยุวเกษตรกรขาดการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการประชุม ดังนั้น ควรมีการฝึกการแสดงความคิดเห็นในที่สาธารณะและมีกิจกรรมนันทนาการเพื่อให้ทุกคนรู้สึกมีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่ม

3.1.2 ข้อเสนอแนะต่อครูที่ปรึกษากลุ่มยุวเกษตรกร

1) ผลการวิจัยพบว่า ครูที่ปรึกษากลุ่มยุวเกษตรกรมีการเปลี่ยนครูที่ปรึกษาบ่อย ดังนั้น ควรมีการฝึกอบรมเกี่ยวกับยุวเกษตรกรให้แก่ครูที่ปรึกษากลุ่มยุวเกษตรกร

2) ผลการวิจัยพบว่า ครูที่ปรึกษาไม่มีเวลาในการทำกิจกรรม ดังนั้น ควรมีการวางแผนร่วมกันเพื่อจัดสรรเวลาในการดำเนินงานยุวเกษตรกร

3.1.3 ข้อเสนอแนะต่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

1) ผลการวิจัยพบว่า เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ไม่มีเวลาการจัดกิจกรรมยุวเกษตรกร ดังนั้น ควรมีการวางแผนร่วมกับกลุ่มยุวเกษตรกร และครูที่ปรึกษากลุ่มยุวเกษตรกร เพื่อจัดเวลาว่างให้ตรงกัน

2) ผลการวิจัยพบว่า มีการเปลี่ยนเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรที่รับผิดชอบงานยุวเกษตรกรบ่อย ดังนั้น ควรเข้าร่วมการอบรมเกี่ยวกับการดำเนินงานยุวเกษตรกรที่หน่วยงานจัดขึ้นและศึกษาความรู้

3.1.2 ข้อเสนอแนะต่อกรมส่งเสริมการเกษตร

- 1) ผลการวิจัยพบว่า สมาชิกยุวเกษตรกร เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรจัดกิจกรรมยุวเกษตรกร เฉลี่ย 2 ครั้ง/ปี ดังนั้น กรมส่งเสริมการเกษตรควรมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดกิจกรรมยุวเกษตรกรและสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์สำหรับปฏิบัติงาน
- 2) ผลการวิจัยพบว่า บางกลุ่มมีการเปลี่ยนเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรบ่อย เนื่องจากมีการโยกย้าย ดังนั้น เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรควรได้รับการอบรมเกี่ยวกับกระบวนการจัดกิจกรรมยุวเกษตรกร ก่อนการลงพื้นที่ดำเนินงานจริง

3.1.3 ข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- 1) ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มขาดความรู้ในบางกิจกรรม ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการ เพื่อให้การดำเนินงานยุวเกษตรกร มีความต่อเนื่องอย่างมีประสิทธิภาพ
- 2) ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มขาดวัสดุอุปกรณ์ที่ครบถ้วนและเงินทุนในการดำเนินงาน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดสรรงบประมาณ เพื่อพัฒนาและสนับสนุนกลุ่มยุวเกษตรกรให้มีศักยภาพและความสามารถในระดับขั้นที่สูงขึ้น

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 3.2.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มยุวเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาอีกกลุ่มอื่นๆ
- 3.2.2 ควรมีศึกษาการมีส่วนร่วมของหน่วยงานอื่น ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการวางแผนการสนับสนุนการดำเนินงานยุวเกษตร
- 3.2.3 ควรมีการศึกษาแนวทางการพัฒนาศักยภาพครูที่ปรึกษาและเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานยุวเกษตร

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยศรี

นครินทรวิโรฒราชภัฏ

บรรณานุกรม

Remmer H.H. (1977). Introduction to Opinion and Attitude Measurement. New York: Harper and Brother Publisher.

เฉลิมศักดิ์ ตุ่มหิรัญ. 2564. *ประมวลสาระชุดวิชา 91727 การบริหารและการสื่อสารเพื่อการส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร หน่วยที่ 1-5*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

เชิดพงษ์ ชีระจิตต์. 2564ก. *ประมวลสาระชุดวิชา 91727 การบริหารและการสื่อสารเพื่อการส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร หน่วยที่ 6-10*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

เบญจมาศ อยู่ประเสริฐ. 2564. *ประมวลสาระชุดวิชา 91727 การบริหารและการสื่อสารเพื่อการส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร หน่วยที่ 11-15*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

โสภณรัตน์จันทร์, วิษณุอรธวานิช, และบุญธิดาเสงี่ยมเนตร. (2562). *จุลทรรศน์ภาคเกษตรไทย ผ่านข้อมูลทะเบียนเกษตรกรและสำมะโนเกษตร.สถาบันวิจัยเศรษฐกิจป๋วยอึ๊งภากรณ์*. สืบค้นเมื่อ 6 กรกฎาคม 2562, จาก <https://www.pier.or.th/?abridged=จุลทรรศน์ภาคเกษตรไทย>

กมลรัตน์ หล้าสูงษ์. (2567). *จิตวิทยาสังคม*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

กรมส่งเสริมการเกษตร. (2561). *คู่มือการดำเนินการกลุ่มยุวเกษตรกร (สำหรับเจ้าหน้าที่)*. กรุงเทพฯ โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.

ชไมพร ดิสถาพร, สุมลนิตย์ เกิดหนูวงศ์, กัมปนาท บริบูรณ์, มิ่งขวัญ คงเจริญ และ ชนัญญาณ์ อารีกุล. (2564). *ความหมายแหล่งการเรียนรู้และเครือข่ายการเรียนรู้. ใน เอกสารประกอบการสอนรายวิชา ศบ431 การพัฒนาแหล่งเรียนรู้และเครือข่ายการเรียนรู้*. น.6.

ดุจเดี่ยว วงศ์ภักดิ์. (2536). *ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของกลุ่มยุวเกษตรกรในจังหวัดปราจีนบุรี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.

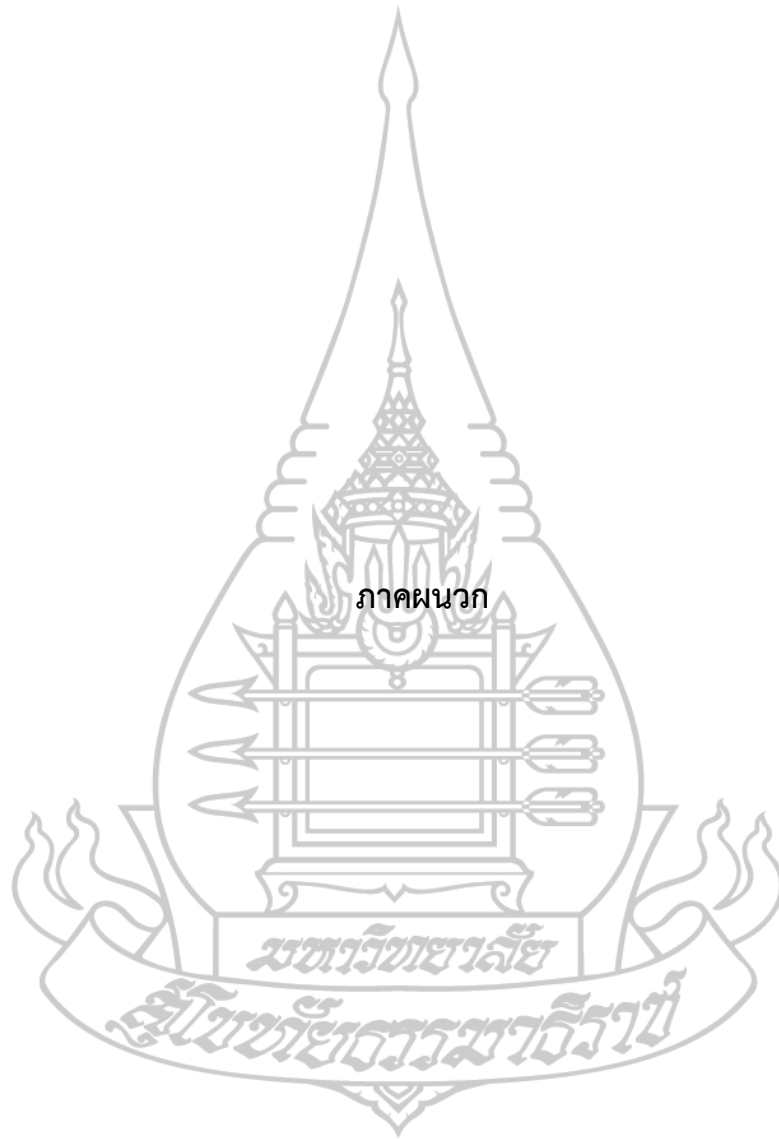
ธวัชชัย สหพงษ์ และจารุกิตต์ สายสิงห์. (2559). *ความคิดเห็นของชุมชนรอบมหาวิทยาลัยที่มีต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. (วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.

- ธัญลักษณ์ มณีวรรณ, บำเพ็ญ เขียวหวาน และ พรชุลี นิลวิเศษ. (2558). การศึกษาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียน จังหวัดลำปาง. ใน *รายงานการวิจัยการจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช*, ครั้งที่ 5, 27 พฤศจิกายน 2558.
- นิรันดร์ จงวุฒิเวศน์. 2564ข. *ประมวลสาระชุดวิชา 91727 การบริหารและการสื่อสารเพื่อการส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร หน่วยที่ 6-10*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- บุญยวีร์ เกิดศรี, สายสกุล ฟองมูน พล คักดีคะทัศน์ และนครเรศ รังควัด. (2559). บทบาทของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรต่อการส่งเสริมการเกษตรในอำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่. *วารสารการพัฒนาชุมชนและคุณภาพชีวิต*, 4(1) : 109-121 .
- ภัทราวดี เหลลาศรี, เบญจมาศ อยู่ประเสริฐ บำเพ็ญ เขียวหวาน (2562). ศึกษาแนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานของกลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนอำเภอน้ำเย็น จังหวัดอุบลราชธานี. *รายงานการวิจัยการจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช*, ครั้งที่ 9, 29 พฤศจิกายน 2562.
- ยุวัฒน์ วุฒิเมธี. (2529). *การพัฒนาชุมชนและการพัฒนาชนบท* กรุงเทพมหานคร: ไทยอนุเคราะห์ไทย.
- ลดาวลัย รอดคลองตัน. (2564). *แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานกลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียนในพื้นที่อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, เชียงใหม่.
- ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2543. *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- วนรัตน์ คำกล่อมใจ. (2557). การจัดการกระบวนการเรียนรู้กลุ่มยุวเกษตรกรแบบมีส่วนร่วมกรณีศึกษาโรงเรียนชุมชนทมิฬป่า ตำบลทมิฬนางาม อำเภอโนนสะอาด จังหวัดอุดรธานี. ใน *เอกสารวิจัยฉบับที่ 229*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- วนิดา ชุมคง, นาริรัตน์ และ สินีช คุรุเมือง แสนเสริม. (2563). แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานกลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดชุมพร. *วารสารแก่นเกษตร*. 48 ฉบับพิเศษ 1: 587-592.
- วันรักษ์ มิ่งมณีนาคิน. (2531). *การพัฒนาชนบทไทย*. กรุงเทพมหานคร; สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สำนักงาน ก.พ. (2552). *คู่มือการกำหนดความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะสำหรับตำแหน่ง*. จังหวัดนนทบุรี; ประชุมช่าง.
- สำนักงานเกษตรอำเภอท่าชนะ. (2567). *แผนพัฒนาการเกษตรอำเภอท่าชนะ*. น.2566-2570.

สุดารัตน์ สุดจินดา และสาวิตรี รังสิทธิ์. (2561) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยุว
เกษตรกร โรงเรียนประชามงคล อำเภอหนองปรือ จังหวัดกาญจนบุรี. *วารสารแก่นเกษตร*,
46 (3) : 429-438.

อรนิภา สีคุณน้ำเที่ยง และชัยชาญ วงศ์สามัญ. (2560). แรงจูงใจในการประกอบอาชีพเกษตรกรใน
อนาคตของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรดีเด่นในจังหวัดอุดรธานี. *แก่นเกษตร*. 45 ฉบับพิเศษ 1:
1497-1502

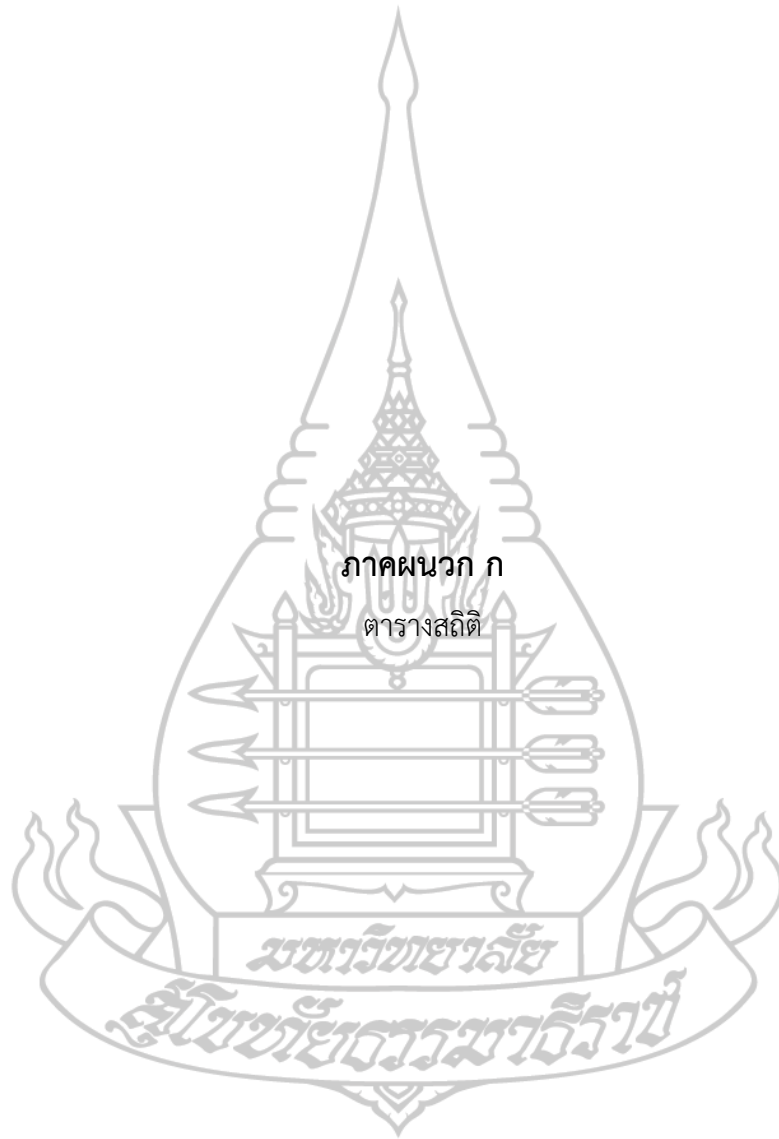

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัย

สุโขทัยธรรมมาธิราช

ภาคผนวก ก

ตารางสถิติ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ศรีนครินทรวิโรฒราชวิทยาลัย

ตารางที่ 4.10 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยุทธศาสตร์จากการสัมภาษณ์
สมาชิกกลุ่มยุทธศาสตร์

N=78

ประเด็นความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น (จำนวน/ร้อยละ)					μ σ	ความหมาย	อันดับ
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด			
1. สมาชิกสามารถเรียนรู้และเข้าใจได้ง่ายจากการลงมือปฏิบัติจริง	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	25 (32.1)	53 (67.9)	4.68 (0.470)	มากที่สุด	3
2. ช่วยฝึกให้มีความรับผิดชอบ มีความคิดริเริ่ม และการทำงานร่วมกับผู้อื่น	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	56 (71.8)	22 (28.2)	4.28 (0.453)	มากที่สุด	6
3. ช่วยสร้างทัศนคติที่ดีต่ออาชีพทางการเกษตร	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	20 (25.6)	58 (74.4)	4.74 (0.439)	มากที่สุด	2
4. ช่วยสร้างรายได้ให้แก่สมาชิก	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	63 (80.8)	15 (19.2)	4.19 (0.397)	มาก	8
5. ช่วยฝึกการมีจิตอาสาและจิตสาธารณะ	0 (0.0)	0 (0.0)	2 (2.6)	63 (80.8)	15 (19.2)	4.19 (0.397)	มาก	8
6. ช่วยฝึกการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาาร่วมกัน	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	32 (41.0)	46 (59.0)	4.59 (0.495)	มากที่สุด	4
7. กิจกรรมยุทธศาสตร์ช่วยอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	49 (62.8)	29 (37.2)	4.37 (0.486)	มากที่สุด	5
8. สืบทอดภูมิปัญญาและวัฒนธรรมในท้องถิ่น	0 (0.0)	0 (0.0)	60 (76.9)	18 (23.1)	0 (0.0)	3.23 (0.424)	ปานกลาง	10
9. สินค้าเกษตรสามารถนำมาแปรรูปได้หลากหลาย	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	59 (75.6)	19 (24.4)	4.24 (0.432)	มากที่สุด	7
10. กิจกรรมยุทธศาสตร์สามารถดำเนินควบคู่ไปกับการเรียนในชั้นเรียนได้	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	7 (9.0)	71 (91.0)	4.91 (0.288)	มากที่สุด	1
เฉลี่ยรวมทั้งหมด						4.34 (0.134)	มากที่สุด	

ตารางที่ 4.11 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยุทธศาสตร์ จากการสัมภาษณ์ครู
ที่ปรึกษา

N = 4

ประเด็นความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น (จำนวน/ร้อยละ)					μ σ	ความหมาย	อันดับ
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด			
1. สมาชิกสามารถเรียนรู้และเข้าใจได้ง่ายจากการลงมือปฏิบัติจริง	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	1 (25.0)	3 (75.0)	4.75 (0.500)	มากที่สุด	2
2. ช่วยฝึกให้มีความรับผิดชอบ มีความคิดริเริ่ม และการทำงานร่วมกับผู้อื่น	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	1 (25.0)	3 (75.0)	4.75 (0.500)	มากที่สุด	2
3. ช่วยสร้างทัศนคติที่ดีต่ออาชีพทางการเกษตร	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	3 (75.0)	1 (25.0)	4.25 (0.500)	มากที่สุด	6
4. ช่วยสร้างรายได้ให้แก่สมาชิก	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	4 (100.0)	0 (0.0)	4.00 (0.000)	มาก	8
5. ช่วยฝึกการมีจิตอาสาและจิตสาธารณะ	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	4 (100.0)	0 (0.0)	4.00 (0.000)	มาก	8
6. ช่วยฝึกการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาาร่วมกัน	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	1 (25.0)	3 (75.0)	4.75 (0.500)	มากที่สุด	2
7. กิจกรรมยุทธศาสตร์ช่วยอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	0 (0.0)	0 (0.0)	1 (25.0)	3 (75.0)	0 (0.0)	3.75 (0.500)	มาก	10
8. สืบทอดภูมิปัญญาและวัฒนธรรมในท้องถิ่น	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	3 (75.0)	1 (25.0)	4.25 (0.500)	มากที่สุด	6
9. สินค้าเกษตรสามารถนำมาแปรรูปได้หลากหลาย	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	1 (25.0)	3 (75.0)	4.75 (0.500)	มากที่สุด	2
10. กิจกรรมยุทธศาสตร์สามารถดำเนินควบคู่ไปกับการเรียนในชั้นเรียนได้	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	4 (100.0)	5.00 (0.000)	มากที่สุด	1
เฉลี่ยรวมทั้งหมด						4.43 (0.957)	มากที่สุด	

ตารางที่ 4.12 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยุทธศาสตร์จากการสัมภาษณ์
เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

N=4

ประเด็นความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น (จำนวน/ร้อยละ)					μ σ	ความหมาย	อันดับ
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด			
1. สมาชิกสามารถเรียนรู้และเข้าใจได้ง่ายจากการลงมือปฏิบัติจริง	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	2 (50.0)	2 (50.0)	4.50 (0.577)	มากที่สุด	2
2. ช่วยฝึกให้มีความรับผิดชอบ มีความคิดริเริ่ม และการทำงานร่วมกับผู้อื่น	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	3 (75.0)	1 (25.0)	4.25 (0.500)	มากที่สุด	4
3. ช่วยสร้างทัศนคติที่ดีต่ออาชีพทางการเกษตร	0 (0.0)	0 (0.0)	1 (25.0)	3 (75.0)	0 (0.0)	3.75 (0.500)	มาก	9
4. ช่วยสร้างรายได้ให้แก่สมาชิก	0 (0.0)	0 (0.0)	2 (50.0)	2 (50.0)	0 (0.0)	3.50 (0.577)	มาก	10
5. ช่วยฝึกการมีจิตอาสาและจิตสาธารณะ	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	4 (100.0)	0 (0.0)	4.00 (0.000)	มาก	8
6. ช่วยฝึกการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาาร่วมกัน	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	3 (75.0)	1 (25.0)	4.25 (0.500)	มากที่สุด	4
7. กิจกรรมยุทธศาสตร์กรช่วยอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	2 (50.0)	2 (50.0)	4.50 (0.577)	มาก	5
8. สืบทอดภูมิปัญญาและวัฒนธรรมในท้องถิ่น	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	2 (50.0)	2 (50.0)	4.50 (0.577)	มากที่สุด	2
9. สินค้าเกษตรสามารถนำมาแปรรูปได้หลากหลาย	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	3 (75.0)	1 (25.0)	4.25 (0.500)	มากที่สุด	4
10. กิจกรรมยุทธศาสตร์กรสามารถดำเนินควบคู่ไปกับการเรียนในชั้นเรียนได้	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	1 (25.0)	3 (75.0)	4.75 (0.500)	มากที่สุด	1
เฉลี่ยรวมทั้งหมด						4.03 (0.957)	มาก	

ตารางที่ 4.14 ปัญหาในการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกยูวเกษตรกร จากการสัมภาษณ์
สมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร

N= 78

ปัญหาในการมีส่วนร่วมใน การดำเนินงานกิจกรรมของยูว เกษตรกร	ระดับปัญหา					μ σ	ความหมาย	อันดับ
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด			
1. การวิเคราะห์ปัญหา						3.25 (0.590)	ปานกลาง	
1) สมาชิกไม่สามารถวิเคราะห์กิจกรรมและการอบรมให้ความรู้ของสมาชิกได้	1 (1.3)	5 (6.4)	32 (41.0)	24 (30.8)	16 (20.5)	3.63 (0.27)	มาก	1
2) สมาชิกไม่สามารถวิเคราะห์บทบาทหน้าที่ของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรได้	0 (0.00)	8 (0.00)	51 (0.00)	17 (38.5)	2 (61.5)	3.17 (0.633)	ปานกลาง	3
3) สมาชิกไม่สามารถวิเคราะห์การเงินของกลุ่มได้เกษตรกร	2 (0.0)	10 (0.0)	56 (75.6)	10 (24.4)	0 (0.0)	2.95 (0.601)	ปานกลาง	4
4) สมาชิกไม่สามารถวิเคราะห์การผลิตของกลุ่มได้	0 (0.0)	0 (0.0)	59 (75.6)	19 (24.4)	0 (0.0)	3.24 (0.432)	ปานกลาง	2
2. การวางแผน						3.34 (0.593)	ปานกลาง	
1) สมาชิกไม่สามารถเข้าร่วมการประชุมเพื่อวางแผนอย่างต่อเนื่องได้	9 (11.5)	44 (56.4)	18 (23.1)	7 (9.0)	0 (0.0)	2.29 (0.791)	น้อย	4
2) สมาชิกขาดความรู้ด้านการวางแผน	0 (0.0)	0 (0.0)	55 (70.5)	21 (26.9)	2 (2.6)	3.32 (0.522)	ปานกลาง	3
3) สมาชิกขาดการมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นในการประชุม	0 (0.0)	1 (1.3)	6 (7.7)	47 (60.3)	24 (30.8)	4.21 (0.632)	มากที่สุด	1
4) สมาชิกไม่มีเวลาว่างมากพอในการประชุมเพื่อวางแผน	0 (0.0)	4 (5.1)	31 (39.7)	40 (51.3)	3 (3.8)	3.54 (0.658)	มาก	2
3. การดำเนินงานและ กิจกรรม						3.07 (0.596)	ปานกลาง	
1) สมาชิกไม่มีการจัดประชุมกลุ่มอย่างต่อเนื่อง	0 (0.00)	6 (7.7)	52 (66.7)	14 (17.9)	6 (7.7)	3.26 (3.711)	ปานกลาง	3

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

N= 78

ปัญหาในการมีส่วนร่วมใน การดำเนินกิจกรรมของยูว เกษตรกร	ระดับปัญหา					μ σ	ความหมา ย	อันดับ
	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด			
2) สมาชิกขาดการฝึกปฏิบัติ ปฏิบัติงานเกษตรแบบรวมกลุ่ม หรือกลุ่มย่อย	0 (0.00)	23 (29.5)	47 (60.3)	8 (10.3)	0 (0.00)	2.81 (0.604)	ปานกลาง	4
3) โรงเรียนไม่มีการจัด ฝึกอบรมยูวเกษตรกร หรือ การศึกษาดูงานด้าน การเกษตร	0 (0.00)	35 (44.9)	39 (50.0)	2 (2.6)	2 (2.6)	2.63 (0.667)	ปานกลาง	6
4) สมาชิกขาดทักษะ ถ่ายทอดความรู้ให้แก่เพื่อ สมาชิก หรือ คนใน ครอบครัว	0 (0.00)	1 (0.00)	42 (0.00)	30 (0.00)	5 (0.00)	3.50 (0.640)	มาก	1
5) สมาชิกไม่มีโอกาสเข้า ร่วมกิจกรรมกับชุมชน	0 (0.00)	6 (0.00)	32 (41.0)	40 (51.3)	0 (0.00)	3.44 (0.636)	มาก	2
6) สมาชิกขาดการมีส่วน ร่วมในการนัดหมายการใน การประชุมหรืออบรมต่างๆ	4 (5.1)	19 (24.4)	43 (55.1)	12 (15.4)	0 (0.00)	2.81 (0.757)	ปานกลาง	4
4. การลงทุน						2.48 (0.648)	น้อย	
1) สมาชิกไม่สามารถการ ระดมทุน/การจัดหาทุนได้	2 (2.6)	48 (61.5)	2 (28.2)	6 (7.7)	0 (0.00)	2.41 (0.673)	น้อย	2
2) สมาชิกขาดการร่วมมือ ในการลงแรงปฏิบัติงาน	17 (21.8)	38 (48.7)	16 (20.5)	7 (9.0)	0 (0.00)	2.17 (0.874)	น้อย	3
3) ขาดวัสดุ/อุปกรณ์ หรือ ทรัพยากรอื่นๆ	4 (0.00)	8 (0.00)	61 (0.00)	5 (0.00)	0 (0.00)	2.86 (0.597)	ปานกลาง	1

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

N= 78

ปัญหาในการมีส่วนร่วมใน การดำเนินกิจกรรมของยูว เกษตรกร	ระดับปัญหา					μ σ	ความหมาย	อันดับ
	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด			
5. การรับผลประโยชน์						2.62 (0.606)	ปานกลาง	
1) ไม่ได้ได้รับความรู้ ทักษะใน การพัฒนาอาชีพ	3 (3.8)	43 (55.1)	31 (39.7)	1 (1.3)	0 (0.00)	2.38 (0.586)	ปานกลาง	2
2) ไม่มีผลกำไรจากการร่วม ดำเนินกิจกรรมกลุ่ม	3 (2.9)	40 (38.8)	30 (29.1)	5 (4.9)	0 (0.00)	1.96 (0.194)	น้อย	3
3) ไม่มีการดำเนินการ ร่วมกับชุมชน	0 (0.00)	16 (15.5)	48 (46.6)	11 (10.7)	3 (2.9)	3.01 (0.712)	ปานกลาง	1
เฉลี่ยรวม ทั้งหมด						3.01 (0.588)	ปานกลาง	

ตารางที่ 4.15 ปัญหาในการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกยูวเกษตรกรจากการสัมภาษณ์ครู
ที่ปรึกษา กลุ่มยูวเกษตรกร

N=4

ประเด็นปัญหา	ระดับปัญหา					μ σ	ความหมาย	อันดับ
	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด			
1. การวิเคราะห์ปัญหา						3.25 (0.126)	ปานกลาง	
1) สมาชิกไม่สามารถ วิเคราะห์กิจกรรมและ อบรมให้ความรู้ ของสมาชิกได้	0 (0.00)	0 (0.00)	3 (75.0)	1 (25.0)	0 (0.00)	3.25 (0.500)	ปานกลาง	2
2) สมาชิกไม่สามารถ วิเคราะห์บทบาทหน้าที่ของ สมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรได้	0 (0.00)	0 (0.00)	3 (75.0)	1 (25.0)	0 (0.00)	3.25 (0.500)	ปานกลาง	2
3) สมาชิกไม่สามารถ วิเคราะห์การเงินของกลุ่ม เกษตรกร	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4 (100.0)	0 (0.0)	3.00 (0.00)	ปานกลาง	4

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

N=4

ประเด็นปัญหา	ระดับปัญหา					μ σ	ความหมาย	อันดับ
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด			
4) สมาชิกไม่สามารถวิเคราะห์การผลิตของกลุ่มได้	0 (0.0)	0 (0.0)	2 (50.0)	2 (50.0)	0 (0.0)	3.50 (0.577)	มาก	1
2. การวางแผน						3.50 (0.354)	มาก	
1) สมาชิกไม่สามารถเข้าร่วมการประชุมเพื่อวางแผนอย่างต่อเนื่องได้	0 (0.0)	1 (25.0)	2 (50.0)	1 (25.0)	0 (0.0)	3.00 (0.817)	ปานกลาง	4
2) สมาชิกขาดความรู้ด้านการวางแผน	0 (0.0)	0 (0.0)	2 (50.0)	2 (50.0)	0 (0.0)	3.50 (0.577)	มาก	2
3) สมาชิกขาดการมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นในการประชุม	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	3 (75.0)	1 (25.0)	4.25 (0.500)	มากที่สุด	1
4) สมาชิกไม่มีเวลาว่างมากพอในการประชุมเพื่อวางแผน	0 (0.0)	0 (0.0)	3 (75.0)	1 (25.0)	0 (0.0)	3.25 (0.500)	ปานกลาง	3
3. การดำเนินงานและกิจกรรม						3.25 (0.096)	ปานกลาง	
1) สมาชิกไม่มีการจัดประชุมกลุ่มอย่างต่อเนื่อง	0 (0.0)	0 (0.0)	2 (50.0)	2 (50.0)	0 (0.0)	3.50 (0.577)	มาก	1
2) สมาชิกขาดการฝึกปฏิบัติปฏิบัติงานเกษตรแบบรวมกลุ่มหรือกลุ่มย่อย	0 (0.0)	0 (0.0)	2 (50.0)	2 (50.0)	0 (0.0)	3.50 (0.577)	มาก	1
3) โรงเรียนไม่มีการจัดฝึกอบรมเกษตรกร หรือ การศึกษาดูงานด้านการเกษตร	0 (0.0)	1 (25.0)	3 (75.0)	0 (50.0)	0 (0.0)	2.75 (0.500)	ปานกลาง	6
4) สมาชิกขาดทักษะถ่ายทอดความรู้ให้แก่สมาชิก หรือ คนในครอบครัว	0 (0.0)	0 (0.0)	2 (50.0)	2 (50.0)	0 (0.0)	3.50 (0.577)	มาก	1

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

N=4

ประเด็นปัญหา	ระดับปัญหา					μ σ	ความหมาย	อันดับ
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด			
5) สมาชิกไม่มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชน	0 (0.00)	0 (0.00)	2 (50.0)	2 (50.0)	0 (0.00)	3.50 (0.577)	มาก	1
6) สมาชิกขาดการมีส่วนร่วมในการนัดหมายการในการประชุมหรืออบรมต่างๆ	0 (0.0)	1 (25.0)	2 (50.0)	1 (25.0)	0 (0.00)	3.00 (0.816)	ปานกลาง	5
4. การลงทุน						2.83 (0.192)	ปานกลาง	
1) สมาชิกไม่สามารถการระดมทุน/การจัดหาทุนได้	0 (0.0)	3 (75.0)	1 (25.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	2.25 (0.500)	น้อย	3
2) สมาชิกขาดการร่วมมือในการลงแรงปฏิบัติงาน	0 (0.0)	0 (0.00)	0 (0.00)	4 (100.0)	0 (0.0)	3.00 (0.000)	ปานกลาง	2
3) ขาดวัสดุ/อุปกรณ์ หรือทรัพยากรอื่นๆ	0 (0.00)	0 (0.00)	2 (50.0)	2 (50.0)	0 (0.00)	3.50 (0.500)	มาก	1
5. การรับผลประโยชน์						2.83 (0.334)	ปานกลาง	
1) ไม่ได้รับความรู้ ทักษะในการพัฒนาอาชีพ	0 (0.0)	0 (0.0)	4 (100.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	2.75 (0.500)	ปานกลาง	2
2) ไม่มีผลกำไรจากการร่วมดำเนินงานกิจกรรมกลุ่ม	0 (0.0)	3 (75.0)	1 (25.0)	0 (0.0)	0 (0.00)	2.25 (0.500)	น้อย	3
3) ไม่มีการดำเนินการร่วมกับชุมชน	0 (0.00)	0 (0.0)	2 (50.0)	2 (50.0)	0 (0.0)	3.50 (0.577)	มาก	1
เฉลี่ยรวมทั้งหมด						3.17 (0.126)	ปานกลาง	

ตารางที่ 4.16 ปัญหาในการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกยูวเกษตรกร จากการสัมภาษณ์
เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

N=4

ประเด็นปัญหา	ระดับปัญหา					μ σ	ความหมาย	อันดับ
	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด			
1. การวิเคราะห์ปัญหา						3.25 (0.126)	ปานกลาง	
1) สมาชิกไม่สามารถวิเคราะห์กิจกรรมและการอบรมให้ความรู้ของสมาชิกได้	0 (0.0)	0 (0.0)	3 (75.0)	1 (25.0)	0 (0.00)	3.25 (0.500)	ปานกลาง	1
2) สมาชิกไม่สามารถวิเคราะห์บทบาทหน้าที่ของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรได้	0 (0.0)	0 (0.0)	3 (75.0)	1 (25.0)	0 (0.0)	3.25 (0.500)	ปานกลาง	1
3) สมาชิกไม่สามารถวิเคราะห์การเงินของกลุ่มได้เกษตรกร	0 (0.0)	0 (0.0)	4 (100.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	3.00 (0.000)	ปานกลาง	2
4) สมาชิกไม่สามารถวิเคราะห์การผลิตของกลุ่มได้	0 (0.0)	0 (0.0)	3 (75.0)	1 (25.0)	0 (0.0)	3.25 (0.500)	ปานกลาง	1
2. การวางแผน						3.25 (0.204)	ปานกลาง	
1) สมาชิกไม่สามารถเข้าร่วมการประชุมเพื่อวางแผนอย่างต่อเนื่องได้	0 (0.0)	1 (25.0)	2 (50.0)	1 (25.0)	0 (0.0)	3.00 (0.816)	ปานกลาง	3
2) สมาชิกขาดความรู้ด้านการวางแผน	0 (0.0)	0 (0.0)	2 (50.0)	2 (50.0)	0 (0.0)	3.50 (0.577)	มาก	1
3) สมาชิกขาดการมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นในการประชุม	0 (0.0)	0 (0.0)	2 (50.0)	2 (50.0)	0 (25.0)	3.50 (0.577)	มาก	1
4) สมาชิกไม่มีเวลามากพอในการประชุมเพื่อวางแผน	0 (0.0)	0 (0.0)	3 (75.0)	1 (25.0)	0 (0.0)	3.25 (0.500)	ปานกลาง	2
3. การดำเนินงานและกิจกรรม						3.25 (0.096)	ปานกลาง	
1) สมาชิกไม่มีการจัดประชุมกลุ่มอย่างต่อเนื่อง	0 (0.0)	0 (0.0)	2 (50.0)	2 (50.0)	0 (0.0)	3.50 (5.77)	มาก	1

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

N=4

ประเด็นปัญหา	ระดับปัญหา					μ σ	ความหมาย	อันดับ
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด			
2) สมาชิกขาดการฝึกปฏิบัติ ปฏิบัติงานเกษตรแบบรวมกลุ่ม หรือกลุ่มย่อย	0 (0.0)	0 (0.0)	2 (50.0)	2 (50.0)	0 (0.0)	3.50 (0.577)	มาก	1
3) โรงเรียนไม่มีการจัด ฝึกอบรมเกษตรกร หรือ การศึกษาดูงานด้านการเกษตร	0 (0.0)	1 (0.0)	3 (50.0)	0 (50.0)	0 (0.0)	2.75 (0.500)	ปานกลาง	6
4) สมาชิกขาดทักษะถ่ายทอด ความรู้ให้แก่เพื่อสมาชิก หรือ คนในครอบครัว	0 (0.0)	0 (0.0)	2 (50.0)	2 (50.0)	0 (0.0)	3.50 (0.577)	มาก	1
5) สมาชิกไม่มีโอกาสเข้าร่วม กิจกรรมกับชุมชน	0 (0.0)	0 (0.0)	2 (50.0)	2 (50.0)	0 (0.0)	3.50 (0.500)	มาก	1
6) สมาชิกขาดการมีส่วนร่วม ในการนัดหมายการในการ ประชุมหรืออบรมต่างๆ	0 (0.0)	1 (25.0)	2 (50.0)	1 (25.0)	0 (0.0)	3.00 (0.816)	ปานกลาง	5
4. การลงทุน						2.83 (0.192)	ปานกลาง	
1) สมาชิกไม่สามารถการระดม ทุน/การจัดหาทุนได้	0 (0.0)	3 (75.0)	1 (25.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	2.25 (0.500)	น้อย	3
2) สมาชิกขาดการร่วมมือใน การลงทุนปฏิบัติงาน	0 (0.0)	0 (0.00)	4 (100.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	3.00 (0.000)	ปานกลาง	2
3) ขาดวัสดุ/อุปกรณ์ หรือ ทรัพยากรอื่นๆ	0 (0.00)	0 (0.00)	2 (50.0)	2 (50.0)	0 (0.00)	3.50 (0.500)	มาก	1
5. การรับผลประโยชน์						2.83 (0.334)	ปานกลาง	
1) ไม่ได้ได้รับความรู้ ทักษะใน การพัฒนาอาชีพ	0 (0.0)	1 (25.0)	3 (75.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	2.75 (0.500)	ปานกลาง	2
2) ไม่มีผลกำไรจากการร่วม ดำเนินกิจกรรมกลุ่ม	0 (0.0)	3 (75.0)	1 (25.0)	0 (0.0)	0 (0.00)	2.25 (0.500)	น้อย	3
3) ไม่มีการดำเนินการร่วมกับ ชุมชน	0 (0.00)	0 (0.0)	2 (50.0)	2 (50.0)	0 (0.0)	3.50 (0.577)	มาก	1
เฉลี่ยรวม ทั้งหมด						3.17 (0.126)	ปานกลาง	

ตารางที่ 4.17 ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยุทธศาสตร์ จากการ
สัมภาษณ์สมาชิกกลุ่มยุทธศาสตร์

N=78

ประเด็นข้อเสนอแนะ	ระดับข้อเสนอแนะ					μ σ	ความหมาย	อันดับ
	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด			
1. การวิเคราะห์ปัญหา						3.76 (0.213)	มาก	
1) สมาชิกควรวิเคราะห์แผนการการดำเนินกิจกรรมและแผนการพัฒนาทักษะความรู้ได้อย่างชัดเจนได้อย่างชัดเจน	0 (0.0)	0 (0.0)	59 (75.6)	19 (24.4)	0 (0.00)	3.24 (0.432)	ปานกลาง	3
2) สมาชิกควรกำหนดบทบาทหน้าที่ของสมาชิกกลุ่มยุทธศาสตร์	0 (0.0)	0 (0.0)	25 (32.1)	53 (67.9)	0 (0.00)	3.68 (0.000)	มาก	1
3) สมาชิกควรวางแผนการลงทุนของกลุ่มได้อย่างชัดเจน	0 (0.0)	0 (0.0)	34 (43.6)	44 (56.4)	0 (0.00)	3.56 (0.499)	มาก	2
4) สมาชิกควรวางแผนการผลิตของกลุ่มได้อย่างชัดเจน	0 (0.0)	0 (0.0)	25 (32.1)	53 (67.9)	0 (0.00)	3.68 (0.470)	มาก	1
2. การวางแผน						4.21 (0.226)	มากที่สุด	
1) สมาชิกควรเข้าร่วมการประชุมเพื่อวางแผนอย่างต่อเนื่องได้	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	7 (9.00)	71 (91.0)	3.91 (0.288)	มาก	4
2) สมาชิกควรความรู้ด้านการวางแผน	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	42 (53.8)	36 (46.2)	4.46 (0.502)	มากที่สุด	2
3) สมาชิกควรมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นในการประชุม	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	50 (64.1)	28 (35.9)	4.36 (0.483)	มากที่สุด	3
4) สมาชิกควรจัดสรรเวลาว่างที่มากพอในการประชุมเพื่อวางแผน	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	22 (28.2)	56 (71.8)	4.72 (0.453)	มากที่สุด	1
3. การดำเนินงานและกิจกรรม						4.58 (0.777)	มากที่สุด	
1) ควรจัดประชุมกลุ่มยุทธศาสตร์และจัดบันทึกการฝึกปฏิบัติและกิจกรรมได้อย่างต่อเนื่อง	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	20 (25.6)	58 (74.4)	4.72 (0.453)	มากที่สุด	2
2) โรงเรียนควรจัดให้มีการฝึกปฏิบัติปฏิบัติงานเกษตรแบบรวมกลุ่มหรือกลุ่มย่อยอย่างต่อเนื่อง	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	21 (26.9)	57 (73.1)	4.73 (0.446)	มากที่สุด	1

ตารางที่ 4.17 (ต่อ)

N=78

ประเด็นข้อเสนอแนะ	ระดับข้อเสนอแนะ					μ σ	ความหมาย	อันดับ
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด			
3) โรงเรียนควรจัดฝึกอบรมยูเอชเอทรี หรือ การศึกษาดูงานด้านการเกษตร อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	46 (59.0)	32 (41.0)	4.41 (0.495)	มากที่สุด	6
4) โรงเรียนควรจัดกิจกรรมเพื่อฝึกทักษะถ่ายทอด ความรู้ให้แก่สมาชิกอย่างต่อเนื่อง	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	42 (53.8)	36 (46.2)	4.46 (0.502)	มากที่สุด	5
5) สมาชิกควรมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชน ตามประเพณีวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	28 (35.9)	50 (61.1)	4.64 (0.483)	มากที่สุด	3
6) สมาชิกควรมีส่วนร่วมในกิจกรรมนันทนาการใน การประชุมหรืออบรมต่างๆ ทุกครั้ง	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	39 (50.0)	39 (50.0)	4.50 (0.503)	มากที่สุด	4
4. การลงทุน						4.54 (0.248)	มากที่สุด	
7) กลุ่มควรมีการระดมทุนจากสมาชิกและจาก องค์กรที่เกี่ยวข้อง	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	54 (69.2)	24 (30.8)	4.31 (0.465)	มากที่สุด	3
8) สมาชิกควรกำหนดข้อตกลงในการลงแรง ปฏิบัติงาน	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	32 (41.0)	46 (59.0)	4.59 (0.495)	มากที่สุด	2
9) มีการสนับสนุนวัสดุ/อุปกรณ์ หรือทรัพยากรอื่นๆ จากองค์กรที่เกี่ยวข้อง เช่น โรงเรียน สำนักงาน เกษตรอำเภอ องค์กรเกษตรในชุมชน	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	22 (28.2)	56 (71.8)	4.72 (0.453)	มากที่สุด	1
5 การรับผลประโยชน์						3.88 (0.181)	มาก	
1) กลุ่มควรมีการประเมินความรู้และความพึงพอใจ ของสมาชิก	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	50 (64.1)	28 (35.9)	4.36 (0.483)	มากที่สุด	2
2) กลุ่มควรมีการจัดสรรผลกำไรจากการร่วมดำเนิน กิจกรรมกลุ่ม	0 (0.0)	0 (0.0)	54 (69.2)	24 (30.8)	0 (0.00)	3.31 (0.465)	ปานกลาง	3
3) สมาชิกควรจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชนหรือให้ ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	37 (47.4)	41 (52.6)	4.53 (0.53)	มากที่สุด	1
เฉลี่ยรวม ทั้งหมด						4.20 (0.019)	มาก	

ตารางที่ 4.18 ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยุทธศาสตร์ จากการ
สัมภาษณ์ครูที่ปรึกษากลุ่มยุทธศาสตร์

N=4

ประเด็นข้อเสนอแนะ	ระดับข้อเสนอแนะ					μ σ	ความหมาย	อันดับ
	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด			
1. การวิเคราะห์ปัญหา						3.75 (0.239)	มาก	
1) สมาชิกควรวิเคราะห์ แผนการการดำเนินงานกิจกรรม และแผนการพัฒนาทักษะ ความรู้ได้อย่างชัดเจนได้อย่าง ชัดเจน	0 (0.0)	0 (0.0)	3 (75.0)	1 (25.0)	0 (0.0)	3.25 (0.500)	ปานกลาง	3
2) สมาชิกควรกำหนด บทบาทหน้าที่ของสมาชิก กลุ่มยุทธศาสตร์	0 (0.0)	0 (0.0)	1 (25.0)	3 (75.0)	0 (0.0)	3.75 (0.500)	มาก	2
3) สมาชิกควรวางแผนการ ลงทุนของกลุ่มได้อย่างชัดเจน	0 (0.0)	1 (25.0)	3 (75.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	2.75 (0.500)	ปานกลาง	4
4) สมาชิกควรวางแผนการ ผลิตของกลุ่มได้อย่างชัดเจน	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	4 (100)	0 (0.0)	4.00 (0.00)	มาก	1
2. การวางแผน						3.81 (0.125)	มาก	
1) สมาชิกควรเข้าร่วมการ ประชุมเพื่อวางแผนอย่าง ต่อเนื่องได้	0 (0.00)	0 (0.00)	1 (25.00)	3 (75.00)	0 (0.0)	3.75 (0.500)	มาก	3
2) สมาชิกควรความรู้ด้านการ วางแผน	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	4 (100.0)	0 (0.0)	4.00 (0.000)	มาก	2
3) สมาชิกควรมีส่วนร่วมใน การเสนอความคิดเห็นในการ ประชุม	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	3 (75.0)	1 (25.0)	4.25 (0.500)	มากที่สุด	1
4) สมาชิกควรจัดสรรเวลาว่าง ที่มากพอในการประชุมเพื่อ วางแผน	0 (0.0)	0 (0.0)	3 (75.0)	1 (25.0)	0 (0.0)	3.25 (0.500)	ปานกลาง	4

ตารางที่ 4.18 (ต่อ)

N=4

ประเด็นข้อเสนอแนะ	ระดับข้อเสนอแนะ					μ	ความหมาย	อันดับ
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	σ		
3. การดำเนินงานและกิจกรรม						4.21	มากที่สุด	
						(0.285)		
1) องค์กรจัดประชุมกลุ่มย่อย เกษตรกรและจัดบันทึกการ ฝึกปฏิบัติและกิจกรรมได้อย่าง ต่อเนื่อง	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	1 (25.0)	3 (75.0)	4.75 (0.500)	มากที่สุด	1
2) โรงเรียนควรจัดให้มีการฝึก ปฏิบัติปฏิบัติงานเกษตรแบบ รวมกลุ่มหรือกลุ่มย่อยอย่าง ต่อเนื่อง	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	1 (25.0)	3 (75.0)	4.75 (0.500)	มากที่สุด	1
3) โรงเรียนควรจัดฝึกอบรม ยูวเกษตรกร หรือ การศึกษา งานด้านการเกษตร อย่างน้อย ปีละ 1 ครั้ง	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	3 (75.0)	1 (25.0)	4.25 (0.500)	มากที่สุด	3
4) โรงเรียนควรจัดกิจกรรม เพื่อฝึกทักษะถ่ายทอดความรู้ ให้แก่สมาชิกอย่างต่อเนื่อง	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	4 (100.0)	0 (0.0)	4.00 (0.000)	มาก	4
5) สมาชิกควรมีโอกาสเข้าร่วม กิจกรรมกับชุมชนตาม ประเพณีวัฒนธรรมและ ประเพณีท้องถิ่น	0 (0.0)	0 (0.0)	1 (25.0)	3 (75.0)	0 (0.0)	3.75 (0.500)	มาก	5
6) สมาชิกควรมีส่วนร่วมใน กิจกรรมนันทนาการในการ ประชุมหรืออบรมต่างๆ ทุก ครั้ง	0 (0.0)	0 (0.0)	1 (25.0)	3 (75.0)	0 (0.0)	3.75 (0.500)	มาก	5

ตารางที่ 4.18 (ต่อ)

N=4

ประเด็นข้อเสนอแนะ	ระดับข้อเสนอแนะ					μ σ	ความหมาย	อันดับ
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด			
4. การลงทุน						4.34 (0.272)	มากที่สุด	
1) กลุ่มควรมีการระดมทุนจากสมาชิกและจากองค์กรที่เกี่ยวข้อง	0 (0.00)	0 (0.00)	1 (0.00)	3 (25.0)	0 (75.0)	3.75 (0.500)	มาก	3
2) สมาชิกควรกำหนดข้อตกลงในการลงแรงปฏิบัติงาน	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	3 (75.0)	1 (25.0)	4.25 (0.500)	มากที่สุด	2
3) มีการสนับสนุนวัสดุ/อุปกรณ์ หรือทรัพยากรอื่นๆ จากองค์กรที่เกี่ยวข้อง เช่น โรงเรียน สำนักงานเกษตรอำเภอ องค์กรเกษตรในชุมชน	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	4 (100.0)	5.00 (0.000)	มากที่สุด	1
5 การรับผลประโยชน์						3.75 (0.167)	มาก	
1) กลุ่มควรมีการประเมินความรู้และความพึงพอใจของสมาชิก	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	1 (25.0)	3 (75.0)	3.75 (0.500)	มาก	2
2) กลุ่มควรมีการจัดสรรผลกำไรจากการร่วมดำเนินกิจกรรมกลุ่ม	0 (0.00)	0 (0.00)	4 (100.0)	0 (0.0)	0 (0.00)	3.00 (0.000)	ปานกลาง	3
3) สมาชิกควรจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชนหรือให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	2 (50.0)	2 (50.0)	4.50 (0.577)	มากที่สุด	1
เฉลี่ยรวมทั้งหมด						3.93 (0.289)	มาก	

ตารางที่ 4.19 ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

N=4

ประเด็นข้อเสนอแนะ	ระดับข้อเสนอแนะ					μ	ความหมาย	อันดับ
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	σ		
1. การวิเคราะห์ปัญหา						3.69	มาก	
						(0.473)		
1) สมาชิกควรวิเคราะห์แผนการดำเนินงานกิจกรรมและแผนการพัฒนาทักษะความรู้ได้อย่างชัดเจนชัดเจน	0 (0.0)	0 (0.0)	1 (25.0)	3 (75.0)	0 (0.0)	3.75 (0.500)	มาก	1
2) สมาชิกควรกำหนดบทบาทหน้าที่ของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร	0 (0.0)	0 (0.0)	1 (25.0)	3 (75.0)	0 (0.0)	3.75 (0.500)	มาก	1
3) สมาชิกควรวางแผนการลงทุนของกลุ่มได้อย่างชัดเจน	0 (0.0)	0 (0.0)	2 (50.0)	2 (50.0)	0 (0.0)	3.50 (0.577)	มาก	4
4) สมาชิกควรวางแผนการผลิตของกลุ่มได้อย่างชัดเจน	0 (0.0)	0 (0.0)	1 (25.0)	3 (75.0)	0 (0.0)	3.75 (0.500)	มาก	1
2. การวางแผน						3.81	มาก	
						(0.577)		
1) สมาชิกควรเข้าร่วมการประชุมเพื่อวางแผนอย่างต่อเนื่องได้	0 (0.00)	0 (0.00)	2 (50.00)	2 (50.00)	0 (0.0)	3.50 (0.577)	มาก	3
2) สมาชิกควรความรู้ด้านการวางแผน	0 (0.0)	0 (0.0)	1 (25.0)	3 (75.0)	0 (0.0)	3.75 (0.500)	มาก	2
3) สมาชิกควรมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นในการประชุม	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	2 (50.0)	2 (50.0)	4.50 (0.577)	มากที่สุด	1
4) สมาชิกควรจัดสรรเวลาว่างที่มากพอในการประชุมเพื่อวางแผน	0 (0.0)	0 (0.0)	2 (50.0)	2 (50.0)	0 (0.0)	3.50 (0.577)	มาก	3

ตารางที่ 4.19 (ต่อ)

N=4

ประเด็นข้อเสนอแนะ	ระดับข้อเสนอแนะ					μ	ความหมาย	อันดับ
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	σ		
3. การดำเนินงานและกิจกรรม						4.29	มากที่สุด	
						(0.297)		
1) ควรจัดประชุมกลุ่มย่อย เกษตรกรและจัดบันทึกการฝึก ปฏิบัติและกิจกรรมได้อย่าง ต่อเนื่อง	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	4 (100.0)	5.00 (0.000)	มากที่สุด	1
2) โรงเรียนควรจัดให้มีการฝึก ปฏิบัติปฏิบัติงานเกษตรแบบ รวมกลุ่มหรือกลุ่มย่อยอย่าง ต่อเนื่อง	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	2 (50.0)	2 (50.0)	4.50 (0.577)	มากที่สุด	2
3) โรงเรียนควรจัดฝึกอบรม เกษตรกร หรือ การศึกษาดูงาน ด้านการเกษตร อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	2 (50.0)	2 (50.0)	4.50 (0.577)	มากที่สุด	2
4) โรงเรียนควรจัดกิจกรรมเพื่อ ฝึกทักษะถ่ายทอดความรู้ให้แก่ สมาชิกอย่างต่อเนื่อง	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	2 (50.0)	2 (50.0)	4.50 (0.577)	มากที่สุด	2
5) สมาชิกควรมีโอกาสเข้าร่วม กิจกรรมกับชุมชนตามประเพณี วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	2 (50.0)	2 (50.0)	4.50 (0.577)	มากที่สุด	2
6) สมาชิกควรมีส่วนร่วมใน กิจกรรมนันทนาการในการ ประชุมหรืออบรมต่างๆ ทุกครั้ง	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	2 (50.0)	2 (50.0)	4.50 (0.577)	มากที่สุด	2
4. การลงทุน						4.08	มาก	
						(0.167)		
1) กลุ่มควรมีการระดมทุนจาก สมาชิกและจากองค์กรที่ เกี่ยวข้อง	0 (0.00)	0 (0.00)	3 (75.0)	1 (25.0)	0 (0.0)	3.75 (0.500)	มาก	3
2) สมาชิกควรกำหนดข้อตกลง ในการลงแรงปฏิบัติงาน	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	3 (75.0)	1 (25.0)	4.25 (0.500)	มากที่สุด	2

ตารางที่ 4.19 (ต่อ)

N=4

ประเด็นข้อเสนอแนะ	ระดับข้อเสนอแนะ					μ	ความหมาย	อันดับ
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	σ		
3) มีการสนับสนุนวัสดุ/อุปกรณ์ หรือทรัพยากรอื่นๆ จากองค์กรที่เกี่ยวข้อง เช่น โรงเรียน สำนักงานเกษตร อำเภอบึงสามพัน องค์กรเกษตรในชุมชน	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	4 (100.0)	5.00 (0.000)	มากที่สุด	1
5 การรับผลประโยชน์						3.75 (0.167)	มาก	
1) กลุ่มควรมีการประเมินความรู้และความพึงพอใจของสมาชิก	0 (0.00)	0 (0.00)	3 (75.0)	1 (25.0)	0 (0.0)	3.75 (0.500)	มาก	2
2) กลุ่มควรมีการจัดสรรผลกำไรจากการร่วมดำเนินกิจกรรมกลุ่ม	0 (0.00)	0 (0.00)	4 (100.0)	0 (0.0)	0 (0.00)	3.00 (0.00)	ปานกลาง	3
3) สมาชิกควรจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชนหรือให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	3 (50.0)	1 (50.0)	4.50 (0.577)	มากที่สุด	1
เฉลี่ยรวมทั้งหมด						3.90 (0.189)	มาก	

ภาคผนวก ข

แบบสัมภาษณ์สำหรับนักเรียน

มหาวิทยาลัย

สุโขทัยธรรมมาธิราช

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรในอำเภอท่าชนะ

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้เป็นแบบสัมภาษณ์ สำหรับยุวเกษตรกรในอำเภอท่าชนะ จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นเครื่องมือสำหรับศึกษาทางวิชาการ ข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์ของท่านจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างยิ่ง เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของยุวเกษตรกรในอำเภอท่าชนะต่อไป เสนอแนะเป็นแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรต่อไป

2. แบบสัมภาษณ์ประกอบด้วย 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพสังคมและเศรษฐกิจของยุวเกษตรกรในอำเภอท่าชนะ

ตอนที่ 2 ความรู้ และทักษะด้านการเกษตร

ตอนที่ 3 ความรู้ แหล่งความรู้ เกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมของยุวเกษตรกร

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและความต้องการการส่งเสริมในการดำเนินกิจกรรมของยุวเกษตรกร

ตอนที่ 5 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร

ตอนที่ 6 ปัญหา ข้อเสนอแนะ และแนวทางการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมของยุวเกษตรกร

3. ผู้วิจัยใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านได้กรุณาตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง และตามความคิดเห็นของท่าน ขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

(นางสาวปรางวลัย โอชู)

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช

มหาวิทยาลัย

สุโขทัยธรรมราช

ลำดับที่.....

ตอนที่ 1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพสังคมและเศรษฐกิจของยูวเกษตรกร

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () และเติมข้อความในช่องว่าง

1. สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล

- 1.1 เพศ () 1. หญิง () 2. ชาย
- 1.2 อายุ.....ปี (เกิน 6 เดือนนับเป็น 1 ปี)
- 1.3 ระดับการศึกษา
() 1. ประถมศึกษาปีที่ 4 () 2. ประถมศึกษาปีที่ 5 () 3. ประถมศึกษาปีที่ 6
- 1.4 จำนวนสมาชิกในครัวเรือน.....คน
- 1.5 เคยได้รับการฝึกอบรมด้านการเกษตรที่หน่วยงานต่างๆหรือไม่
() 1. ไม่เคย () 2. เคย.....ครั้ง
1) เคยฝึกอบรมเรื่องใดบ้าง
- 1.6 ประสบการณ์การช่วยงานด้านการเกษตรในครอบครัว
() 1. ไม่เคย
() 2. เคย (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
() 1. ปลุกผัก,ผลไม้ () 2. เลี้ยงสัตว์
() 3. เลี้ยงสัตว์น้ำ () 4. อื่นๆ (ระบุ).....

2. สภาพทางสังคม

- 2.1 การได้รับการส่งเสริมจากหน่วยงานภาครัฐ/เอกชน
() 1. ไม่เคย () 2. เคย (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
() 1. เข้าค่ายยูวเกษตรกร () 2. อบรมเกี่ยวกับการเกษตร
() 3. ด้านการทำบัญชีครัวเรือน () 4. ด้านปัจจัยการผลิต
() 5. ทักษะศึกษา ศึกษาชุมชนต้นแบบ () 6. ด้านอื่นๆ (ระบุ).....

3. สภาพทางเศรษฐกิจ

1. อาชีพหลักของบิดา (ตอบเพียง 1 ข้อ)
() 1. ว่างาน () 2. เกษตรกรรม
() 3. รับราชการ () 4. พนักงานหน่วยงานราชการ/
รัฐวิสาหกิจ
() 5. พนักงานบริษัทเอกชน () 6. ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย
() 7. รับจ้างทั่วไป () 8. อื่นๆ(ระบุ).....
2. อาชีพรองของบิดา (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
() 1. ไม่มีอาชีพรอง () 2. เกษตรกรรม
() 3. ค้าขาย /ธุรกิจส่วนตัว () 4. พนักงานบริษัทเอกชน
() 5. รับจ้างทั่วไป () 6. อื่นๆ(ระบุ).....

3. อาชีพหลักของมารดา (ตอบเพียง 1 ข้อ)

☐ 1. ว่างงาน	☐ 2. เกษตรกรรม
☐ 3. รับราชการ
รัฐวิสาหกิจ	☐ 4. พนักงานหน่วยงานราชการ/
รัฐวิสาหกิจ
☐ 5. พนักงานบริษัทเอกชน	☐ 6. ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย
☐ 7. รับจ้างทั่วไป	☐ 8. อื่นๆ(ระบุ).....

4. อาชีพรองของมารดา (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ 1. ไม่มีอาชีพรอง	☐ 2. เกษตรกรรม
☐ 3. ค้าขาย /ธุรกิจส่วนตัว	☐ 4. พนักงานบริษัทเอกชน
☐ 5. รับจ้างทั่วไป	☐ 6. อื่นๆ(ระบุ).....

ตอนที่ 2 ความรู้ และทักษะความรู้ด้านการเกษตร

1 แบบประเมินความรู้ด้านการเกษตร จำนวน 15 ข้อ

คำชี้แจง : พิจารณาว่าข้อความนั้นถ้า “ถูก” ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องคำตอบ “ถูก” ถ้า “ผิด” ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องคำตอบ “ผิด”

ประเด็นความรู้การเกษตรพื้นฐานของยุวเกษตรกร	ถูก	ผิด
ด้านพืชกรรม (การเพาะปลูก การขยายพันธุ์พืช การปรับปรุงดิน)		
1. การพรวนดินรอบๆโคนต้นพืชเป็นประจำเป็นการช่วยกำจัดศัตรูพืช		
2. ใช้ยาฆ่าแมลงหรือสารเคมีประเภทดูดซึมควรมานำมาใช้กับพืชที่ใช้เป็นอาหาร		
3. ธาตุอาหารหลักที่จำเป็นต่อพืช คือ ไนโตรเจน ฟอสฟอรัส โพแทสเซียม		
4. การขยายพันธุ์กล้วยด้วยการแยกหน่อควรทำในฤดูฝน		
5. การทำปุ๋ยพืชสดเพื่อปรับปรุงดินนิยมปลูกพืชตระกูลถั่ว		
ด้านปศุสัตว์ (การเลี้ยงสัตว์)		
6. การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเลี้ยงสัตว์ให้ผลดีในเรื่องการประหยัดเวลา ลดแรงงาน		
7. ถ้าผู้เลี้ยงสัตว์ต้องการลดต้นทุนในการเลี้ยงสัตว์ให้ถูกลง ควรให้สัตว์กินหญ้าแทนอาหาร		
8. บริเวณที่เลี้ยงสัตว์ไม่ควรให้บุคคลภายนอกเข้าออกเพราะอาจนำเชื้อโรคมาสู่สัตว์		
9. การให้อาหารที่มีคุณค่าและพอเพียงจะช่วยสร้างความต้านทานโรคให้กับสัตว์เลี้ยงได้ดี		
10. ลูกไก่คุณภาพดีไม่จำเป็นต้องมีขนาดและสีที่สม่ำเสมอ		
ด้านประมง (การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ทรัพยากรประมง)		
11. การอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ ไม่ใช่ความหมายของการประมง		
12. ไรแดงเป็นอาหารที่มีโปรตีนสูง เหมาะสำหรับการอนุบาลสัตว์น้ำ		
13. เสื่อพ่นน้ำและหมูลายเสื่อเป็นปลาสวยงามพื้นบ้านของไทย		
14. การจับสัตว์น้ำควรจับในฤดูวางไข่ เพื่อจะได้ไข่มารับประทานด้วย		
15. การเลี้ยงปลาดุกในบ่อซีเมนต์ ควรอยู่ในที่ร่ม เพราะปลาดุกไม่ชอบแสงแดดจัด		

2 ระดับทักษะด้านการเกษตร

คำชี้แจง: โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความคิดเห็นของท่าน

ทักษะด้านการเกษตร	ระดับทักษะด้านการเกษตร				
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
ด้านพืชกรรม					
1. ทักษะการเพาะปลูกพืช					
2. ทักษะการขยายพันธุ์พืช					
3. ทักษะการใช้ปุ๋ยและปรับปรุงดิน					
4. ทักษะการตกแต่งสวนเบื้องต้น					
5. ทักษะการเก็บเกี่ยวพืช					
6. ทักษะการป้องกันกำจัดวัชพืช โรค และศัตรูพืช					
7. ทักษะการแปรรูป					
ด้านปศุสัตว์					
1. ทักษะการเลี้ยงสัตว์					
2. ทักษะการผลิตอาหารและการให้อาหารสัตว์					
3. ทักษะการจัดการโรคและศัตรูของสัตว์เลี้ยง					
4. ทักษะการแปรรูป					
ด้านประมง					
1. ทักษะการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ					
2. ทักษะการจัดการโรคและศัตรูสัตว์น้ำ					
3. ทักษะการแปรรูป					

ตอนที่ 3 ความรู้ และแหล่งความรู้เกี่ยวกับยุทธศาสตร์

1 แบบประเมินความรู้เกี่ยวกับยุทธศาสตร์ จำนวน 15 ข้อ

คำชี้แจง : พิจารณาว่าข้อความนั้นถ้า “ถูก” ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องคำตอบ “ถูก” ถ้า “ผิด” ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องคำตอบ “ผิด”

ประเด็นความรู้เกี่ยวกับยุทธศาสตร์	ถูก	ผิด
สัญลักษณ์ คำปฏิญาณ และมติประจำใจยุทธศาสตร์		
1. สัญลักษณ์ของยุทธศาสตร์ คือ ไบโคแวนอร์ 4 แฉก		
2. อักษร ก ในเครื่องหมายสัญลักษณ์ คือ คำย่อของ เกศ กมล เกษม กาย		
3. “ข้าพเจ้าจะใช้มือเพื่อทำงานให้เป็นประโยชน์” เป็นคำปฏิญาณของยุทธศาสตร์		
4. “ข้าพเจ้าจะรักและสามัคคีกันในหมู่คณะ” เป็นคำปฏิญาณของยุทธศาสตร์		
5. มติประจำใจของยุทธศาสตร์ มี 2 ประการ คือ 1) เรียนจากการทำจริง 2) จะทำให้ดียิ่งกว่าดีที่สุด		
บทบาทหน้าที่ของสมาชิกกลุ่มยุทธศาสตร์		
1. รับผิดชอบและพัฒนางานอย่างเต็มที่		
2. บันทึกการประชุมอย่างสม่ำเสมอและเป็นปัจจุบัน		
3. ปฏิบัติงานตนเองหรือร่วมกับผู้ปกครอง อย่างน้อยปีละ 3 กิจกรรม		
4. เผยแพร่ และประชาสัมพันธ์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อครอบครัว ตามบริบทชุมชน งานยุทธศาสตร์		
5. เข้าร่วมการประชุมของกลุ่มยุทธศาสตร์ทุกครั้ง		
งานและกิจกรรมของกลุ่มยุทธศาสตร์		
1. การประชุมกลุ่มยุทธศาสตร์แบ่งได้เป็น 3 ภาค คือ ภาคบริหาร ภาคความรู้ และภาคบันเทิง		
2. งานของกลุ่มยุทธศาสตร์ เป็นงานที่เกี่ยวกับการเกษตรและเคหกิจเกษตรเท่านั้น		
3. การบันทึกรายรับ-รายจ่าย เป็นกิจกรรมของกลุ่มยุทธศาสตร์		
4. การตัดสินใจดำเนินกิจกรรมกลุ่มเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการสภายุทธศาสตร์		
5. การจัดนิทรรศการเกี่ยวกับการเกษตรในวันสำคัญของโรงเรียนเป็นกิจกรรมของกลุ่มยุทธศาสตร์		

2. แหล่งความรู้เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมของยูวเกษตรกร

คำชี้แจง : ✓ ลงในตารางตามแหล่งความรู้ที่ท่านได้รับ

ประเด็นแหล่งความรู้	ระดับการเข้าถึงแหล่งความรู้				
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
2.1 สื่อบุคคล					
(1) เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรของรัฐ					
(2) เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรของเอกชน					
(3) บุคคลในครอบครัว					
(4) ผู้มีความรู้ในหมู่บ้าน/ปราชญ์ชาวบ้าน					
(5) ผู้นำชุมชน/อาสาสมัครเกษตร					
(6) คุณครู					
2.2 สื่อมวลชน					
(1) วิทยุกระจายเสียง					
(2) โทรทัศน์/วิดีโอ					
(3) หอกระจายข่าว หรือ เสียงตามสายในชุมชน					
2.3 สื่อกิจกรรม					
(1) งานวันเกษตร					
(2) การสาธิต					
(3) การศึกษาดูงาน					
2.4 สื่อสิ่งพิมพ์					
(1) เอกสารของหน่วยงานราชการ					
(2) แผ่นพับ/เอกสารเผยแพร่					
(3) หนังสือเรียน					
(4) หนังสือพิมพ์					
(5) วารสารหรือนิตยสารเกษตรต่างๆ					
2.5 สื่อออนไลน์					
(1) website (เว็บไซต์)					
(2) Line (ไลน์)					
(3) Facebook (เฟสบุ๊ก)					
(4) Youtube (ยูทูป)					
(5) Tiktok (ติ๊กต็อก)					

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและความต้องการการส่งเสริมในการดำเนินกิจกรรมของยูวเกษตรกร

คำชี้แจง: โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความคิดเห็นของท่าน

1 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมของยูวเกษตรกร

ประเด็นความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น				
	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด
1. สมาชิกสามารถเรียนรู้ และเข้าใจได้ง่ายจากการลงมือปฏิบัติจริง					
2. ช่วยฝึกให้มีความรับผิดชอบ มีความคิดริเริ่ม และการทำงานร่วมกับผู้อื่น					
3. ช่วยสร้างทัศนคติที่ดีต่ออาชีพทางการเกษตร					
4. ช่วยสร้างรายได้ให้แก่สมาชิก					
5. ช่วยฝึกการมีจิตอาสาและจิตสาธารณะ					
6. ช่วยฝึกการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาพร้อมกัน					
7. กิจกรรมยูวเกษตรกรช่วยอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม					
7. สืบทอดภูมิปัญญาและวัฒนธรรมในท้องถิ่น					
8. สินค้าเกษตรสามารถนำมาแปรรูปได้หลากหลาย					
10. กิจกรรมยูวเกษตรกรสามารถดำเนินควบคู่ไปกับการเรียนในชั้นเรียนได้					

2. ระดับความต้องการการส่งเสริมในการดำเนินกิจกรรมของเกษตรกร

ประเด็นความต้องการ	ระดับความต้องการ				
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
1. ด้านองค์ความรู้เกี่ยวกับการทำเกษตร					
1. ความรู้เกี่ยวกับการเพาะปลูกพืช					
2. ความรู้เกี่ยวกับปศุสัตว์					
3. ความรู้เกี่ยวกับการประมง และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ					
4. ความรู้เรื่องการจัดการศัตรูพืช					
5. ความรู้เรื่องการจัดทำบัญชีเบื้องต้น					
6. ความรู้เรื่องการผลิตปุ๋ยหมัก					
7. ความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยี นวัตกรรมใหม่					
8. ความรู้เกี่ยวกับการตลาด					
9. ความรู้เรื่องการแปรรูปผลผลิต					
10. ความรู้เรื่องการรวมกลุ่มเกษตรกรในโรงเรียน					
2. ด้านวิธีการส่งเสริมการเรียนรู้การทำเกษตร					
1. การฝึกอบรมด้านการเกษตร					
2. สัมมนาเชิงปฏิบัติการด้านการเกษตร					
3. ทัศนศึกษา ดูงานศูนย์เรียนรู้ และเกษตรกรต้นแบบที่ประสบความสำเร็จจากการทำเกษตรกรรม					
4. การฝึกปฏิบัติด้านการเกษตร					
5. การเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการเกษตร					
3. ด้านการสนับสนุนการเรียนรู้การทำเกษตร					
1. เครื่องมือ เครื่องทุ่นแรงที่ใช้ในการทำเกษตร					
2. ปัจจัยการผลิต					
3. แหล่งเงินทุน					
4. วัสดุอุปกรณ์ในการทำการเกษตร					
5. การติดตาม ดูแล และการให้คำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริม					

ตอนที่ 5 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยุทธศาสตร์

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มยุทธศาสตร์

ประเด็นการมีส่วนร่วม	ระดับการมีส่วนร่วม				
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
2.1 การวิเคราะห์ปัญหา					
1. การวิเคราะห์กิจกรรมและการอบรมให้ความรู้ของสมาชิก					
2. การวิเคราะห์บทบาทหน้าที่ของสมาชิกกลุ่มยุทธศาสตร์					
3. การวิเคราะห์ด้านการเงินของกลุ่ม					
4. การวิเคราะห์การผลิตของกลุ่ม					
2.2 การวางแผน					
1. การวางแผนกิจกรรมของกลุ่มและการอบรมความรู้ให้แก่สมาชิก					
2. การกำหนดบทบาทหน้าที่ของสมาชิกกลุ่มยุทธศาสตร์					
3. การวางแผนด้านการเงินของกลุ่ม					
4. การวางแผนการผลิตของกลุ่ม					
2.3 การดำเนินงานและกิจกรรม					
1. การเข้าประชุมกลุ่มและการบันทึกข้อมูลการประชุมสภายุทธศาสตร์					
2. การฝึกปฏิบัติปฏิบัติงานเกษตรแบบรวมกลุ่มหรือกลุ่มย่อย					
3. การเข้าร่วมฝึกอบรมยุทธศาสตร์ หรือ การศึกษาดูงาน					
4. การถ่ายทอดความรู้ให้แก่เพื่อสมาชิก หรือ คนในครอบครัว					
5. การเข้าร่วมทำกิจกรรมกับชุมชน					
6. การมีส่วนร่วมในการนัดพบหารือในการประชุมหรืออบรมต่างๆ					
2.4 การลงทุน					
1. การการระดมทุน/การจัดหาทุนได้					
2. การลงแรงในการปฏิบัติงาน					
3. การลงทุนด้วยวัสดุ/อุปกรณ์ หรือทรัพยากรอื่นๆ					
2.5. การรับผลประโยชน์					
1. การได้รับความรู้ ทักษะในการพัฒนาอาชีพ					
2. การได้รับสวัสดิการจากการเป็นสมาชิกกลุ่ม					
3. การได้รับเงินปันผลจากการดำเนินกิจกรรม					
4. การได้รับเงินปันผลจากการร่วมดำเนินกิจกรรมกลุ่ม					
5. การได้รับการยอมรับจากชุมชนในการร่วมดำเนินกิจกรรมกลุ่ม					

ตอนที่ 6 ปัญหา ข้อเสนอแนะ และแนวทางการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของยุวเกษตรกร

คำชี้แจง: โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความคิดเห็นของท่านในแต่ละหัวข้อ

6.1 ระดับปัญหาในการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกยุวเกษตรกร

ประเด็นปัญหา	ระดับปัญหา				
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
1. การวิเคราะห์ปัญหา					
1. สมาชิกไม่สามารถวิเคราะห์กิจกรรมและการอบรมให้ความรู้ของสมาชิกได้					
2. สมาชิกไม่สามารถวิเคราะห์บทบาทหน้าที่ของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรได้					
3. สมาชิกไม่สามารถวิเคราะห์การเงินของกลุ่มได้					
4. สมาชิกไม่สามารถวิเคราะห์การผลิตของกลุ่มได้					
2. การวางแผน					
1. สมาชิกไม่สามารถเข้าร่วมการประชุมเพื่อวางแผนอย่างต่อเนื่องได้					
2. สมาชิกขาดความรู้ด้านการวางแผน					
3. สมาชิกขาดการมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นในการประชุม					
4. สมาชิกขาดการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการทำกิจกรรม จึงทำให้สมาชิกมองไม่เห็นความสำคัญของกิจกรรม					
5. สมาชิกไม่มีเวลามากพอในการประชุมเพื่อวางแผน					
3. การดำเนินงานและกิจกรรม					
1. สมาชิกไม่มีการจัดประชุมกลุ่มอย่างต่อเนื่อง					
2. สมาชิกขาดการฝึกปฏิบัติปฏิบัติงานเกษตรแบบรวมกลุ่มหรือกลุ่มย่อย					
3. โรงเรียนไม่มีการจัดฝึกอบรมยุวเกษตรกร หรือ การศึกษาดูงานด้านการเกษตร					
4. สมาชิกขาดทักษะถ่ายทอดความรู้ให้แก่เพื่อสมาชิก หรือ คนในครอบครัว					
5. สมาชิกไม่มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชน					
6. สมาชิกขาดการมีส่วนร่วมในการนัดหมายในการประชุมหรืออบรมต่างๆ					
4. การลงทุน					
1. สมาชิกไม่สามารถระดมทุน/การจัดหาทุนได้					
2. สมาชิกขาดการร่วมมือในการลงแรงปฏิบัติงาน					
3. ขาดวัสดุ/อุปกรณ์ หรือทรัพยากรอื่นๆ					
5. การรับผลประโยชน์					
1. ไม่ได้รับความรู้ ทักษะในการพัฒนาอาชีพ					

ประเด็นปัญหา	ระดับปัญหา				
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
2. ไม่มีสวัสดิการจากการเป็นสมาชิกกลุ่ม					
3. ไม่มีผลกำไรจากการร่วมดำเนินกิจกรรมกลุ่ม					
4. ไม่มีเงินปันผลจากการร่วมดำเนินกิจกรรมกลุ่ม					
5. ไม่มีการดำเนินการร่วมกับชุมชน					

2. ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมของยูวเกษตรกร

ประเด็นข้อเสนอแนะ	ระดับข้อเสนอแนะ				
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
2.1 การวิเคราะห์ปัญหา					
1. สมาชิกควรวิเคราะห์แผนการการดำเนินกิจกรรมได้อย่างชัดเจน					
2. สมาชิกควรวิเคราะห์แผนการพัฒนาทักษะความรู้ได้อย่างชัดเจน					
3. สมาชิกควรกำหนดบทบาทหน้าที่ของสมาชิกยูวเกษตรกร					
4. สมาชิกควรวางแผนการลงทุนของกลุ่มได้อย่างชัดเจน					
5. สมาชิกควรวางแผนการผลิตของกลุ่มได้อย่างชัดเจน					
2.2 การวางแผน					
1. สมาชิกควรเข้าร่วมการประชุมเพื่อวางแผนอย่างต่อเนื่องได้					
2. สมาชิกควรความรู้ด้านการวางแผน					
3. สมาชิกควรมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นในการประชุม					
4. สมาชิกควรมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการทำกิจกรรม จึงทำให้สมาชิกมองไม่เห็นความสำคัญของกิจกรรม					
5. สมาชิกควรจัดสรรเวลาว่างที่มากพอในการประชุมเพื่อวางแผน					
2.3 การดำเนินงานและกิจกรรม					
1. ควรจัดประชุมกลุ่มยูวเกษตรกรและจัดบันทึกการฝึกปฏิบัติและกิจกรรมได้อย่างต่อเนื่อง					
2. โรงเรียนควรจัดให้มีการฝึกปฏิบัติบึงงานเกษตรแบบรวมกลุ่มหรือกลุ่มย่อยอย่างต่อเนื่อง					
3. โรงเรียนควรจัดฝึกอบรมยูวเกษตรกร หรือ การศึกษาดูงานด้านการเกษตรอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง					
4. โรงเรียนควรจัดกิจกรรมเพื่อฝึกทักษะถ่ายทอดความรู้ให้แก่สมาชิกอย่างต่อเนื่อง					
5. สมาชิกควรมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชนตามประเพณีวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น					
6. สมาชิกควรมีส่วนร่วมในกิจกรรมนันทนาการในการประชุมหรืออบรมต่างๆ ทุกครั้ง					

ประเด็นข้อเสนอแนะ	ระดับข้อเสนอแนะ				
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
2.4 การลงทุน					
1. กลุ่มควรมีการระดมทุนจากสมาชิกและจากองค์กรที่เกี่ยวข้อง					
2. สมาชิกควรกำหนดข้อตกลงในการลงแรงปฏิบัติงาน					
3. มีการสนับสนุนวัสดุ/อุปกรณ์ หรือทรัพยากรอื่นๆ จากองค์กรที่เกี่ยวข้อง เช่น โรงเรียน สำนักงานเกษตรอำเภอ องค์กรเกษตรในชุมชน					
2.5. การรับผลประโยชน์					
1. กลุ่มควรมีการประเมินความรู้และความพึงพอใจของสมาชิก					
2) กลุ่มควรมีการจัดสรรสวัสดิการจากการเป็นสมาชิกกลุ่ม					
3) กลุ่มควรมีการจัดสรรผลกำไรจากการร่วมดำเนินกิจกรรมกลุ่ม					
4) กลุ่มควรมีการจัดสรรเงินปันผลจากการร่วมดำเนินกิจกรรมกลุ่ม					
5) สมาชิกควรจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชนหรือให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวปรางวลัย โอชู
วัน เดือน ปี เกิด	2 เมษายน 2567
สถานที่เกิด	อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง
ประวัติการศึกษา	วิทยาศาสตรบัณฑิต (เกษตรศาสตร์)
สถานที่ทำงาน	สำนักงานเกษตรอำเภอท่าชนะ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ตำแหน่ง	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

